

UNIVERSITATEA REGELE FERDINAND I
INSTITUTUL DE GEOGRAFIE DIN CLUJ

-1919-



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
FACULTATEA DE GEOGRAFIE

-2019-



GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100



Coordonator:
Dănuț Petrea

Editori:
Ștefan Bilașco, Ioan Fodorean, Sanda-Maria Roșca, Iuliu Vescan

Presa Universitară Clujeană

GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100

***Volum omagial dedicat Centenarului
Universității din Cluj și Institutului de Geografie***





Universitatea Regele Ferdinand I
Institutul de Geografie din Cluj
– 1919 –



Universitatea Babeș-Bolyai
Facultatea de Geografie
– 2019 –



GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100



*Volum omagial dedicat Centenarului
Universității din Cluj și Institutului de Geografie*

Coordonator:

DĂNUȚ PETREA

Editori:

**ȘTEFAN BILAȘCO, IOAN FODOREAN,
SANDA-MARIA ROȘCA, IULIU VESCAN**

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2023

*Formatul digital al cărții
(e-book) poate fi accesat și pe
www.geografie.ubbcluj.ro*



ISBN 978-606-37-1863-2

© 2023 Editorii volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice
mijloace, fără acordul editorilor, este interzisă și se pe-
depsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
<http://www.editura.ubbcluj.ro>

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	9
Scurtă istorie a geografiei universitare clujene.....	23
Ședința solemnă dedicată omagierii centenarului Universității românești și Institutului de Geografie din Cluj.....	47
Recunoștință, respect, mulțumiri și mesaje de felicitare.....	69
Ceremonii de decernare a titlului <i>Profesor Honoris Causa</i> al UBB	77
Ceremonia dezvelirii bustului Emmanuel de Martonne	105
Elemente de identitate vizuală ale Conferinței <i>Geographia Napocensis 100</i>	137
Programul Conferinței <i>Geographia Napocensis 100</i>	147
Rezumatele comunicărilor științifice/ Abstracts	163
Aplicația de teren (5-6 octombrie 2019).....	263
Lista participanților la Conferința aniversară <i>Geographia Napocensis 100</i>	267

CONTENTS

Foreword.....	17
Brief history of geography at the University of Cluj	23
The solemn meeting dedicated to the centenary of the Romanian University of Cluj and the Institute of Geography	47
Gratitude, respect, thanks and congratulatory messages	69
Ceremonies for the awarding of the title <i>Professor Honoris Causa</i> of Babeş-Bolyai University	77
The unveiling ceremony of the bust representing the French geographer Emmanuel de Martonne	105
Visual identity elements of <i>Geographia Napocensis 100</i> Conference	137
<i>Geographia Napocensis 100</i> Conference Program	147
Abstracts of papers presented at the <i>Geographia Napocensis 100</i> Conference.....	163
Field application (October 5-6, 2019)	263
List of participants in the <i>Geographia Napocensis 100</i> Conference	267

CUVÂNT ÎNAINTE

Pe parcursul anului 2019 s-au derulat la Universitatea Babeș-Bolyai o multitudine de evenimente menite să celebreze împlinirea unui secol de la înființarea Universității Românești din Cluj, înfăptuită la scurt timp după Marea Unire din 1918 a Transilvaniei cu Vechiul Regat al României: lansări de carte și repunerea în circuit a unor lucrări istoriografice interbelice reprezentative, expoziții diverse (fotografii, studii, cărți ș.a.), expediții științifice, numeroase demersuri în sfera publicistică și audio-vizuală ș.a.

Începutul toamnei aceleiași an a însemnat o intensificare a evenimentelor ce a culminat, în data de 30 septembrie, cu Marșul Aniversar Centenar al universităților clujene. Organizat la inițiativa Universității Babeș-Bolyai, pentru a marca 100 de ani de învățământ românesc la Cluj, mii de studenți din toate cele șase universități de stat din Cluj-Napoca, în frunte cu rectorii acestora și alături de profesorii lor, au parcurs cu entuziasm străzile orașului spre piața centrală a Clujului unde s-a desfășurat o fastuoasă și emoționantă ceremonie. Evident, facultățile din cadrul UBB au organizat, la rândul lor, sesiuni solemne de deschidere a anului universitar dedicate aniversării centenare.

În contextul menționat, Facultatea de Geografie a UBB elaborase din timp și implementa deja un calendar de manifestări aniversare, începând cu cele prevăzute pentru anul 2018 – dedicate Centenarului Marii Uniri, continuând cu cele din 2019, consacrate sărbătoririi unui secol de la fondarea Universității românești din Cluj. Însă, absolut firesc, corolarul acestor acțiuni, de omagiere a unor momente de răscruce și cardinală importanță în destinul

nostru academic, nu putea fi asimilat exclusiv unui moment ceremonial singular, oricât de solemn, festiv și reușit ar fi putut fi organizat acesta. S-a considerat, prin vrerea întregului colectiv de geografi ai UBB și prin decizia Consiliului Facultății de Geografie, că se impune, mai mult decât oricând, organizarea unui „eveniment de marcă”, fără precedent prin simbolistică, conținut și anvergură. Argumentul care a stat la baza acelei decizii a constatat în faptul că actul de înființare al Universității românești din Cluj semnifică, în egală măsură, și momentul apariției pe meleagurile transilvane a școlii moderne românești de geografie fondată de ilustrul profesor George Vâlsan, cel care, tot la 1919, a organizat secția de profil din cadrul Facultății de Științe și apoi a pus bazele Institutului de Geografie, așezământ care avea să dobândească, la scurt timp de la fondare, o certă notorietate pe plan național și internațional.

Apreciind la justa valoare semnificația excepțională a împlinirilor mai sus amintite, Facultatea de Geografie a UBB a decis că acestea se cuvin a fi omagiate în cadrul unui simpozion științific aniversar sugestiv intitulat: *Geographia Napocensis 100*.

Conferința aniversară *Geographia Napocensis 100* s-a desfășurat între 3-6 octombrie 2019 la Cluj-Napoca și la Baza de Practică „Virgil Surdeanu” a UBB, situată în localitatea Bara Mare (județul Hunedoara). Evenimentul a fost conceput să reprezinte o reuniune științifică generoasă (prin tematicile diverse propuse), susceptibilă să atragă un număr cât mai mare de participanți din țară și de peste hotare, organizată ireproșabil (la cele mai înalte standarde cu putință) și care să se deruleze într-o atmosferă menită să suscite, în egală măsură, profesionalismul științific, diversitatea ideilor și preocupărilor și, nu în ultimul rând, respectul reciproc și prietenia autentică.

S-a avut în vedere structurarea evenimentului dintr-o perspectivă multiplă care să permită, în egală măsură, valorizarea

patrimoniului și tradițiilor științifice moștenite din trecut, omagierea celor care le-au creat și promovat, racordarea trecutului la cerințele și exigențele științifice ale prezentului.

Nu în ultimul rând, și ca deschidere spre viitor, s-a dorit organizarea unui simpozion de neuitat, prin însăși condiția sa centenară, care să iasă din tiparele sale formale, să „evadeze” și în natură, la modul propriu, astfel încât, finalmente, manifestarea aniversară să se convertească într-o sărbătoare a spiritului geografic care să dăinuie precum un „adevărat eveniment” ... „Un eveniment adevărat” ține de acel gen de manifestări rare, de multe ori singulare care, prin unicitatea conferită de „ruperea” tiparelor, fac ca, cel puțin pentru o vreme, să persiste diferențe evidente între ceea ce a fost „înainte” și „după” respectivul eveniment.

Privind retrospectiv, noi geografi clujeni suntem tentați să considerăm că planurile și așteptările noastre s-au împlinit în contextul unui eveniment veritabil ce întrunește conotațiile de mai sus atât sub aspect științific, cât și omagial, deopotrivă. Sau, măcar, în cea mai mare parte. Numărul participanților la conferință și, implicit, a comunicărilor prezentate au depășit așteptările. Statistica conferinței a consemnat un număr de peste 250 de persoane înscrise cu comunicări. Participanții cei mai numeroși au fost, firește, cei din țară însă am fost onorați și plăcut surprinși de numărul apreciabil de colegi veniți de peste hotare din Austria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Republica Moldova, Polonia, Ungaria și Statele Unite ale Americii.

Volumul de față, intitulat (cum altfel?) *Geographia Napocensis 100*, îl dedicăm, desigur, Centenarului Universității românești din Cluj și, în egală măsură, Centenarului școlii de geografie din inima Transilvaniei. Menirea sa principală este aceea de a consemna pentru viitoarele generații de geografi, printr-o mărturie palpabilă, modul în care a fost omagiată cea mai importantă sărbătoare a geografiei academice clujene din ultima sută de ani. Chiar dacă

volumul apare cu oarecare întârziere în raport cu data desfășurării conferinței (din motive obiective care nu mai au absolut nici o relevanță pentru viitor – pandemia SARS-COV2 a fost doar unul dintre ele), apariția acestuia reprezintă cu siguranță, dincolo de aspectul firesc de normalitate, o obligație morală atât față de înaintașii noștri, cât și față urmași, deopotrivă.

În egală măsură, conferința *Geographia Napocensis 100* și, implicit, apariția acestui modest volum, reprezintă o onoare și un privilegiu și pentru toți cei ce țin de „prezent” prin faptul că s-au implicat, fie prin organizare – fie prin participare, în derularea aceluși eveniment major, rememorat în paginile de față, făcând astfel dovada unui atașament real față de valorile pe care le cultivă universitatea și facultatea noastră.

Reconstituirea evenimentului Conferința aniversară centenară *Geographia Napocensis* (3-6 octombrie 2019), evocat în prezentul volum, a presupus, în primul rând colectarea luărilor de cuvânt susținute în cadrul ceremoniilor desfășurate. Majoritatea discursurilor și alocuțiunilor integrate în volum au avut la bază texte scrise în prealabil de către vorbitori și puse, ulterior, la dispoziția editorilor care le-au inserat *ad litteram*. Pentru situațiile în care luările de cuvânt au fost complet libere, editorii au transcris discursurile și alocuțiunile susținute public pe baza înregistrărilor audio și video ale conferinței. Acestea au fost transmise vorbitorilor spre examinare, validare și eventuale retușuri lexicale, gramaticale sau de altă natură, acolo unde s-a considerat a fi necesar.

Există o corespondență deplină între discursurile și alocuțiunile prezentate la conferință și forma în care acestea sunt redactate în volum. În mod firesc, autorii discursurilor au avut în vedere ca, în varianta scrisă, luările lor de cuvânt să fie completate cu unele trimiteri bibliografice (prin intermediul notelor de subsol) sau precizări de altă natură pentru situațiile în care, dată fiind trecerea timpului, anumite aspecte s-au modificat sau nu mai sunt de actualitate. Același motiv i-a condus și pe editori la concluzia că

publicarea în volum a comunicărilor susținute *in extenso* la conferință nu mai este posibilă și nici oportună la acest moment. În consecință, valența simbolică și omagială a demersului nostru prevalează în raport cu latura sa științifică.

Desigur, pe lângă resursele scrise redactate de către vorbitori și materialele audiovizuale, au fost utilizate informațiile disponibile pe site-ul conferinței (inclusiv arhiva fotografică), cele ce țin de memoria membrilor colectivului editorial, precum și documente oficiale emise de facultate și diferite structuri ale universității.

Volumul a fost publicat atât în format fizic, tipărit, cât și în varianta *e-book*, aceasta din urmă conținând suplimentar o arhivă fotografică substanțială care readuce în atenție momentele cele mai importante ale conferinței dar și pe protagoniștii prezenți la eveniment, în marea lor majoritate, desigur în funcție de fondul imagistic disponibil. Volumul tipărit conține un cod QR ce permite cititorilor accesarea facilă a formatului *e-book* și, implicit, a arhivei fotografice ce nu a putut fi imprimată în totalitate din evidente rațiuni de ordin financiar.

În ceea ce privește conținutul volumului, s-a procedat la structurarea a trei secțiuni principale. Prima, cea de după fireasca prefață introductivă, constă într-o sinteză istoriografică a geografiei clujene de la începuturi până în prezent. Am considerat oportun un asemenea preambul pentru a aduce în atenție momentele esențiale și realizările cele mai reprezentative din trecutul instituției noastre pe care se întemeiază în fond necesitatea legitimă a unei celebrări centenare. S-a acordat atenția cuvenită și prezentării stării „la zi” a Facultății de Geografie din Cluj astfel încât, peste ani, cei interesați să aibă o imagine generală veridică despre ceea ce a însemnat aceasta la nivelul anului 2019 și chiar după aceea, până în prezent.

Cea de-a doua secțiune include prezentarea acțiunilor omagiale desfășurate în 3 și 4 octombrie 2019, menite să marcheze împlinirea unui secol de universitate și geografie românească la Cluj, ce au constat în: (1) Ședința solemnă, (2) Ceremoniile de decernare a două titluri onorifice de *Profesor Honoris Causa al UBB* (ambele ceremonii desfășurate în *Aula Magna*, în 3 octombrie) și

(3) Ceremonia dezvelirii bustului Emmanuel de Martonne la Facultatea de Geografie, în data de 4 octombrie 2019.

Secțiunea a treia reunește datele disponibile cu privire la conținutul științific al conferinței prin republicarea Caietului program al conferinței. Acesta include programul manifestării, informații organizatorice, titlurile lucrărilor științifice prezentate pe secțiuni, autorii acestora, rezumatul fiecărei lucrări, precum și alte detalii ce permit formarea unei imagini generale despre problematicile dezbătute de participanți cu acel prilej.

Desigur, între secțiunile menționate au fost intercalate referințe cu privire la momentele festive ale decernării, respectiv primirii de diplome, medalii aniversare, plachete și alte însemne distinctive, împreună cu mesajele de felicitare și mulțumire firesc adresate în asemenea împrejurări.

Întrucât investiția logistică în vederea personalizării imaginii evenimentului centenar a fost semnificativă, și la propriu și la figurat, am considerat potrivit să consemnăm, într-un scurt capitol, elementele reprezentative ce au conferit simpozionului *Geographia Napocensis 100* o inconfundabilă și originală identitate vizuală.

O scurtă prezentare a aplicației de teren din data de 5-6 octombrie și lista participanților au fost incluse în partea finală a volumului.

Simpozionul Aniversar *Geographia Napocensis 100* și, implicit, volumul de față, în care au fost consemnate, pe cât a fost posibil, unele dintre cele mai importante aspecte și momente din desfășurarea conferinței, reprezintă, înainte de toate, un omagiu adus lui *George Vâlsan*, întemeietorul școlii românești de geografie la Universitatea din Cluj și lui *Emmanuel de Martonne*, savantul francez care l-a sprijinit de la bun început în nobilele sale misiuni și s-a dovedit a fi, alături de el, un autentic părinte spiritual al aceleiași instituții grație implicării active și realizărilor științifice valoroase.

Geographia Napocensis 100, în ambele sale ipostaze (conferința și volumul), semnifică și prinosul nostru de recunoștință pentru continuatorii lui *Vâlsan* și *de Martonne* care, prin realizările lor de excepție, au făcut ca Institutul de Geografie din Cluj să devină un

nume consacrat pe plan național și internațional în perioada geografiei interbelice: *Vasile Meruțiu, Romulus Vuia, Sabin Opreanu, Tiberiu Morariu, Laurian Someșan, Nicolae Dragomir, Ștefan Manciu*lea și alții.

Geographia Napocensis 100 reprezintă și expresia prețuirii și recunoștinței pentru profesorii care s-au succedat în vremurile istorice mai recente, unii mai impetuos, alții mai discret, cu toții dedicându-se însă cu pasiune și profesionalism în formarea multor generații de studenți într-o perioadă în care era nevoie de mult discernământ și clarviziune pentru a putea decanta cu limpezime adevărul științific și normele morale alese de balastul ideologic și arivismul de partid. Majoritatea covârșitoare a acestora a reușit cu succes acest lucru și, desigur, se cuvine să nu uităm acest fapt chiar dacă istoriografia științei îi consemnează în evidențele sale, cu predilecție, pe cei mai titrați, în timp ce cei mai mulți au devenit sau vor deveni, mai devreme sau mai târziu, anonimi.

Evenimentul științific *Geographia Napocensis 100* a fost gândit și ca expresie a unui mod de a face posibilă exprimarea înaltei aprecieri a eforturilor depuse constant de cadrele didactice, cercetătorii științifici, personalul nedidactic și, desigur, de către studenții facultății noastre pentru ca aceasta să se poziționeze, așa cum se întâmplă de altfel de mai multă vreme, între cele mai performante facultăți din cadrul UBB. Evident, tuturor celor mai sus amintiți, le este dedicat și acest volum aniversar centenar.

Gânduri de înaltă apreciere și sentimentele noastre de recunoștință pentru reușita evenimentului ce a condus în fond spre acest demers se îndreaptă, în mod absolut firesc, spre Rectoratul, Senatul și Direcția Generală Administrativă a Universității Babeș-Bolyai. Domnul Rector, academician prof. dr. Ioan Aurel Pop, actualul președinte al Academiei Române, a susținut cu entuziasm demersurile noastre de la bun început. Domnul Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, președintele Senatului UBB, ne-a sprijinit efectiv în obținerea acordului Senatului UBB pentru realizarea și amplasarea bustului *Emmanuel de Martonne* în fața clădirii Facultății de Geografie. Mai mult, Domnia sa a fost alături de noi, prin discursuri

memorabile și emoționante, la ceremonia omagială desfășurată în Aula Magna (3 octombrie 2019), precum și la ceremonia dezvelirii bustului *Emmanuel de Martonne* (4 octombrie 2019).

Se cuvine cu necesitate să subliniem și faptul că *Geographia Napocensis 100*, evenimentul științific în sine, precum și realizarea volumului de față, au fost posibile grație dorinței, ideilor, determinării, implicării reale și eforturilor susținute depuse de un număr apreciabil de colegi din comunitatea noastră academică. Aceștia, incluși în cea mai mare parte în Comitetul de organizare al conferinței (consemnat în volum), le adresăm cele mai calde și sincere mulțumiri pentru sprijinul lor devotat, dezinteresat și dăruirea cu care s-au dedicat reușitei Marii Sărbători a Centenarului Geografiei Clujene!

În sfârșit, dar nu în ultimul rând, apariția volumului de față este și un prilej potrivit de a exprima sentimentele noastre de înaltă apreciere, profundă recunoștință și aleasă mulțumire pentru toți participanții, din țară și de peste hotare, care au onorat cu distinsa lor prezență simpozionul aniversar *Geographia Napocensis 100*. Fără oaspeții noștri dragi, din țară și din străinătate deopotrivă, buni colaboratori, apropiați colegi și prieteni proveniți din mediul universitar, din cel preuniversitar sau din alte domenii de activitate, satisfacția și bucuria noastră ar fi fost incomensurabil mai mici. Practic, aproape că nici nu ar fi existat și de aceea sperăm să primească cu satisfacție distinșii participanți la conferință, cu toții, în semn de grațitudine și spre amintire, acest modest volum.

Apariția volumului *Geographia Napocensis 100* a beneficiat de sprijinul financiar al Facultății de Geografie a Universității Babeș-Bolyai. În acest context, adresăm sincere mulțumiri Dlui decan, conf. univ. dr. Titus-Cristian Man pentru sprijinul și deschiderea acordate acestui demers.

Dănuț Petrea
editor coordonator

FOREWORD

During 2019, a multitude of events were organized at Babeş-Bolyai University to celebrate a century since the foundation of the Romanian University in Cluj, less than a year after the Great Union of Transylvania with the Old Kingdom of Romania in 1918: book launches and the revival of representative interwar historiographical works, various exhibitions (photographs, studies, books, etc.), scientific expeditions, publicity and audio-visual activities, etc.

The beginning of autumn of the same year meant an intensification of events that culminated on 30 September with the Centenary Anniversary March of the universities of Cluj. Organized at the initiative of Babeş-Bolyai University to mark 100 years of Romanian higher education in Cluj, thousands of students from all six state universities in Cluj-Napoca, led by their rectors and together with their professors, enthusiastically marched through the streets of the city towards the central square of Cluj where a sumptuous and moving ceremony took place. Of course, the faculties of the UBB also organized solemn sessions to open the academic year dedicated to the centenary.

In this context, the Faculty of Geography of the UBB unanimously considered it necessary to mark this moment by organizing a "landmark event", unprecedented in symbolism, content and scope. The argument behind this decision was that the founding of the Romanian University of Cluj in 1919 was also the moment when the modern Romanian school of geography, founded by the distinguished Professor George Vâlsan, appeared in Transylvanian lands. In the same year, 1919, he organized the

geography section of the Faculty of Sciences and then, in 1920, founded the Institute of Geography, which was to acquire, shortly after its foundation, a well-deserved prestige at national and international level.

Naturally and objectively appreciating the exceptional significance of the two events mentioned above, the Faculty of Geography of the UBB decided that they should be honored in a scientific anniversary symposium suggestively entitled: *Geographia Napocensis 100*.

The anniversary conference *Geographia Napocensis 100* took place from 3-6 October in Cluj-Napoca and at the "Virgil Surdeanu" Practice Base of UBB, located in Baru Mare (Hunedoara County). The event was designed to represent a generous scientific meeting, through the various themes proposed, to be likely to attract a large number of participants from the country and abroad, to be impeccably organized, at the highest standards, and to take place in an atmosphere designed to encourage, in equal measure, scientific professionalism, diversity of ideas and concerns and, last but not least, mutual respect and genuine friendship.

It was envisaged to structure the event from a multiple perspective that would allow, in equal measure, the enhancement of the heritage and scientific traditions inherited from the past, the homage to those who created and promoted them, the connection of the past to the scientific requirements and demands of the present.

Last but not least, and as an opening to the future, the aim was to organize an unforgettable symposium, by its very centenary condition, which would break out of the usual patterns, able to "escape" in nature, in its own way, so that, finally, the anniversary event would become a celebration of the geographical spirit that would last as a "real event" that would "break" the patterns and remain a reference moment, at least for a period of time.

Looking back, we geographers from Cluj are tempted to consider that our plans and expectations have been fulfilled in the context of a genuine event that meets the above connotations both

from a scientific and a commemorative point of view. Or, at least, for the most part. The number of participants at the conference and, by extension, of papers presented exceeded expectations. The conference statistics showed that more than 250 people registered with papers. The most numerous participants were, of course, those from the country, but we were honored and pleasantly surprised by the significant number of colleagues from abroad, from Austria, Czech Republic, France, Germany, Italy, Republic of Moldova, Poland, Hungary and the United States of America.

The present volume, entitled (how else?) *Geographia Napocensis 100*, is dedicated, of course, to the Centenary of the Romanian University of Cluj and, equally, to the Centenary of the school of geography in the heart of Transylvania. Its main purpose is to record for future generations of geographers, through a tangible testimony, the way in which the most important celebration of academic geography in Cluj in the last hundred years was honored. Even if the volume appears with some delay in relation to the date of the conference (for objective reasons that have absolutely no relevance for the future - SARS-COV2 pandemic was just one of them), its appearance certainly represents, beyond the natural aspect of normality, a moral obligation both to our ancestors and to our descendants.

The reconstruction of the event evoked in this volume - the centenary conference *Geographia Napocensis* (3-6 October 2019) - involved, first of all, the collection of the speeches given during the ceremonies. Most of the speeches and addresses included in the volume were based on texts written by the speakers on the occasion of the conference, which were then made available to the editors who inserted them *ad litteram*. Where the speeches were completely free, the editors transcribed the speeches and addresses given to the public on the basis of audio and video recordings of the conference. In these circumstances, there is a complete correspondence between the speeches and addresses presented at the conference and the form in which they are reproduced in the volume.

Of course, in addition to the written resources written by the speakers and the audiovisual materials, the information available on the conference website (including the photographic archive), the memories of the members of the editorial team, as well as official documents issued by the faculty and various university structures were used.

The present volume has been published both in physical, printed format and in *e-book* version, the latter containing additionally a substantial photographic archive that brings to attention not only the most important moments of the conference, but also most of the participants present at the event, depending, of course, on the available imagery. The printed volume contains a QR code that allows readers to easily access the *e-book* format and, therefore, the photographic archive that could not be printed in its entirety for obvious financial reasons.

In terms of the content of the volume, three main sections have been structured. The first, following the natural introductory preface, consists of a historiographical synthesis of Cluj academic geography from its beginnings to the present day. We considered such a preamble opportune in order to highlight the essential moments and the most representative achievements of our institution's past, on which the legitimate need to celebrate a century of existence is based.

The second section includes the presentation of the commemorative actions held on October 3 and 4, 2019, aimed at marking a century of Romanian university and geography in Cluj, which consisted of (1) the Solemn Session, (2) the Ceremonies for the awarding of two *honorary* titles of *Honorary Professor of UBB* (both ceremonies held in the *Aula Magna*, on October 3) and (3) the Ceremony for the unveiling of the bust of Emmanuel de Martonne at the Faculty of Geography, on October 4, 2019.

The third section brings together the available data on the scientific content of the conference by republishing the Conference Programme Booklet. It includes the programme of the event, organizational information, the titles of the scientific papers

presented per section, their authors, the abstract of each paper, and other details that allow the formation of an overall picture of the issues debated by the participants on that occasion. Of course, the time elapsed since the event took place has made the publication in extenso of the papers presented no longer topical. Consequently, the volume acquires mainly a symbolic function of homage to the centenary of the University of Cluj and its school of geography.

Between these sections mentioned above, references were interspersed to the festive moments of the awarding, i.e. the receiving of diplomas, anniversary medals, plaques and other distinctive insignia, together with messages of congratulations and thanks naturally addressed to such circumstances.

Since the logistical investment in customizing the image of the centenary event was significant, both literally and figuratively, we thought it appropriate to record, in a short chapter, the representative elements that gave the *Geographia Napocensis 100* symposium an undeniable and original visual identity.

A short presentation of the field application on 5-6 October and the list of participants have been included in the final part of the volume.

The anniversary symposium *Geographia Napocensis 100* and, implicitly, the present volume, in which some of the most important aspects and moments of the conference have been recorded, as far as possible, represent, above all, a tribute to *George Vâlsan* and *Emmanuel de Martonne*, the two being unanimously considered to be the founders of the modern Romanian school of geography at the University of Cluj.

Geographia Napocensis 100, in both its aspects (conference and volume), also signifies our gratitude to the successors of *Vâlsan* and *de Martonne* who, through their exceptional achievements, made the Institute of Geography in Cluj become a nationally and internationally renowned name in the interwar geography period: *Vasile Meruțiu*, *Romulus Vuia*, *Sabin Opreanu*, *Tiberiu Morariu*, *Laurian Someșan*, *Nicolae Dragomir*, *Ștefan Manciu* and others.

Geographia Napocensis 100 is also an expression of appreciation and gratitude to all the teachers who have succeeded one another in more recent historical times and have dedicated themselves with passion and professionalism to the training of many generations of students.

The scientific event *Geographia Napocensis 100* was also conceived as an expression of a way to make possible the expression of the high appreciation of the efforts constantly made by the teaching staff, scientific researchers, non-teaching staff and, of course, by the students of our faculty to position it, as has been the case for a long time, among the best performing faculties of UBB. Obviously, this centenary anniversary volume is dedicated to all of the above.

Last but not least, the publication of this volume is also a suitable occasion to express our feelings of high appreciation and heartfelt thanks to all the participants, from the country and abroad, who honored with their distinguished presence the 100th anniversary symposium of *Geographia Napocensis*. Without you dear guests, from home and abroad alike, good collaborators, close colleagues and friends from academia, pre-university and other fields of activity, our satisfaction and joy would have been immeasurably less. Practically, it would almost not have existed, and so we hope that all our distinguished participants in the conference will receive this modest volume as a sign of our deep gratitude and equally as a pleasant souvenir.

The publication of the volume *Geographia Napocensis 100* benefited from the financial support of the Faculty of Geography of Babeş-Bolyai University. In this context, we express our gratitude to the associate professor Titus-Cristian Man, PhD, dean of the faculty, for the support and openness given to this endeavor.

The editors

SCURTĂ ISTORIE

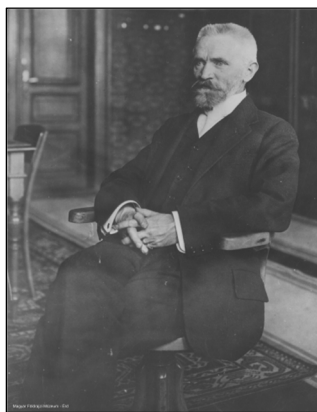
A GEOGRAFIEI UNIVERSITARE CLUJENE

Destinul geografiei clujene, înfiripată cu un secol și jumătate în urmă, poartă cu sine amprenta pregnantă a unei istorii bulversante, marcată de evenimente și schimbări dramatice determinate îndeosebi de cele două războaie mondiale și terifiantul experiment comunist eşuat la finele anului 1989. Inerentul tumult al vremurilor incerte a putut fi depăşit grație reușitelor exemplare ale unor oameni excepționali care, prin autoritatea științifică incontestabilă, probitatea morală, viziunea creatoare și aspirațiile academice alese, au surmontat fluiditatea contextului istoric nesigur, constrângerile economice, politice și ideologice, determinând astfel convergența unor tradiții și valori autentice în cadrul unei remarcabile școli științifice de geografie a cărei certă identitate rămâne și astăzi pe deplin concordantă cu înalta performanță științifică și spiritul academic multicultural promovate de Universitatea Babeș-Bolyai.

Începuturile geografiei academice la Cluj (1874-1919)

Existența temporală a geografiei clujene corespunde, aproape integral, cu istoria modernă a domeniului întrucât începuturile sale în urbea transilvană sunt relativ apropiate de jumătatea secolului al XIX-lea când, grație viziunii creatoare a savanților germani Al. von Humboldt (1767-1859) și K. Ritter (1779-1859), s-a produs instituționalizarea geografiei ca domeniu academic de sine stătător la Universitatea din Berlin. În mai puțin de trei decenii, mai exact în anul 1874, la Cluj a început să funcționeze o catedră de geografie

În cadrul Facultății de Litere, Lingvistică și Istorie a Universității de Științe Regală Maghiară „Franz Josef” (Ferenc József), fondată cu doi ani mai devreme (1872) sub autoritatea împăratului Austro-Ungariei. Catedra respectivă, condusă inițial de profesorul Adolf Turner, s-a transformat în Institut de Geografie în anul 1895. Institutul avea să dobândească reală notorietate după anul 1905 grație activității și operei prodigioase a eminentului savant Cholnoky Jenő (1870-1950), unanim considerat a fi „părintele” geografiei moderne maghiare. Clujul constituia la acea vreme „epicentrul” geografiei maghiare iar Cholnoky, liderul acesteia, era catalogat de către American National Geographic Society, în anul 1912, ca fiind printre primii 12 cei mai faimoși geografi ai vremii.



Cholnoky Jenő

Cholnoky Jenő a elaborat o operă impresionantă, constând în 50 de cărți și peste 700 de articole ce conțin valoroase contribuții de geografie fizică în sfera hidrologiei (*Limnologia lacului Balaton*, 1897, *Hidrologia lacului Balaton*, 1918), climatologiei, geomorfologiei structurale, fluviale și depoziționale, ș.a., referitoare la teritoriile de atunci ale Ungariei (Transilvania inclusiv), alte regiuni europene (Italia, Adriatică ș.a.), precum și la teritoriile îndepărtate pe care le-a explorat în Asia și America de Nord. A conceput și publicat ample și importante tratate de geografie generală, geografie umană și geografie regională. Din vastele sale colecții de fotografii și hărți, la Facultatea de Geografie din Cluj au fost descoperite (în 2001) peste 5000 de fotografii și peste 6000 de hărți vechi (generale, tematice și topografice), care se află în custodia *Societății de Geografie Cholnoky Jenő* (Bartos-Elekes Zsombor, 2019, 87-92)

Geografia la Universitatea românească din Cluj

După încheierea Primului Război Mondial, spre finele anului 1918, vechea năzuință a românilor de a se regăsi cu toții între frontierele aceluiași stat se împlinise odată cu constituirea României Mari. Statul Român a încredințat misiunea de a săvârși schimbările politice, sociale și economice care se impuneau a fi făcute în teritoriile alipite vechiului Regat al României, Consiliului Dirigent al Transilvaniei (cu statut de guvern provizoriu) condus de ilustrul om politic Iuliu Maniu. Consiliul Dirigent a decis transformarea universității regale maghiare și refondarea acesteia ca universitate regală românească, încredințând sarcina organizării acesteia din urmă Comisiei Universitare, alcătuită din cei mai de seamă reprezentanți ai elitei științifice românești din vechiul Regat dar și din Ardeal.

Universitatea Românească din Cluj, înființată prin decretul emis de Regele Ferdinand I în 12 septembrie 1919, redenumită Universitatea „Regele Ferdinand I” (în 1927, în semn de omagiu pentru Întregitorul României, trecut la cele veșnice în acel an), și-a deschis porțile în 3 noiembrie 1919 având în structura sa 4 facultăți: *Medicină, Litere și Filosofie, Drept și Științe*. Comisia Universitară stabilise cele cinci secții care aveau să funcționeze în cadrul Facultății de Științe (Matematica, Fizica, Chimia, Științele biologice, respectiv Geografia) și îl desemnase pe tânărul, dar extrem de promițătorul profesor, George Vâlsan să pună temelia învățământului geografic superior românesc la Cluj.

Misiunea asumată de Vâlsan a fost, în scurt timp, îmbrățișată și susținută cu entuziasm și dăruire și de către savantul francez Emmanuel de Martonne. Realizările lor comune extrem de fertile au făcut ca ambii să fie, ulterior, unanim considerați a fi ctitorii geografiei românești clujene. Aceasta s-a afirmat relativ repede veritabilă școală academică, școală care a preluat, conservat și, evident, amplificat inclusiv reperele științifice valoroase ale tradiției imperiale.

George Vâlsan și Emmanuel de Martonne – O prietenie în numele geografiei

George Vâlsan (1885-1935), discipol al savantului Simion Mehedinți – fondatorul geografiei moderne românești – este, neîndoielnic, „părintele absolut” al școlii geografice clujene. Vâlsan studiasse în Germania și în Franța, sub îndrumarea unor profesori iluștri precum Albrecht Penck (la Berlin) și Emmanuel de Martonne (la Sorbona), iar după publicarea lucrării *Câmpia Română – contribuțiuni de Geografie fizică* (1915), teza sa de doctorat realizată sub îndrumarea lui Mehedinți și de Martonne, era recunoscut drept unul dintre cei mai valoroși geografi români ai momentului. În anul 1920 avea să fie ales membru al Academiei Române.



George Vâlsan

La scurt timp după instalarea la Cluj (1919), Vâlsan organizează Secția de Geografie a Facultății de Științe în două catedre (Geografie generală, respectiv Geografia descriptivă a României), înființează Institutul de Geografie și alcătuiește un prim nucleu de colaboratori valoroși din care făceau parte Vasile Meruțiu, cel căruia i-a încredințat Catedra de Geografie descriptivă a României (și care avea să-i succedă la conducerea

Institutului după 1929, când Vâlsan a plecat la București, până în 1941, anul pensionării sale), Aurelian Florinescu, Romulus Vuia și Sabin Opreanu. Aceștia posedau, oarecum în context regional, filiație profesională în sensul că toți studiaseră în universități maghiare, la Cluj, respectiv Budapesta. Neîndoielnic, rolul lui Vâlsan (care îndrumase tezele de doctorat ale lui Vuia și Opreanu) a fost însă decisiv pentru afirmarea lor ca specialiști autentici (care au excelat îndeosebi prin valoroase monografii regionale și abordări originale de factură etnografică) și dobândirea notorietății

profesionale (de numele lui Romulus Vuia se leagă înființarea Muzeului Etnografic al Transilvaniei și a primului Parc etnografic în aer liber din țară, instituții clujene al căror director a fost până în 1947).

Prin proiectele și determinarea sa, George Vâlsan a făcut posibilă la Universitatea românească din Cluj, în premieră pentru România, afirmarea geografiei ca specializare academică autonomă și, concomitent, organizarea doctoratului în domeniu. În calitatea sa de lider al geografiei clujene interbelice, George Vâlsan a îmbinat cu măiestrie o serie de însușiri definitorii dobândite de la mentorii săi. Facem referire la nevoia de introspecție și argumentare logică (în care excela Simon Mehedinți), buna organizare (ideatică și faptică, deopotrivă), pragmatismul, precizia și eficiența, tipice germanilor, minuțiozitatea analitică și rafinamentul estetic, specifice francezilor. Mai mult, a promovat și insuflat cu ardoare acele calități școlii în curs de formare pe care o coordona, și discipolilor săi, implicit. Evident, George Vâlsan a fost cel care a impus liniile directoare și din perspectiva căutărilor științifice: prioritare erau buna fundamentare teoretică, validarea cercetărilor prin munca de laborator și confruntarea cu terenul, îmbinarea aspectelor de geografie fizică cu cele de geografie umană în cadrul monografiilor regionale și, nu în ultimul rând, relevarea caracteristicilor demografice și a aspectelor de identitate etnică și culturală a populației din ținuturile studiate, în principal cele recent alipite României Mari. Desigur, aspectele menționate erau abordate din perspectiva geografiei *unice*, la modă atunci.

Destinul geografiei clujene de după 1919 a fost semnificativ marcat nu numai de rolul decisiv și de autoritatea științifică a lui George Vâlsan, ci și de sprijinul consistent și prietenia oferite cu generozitate de eminentul geograf francez Emmanuel de Martonne. O veritabilă șansă pe care Vâlsan și colaboratorii săi au fructificat-o cu pricepere.

Emmanuel de Martonne (1873-1955) a fost frecvent catalogat drept unul dintre cei mai reputați geografi ai tuturor timpurilor sau

măcar, cu siguranță, cel mai influent geograf din perioada interbelică. Fără doar și poate a fost și „patronul” geografiei franceze pentru aproape o jumătate de secol („titlu”, neoficial desigur, transmis dinspre „părintele” geografiei moderne franceze, totodată, mentorul și socrul său, marele geograf Paul Vidal de la Blache (1845-1918), G. Hallair, 2007). Deși de Martonne este considerat a fi, în Franța, fondatorul geografiei fizice și al geomorfologiei, în realitate preocupările sale științifice au fost mult mai diverse. De la mentorul său dobândise un real interes pentru studiile regionale și, după o serie firească de „căutări”, Europa Centrală a intrat în centrul atenției sale. A lua contact cu România era deci doar o chestiune de timp.



Emmanuel de Martonne a început să viziteze vechiul Regat al României încă din 1897 (la invitația prietenului său, criticul și istoricul literar Pompiliu Eliade). După aceea, ani la rând, efectuase ample studii de teren, extinse chiar și la sud de Dunăre, iar în zona de creastă a Carpaților Românești incursiunile sale temerare îl purtau, adeseori, dincolo de frontiera cu Imperiul Austro-Ungar. A publicat peste 60 de lucrări științifice de mare însemnătate pentru cunoașterea geografică a României, printre care și două teze de doctorat: *La Valachie* (1902), a doua sa teză de doctorat în Litere, dedicată studierii răspândirii populației între Carpați și Dunăre, respectiv *Recherches sur l'évolution morphologique des Alpes de Transylvanie (Karpates Meridionales)* (1907), teză de doctorat în Științe și practic prima lucrare de amploare cu privire la evoluția și morfologia Carpaților Meridionali. Până atunci, cunoștințele despre Carpații Românești erau extrem de sumare. Cert este faptul că, în timpul expedițiilor sale în aria carpatică înaltă, într-un mediu natural mult mai greu accesibil decât în prezent, de Martonne constatase

„pretutindeni că ea [frontiera, n.n.] separa populații vorbind aceeași limbă, având aceeași origine” (Martonne, Emm. de, 1921).

Fiind un cunoscător avizat al problemelor Europei Centrale, după încheierea Primului Război Mondial, în anul 1919, de Martonne fusese cooptat drept membru expert al Comitetului Internațional pentru stabilirea frontierelor și, în această calitate, a participat la Conferința de Pace de la Paris consacrată stabilirii noilor frontiere de stat ale României și Poloniei. Trasarea frontierelor s-a fundamentat pe analiza riguroasă a structurii etnice a populației (documentată statistic și în teren), și a considerentelor de ordin geografic și economic (relief, ape, accesibilitate, dispunerea infrastructurii de transport ș.a.) în sensul ca, acestea din urmă, să satisfacă principiul viabilității frontierelor. Aplicarea acestor criterii la realitatea terenului a impus extinderea frontierei estice a Poloniei, respectiv a celei vestice a României, cu mai mulți kilometri (față de propunerile inițiale sovietice, respectiv ungare), astfel încât principalele căi de comunicații să nu se întretaie de mai multe ori cu frontierele (de exemplu, în cazul României, calea ferată Timișoara-Arad-Oradea-Satu Mare).

Emmanuel de Martonne a sosit întâia oară la Cluj în anul 1921 la invitația prietenului său, eminentul savant Emil Racoviță. Desigur, exista strategia firească a universității de atragere la Cluj a celor mai scilipitoare minți ale elitei științifice occidentale. A receptat Clujul drept un veritabil „Strasbourg românesc”, iar în Vâlsan, pentru care avea o prețuire aparte încă din vremea în care îi fusese student la Paris, a găsit un colaborator extrem de capabil și deschis. În timpul vizitelor sale repetate la Cluj și în România (ultima în 1937), de Martonne susținea captivante prelegeri academice și conferințe, mult apreciate de auditoriul numeros alcătuit din studenți, profesori și alți intelectuali. A sprijinit pentru studii în Franța mai mulți bursieri români și a sporit zestrea Institutului de Geografie prin donații consistente de materiale științifice. În vara și toamna anului 1921, după ce predase la Cluj un semestru, a inițiat faimoasele „excursii geografice interuniversitare”

în diferite regiuni ale României; în total, trei campanii, veritabile „expediții” de documentare științifică, însumând peste 3500 de km, ce au străbătut Munții Apuseni, apoi „Alpii Transilvaniei” și Munții Banatului până la Dunăre și, finalmente, Munții Rodnei, Alpii Bucovinei, Basarabia, Colinele Moldave și Dobrogea septentrională. Rezultatele științifice ale campaniei de excursii interuniversitare au fost publicate de Emmanuel de Martonne în *Lucrările Institutului de Geografie*, volumul I (1922, apărut în 1924), într-un amplu articol, redactat în limba franceză, intitulat *Excursions géographiques de l'Institut de Géographie de l'Université de Cluj en 1921. Résultats scientifiques*, pp. 45-211, tradus în rezumat, în limba română, în același volum (pp. 215-295).

În semn de înaltă prețuire și recunoștință a meritelor deosebite în dezvoltarea geografiei clujene, în anul 1930, cu ocazia sărbătoririi unui deceniu de la înființarea Universității „Regele Ferdinand I”, lui Emanuel de Martonne i-a fost decernat titlul de Doctor Honoris Causa. În 1937, cu ocazia ultimei sale vizite în România, i-a fost conferită, din partea Academiei Române, o importantă decorație pentru meritele excepționale în susținerea

cauzei românești și pentru valoroasele contribuții științifice referitoare la țara noastră.

Meritele științifice ale lui Emmanuel de Martonne, prietenia, devotamentul și sprijinul important pe care le-a acordat cu generozitate României și geografiei clujene, aproape ignorate decenii la rând, au revenit în atenție în anul 2018, numele și amintirea sa fiind evocate și omagiate cu ocazia Centenarului României. Facultatea de Geografie din Cluj a adus și ea, după cum se cuvenea, prinosul său de recunoștință savantului francez consemnat



Bustul Emmanuel de Martonne din fața clădirii Facultății de Geografie din Cluj

în memoria colectivă a instituției noastre, alături de Vâlsan, drept ctitor și „părinte spiritual”. Astfel, în 4 octombrie 2019, cu ocazia celebrării centenarului Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj și Institutului de Geografie, în semn de cinstire a contribuției excepționale a lui Emmanuel de Martonne la cauza românismului și a geografiei românești, în fața clădirii Facultății de Geografie din Cluj a fost dezvelit un bust din bronz înfățișându-l pe marele geograf (executat de artistul plastic Ionel Iștoc). Cu aceeași ocazie, în clădirea facultății a fost redecorată sala de curs care îi poartă numele.

Institutul de Geografie din Cluj: certitudine și declin (1919-1948)

Viziunea creatoare și roadele muncii celor doi ctitori (și a colaboratorilor acestora, desigur) au făcut ca, în scurt timp de la înființare, Institutul de Geografie din Cluj să devină „demn de a fi comparat cu cele mai bune echipe și (că), în anumite privințe, resursele pe care acesta le are sunt superioare celor de care dispune Sorbona” (Emm. de Martonne, 1922). Cea mai importantă realizare a geografiei clujene interbelice a fost cu siguranță înființarea primei publicații științifice periodice de specialitate din România Mare: *Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj* (1922-1947). Această admirabilă inițiativă care, timp de un deceniu, s-a legat direct de numele lui Vâlsan, reprezintă și astăzi un etalon de probitate și exigență științifică.

În contextul de reală emulație științifică, încredere și entuziasm, cultivat de Vâlsan și de Martonne, s-a format o primă generație de discipoli, între care s-au remarcat Ioachim Rodeanu, Ioan Silaghi, Eugenia Grădinar, Elizeu Sighiartău, Alexandrina Hațieganu, Elena Neteu, Radu Meruțiu ș.a.), din rândurile căreia aveau să dobândească reală notorietate Raul Călinescu (1923-1927, fondatorul biogeografiei românești la Universitatea din București),



Tiberiu Morariu

Laurian Someșan și, mai ales, Tiberiu Morariu (1905-1982). După plecarea lui Vâlsan la București (1929), pentru perioade mai scurte de timp, au profesat la Institutul de Geografie și alți tineri valoroși precum Nicolae Dragomir, Constanța Mehedincu, Fabius Dumbravă, Gheorghe Pop, Ștefan Manciulea (licențiat la Universitatea din București), Valeriu Butură, Teodor Onișor ș.a., precum și francezul Robert Ficheux. Robert Ficheux (1898-2005) a fost unul dintre doctoranzii aduși de Emmanuel de Martonne în România pentru cercetări de geografie fizică. Autor al lucrării *Les Monts Apuseni (Bihor), vallées et aplanissements*, teza sa de doctorat publicată de Academia Română în 1996, a rămas un prieten devotat al poporului român și un prețios colaborator al geografilor clujeni până la dispariția sa.

Din nefericire, destinul multora dintre cei menționați a fost decisiv marcat de evenimentele istorice: izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial (cu privațiunile de rigoare), cedarea părții nord-vestice a Ardealului ca urmare a Diktat-ului de la Viena din august 1940 (când universitatea, inclusiv secția și Institutul de Geografie, s-au refugiat la Sibiu și Timișoara), desființarea institutului și, mai ales, procesul de epurare politică derulat după instaurarea comunismului și proclamarea Republicii Populare Române (1947) survenite grație ajutorului „frățesc” al armatei sovietice. Pensionarea forțată (R. Vuia, S. Opreanu), amenințarea, șantajul ori marginalizarea, aruncarea în temnițe și lagăre de muncă (cum s-a întâmplat cu Laurian Someșan și Ștefan Manciulea) au fost principalele modalități prin care noua stăpânire i-a „răsplătit” pe cei care și-au pus întreaga lor pricepere și abnegație în slujba cunoașterii și interesului național. Totuși, câțiva discipoli, deși puțini, au rezistat și au dus mai departe moștenirea

lăsată de George Vâlsan, Emmanuel de Martonne și cei care au trudit alături de ei. În acest context, rolul profesorului Tiberiu Morariu (1905-1982) a fost crucial.

Profesia mai presus de ideologie (1948-1989)

Instaurarea comunismului a pus la grea încercare și comunitățile academice clujene, cea geografică nefăcând desigur excepție. Dramele personale se însoțeau cu cele instituționale. Prin decretul nr. 175 din 31 august 1948, referitor la Reforma Învățământului din România, Institutul de Geografie din Cluj se desființează, iar secția de geografie (care își va pierde autonomia) și-a continuat activitatea în cadrul Universității „Victor Babeș” (cum fusese redenumită Universitatea „Regele Ferdinand I”) în diverse configurații (dublă specializare, cu Istoria, Biologia, Geologia, Științele Naturale sau Limbă Străină) și instituții (Facultatea de Biologie-Geologie, Facultatea de Biologie-Geografie-Geologie). O catedră de geografie funcționa și la Universitatea maghiară „Bolyai”, înființată în 1949 cu sprijin sovietic. Cele două secții au fuzionat în 1959 ca urmare a unificării celor două universități în cadrul Universității „Babeș-Bolyai”. Pentru scurte perioade de timp, Geografia a fost și specializare de sine stătătoare (Geografie fizică, între 1960-1964, Geografie, între 1968-1978). A funcționat și specializarea Hidrologie (cu două promoții în 1958 și 1959).

Inerent, geografii clujeni au fost nevoiți să facă unele concesii doctrinare și să accepte tacit apariția disciplinelor ideologizante mai generale, precum Materialismul dialectic și istoric, Socialismul științific ș.a., sau specifice (precum Geografia URSS). Impactul acestora asupra studenților a fost relativ modest pentru că, din fericire, la cârma geografiei clujene ajunsese Profesorul Tiberiu Morariu, un discipol autentic, demn de anvergura lui George Vâlsan și Emmanuel de Martonne.

Profesorul Morariu a fost un geograf complet care, însușindu-și calitățile și preocupările cele mai de preț ale mentorilor săi, a realizat o operă științifică remarcabilă ce i-a conferit posibilitatea de a-și păstra autoritatea în cadrul școlii clujene de geografie și de a duce mai departe valoroasa sa tradiție. A rămas liderul incontestabil al acesteia mai bine de două decenii și, în tot acest răstimp, a format o nouă generație capabilă să continue cu succes munca predecesorilor. A fost, fără îndoială, un om deosebit de valoros și, deopotrivă, realmente curajos. Tiberiu Morariu a demonstrat cu prisosință curajul și capacitatea sa organizatorică în timpul refugiului universității (1940-1944) când s-a implicat personal în evacuarea și punerea la adăpost a patrimoniului Institutului de Geografie (la Sibiu, Timișoara și în împrejurimile acestora), apoi, în readucerea sa intactă la Cluj. A făcut parte din Comisia numită de Senatul Universității, propusă de Rectorul Iuliu Hațieganu, pentru preluarea universității maghiare imediat după eliberarea Clujului și revenirea „acasă” a universității românești. Nu este surprinzător faptul că a răzbit și celei mai negre perioade staliniste de la începutul anilor 50. Îngrădirile dogmatice, precum repudierea geografiei unice de inspirație germană (catalogată drept ... imperialistă și reacționară) și proclamarea de fațadă a geografiei unitare drept „adevărata geografie”, nu l-au afectat prea mult, întrucât profesorul Morariu avea o vastă experiență și rezultate concludente în problematicele geografiei fizice (suprafețele de denudare, morfologia glaciară, alunecările masive de teren, terasele fluviale, evoluția rețelelor hidrografice, metodologia cercetării ș.a.) aspecte ce nu puteau fi suspectate că ar putea avea vreun „iz” politic.

Tiberiu Morariu a „împins”, oarecum cu bună știință, cercetarea clujeană în direcția Geografiei fizice și a geomorfologiei tocmai pentru a contracara vitregirea Geografiei umane de elementul cel mai de preț – studiul relațiilor diverse dintre om și natură examinate în context regional – și transformarea sa într-un demers steril de statistică enciclopedică socio-economică. Cu toate acestea, T. Morariu nu a avut rezerve în a încredința discipolilor săi

și cercetarea unor teme mai „delicate” de ecogeografie, etnografie și geografie culturală.

În perioada 1953-1962, aspect extrem de important chiar și la nivel național, Tiberiu Morariu a fost singurul geograf român conducător de doctorat în domeniu. În această calitate Morariu, vreme de un deceniu, a polarizat efectiv întreaga comunitate geografică românească, întrucât „a funcționat, practic, la Universitatea clujeană, o unică și veritabilă școală doctorală de anvergură națională” (Ciangă, 2003). Sub îndrumarea sa au obținut practic consacrarea științifică numeroase personalități recunoscute ale geografiei românești precum Grigore Posea, Valeria Velcea, Lucian Badea, Mihai Iancu, Mihai Grigore, Ana Conea, Gheorghe Niculescu, Vasile Băcăuanu, Ion Donisă, Ion Hârjoabă, Marcian Bleahu, Ion Sârcu, Petre Gâștescu, Ion Pișotă, Aurora Posea (în domeniul Geografiei fizice), Ion Velcea, Ion Popovici, Nicolae Caloianu ș.a. (în Geografie economică).

A fost un profesor extrem de exigent care a format caractere și specialiști autentici ale căror realizări au făcut ca școala geografică clujeană să nu aibă practic nimic în comun cu stridențele ideologice insistent propovăduite de propagandiștii de partid. Dimpotrivă, s-a situat mereu deasupra acelor „comandamente” și apreciem că se impune subliniată ideea că, deși perioada comunistă este privită astăzi cu rezerve sau chiar repudiată (în anumite privințe pe bună dreptate), în ceea ce privește Școala geografică clujeană, aceasta s-a distins constant, chiar și în acel controversat context, prin rezultate științifice concludente, probitate morală și utilitate socială.

Cu modestie, trudă și talent s-au afirmat și au contribuit la această reușită nume precum Grigore Posea (între 1956-1960), Virgil Gârbacea, Alexandru Săndulache, Alexandru Savu, Iuliu Buta, Ignatie Berindei, Gheorghe Pop, Ioan Mac, Ersilia Iacob, Victor Belozarov, Eugen Molnar, Ioan Fărcaș, Tövessi Iosif, Petru Tudoran, Teodor Rusu, Pompei Cocean, Wilfried Schreiber, Nicolae Raboca, Buz Victor. Toți, fără excepție, au fost doctoranzi și discipoli ai profesorului Tiberiu Morariu.

Meritele excepționale ale lui Tiberiu Morariu vor fi cu siguranță consemnate multă vreme în istoria geografiei naționale. În semn de recunoștință, la inițiativa Facultății de Geografie din Cluj, au fost executate (de către artistul plastic Larion Voinea) două busturi ale savantului, unul amplasat la Salva (jud. Bistrița-Năsăud), în fața școlii care îi poartă numele, celălalt, în Parcul Memoriei Universitare situat în incinta Clădirii Centrale a UBB.

Desigur, cu nimic mai prejos au fost profesorii și cercetătorii care au obținut titlul de doctor în alte circumstanțe. Menționăm în acest sens pe Tulogdyi Janoš, Incze Andor, Iolanda Incze, Ujvari Jozsef, Mihail Maria, Pânzaru Teodor, Grigor P. Pop, Aurelia Susan, Ilie Susan, Vasile Surd, Liviu Nicoară și alții. Alături de ei au trudit și merituoși cercetători ai Colectivului din Cluj a Institutului Academiei Române, între care, Nicolae Ciangă, Victor Sorocovschi, Petru Dan Idu, Aurel Maier ș.a., care, după 1990, au urmat cariera didactică. Cu toții, în funcție de preocupările specifice fiecăruia, au contribuit cu lucrări științifice valoroase ce reprezintă și în prezent repere importante în literatura geografică românească și, mulți dintre cei menționați, au fost implicați în elaborarea unor importante proiecte științifice naționale, precum cele coordonate de Institutul de Geografie al Academiei Române (*Monografia geografică a R.P.R., Atlasul R.S.R., colecția Județele Patriei, cele cinci volume ale tratatului Geografia României* ș.a.). Desigur, realizări notabile și deloc facile mai ales în condițiile în care existau o serie de impedimente ce trebuiau surmontate: limitarea drastică a libertății de mișcare peste hotare, decuplarea bibliotecilor universitare de la fluxul internațional de cărți și reviste științifice de specialitate (devenită cronică la începutul anilor 80) ș.a.

Efervescență creatoare și dinamism (1990 – prezent)

Prăbușirea comunismului la finele anului 1989 a permis și descătușarea geografiei clujene din închistarea generalizată ce domnea de mult timp în învățământul superior românesc ca

urmare a centralismul „democratic”. Geografii clujeni au purces rapid (anul universitar 1990-1991) la redefinirea ofertei educaționale și modernizarea învățământului prin inițiative precum: reînființarea specializării tradiționale *Geografie*, alături de *Geografie – o limbă străină*, ce funcționase în mod exclusiv (începând din anul 1977), apariția specializării *Cercetarea mediului înconjurător* (transformată în *Știința Mediului* în 1993-1994), înființarea colegiilor universitare (învățământ superior de scurtă durată – trei ani – cu specializări în cartografie, topografie și cadastru, respectiv turism), înființarea liniilor de studiu în limba maghiară (1993-1994) și în limba germană (1994-1995), în contextul amplificării dimensiunii multiculturale a universităților clujene, ș.a.

Un eveniment de cotitură în evoluția instituțională s-a produs în anul 1994 când geografii clujeni au solicitat și obținut, din partea Senatului UBB, aprobarea de a se constitui într-o structură autonomă, *Facultatea de Geografie*, cu scopul implementării facile a proiectelor ce vizau modernizarea și emanciparea domeniului științific la nivel național, o parte din ele fiind deja demarate în anul respectiv. Acea decizie a avut consecințe extrem de faste asupra activității și prestigiului Facultății de Geografie. Aceasta s-a înscris rapid între primele facultăți (din cele 21 care alcătuiesc astăzi Universitatea „Babeș-Bolyai”) în ceea ce privește numărul de studenți, atractivitatea programelor de studii și sustenabilitatea financiară, situație care se menține și în prezent. La originea acestei performanțe se află o serie de premise esențiale pe care geografii clujeni le-au gestionat cu perspicacitate și pricepere. În acest sens, se cuvin a fi menționate:

- clarviziunea și inteligența cu care au emancipat propriul domeniu dând dovadă de receptivitate față de cerințele pieței muncii, nevoile comunității, situația din alte țări ș.a., precum și de realism în evaluarea obiectivă a propriilor disponibilități;

- re poziționarea sistemelor conceptuale de referință ale domeniului în tiparele firești și alinierea preocupărilor la tendințele științifice definitorii afirmate pe plan internațional;
- adaptarea flexibilă la schimbare și valorificarea oportunităților de dezvoltare instituțională prin asimilarea optimală a inerentelor și numeroaselor schimbări legislative;
- emanciparea predării și cercetării prin continua perfecționare didactică și facilitarea accesului larg la tehnologiile de investigație proprii începutului de mileniu trei;
- cultivarea resursei umane în spiritul respectului reciproc, al colaborării și înaltei performanțe științifice statornicite într-un climat academic autentic sub aspect etic;
- reușita transpunerii dimensiunii multiculturale și plurilinguale, consecvent promovată după 1990 de Universitatea „Babeș-Bolyai”, într-un model autentic de conviețuire interetnică armonioasă și conlucrare fertilă între „urmașii” lui Cholnoky, Vâlsan, de Martonne și ceilalți.

Redăm, succint desigur, câteva dintre realizările notabile legate de premisele subliniate mai sus.

Cu certitudine, Facultatea de Geografie din Cluj s-a aflat la originea „reinventării” domeniului în România. Grație viziunii creatoare a geografilor clujeni, îndeosebi a principalilor decidenți (decani, prodecani, șefi de catedre, directori de departamente), la Cluj au fost elaborate Planurile de învățământ ale unor specializări inedite pe plan național: *Cercetarea mediului* (1990-1991), *Știința Mediului* (1993-1994), *Planning Teritorial* (1998-1999, redenumită *Planificare Teritorială* în anul 2002), *Cartografie, Topografie și Cadastru* (1992-1993, inițial în colegii de scurtă durată) și *Geografia Turismului* (2003-2004). Toate specializările menționate și-au făcut apariția la Cluj și, de aici, planurile de învățământ au „migrat”, cu modificări nesemnificative, în majoritatea celorlalte centre universitare care le-au implementat cu succes (București, Iași, Timișoara, Oradea, Suceava ș.a.). Specializarea Știința mediului, care fusese acreditată la nivel național, a stat la baza înființării Facultății de Știința și

Ingineria Mediului (în 2002), proces în care a fost implicat și un nucleu reprezentativ de specialiști ai Facultății de Geografie.

Destinul geografiei clujene este indisolubil legat și de persoanele care au exercitat funcția de decan și anume: *Vasile Meruțiu* (1933), decan al Facultății de Științe a Universității „Regele Ferdinand I”, *Tiberiu Morariu* (1962-1971), decan al Facultății de Biologie-Geografie a Universității „Babeș-Bolyai”, respectiv *Ioan Mac* (1994-2000), *Pompei Coccean* (2000-2008), *Dănuț Petrea* (2008-2020) și *Titus-Cristian Man* (2020 – prezent), decanii Facultății de Geografie a Universității „Babeș-Bolyai” de la data constituirii acesteia ca structură instituțională autonomă a UBB, în anul 1994.

Facultatea de Geografie a fost prima instituție din UBB care a înființat și colegii universitare delocalizate (denumite ulterior, din anul 2008, *Extensii universitare*) în municipii de talie medie, nu numai pentru a reface mai vechea tradiție interbelică ci, mai ales, cu intenția de a răspunde nevoilor tinerilor cu posibilități materiale mai reduse. Astfel, au luat naștere Extensiile universitare Gheorgheni (1997), Sighetu-Marmației (1998), Bistrița (2003) și Zalău (2003). La programele de studii furnizate de Facultatea de Geografie în extensiile respective (Geografia Turismului și la unele dintre extensii și Cartografie și cadastru) s-au adăugat ulterior și programe furnizate de alte facultăți ale UBB.

Grație deschiderilor inedite menționate, atractivitatea și utilitatea socială a ofertei educaționale s-au amplificat considerabil, fapt reflectat de creșterea exponențială a numărului de studenți. Astfel, dacă în ultimul deceniu al perioadei comuniste în facultate studiau maximum 100 de studenți anual, la o singură specializare (Geografie – o limbă străină), în prezent sunt înmatriculați circa 2000 de studenți care studiază în cadrul a cinci programe de licență și zece programe de masterat, specializările de referință fiind furnizate și în cadrul liniilor de predare în limba maghiară și germană. Apogeul s-a înregistrat în anul universitar 2006-2007 când, la Facultatea de Geografie din Cluj (inclusiv extensiile universitare), erau înmatriculați 3115 studenți, la nivel licență și

104, la studii aprofundate/masterat (Gr. P. Pop, 2007). Efectivele nu includ numărul relativ redus de studenți care au urmat programe cu frecvență redusă (IDD), reconversie profesională sau studiile doctorale. Activitatea Școlii Doctorale de Geografie s-a reluat încă din anul 1990.

Creșterea semnificativă a efectivelor de studenți a presupus asigurarea unui ponderi echilibrate între numărul acestora și cel al cadrelor didactice titulare, în concordanță cu cerințele unui învățământ performant. În consecință, dacă în 1989 Colectivul de Geografie, din cadrul Facultății de Biologie-Geografie-Geologie, reunea doar 15 cadre didactice titulare, în prezent, la Facultatea de Geografie activează un efectiv de 82 cadre didactice titulare, alcătuit, în majoritate, din persoane tinere și foarte tinere afirmate prin performanțe științifice meritorii.

Conținutul învățământului a înregistrat, la rândul său, modificări substanțiale sub aspect conceptual. Imediat după 1990 a fost eliminat rapid „balastul” ideologic. Geografia Economică a fost revizuită și a redevenit, firesc, Geografia Umană, o disciplină netimorată de nevoia explorării sensibilelor resorturi sociale, politice sau culturale care, din rațiuni ideologice, fuseseră excluse în analiza relațiilor dintre om și natură. Geografia „unitară” (falsa etichetă aplicată în fond unui feroce dualism geografic leninist ce a domnit vreme de cinci decenii) și „falia” profundă dintre Geografia fizică și cea umană au început să fie treptat atenuate prin reparația disciplinelor integrative teoretice și regionale. În munca de cercetare, pe lângă temele tradiționale, au apărut subiecte cu tentă postmodernistă specifice noului curent umanist (studii de gen, de identitate teritorială, abordări perceptual-subiective ș.a.).

Facultatea de Geografie din Cluj s-a adaptat cu succes la modificările legislative care au condus la îmbunătățirea calitativă a procesului educațional. Schimbări substanțiale au fost determinate, îndeosebi, de implementarea Reformei Bologna și a prevederilor Legii Educației nr.1/2011. Procesul Bologna, demarat începând cu

anul universitar 2005-2006 (constând, în principal, în abordarea etapizată a studiilor universitare de licență/masterat/doctorat în formula „3+2+3” și adoptarea Sistemului European de Credite Transferabile – E.C.T.S.) a determinat redefinirea specializărilor în forma actuală, creșterea rolului studenților (deveniți veritabili parteneri de lucru în procesul decizional), asigurarea calității prin autorizarea, acreditarea și evaluarea periodică a programelor de studii de către agenții specializate (ARACIS) ș.a. Legea 1/2011 a impus, la rândul său, modificări semnificative în organizarea învățământului superior. Aplicarea prevederilor acesteia au condus la descentralizarea decizională, consolidarea autonomiei universitare, întărirea prerogativelor asupra politicii de personal și, nu în ultimul rând, la reorganizarea catedrelor sub formă de departamente. În cadrul Facultății de Geografie funcționează în prezent cinci departamente: Departamentul de Geografie Regională și Planificare Teritorială, Departamentul de Geografie Umană și Turism, Departamentul de Geografie Fizică și Tehnică, Departamentul de Geografie al Liniei Maghiare și Departamentul de Geografie al Extensiilor.

Cercetarea științifică a rămas o prioritate alături de procesul educațional. Reconnectarea universităților românești la fluxurile internaționale de informație științifică (tipărită și digitală) a permis completarea rapidă a „golurilor” moștenite inerent din perioada dictaturii comuniste. Activitatea de cercetare s-a pliat constant pe nevoile societății (prin numeroase și extrem de utile proiecte și contracte de cercetare pe teme concrete), a devenit tot mai performantă (grație adoptării criteriilor neopozitiviste de științificitate, concomitent cu perfecționarea metodelor și instrumentelor de investigație prin cuantificare, utilizarea tehnologiilor digitale, a teledetecției ș.a.) și, în același timp, tot mai vizibilă în ierarhiile internaționale prin creșterea ponderii contribuțiilor științifice în publicații cu factor de impact semnificativ. În cadrul facultății s-au constituit cinci Centre de

cercetare științifică (Unități de Cercetare-Inovare acreditate în cadrul UBB) și un laborator (de Geodendrocronologie), menite să abordeze teme de stringentă actualitate științifică și, totodată, să răspundă preocupărilor specifice de cercetare ale cadrelor didactice și studenților. O parte din rezultatele obținute sunt publicate în revistele științifice proprii, indexate în Baze de Date Internaționale reprezentative. Evident, dotarea materială a facultății s-a îmbunătățit considerabil în materie de mijloace educaționale și facilități de cercetare, acestea întrunind, în linii generale, exigențe firești de ultimă oră sub aspect tehnologic.

În cadrul Facultății de Geografie din Cluj funcționează următoarele Unități de Cercetare-Inovare (în ordinea înființării): *Centrul de Geografie Regională* (CGR), *Centrul de Cercetare a Așezărilor și Urbanism* (CCAU), *Centrul de Cercetare a Hazardurilor și Riscurilor Geografice* (CCHRG), *Centrul de Cercetare pentru Dezvoltare Durabilă* (CCDD), *Centrul de Cercetare pentru Identități Teritoriale și Dezvoltare* (ITD) și *Laboratorul de Geodendrocronologie*. Relativ recent, conducerea facultății, de comun acord cu directorii centrelor de cercetare, au convenit asupra posibilității înființării Institutului de Geografie prin integrarea centrelor de cercetare existente în cadrul acestuia. Drept urmare, în mai 2021, Consiliul Facultății de Geografie a adoptat Regulamentul de Organizare și Funcționare a Institutului de Geografie. Senatul Universității Babeș-Bolyai a aprobat, în ședința din 13 decembrie 2021, respectivul regulament și, implicit înființarea Institutului de Geografie. O veche și frumoasă tradiție este în prezent reînnoată.

Activitatea publicistică din facultate este susținută la ora actuală prin intermediul a șapte reviste științifice (periodice) de specialitate: mai vechea și tradiționala revistă *Studia – seria Geographia*, *Romanian Review of Regional Studies*, *Journal of Settlements and Spatial Planning*, *Riscuri și Catastrofe*, *Romanian Review of Geographical Education*, *Territorial Identity and Development*

și *Geographia Napocensis* (ultima, prin grija Colectivului de geografie al Academiei Române, Filiala Cluj).

Aspectele subliniate reprezintă doar câteva dintre argumentele (de altfel, mult mai numeroase) care pledează în favoarea ideii că tradiția fertilă, de peste un secol, a geografiei clujene se materializează incontestabil într-o școală științifică autentică și, implicit, într-o instituție reprezentativă extrem de dinamică, creativă și utilă în context local, regional, național și internațional: Facultatea de Geografie a Universității „Babeș-Bolyai”.

Prof. dr. D. Petrea

Bibliografie selectivă

- Bartos-Elekes, Z., (2019), *Școala clujeană de Geografie* (1874-1919), în vol. *Tradiție și Excelență – Școlile academice/de știință la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca* (1581-1872-1919 – prezent), coordonator, Daniel David, Institutul Star UBB.
- Bowd, G. (2012), *Un géographe français et la Roumanie: Emmanuel de Martonne* (1873-1955), Editura L'Harmattan, Paris.
- Ciangă, N., (2003), *Tiberiu Morariu – coordonator al Școlii doctorale naționale*, în vol. „*Tiberiu Morariu. Magistrul Școlii geografice clujene*”, edit. Cocean, P., Editura Risoprint, Cluj-Napoca.
- Cocean, P. (2003), editor, *Tiberiu Morariu. Magistrul Școlii geografice clujene*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca.
- Hallair, Gaëlle (2007), *Le géographe Emmanuel de Martonne et l'Europe centrale*, UMR PRODIG, UMR Géographie – cités, Grafigéo. Mémoires et documents.
- Mac, I. (2003), *Tiberiu Morariu și demersul ecogeografic*, în vol. „*Tiberiu Morariu. Magistrul Școlii geografice clujene*”, edit. Cocean, P., Editura Risoprint, Cluj-Napoca.
- Martonne, Emm. de (1921), *Cuvântare la banchetul oferit de Societatea Regală Română de Geografie în cinstea sa la 7 iunie 1921*, Buletinul Societății Regale Române de Geografie, XL, București (1922), pp. 460-462.

- Martonne, Emm. de (1922), *Un semestre d'Enseignement Géographique à l'Université de Cluj*, Revue Internationale de L'Enseignement, Société de l'enseignement supérieur, Paris.
- Martonne, Emm. de (1924), *Excursions géographiques de l'Institut de Géographie de l'Université de Cluj. Résultats scientifiques. Première excursion: Le massif du Bihor*, Lucrările. Institutului de Geografie a Universității din Cluj (1922-1924).
- Martonne, Emm. de (1981), *Lucrări geografice despre România*, Vol. I (sub îngrijirea lui V. Tufescu, Gh. Niculescu, Ș. Dragomirescu), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București.
- Martonne, Emm. de (1985), *Lucrări geografice despre România*, Vol. II (sub îngrijirea lui V. Tufescu, Gh. Niculescu, Ș. Dragomirescu), Editura Academiei Republicii Socialiste România, București.
- Neagoe, S. (1980), *Viața universitară clujeană interbelică (Triumful rațiunii împotriva violenței)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, vol. I-II.
- Păcurar, A. Al. (2019), *Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj. 1922-1947 / Travaux de l'Institut de Géographie de l'Université de Cluj (Roumanie). 1922-1947*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca.
- Petrea, D., (2019), *Școala clujeană de geografie*, în vol. *Tradiție și Excelență – Școlile academice/de știință la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1581-1872-1919 – prezent)*, coordonator, Daniel David, Institutul Star UBB, pp. 182-190.
- Petrea, D., Cocean, P. (2019), *Institutul de Geografie al Universității Regele Ferdinand I (1919-1947) – O instituție, o școală, un for academic*, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Pop, Gr., P. (1999), *Geografia umană la Universitatea din Cluj în perioada 1919-1947*, în *Istoria Transilvaniei*, Vol. II (1867-1947), coordonator A. Drăgoescu, Editura „George Barițiu”, Cluj-Napoca.
- Pop, Gr., P. (2007), *Școala geografică clujeană – 1919-2007*, Presa Universitară Clujeană.
- Sălăgean, Marcela (2019), *Un nou început. 1919-1939, două decenii de Universitate românească la Cluj*, în *lucrarea Universitatea din Cluj în perioada interbelică*, pag. 17-94, Editori: Ioan-Aurel Pop, Simion Simon, Ioan Bolovan; vol. I, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

- Vâlsan, G. (1921), *Conștiință națională și geografie. Lecțiune inaugurală a cursului de geografie la Universitatea din Cluj*, Tipografia „Convorbiri Literare”, București.
- Vâlsan, G. (1922), *Învățămintul geografic la Universitatea din Cluj*, Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj, Vol. I., Tipografia „Cultura Națională”, București.
- Vâlsan, G. (1924), *Prefață*, în *Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj* / *Travaux de L'Institut de Géographie de l'Université de Cluj (Roumanie)*, vol. I., 1922, Tipografia Cultura Națională, București.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

DEDICATĂ OMAGIERII CENTENARULUI

UNIVERSITĂȚII ROMÂNEȘTI

ȘI INSTITUTULUI DE GEOGRAFIE DIN CLUJ



Aula Magna a UBB-Membrii prezidiului și o parte dintre invitați
(în prezidiu, de la dreapta spre stânga, prof. dr. Pompei Cocean,
Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB, prof. dr. Dănuț Petrea,
Decan, conf. dr. Voicu Bodocan, Prodecan, conf. dr. Iuliu Vescan, Prodecan)



Imagine cu participanții la ședința solemnă din Aula Magna (3 oct. 2019)

03 Octombrie 2019, orele 9.00-11.00,

Aula Magna a Universității Babeș-Bolyai

Prezidiul:

Prof. univ. pr. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB

Prof. univ. dr. Dănuț Petrea, decanul Facultății de Geografie

Prof. univ. dr. Pompei Cocean

Conf. univ. dr. Voicu Bodocan,

prodecan al Facultății de Geografie

Conf. univ. dr. Iuliu Vescan,

prodecan al Facultății de Geografie

Cuvântul domnului prof. univ. dr. Dănuț Petrea, decanul Facultății de Geografie

Stimate Domnule Președinte al Senatului UBB,

Stimate Doamne și Domni decani,

*Distinși invitați, reprezentanți ai instituțiilor publice
și mediului de afaceri,*

Distinși profesori, Dragi studenți, Dragi colegi

Cu multă bucurie și nespusă emoție sunt onorat să adresez în numele Facultății de Geografie a Universității Babeș-Bolyai un călduros salut de bun venit participanților la Conferința aniversară *Geographia Napocensis 100*.

Scopul principal al conferinței *Geographia Napocensis 100* este cinstirea a două sărbători esențiale în destinul nostru instituțional. Propun să începem prin intonarea Imnului de stat al României, urmat de cel al bucuriei academice, *Gaudeamus Igitur*.

(Imnul Național al României, Gaudeamus Igitur, prezentarea prezidiului)

Înainte de toate, doresc să exprim profunda noastră recunoștință pentru faptul că onorați într-un număr atât de mare, cu distinsa Dumneavoastră prezență, acest eveniment cu totul special în istoria universității și a facultății noastre. Fără îndoială,

trăim o reală satisfacție să vedem că, alături de noi și de conducerea Universității, se află decani, prodecani, directori de departamente, colegi și prieteni din toate facultățile de profil din țară, dar și din alte facultăți ale UBB.

Salutăm cu bucurie prezența distinșilor reprezentanți ai instituțiilor publice și private din sfera administrației, a serviciilor și afacerilor, instituții care ne sunt parteneri educaționali de neprețuit și, implicit, importanți angajatori ai absolvenților noștri.

Ne bucură, la fel de mult, prezența unor vechi colaboratori și prieteni din universități prestigioase din Austria, Cehia, Franța, Germania, Italia, Republica Moldova, Polonia, Ungaria și Statele Unite ale Americii.

La fel de important pentru noi este faptul că sunt aici de față aproape toți colegii din Facultatea de Geografie din Cluj, de la cei mai tineri asistenți și cercetători, până la profesorii care ne-au format pe cei mai mulți dintre noi și care, prin munca, pasiunea, sacrificiile și devotamentul lor, au făcut posibil acest moment unic în existența oricărei instituții.

Vă mulțumim distinși invitați, colegi și prieteni!

Vă mulțumim din adâncul inimilor noastre pentru faptul că vă aflați astăzi, alături de noi, în această minunată Aula Magna în care au pășit atâtea figuri luminoase din istoria țării și a universității noastre dragi, între care trei regi ai României și mai mulți președinți, pentru a sărbători două evenimente strâns legate între ele și având profunde semnificații.

S-a împlinit un secol de când, la scurt timp după Marea Unire a Transilvaniei cu Regatul României, a fost întemeiată, prin decretul regal semnat în septembrie 1919 de către Regele Ferdinand I, Universitatea românească din Cluj, un vechi deziderat al românilor transilvăneni. În toamna aceluiași an 1919, în care, pe 3 noiembrie, reputatul istoric Vasile Pârvan rostea la deschiderea Universității din Cluj profetica sa lecție inaugurală „*Datoria vieții noastre*”¹, la

¹ Marcela Sălăgean (2019), *Un nou început. 1919-1939, două decenii de Universitate românească la Cluj*, în lucrarea *Universitatea din Cluj în perioada interbelică*, pag.

scurt timp după aceea, în 19 noiembrie, marele nostru geograf George Vâlsan semna, simbolic desigur, actul de naștere al geografiei moderne românești la Cluj, odată cu strălucita sa lecție inaugurală „*Conștiință națională și Geografie*”². Așadar, celebrăm astăzi Centenarul Universității Românești din Cluj și, implicit, Centenarul geografiei românești la Universitatea din Cluj.

O aniversare este, prin excelență, un prilej de evocare și rememorare a circumstanțelor ce au condus spre fapte, ființe sau construcții remarcabile din istoria lumii. O aniversare centenară este însă una cu totul specială pentru că numai lucrările cu adevărat durabile se înscriu într-o asemenea condiție temporală sau pot aspira chiar la mai mult. O asemenea lucrare este Universitatea.

Universitățile, alături de catedrale, operele de artă și lăcașurile ce le găzduiesc, sunt probabil printre cele mai desăvârșite lucrări ale făpturii omenești, pentru că din ele își trag seva majoritatea principiilor morale, aspirațiile spirituale, cunoștințele științifice, inovațiile tehnologice și, inerent, progresul spiritual și material al societății, deopotrivă. Dar, spre deosebire de capodoperele ce dobândesc o formă finală pe măsură ce geniul creator al autorilor s-a transfigurat în ele, Universitatea nu este o construcție finită, ci o „lucrare”, iar o „lucrare” este, prin excelență, o realizare care se desăvârșește continuu. Tocmai continua desăvârșire îi asigură măreția și perenitatea. Desigur, există multe universități în lume, dar majoritatea sunt mai degrabă construcții și relativ puține dintre ele ajung să devină adevărate „lucrări”. Măreția și perenitatea unei universități există cu certitudine atunci când în istoria sa putem contempla cu admirație, de la distanța conferită de timp, fapte memorabile săvârșite de oameni aleși, devotați trup și suflet unor nobile idealuri puse în slujba comunității și națiunii lor.

17-94, Editori: Ioan-Aurel Pop, Simion Simon, Ioan Bolovan; vol. I, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

² George Vâlsan (1921), *Conștiință națională și geografie. Lecțiune inaugurală a cursului de geografie la Universitatea din Cluj*, Tipografia „Convorbiri Literare”, București.

Universitatea Babeș-Bolyai ce descinde din Universitatea Românească din Cluj, redenumită în 1927 Universitatea Regele Ferdinand I, este fără îndoială o lucrare măreață. Cu privire la acest aspect, mult mai avizat și potrivit este să vorbească distinsul Președinte al Senatului Universității Babeș-Bolyai, Domnul Preot prof. univ. dr. Ioan Chirilă.

Vă invităm, Domnule Președinte al Senatului UBB, să adresați oaspeților noștri salutul și cuvântul Dumneavoastră din partea conducerii universității noastre.

Cuvântul domnului Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului Universității Babeș-Bolyai

*Distinse Domnule decan, Stimați domni prodecani,
Domnule vicepreședinte,
Stimați invitați din străinătate și din țară, Distinși colegi,*

Salut cu multă plăcere distinșii membri ai corpului profesoral ai Facultății de Geografie, pe distinșii invitați din țară și din străinătate și tuturor le doresc o ședere fructuoasă în cadrul Universității noastre, o Universitate de tradiție, noutate și continuitate. Se cuvine să vă mulțumesc pentru această invitație, pentru acest moment festiv pe care Facultatea de Geografie l-a organizat și îl desfășoară, la care particip cu multă plăcere. Cât privește tema stabilită o să vă spun câteva cuvinte despre aceasta pentru că este o încântare să faci un survol scurt prin istoria acestei instituții, și folosesc conceptul de instituție pentru că în cadrul Universității Babeș-Bolyai putem să spunem că se împlinesc și își continuă existența și activitatea vechile instituții pe care s-a fondat, a crescut Universitatea de astăzi. Este vorba de instituția fondată în secolul XVI prin decretul lui Ștefan Bathory de la Vilnius din mai 1581³. Ea a avut o istorie plină de peregrinări și chiar dacă de la

³ Ioan-Aurel Pop, „Începuturile: Colegiul iezuit din 1579-1581”, în Ovidiu Ghitta (coord.), *Istoria Universității „Babeș-Bolyai”*, Mega, Cluj-Napoca, 2012, p. 20.

început nu a fost foarte amplă, ea totuși a avut o dinamică excepțională, care s-a împlinit după ce s-a ajuns la ultimele două-trei etape. Instituția fondată în secolul XVI ca și *Colegium Major Iezuit* a fost o instituție dinamică ce reflecta în sine, ca și astăzi, dinamica mediului universitar european sau, am putea spune chiar, dinamica mediului universitar mondial.

Odată cu fondarea în 1872 a Universității Maghiare, ajungem la o dezvoltare exponențială de care se leagă și organizarea și dezvoltarea Facultății de Geografie pentru că atunci s-au pus bazele unei catedre de geografie avându-l în frunte pe Adolf Turner⁴ (care reprezenta Imperiul Austro-Ungar). După aceea, îmi face plăcere să-mi aduc aminte de Cholnoky Jenő⁵ despre care se spune că este părintele geografiei ungare și care, alături de ceilalți, a dezvoltat structura primară a catedrei de geografie în nivel de institut.

Peregrinările unei instituții se datoresc de multe ori mediilor politice în care își desfășoară activitatea. De aceea cred că mediul universitar trebuie să fie un mediu independent față de contextul politic în care se pregătește „inteligența” societății. Dar, de multe ori, noi oamenii suntem tentați să creăm, să exprimăm și să generăm anumite formule de segregare, cum de pildă, vorbim despre geografii care au trecut de la spectrul universal, la un spectru individual sau spectru național. Aș vrea să subliniez că atunci când vorbim despre știință, vorbim de o bază comună a cunoașterii care este în sine o realitate transcendentă și, când folosesc conceptul acesta de transcendență, mă gândesc la faptul unei revelații a adevărului, a unei descoperiri a adevărului, mă refer la miezul adevărului care în sine sa este unul singur. De aceea cred că în momentul în care depășim fazele acestea de

⁴ Adolf Turner (1835-1918) a condus, începând cu anul 1872, catedra de geografie din cadrul universității clujene. Vezi mai multe despre el în Cseke Péter, Hauer Melinda (eds.), *125 éves a kolozsvári egyetem*, Komp-Press Kiadó, Kolozsvár, 1998.

⁵ A se consulta istoricul Facultății de Geografie la adresa: <https://geografie.ubbcluj.ro/> despre, data accesării: 15.03.2023.

individualizare putem să înțelegem că părtășia la un unic adevăr te poate duce înspre o zonă a manifestării unității. Dar caracteristica proprie unității este dialogul, comunicarea. Dacă vrei să nu ajungi la starea de haos trebuie să-i spui celui din spatele tău că tu o iei la dreapta sau în altă parte. Este vorba deci despre o comunicare care te face părtaș a aceluiași adevăr și care poate să-ți explice, poate să te facă să înțelegi ce înseamnă această capacitate de transcendere a formelor de individualizare. Nu este vorba despre o renunțare la o identitate, ci este vorba de manifestarea unei identități într-un mediu comunicațional care generează o unitate dialogică și a înțelegerii. Noi spunem, fiind în zona științei, o unitate a științei. De aceea nu sub acest tip de auspicii trebuie să privim evenimentele care au succedat formarea României Mari. Putem, pornind din zona școlii de geografie, să vedem evenimentele acestei școli, adică a Institutului de Geografie de la Cluj și după aceea a Facultății de Geografie, din perspectiva procesului de internaționalizare, căci în etapa imediat următoare Marii Uniri, Emmanuel de Martonne și colegii săi (vom dezveli mâine un bust în amintirea sa), au contribuit tocmai la internaționalizarea acestei facultăți și universității românești care de-abia se născuse⁶. Prin conferințele sale, prin cercetările sale – după fondarea Universității românești, după celebrele cuvântări din această aulă care au subliniat care este responsabilitatea noastră, a profesorilor, pentru realizarea unei instituții viabile⁷ – el se implică în a pune bazele școlii clujene de geografie și în a crea punți de cooperare cu instituții de învățământ din spațiul francez și/sau internațional.

Colegii universitari din mediul academic francez au contribuit la dezvoltarea Universității Daciei Superioare, mai apoi a Universității Ferdinand I, după aceea Victor Babeș și, din 1959,

⁶ Marcela Sălăgean (în colab. cu Ana-Maria Stan, Emilia Cismaș, Szilárd Tóth), „Universitatea din Cluj între 1919 și 1944”, în Ovidiu Ghitta (coord.), *Istoria Universității „Babeș-Bolyai”*, Mega, Cluj-Napoca, 2012, pp. 159-160.

⁷ Vezi, spre exemplu, conținutul prelegerii *Datoria vieții noastre*, a istoricului Vasile Pârvan. *Ibidem*, pp. 130-131.

Babeș-Bolyai, tocmai pentru a o consolida și a o plasa, a o poziționa faptic într-un context științific internațional. Este interesant însă că, în tot acest parcurs, Universitatea ni se descoperă ca o instituție dinamică, o instituție care se dezvoltă spre ceea ce este astăzi: o Universitate multiculturală, o Universitate în care cei dornici să se înarmeze cu cunoștințele, cu strălucirile adevărului științific, pot să vină să studieze în limba lor maternă. Avem trei linii de studii (linia română, linia maghiară, linia germană), dar avem, dacă nu mă înșel, peste zece programe care se desfășoară în limbi de circulație internațională (în engleză, în franceză, în italiană, chiar și în spaniolă); avem deci o dezvoltare extraordinară.

Pe unul dintre slide-urile care au fost pe monitoare, s-a putut observa faptul că în 1919 s-a început cu patru facultăți, între care era și Facultatea de Litere și Filosofie, iar la un moment dat la Facultatea de Litere exista și un departament pentru geografie, până când s-a dezvoltat efectiv Institutul de Geografie din Cluj, care va genera după aceea Facultatea de Geografie și centrele de cercetare. Despre acest aspect vor vorbi, în detaliu, alți colegi, eu evidențiez importanța pe care a avut-o faptul că în 1919 s-a hotărât înființarea celor patru facultăți: Litere și Filosofie, Drept, Medicină și Științe. Dar, pe lângă cele patru facultăți inițiale, s-a hotărât, de la bun început, să se dezvolte unele institute și, bineînțeles, unele centre de cercetare. Îmi face plăcere să amintesc, din spirit de colegialitate, întrucât la Cluj suntem o uniune a universităților clujene, de Institutul de Farmacologie, care a devenit ulterior Facultatea de Farmacie din cadrul Universității de Medicină și Farmacie. În timp, facultățile s-au înmulțit pentru că s-au înmulțit zonele de aplicație științifică și de cercetare din Universitatea noastră și am ajuns la o dinamică extraordinară.

În prezent, în Universitatea Babeș-Bolyai funcționează 21 de facultăți, în jur de 30 de școli doctorale, 195 de specializări, un număr impresionant de studii de master și, bineînțeles, avem un număr de circa 60 de centre de cercetare care au fost acreditate, în care colegii noștri își desfășoară activitatea, iar dintre cele 60 de

centre de cercetare, dacă greșesc o să mă corecteze domnul decan, patru sunt în Facultatea de Geografie⁸. Văd în sală pe trei dintre directorii acestor centre, cărora le mulțumesc pentru activitatea lor, pentru că desfășoară într-adevăr o activitate de cercetare excepțională.

Din partea Senatului, a Rectorului și Rectoratului Universității Babeș-Bolyai pot să vă spun că în Universitatea noastră, în limitele specifice omenescului, există o bună colaborare între cele trei linii de studii atunci când se pune problema ca să susținem un program de la oricare dintre liniile de studii care, numeric, sunt inferioare liniei române, însă nu și calitativ. Se fac eforturile necesare și se ia decizia ca să se sprijine linia respectivă pentru ca să funcționeze în parametrii caracteristici ai Universității noastre, care ați văzut că nu stă chiar rău în ranking-urile internaționale, dar mie personal nu-mi face plăcere extraordinară să mă laud cu ranking-urile. Poate că mă voi lăuda când voi ajunge să văd că noțiunea de transcendere a unor limitări a fost înțeleasă și este trăită în sens propriu, creându-se o unitate panumană. Atunci o să spun și despre ranking-uri mai mult, pentru că eu cred că, în societatea internațională din ziua de astăzi, trebuie să depășim și geografiile naționale, nu prin anulări sau spiritualizări de granițe, ci prin comunicări în unitatea adevărului.

Îi felicit pe colegii de la Facultatea de Geografie pentru faptul că au dezvoltat niște centre de cercetare extraordinar de importante pentru viața curentă a societății românești, de la cel de Geografie regională și planificare teritorială condus de profesorul Cocean, la cel de Riscuri, condus de prof. Petrea, până la cel de Așezări și Urbanism condus de profesorul Vasile Surd. Vreau să-i felicit pentru ceea ce fac, pentru faptul că, de pildă, prin centrul de Dezvoltare Sustenabilă pe care îl conduce Jozsef Benedek, distinsul meu coleg și vicepreședinte al Senatului, suntem părți în clustere; e foarte important să facem parte din clusterelor care dezvoltă nu doar

⁸ Vezi Ana-Maria Stan (în colab. cu Szilárd Tóth și Emilia Cismaș), „Universitatea «Babeș-Bolyai» în perioada 1990-2010”, în Ovidiu Ghitta (coord.), *Istoria Universității „Babeș-Bolyai”*, Mega, Cluj-Napoca, 2012, pp. 299-384.

cercetarea care este specifică mediului universitar, ci implementează soluțiile practice pe care mediul universitar le realizează dintr-o perspectivă teoretică în planul practicii. De aceea, mă bucur de existența acestora și aş încheia printr-un exemplu din mediul geografic care poate să ne folosească tuturor.

Am citit cu multă plăcere un articol din Gazeta Ilustrată din 1936. Este un articol despre Emmanuel de Martonne care a venit în România după Conferința de Pace din 1921 și a făcut o vizită, deși era cam bolnav, în Apuseni. Acolo, într-o școală, dintr-un sat de pe văgăunile acelea din Munții Apuseni, s-a întâlnit, a fost întâmpinat și de niște copii. Una dintre fetițe i-a dat un buchet de flori și i-a spus să transmită copiilor din Franța aprecierea, gândul bun al copiilor din România. Probabil, regăsirea acestei inocențe poate să schimbe la față întreaga existență.

Vă mulțumesc!

Cuvântul domnului prof. univ. dr. Dănuț Petrea, decanul Facultății de Geografie (continuare)

Doamnelor și Domnilor,

În 19 noiembrie 1919, profesorul George Vâlsan deschidea cursurile catedrei de geografie la Universitatea din Cluj cu lecția inaugurală „Conștiință națională și geografie” ce începea cu următoarele cuvinte: „Sunt subiecte de care sufletul ți-e atât de plin încât atunci când te-ai hotărât să vorbești despre ele, te aștepti să spui ceva cu totul nou, frumos și adevărat, convins că vei face bine altora și că vei simți și tu însuși o nespusă mulțumire. Dar, de multe ori îți dai seama că tocmai un lucru care ți-e atât de drag nu poți să-l înfățișezi mai desăvârșit decât alții”.

Exact acesta este starea care ne stăpânește și pe noi acum. Nu putem să nu ne întrebăm care ar putea fi cele mai potrivite gânduri și cuvinte pentru a evoca, după cum s-ar cuveni mai bine, circumstanțele, actorii și realizările exemplare care au făcut posibil

ca în universitatea noastră să se afirme și să se consolideze într-un timp relativ scurt o veritabilă școală de cunoaștere al cărei aport la progresul geografiei ca știință, precum și la întărirea rolului acesteia în soluționarea multor probleme practice cu care se confruntă societatea este de necontestat.

Poate, s-ar cuveni să începem prin a sublinia cât de important este pentru noi ca instituție faptul că ne putem legitima cu o istorie ce conține multe pagini strălucite, primele dintre ele scrise cu mult har, viziune și devotament de părinții fondatori George Vâlsan, Emmanuel de Martonne și Vasile Meruțiu, continuate apoi de discipoli vrednici precum Romulus Vuia, Sabin Opreanu, Laurean Someșan, Tiberiu Morariu, Ștefan Manciulea, Ioachim Rodeanu, Nicolae Dragomir și alții. Aceștia sunt, în principal desigur, cei care au făurit Institutul de Geografie din Cluj, temelia incontestabilă, neprețuită ca valoare a instituției care este în prezent Facultatea de Geografie.

Cu totul remarcabil a fost faptul că, într-un interval relativ scurt de timp, Institutul de Geografie din Cluj a reușit să devină faimos, prin realizările sale științifice, nu numai în România Mare, ci chiar și în țările cu geografie avansată la acea vreme. În spatele paginilor scrise de înaintașii noștri se află nu numai fapte științifice însemnate, ci și sacrificii enorme făcute din dragoste pentru pământul strămoșesc, pentru neamul și țara care, în mod fericit, se întregiseră între granițele lor firești după Primul Război Mondial. Sacrificiile lor au fost adeseori vecine cu eroismul, dovedite atât în tumultul următorului război mondial în care au trebuit să salveze, la propriu și la figurat, ființa și patrimoniul Institutului de Geografie de la distrugere, cât și în anii de după război datorită suferințelor cauzate de epurările forțate și de tratamentele inumane la care unii dintre ei au fost supuși nemeritat, întemnițați fiind în anii tulburi ai instalării comunismului.

Se cuvine deci ca acum, cu ocazia Centenarului, la un secol după acele deschideri novatoare și curajoase, să ne înclinăm cu recunoștință în fața realizărilor exemplare și devotamentului celor care au clădit Institutul de Geografie din Cluj și au pus astfel

temelia unei școli științifice autentice prin a cărei continuitate și valoare se legitimează convingător astăzi Facultatea de Geografie a Universității Babeș-Bolyai.

În contextul evocării începuturilor geografiei moderne românești la Cluj, în spiritul adevărului și al academismului autentic, se cuvine să subliniem însă și faptul că geografia a existat ca domeniu de cunoaștere și înainte de anul 1919. În anul 1872, când a fost înființată Universitatea Maghiară Regală „Ferencz Jozsef”, în cadrul acesteia, la *Facultatea de Litere, Lingvistică și Istorie*, a funcționat și o catedră de geografie sub conducerea lui Adolf Ternér, consolidată ulterior de faimosul geograf Cholnoky Jenő (1870-1950), unanim considerat a fi „părintele” geografiei maghiare⁹.

În acea perioadă s-au elaborat numeroase studii valoroase despre geografia Transilvaniei și nu numai. Prin urmare, într-o universitate multiculturală prestigioasă precum Universitatea Babeș-Bolyai care și-a asumat întreaga istorie de la 1581 încoace cu toate aspectele sale, bune și contradictorii deopotrivă, nu putem eluda acest aspect. Colegii noștri maghiari sunt de mai bine de șase decenii parte intrinsecă a muncii și realizărilor noastre instituționale, a tuturor performanțelor, satisfacțiilor și dificultăților cu care ne confruntăm. Iar astăzi, după cum se poate observa, aceștia onorează prin prezență și implicare marea sărbătoare a centenarului Universității și geografiei românești la Cluj. Desigur, este o abordare total diferită de cea a politicienilor care percep data de 1 decembrie, și toate cele legate de ea, ca pe o zi de doliu, ori evident, și sărbătoarea noastră posedă o strânsă și directă conexiune cu Marea Unire de la 1 decembrie 1918. Nu putem decât să le mulțumim și să apreciem atitudinea lor principală și colegială.

S-ar cuveni apoi ca acum, la Centenar, să ne înclinăm și în fața acelor slujitori ai geografiei clujene care au reușit în timpul dictaturii comuniste să nu se lase sufocați de falsitatea și toxicitatea

⁹ Pop., Gr., P. (1999), *Geografia umană la Universitatea din Cluj în perioada 1919–1947, în Istoria Transilvaniei, Vol. II (1867–1947)*, coordonator A. Drăgoescu, Editura „George Barițiu”, Cluj-Napoca.

propagandei ideologice ce invadase masiv societatea românească în toate componentele sale definitorii, inclusiv educația. În pofida constrângerilor diverse, între care și îngrădirea orizontului geografic exclusiv la teritoriul național, aceștia au reușit să păstreze vie flacăra cercetării geografice autentice elaborând lucrări de inestimabilă valoare științifică, implicându-se în proiecte majore de cercetare deosebit de utile țării, întinzând astfel o punte sigură de legătură între perioada interbelică și cea postdecembristă. Liderul incontestabil al acelei generații a continuat să rămână Profesorul Tiberiu Morariu, cel călit deja prin muncă, realizări și grele încercări în perioada interbelică dar și în anii tulburi ai instalării terorii comuniste. Acesta a fost secondat de Gheorghe Pop, iar lor li s-a alăturat o pleiadă de tineri promițători ce aveau să cunoască, în scurt timp, o certă consacrare și recunoaștere științifică, din care făceau parte Grigore Posea, Virgil Gârbacea, Incze Andor, Alexandru Săndulache, Ujvari Iosif, Ignatie Berindei, Molnar Eugen, Alexandru Savu, Petru Tudoran, Iuliu Buta, Ioan Mac, Grigor Pop și alții.

Centenarul nu este însă numai un prilej de a întoarce privirea spre trecut pentru a rememora și onora istoria. Centenarul este, în egală măsură, și un prilej de reflecție în care, firesc este, să ne interogăm cu onestitate și în legătură cu prezentul, întrebându-ne dacă am onorat cum se cuvine valoroasa moștenire a trecutului și, în egală măsură, dacă ne-am preocupat suficient pentru a deveni capabili să transmitem spre viitor, nealterată, dar în consens cu vremurile ce vor veni, tradiția certă și inconfundabilă a Școlii de geografie din Cluj.

Căderea comunismului în anul 1989 a însemnat și pentru geografia clujeană, înainte de toate, redobândirea libertății de exprimare, înlăturarea balastului ideologic ce nu putuse fi în totalitate evitat timp de o jumătate de secol, revitalizarea și redefinirea conceptelor și pozițiilor filosofice, ce fuseseră interzise de propaganda comunistă care le catalogase drept reacționare și imperialiste (precum determinismul geografic, environmentalismul,

geopolitica ș.a., fără de care integrarea geografică a faptelor în descifrarea realității teritoriale devenise aproape o imposibilitate) și, mai presus de toate, reinventarea propriului domeniu academic în acord cu tendințele recente care se conturau pe plan internațional.

Din rațiunile de mai sus, la Facultatea de Geografie din Cluj, precum și în celelalte facultăți de profil din țară, s-a reconsiderat în mare măsură conținutul învățământului și s-a diversificat considerabil oferta educațională. Învățământul geografic superior s-a transformat considerabil în ultimele trei decenii prin noile provocări științifice, îndeosebi apariția oportunităților de cercetare asociate erei digitale, concomitent cu amplificarea dimensiunii pragmatice a cercetării generată de comanda socială tot vădit orientată spre soluționarea problematicilor de ordin practic, aplicativ.

Apariția de noi specializări, așa cum s-a întâmplat de altfel și în alte domenii academice (matematică, informatică, biologie, chimie, economie etc.) a condus la creșterea interesului și atractivității pentru studiile în domeniul geografiei, la crearea de noi oportunități pe piața muncii și, implicit, la o creștere exponențială a numărului de studenți. Dacă până în 1990 la Facultatea de Geografie din Cluj studiau, în total, cel mult 100 de studenți, într-o singură specializare de licență (*Geografie*), după anul 2000 efectivele au crescut considerabil. În anul universitar 2005-2006 s-a stabilit un veritabil record fiind înmatriculați la programele de licență și studii aprofundate ale facultății noastre un număr de peste 3200 de studenți. La ora actuală în Facultatea de Geografie studiază peste 2200 de studenți în cadrul a cinci programe de licență, nouă programe de masterat la care se adaugă programul de pregătire aferent Școlii doctorale de geografie.

Sperăm să nu fie suspectată ca fiind lipsă de modestie sublinierea aspectului, cât se poate de real, că majoritatea programelor de studii apărute în domeniu după anul 1990 au fost proiectate și implementate în premieră la Cluj, grație viziunii și priceperii unor dascăli excepționali precum au fost Ioan Mac,

Nicolae Ciangă și alții, desigur. Lor li se datorează apariția programelor de licență *Planificare Teritorială, Topografie, Cartografie și Cadastru funciar, Știința mediului și Geografia Turismului*, în premieră în România. Toate aceste programe au fost practic preluate și implementate în scurt timp de către toate celelalte facultăți de profil din țară. La acestea se adaugă, tot cu caracter inedit, mai multe programe de studii aprofundate și de masterat.

O premieră a fost și faptul că facultatea noastră a fost prima din UBB care a externalizat programe de studii universitare, prin specializări implementate în orașe de provincie de talie medie, pentru a veni în sprijinul tinerilor dornici de studiu dar cu posibilități materiale mai reduse. Astfel au apărut *Extensiile universitare* (numite inițial *Colegii*) de la Gheorgheni (1997) și Sighetu Marmăției (1998). Ulterior, Universitatea Babeș-Bolyai a înființat și alte extensii universitare între care, cele de la Bistrița și Zalău, găzduiesc și în prezent programe de studii în *Geografia Turismului*.

Se cuvine să subliniem și faptul că, urmare a cursului ascendent și, deopotrivă, sustenabil al facultății noastre, mai ales după 1994, anul în care a devenit structură autonomă în cadrul UBB, facultatea noastră a ajuns să posede o dotare tehnică de invidiat în materie de infrastructură de cercetare, că în cadrul acesteia s-au cristalizat patru centre de cercetare/dezvoltare/inovare performante și că rezultatele obținute ca urmare a acestor dezvoltări se materializează într-o producție științifică consistentă și vizibilă, în cea mai mare parte, pe plan internațional¹⁰. În acest context, s-ar cuveni să subliniem că numărul contribuțiilor

¹⁰ În anul 2019, în Facultatea de Geografie funcționau patru unități CDI acreditate UBB: *Centrul de Geografie Regională (CGR)*, *Centrul de Cercetare a Așezărilor și Urbanism (CCAU)*, *Centrul de Cercetare a Hazardurilor și Riscurilor Geografice (CCHRG)*, *Centrul de Cercetare pentru Dezvoltare Durabilă (CCDD)*. Ulterior, la Facultatea de Geografie a fost înființată și acreditată UBB încă o unitate CDI – *Centrul de Cercetare pentru Identități Teritoriale și Dezvoltare (ITD)* care, precum celelalte patru centre, editează propria revistă științifică: *Territorial Identity and Development*.

științifice indexate în *ISI Web of Science* este în ultimii 3 ani, în medie, de cca. 60-70 anual, că s-au înregistrat în trecutul recent două contribuții în faimoasa revista *Nature* și, desigur nu ar fi de ignorat numărul notabil de cărți și capitole în cărți apărute în edituri naționale și internaționale de prestigiu.

O parte semnificativă a producției științifice este inclusă în publicațiile proprii, în număr de patru: *Studia* seria *Geographia*, *Romanian Review of Regional Studies*, *Riscuri și Catastrofe* respectiv *Journal of Settlements and Spatial Planning*. Toate revistele figurează în cele mai cunoscute Baze de Date Internaționale iar *Journal of Settlements and Spatial Planning* are perspective certe de a fi indexată în *Web of Science* în viitorul apropiat.

Există credem suficiente argumente relevante care ne permit să concluzionăm că prin eforturile și rezultatele noastre onorăm cum se cuvine centenarul Universității și al geografiei clujene. Desigur, am fi putut realiza mai mult, este nevoie de mai mult și chiar ar fi posibil să realizăm mai mult.

Se cuvine, în acest context, să adresăm mulțumirile noastre conducerii Universității Babeș-Bolyai care întotdeauna, și cu prisosință începând din anul 1994, a apreciat și sprijinit Facultatea de Geografie. Există desigur neîmpliniri. Necesitățile noastre în materie de spații adecvate cercetării, activităților didactice și nevoilor personalului nu sunt decât parțial conforme cu cerințele și standardele actuale. Deși conducerea Universității ne-a sprijinit și ne sprijină constant, multe nevoi nu au putut fi încă satisfăcute datorită deficiențelor sistemice ce țin de politica guvernamentală dezamăgitoare de ani și ani de zile. Sperăm că timpul va oferi soluții problemelor cu care ne confruntăm, atât la cele ce depind exclusiv de noi, precum și la cele ce nu depind de noi decât într-o prea mică măsură.

Ar depinde de noi să reușim să dobândim mai multă unitate, solidaritate și coerență de grup, să dăm dovadă de mai multă implicare nu numai pe plan științific, ci și sub aspect didactic, administrativ și relațional în folosul întregii facultăți. Ar fi minunat dacă am reuși să abordăm relațiile interpersonale dând prioritate

absolută solidarității de grup, încrederii, toleranței, respectului reciproc și chiar prieteniei. Ar fi de asemenea foarte folositor dacă am amplifica colaborarea multidisciplinară cu specialiștii din alte facultăți care parcă a devenit mai firavă tocmai după obținerea autonomiei noastre.

Dar, una peste alta, acum când celebrăm un secol de existență, credem că bilanțul nostru este unul pozitiv, și nu oricum, ci pozitiv într-o manieră convingătoare. De aceea, în calitate de decan, îmi permit să afirm că Facultatea de Geografie din Cluj, valorificând cu responsabilitate moștenirea generoasă lăsată de Vâlsan, de Martonne, Meruțiu și urmașii lor, a demonstrat că este capabilă de performanță didactică și științifică autentică, că aici este prețuit cum se cuvine trecutul și că, în egală măsură, primează interesul absolut pentru prezentul și viitorul studenților, pe care îi pregătim cu toată responsabilitatea, priceperea și dragostea noastră pentru a-și împlini fiecare idealurile și menirea, spre satisfacția noastră dar și spre binele țării noastre dragi.

Distinși invitați, dragi colegi, acesta este crezul și angajamentul pe care Facultatea de Geografie din Cluj îl aduce în semn de omagiu universității noastre și sie însăși cu ocazia celebrării unui secol de existență.

Vivat, Floreat, Crescat Universitas Napocensis!

Vivat Floreat, Crescat Geographia Napocensis !

În finalul cuvântului meu, vă rog să îmi permiteți să adresez calde mulțumiri studenților noștri, membri ai organizației europene a tinerilor geografi (EGEA) al căror sprijin necondiționat acordat în desfășurarea evenimentului a fost deosebit de important.¹¹

Adresăm, de asemenea, mulțumiri sponsorilor conferinței internaționale *Geographia Napocensis 100*. Sprijinul acestora a fost deosebit de important pentru satisfacerea deplină a tuturor necesităților menite să dea substanță și eleganță evenimentului.

¹¹ Mulțumiri studenților Manuela Bîrsănuș, Mihai Breje, Ana-Maria Pop, Roxana Bolosin, Anca Ciubotariu, Coralia Mureșan, Emanuela Dimitriu, Ioana Botezat, Mădălina Buzatu.

Astfel, se cuvine să adresăm mulțumirile noastre *Băncii Comerciale Române* și *S.C. Rondocarton SRL* pentru sprijinul financiar pe care l-au acordat organizării conferinței.

Clubul *ROTARY* Cluj și *RematInvest SRL* Zalău ne-au pus la dispoziție bronzul necesar pentru turnarea bustului Emmanuel de Martonne. Le suntem recunoscători pentru faptul că au făcut posibilă o frumoasă lucrare de artă ce păstrează vie memoria unei personalități cu merite excepționale nu numai în geografia ci și în istoria poporului român.

În sfârșit, dar nu în cele din urmă, recunoștința noastră se îndreaptă și spre vechea și faimoasa *Crama Țelna* (podgoria Ighiu, jud. Alba) care ne-a furnizat cu generozitate unele dintre cele mai alese și apreciate sortimente de vinuri transilvane.

În continuare, domnul profesor dr. Pompei Cocean va prezenta o scurtă sinteză privind istoricul facultății noastre și realizările sale de excelență pe parcursul unui secol de existență.

Vă mulțumesc !

Cuvântul domnului prof. univ. dr. Pompei Cocean: „Domenii de excelență ale geografiei clujene”

Domnule președinte, Domnule decan,

Dragi colegi din țară și din toate țările prezente aici

Dacă decanul facultății v-a prezentat o succintă trecere în revistă a istoriei instituției și, mai ales, a personalităților care au slujit-o, dați-mi voie să vă prezint, cât mai sintetic posibil, o istorie a domeniilor științifice în care geografii clujeni, zicem noi, au excelat.

Din motive analitice, am împărțit secolul pe care îl sărbătorim astăzi în trei secvențe temporale distincte, și anume, perioada 1919 – 1947, 1948 – 1989 și, ultima perioadă, 1990 – prezent.

Pentru prima perioadă, datorită aurei fosforescente a celor doi mentori ai geografiei clujene – George Vâlsan și Emmanuel de Martonne – domeniul geomorfologiei practic a explodat. În lucrarea publicată în 1922, în revista Institutului de Geografie, intitulată *Excursions géographiques de l'Institut de Géographie de l'Université de Cluj en 1921. Résultats scientifiques*, Emmanuel de Martonne oferă practic geografilor clujeni, dar și români, în totalitate, o lucrare manifest, o lucrare cu funcție de program de lungă durată. Această lucrare, citată cu fervoare și prosepțime și astăzi, conține nu numai conceptele teoretice în vogă la vremea aceea în domeniu ci, mai ales, un arsenal de metode și mijloace de cercetare a terenului. Prin intermediul acestei lucrări au intrat în geomorfologia românească și profilele geomorfologice, și schițele panoramice, și blocdiagramele și, mai ales, diaporamele realizate cu acele moștenite diapozitive alb-negru pe plăci de sticlă.

Al doilea domeniu, care prinde contur în aceeași perioadă este de sorginte geoecologică. Știm cu toții că la Cluj Tiberiu Morariu, Romulus Vuia, Laurean Someșan dar și alții, publică numeroase studii referitoare la păstoritul în Carpați, dar și în Alpi – analize comparative, iar decanul de odinioară al facultății, Ioan Mac, spunea despre lucrarea *Viața Pastorală în Munții Rodnei*, a lui Tiberiu Morariu, că este prima contribuție majoră la nivel mondial de tip geoecologic, anterioară deci celor formulate de fondatorul acestei ramuri a științelor geografice.

Al treilea domeniu de cercetare pornește de la mozaicul etnic confesional al Transilvaniei. Este lucrarea lui Sabin Opreanu *Terra Siculorum* care deschide o fereastră de analize punctuale riguroase asupra fenomenului demografic din această regiune a țării. În sfârșit, tot pentru prima perioadă trebuie menționate lucrările aferente domeniului geopolitic. Prin lucrarea premiată de Academia Română, *Granița de Vest a României*, Ștefan Manciulea ne oferă un model de analiză a relațiilor care guvernează fenomenologia din zonele frontaliere.

Pentru a doua perioadă, cea derulată în timpul regimului comunist, știm cu toții că apar restrictivități de diferite tipuri pe

care cei mai în vârstă le cunoaștem, iar cei mai tineri au auzit desigur de ele. Dar aici apare un fenomen de reziliență a cercetătorului geograf și anume dacă în laturile geografiei umane apăreau frecvent fenomene de cenzură, în cadrul geografiei fizice libertatea de mișcare a ideilor era aproape totală. În consecință, geografii clujeni s-au repliat, ca de altfel și colegii din alte centre universitare, și au aprofundat în continuare studiile geomorfologice, de la suprafețele de nivelare, predilecte în prima perioadă, la geneza și nivelurile de terase fluviatile, la morfogeneza multor tipuri de forme de relief, la studiul carstului etc.

Tot în a doua perioadă înfloarește la Cluj hidrologia. Lucrarea profesorului Ujvari Iosif, *Geografia apelor României*, poate fi considerată pentru hidrologi o veritabilă Biblie la care referințele sunt permanente. Este o lucrare de excepție care se află în Pantheonul realizărilor instituționale. Pentru perioada aceasta, nu trebuie să uităm studiile de paleoclimă ale profesorului Gheorghe Pop. Pornind de la teza sa de doctorat, din păcate nepublicată, dar existentă în arhiva universității, el analizează fenomenologia paleoclimatică oferind geomorfologilor o nouă metodă de evaluare a vârstei reliefului și anume cea pe baza depozitelor corelate. În perioada respectivă înfloarește la Cluj-Napoca și Geografia Economică, atât cât s-a putut spune în vremea aceea, îngrijită și ocrotită evident cu idei și cu sudoare de către Eugen Molnar, Maria Mihail și, îndeosebi, Grigor Pop.

Cea de-a treia perioadă, de după 1990, a însemnat, pe de o parte, continuitate în domeniile menționate anterior, în geomorfologie, cu replierea cercetărilor spre fenomenele de risc, în climatologie, cu introducerea în preocupări a fenomenelor încălzirii climatice, în hidrologie, pe evaluarea potențialului hidrologic al regiunilor țării dar și a fenomenelor de risc hidrologic. Pe lângă acestea, spuneam, apare o a doua trăsătură a perioadei și anume explozia domeniilor, atât neabordate înainte, cât și a celor abordate doar secvențial. Aici trebuie neapărat să pomenim Geografia Regională, pornind de la inițiativa profesorului Virgil Gârbacea de înființare a unei catedre de Geografie Regională în

facultate, la Cluj-Napoca s-a consolidat un tânăr și destul de numeros colectiv de abordări regionale. Aș aminti doar trei rezultate care stau dovadă sublinierilor mele. În primul rând, cele două serii de teze de doctorat referitoare la „țările” și „ținuturile” din România, inițiate de subsemnatul. Apoi un centru de cercetări geografice integrate, printre primele din țară, în ordinea apariției, dar și a realizărilor obținute, evident, focalizat pe problematica regionalizării. În al treilea rând, geografii clujeni lansează prima revistă de cercetări regionale din țară, *Romanian Review of Regional Studies*.

A doua direcție a menționat-o și domnul președinte, și anume planificarea și amenajarea teritorială. Este direcția care a încercat și încearcă în continuare să demonstreze că Geografia este o știință aplicată și aplicabilă, că ea are mijloacele ideatice dar și mijloacele tehnice de a fi utilă, de a fi folositoare comunității. Și aici rezultatele noastre sunt notabile. Aș aminti, peste cele 30 de proiecte naționale și internaționale pe care facultatea, în integralitatea sa, le-a elaborat, aducând în bugetul facultății și al universității contribuții financiare consistente.

În sfârșit, dar nu în cele din urmă, trebuie să subliniem preocuparea geografilor clujeni, îndeosebi a lui Ioan Mac și Dănuț Petrea, pentru îmbogățirea arsenalului teoretic al domeniului prin contribuții originale la fundamentarea unor teorii, lansarea de noi paradigme și concepte etc.

Alte deschideri operate la Cluj-Napoca după 1990, în premieră pentru geografia românească au constatat în promovarea unor specializări noi cu impact semnificativ pe piața muncii. În acest sens pot fi amintite programele de studii specializate în *Cercetarea mediului înconjurător*, cele din domeniile *Cartografiei, cadastrului și măsurătorilor terestre*, inițiate de profesorul Ioan Mac, precum și specializarea Geografia Turismului, girată spiritual de regretatul profesor Nicolae Ciangă. Aceste specializări au diversificat considerabil oferta educațională a facultății, oportunitățile profesionale ale absolvenților dar au rămas în continuare un sprijin logistic important și pentru o fertilă

specializare didactică. Nu putem uita Geografia politică și socială cu lucrări de referință atât în ceea ce privește dezbaterile naționale de idei, cât și în ceea ce privește premiile acordate de cel mai înalt for al țării care este Academia Română.

Evident, enumerarea ar putea continua cu nișe științifice în care anumiți colegi au contribuții notabile dar timpul dezbaterilor de astăzi este destul de drastic drămuț și așa încheia cu o singură frază, și anume: prin ceea ce am menționat dar și prin ceea ce nu s-a spus dar există, geografia clujeană și-a adus prinosul de trudă, de inspirație și de viziune la patrimoniul de realizări ale universității mamă care sărbătorește, tot în aceste zile, un secol de existență fructuoasă.

Vă mulțumesc!

RECUNOȘȚINȚĂ, RESPECT, MULȚUMIRI ȘI MESAJE DE FELICITARE

Finalul Ceremoniei de omagiere a Centenarului Universității românești din Cluj și Institutului de Geografie a adus cu sine trecerea de la sobrietatea solemnă, absolut firească în contextul evocării personalităților și faptelor exemplare grație cărora s-a clădit instituția noastră, spre destinderea atmosferei prin revărsarea de emoție, bucurie și efuziune sufletească a participanților atunci când s-a trecut la exprimarea gândurilor și a sentimentelor de prețuire pentru cei care, prin pasiune, hărnicie, acțiuni inspirate și atitudini pozitive, construiesc prezentul acum, sau au făcut asta în trecutul recent.

Cu multă bucurie, satisfacție și atenție au pregătit organizatorii momentele și modalitățile prin care să fie exprimată recunoștința, prețuirea și respectul instituției noastre pentru toți aceia, persoane și/sau instituții care, prin munca, dăruirea și responsabilitatea lor, au sprijinit universitatea și facultatea noastră atât din interior, cât și din afară și, totodată, să le adreseze cu acest prilej aniversar deosebit, cele mai sincere și calde mulțumiri posibile.

În acest scop au fost acordate din partea Facultății de Geografie, prin intermediul decanului și prodecanilor din prezidiu, medalii aniversare și diplome de excelență în următoarea ordine: conducătorilor instituției, colegilor geografi din străinătate care dețin titlul onorific *Profesor Honoris Causa* al UBB, asociațiilor profesionale geografice, institutelor de cercetare și facultăților omonime din alte centre universitare, instituțiilor publice și private cu care Facultatea de Geografie are relații strânse de colaborare,

facultăților partenere din UBB și colaboratorilor din diverse structuri ale UBB, profesorilor facultății care, prin activitatea desfășurată, au adus importante servicii acesteia, profesorilor colaboratori apropiați din alte facultăți din țară și, nu în ultimul rând, unui număr apreciabil de personalități și colaboratori externi extrem de importanți în relația cu comunitatea și pentru activitățile pe care le desfășurăm în cercetarea științifică, munca cu studenții ș.a.

Astfel, au fost conferite *Medalia Aniversară Geographia Napocensis 100* și *Diploma de Excelență* a Facultății de Geografie a UBB următoarelor persoane și instituții.

Conducătorii UBB

- Dlui Acad. Prof. univ. dr. Ioan-Aurel POP, Rectorul Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Pr. Prof. univ. dr. Ioan CHIRILĂ, președinte al Senatului Universității Babeș-Bolyai;

Deținători ai titlului onorific Profesor Honoris Causa al UBB

- Dlui Prof. univ. dr. CASTALDINI Dorian, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia, *Profesor Honoris Causa UBB*;
- Dlui Prof. univ. dr. JORDAN Peter, Austrian Academy of Sciences, *Profesor Honoris Causa UBB*;
- Dlui Prof. univ. dr. SCHULZ Erhard, Institut für Geographie und Geologie, Würzburg, *Profesor Honoris Causa UBB*;

Asociații profesionale geografice, institute și facultăți omonime

- Societății de Geografie din România;
- Institutului de Geografie al Academiei Române;
- Asociației Profesionale a Geografilor din România;
- Facultății de Geografie a Universității din București;

- Departamentului de Geografie al Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași;
- Departamentului de Geografie al Universității de Vest din Timișoara;
- Departamentului de Geografie al Universității din Craiova;
- Facultății de Geografie, Turism și Sport a Universității din Oradea;
- Departamentului de Geografie al Universității Ștefan cel Mare Suceava;

Instituții partenere publice și private

- Consiliului Județean Cluj;
- Primăriei municipiului Cluj-Napoca;
- Centrului Național de Promovare și Informare Turistică Cluj;
- Oficiului pentru Studii Pedologice și Agrochimice Cluj;
- Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” Cluj-Napoca;
- Muzeului Etnografic al Transilvaniei;
- Companiei de Apă Someș S.A.;
- Administrației Bazinale de Apă „Someș-Tisa”;
- Institutului Francez din Cluj-Napoca;
- ESRI România;
- Geo-Spatial.org;
- S.C. PlusNet SRL.

Facultăți partenere și colaboratori din UBB

- Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Facultății de Știința și Ingineria Mediului, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai;

- Dlui Prof. univ. dr. BENEDEK Jozsef, Vicepreședinte al Senatului UBB;
- Dlui Prof. univ. dr. Ioan BOLOVAN, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Daniel DAVID, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Rudolf GRÄF, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Dan-Tudor LAZĂR, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Conf. univ. dr. Cristian-Marius LITAN, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dnei Prof. univ. dr. Mihaela LUȚAȘ, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. MARKÓ BÁLINT, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Ec. Ioan NEAG, director general administrativ al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui asist. dr. Marius POPA, Facultatea de Litere, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Ec. Istvan PUSOK, director financiar-contabil al Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Călin RUS, prorector al Universității Babeș-Bolyai;
- Dnei Conf. univ. dr. SOÓS ANNA, prorector al Universității Babeș-Bolyai.

Profesori de la Facultatea de Geografie din Cluj

- Dlui Prof. univ. dr. Pompei COCEAN, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Virgil GÂRBACEA, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Petru Dan IDU, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Conf. univ. dr. Aurel MAIER, Universitatea Babeș-Bolyai;

- Dlui Conf. univ. dr. Florin MOLDOVAN, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Conf. univ. dr. Marcel ONCU, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Mircea POPESCU, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Nicolae RABOCA, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Conf. univ. dr. Wilfried SCHREIBER, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. Victor SOROCOVSCHI, Universitatea Babeș-Bolyai;

Profesori geografi, colaboratori externi apropiați

- Dlui Cerc. dr. Șerban DRAGOMIRESCU, Academia Română;
- Dnei Prof. univ. dr. Florina GRECU, Universitatea din București;
- Dlui Prof. univ. dr. Corneliu IAȚU, președintele Societății de Geografie din România;
- Dlui Prof. univ. dr. doc. Grigore POSEA, Universitatea Spiru Haret, *Profesor Honoris Causa al UBB*;
- Dlui Prof. univ. dr. Constantin RUSU, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași;
- Dlui Prof. univ. dr. Petru URDEA, Universitatea de Vest din Timișoara;
- Dlui Prof. TÖRÖK Ferencz, inspector școlar la Inspectoratul Școlar Județean Cluj;

Personalități și colaboratori apropiați din instituții partenere

- Dlui Emil BOC, Primarul municipiului Cluj-Napoca;
- Dlui Alin TIȘE, președinte al Consiliului Județean Cluj;
- Dlui Dr. ing. Ioan Aurel CHERECHEȘ, prefectul județului Cluj;
- Dlui Ministru dr. BORBÉLY LÁSZLÓ;
- Dlui Tudor SĂLĂGEAN, director al Muzeului Etnografic al Transilvaniei;

- Dlui Conf. univ. dr. Valentin ȘERDAN-ORGA, Directorul general al Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” Cluj-Napoca;
- Dlui Ovidiu CÎMPEAN, director de dezvoltare al Primăriei municipiului Cluj-Napoca;
- Dlui Claudiu SALANȚĂ, arhitect șef al Consiliului Județean Cluj;
- Dlui Prof. univ. dr. ing. Teodor RUSU, director al Oficiului pentru Studii Pedologice și Agrochimice Cluj;
- Dlui Victor-Lucian CROITORU, director Relații Publice al Companiei de Apă „Someș” S.A.;
- Dlui Călin Vasile NEAMȚU, director general al Companiei de Apă „Someș”, S.A.;
- Dlui Ioan ROȘU, director tehnic – Resurse de Apă al Administrației Bazinale de Apă „Someș-Tisa”;
- Dnei Ruxandra HUREZEAN, senior editor al revistei „Sinteza”;
- Dnei Angela NEGRU, Crama Țelna;
- Dlui Ștefan TEIȘANU, director al Centrului Cultural Clujean;
- Dlui Ingo TEGGE, director al Centrului Cultural German;
- Dlui Flavius MILĂȘAN, director al Casei de Cultură a Studenților;
- Dnei Manuela Mirela CÎMPEAN, șef serviciu Relații Comunitare și Turism al Primăriei municipiului Cluj-Napoca;
- Dnei Ana-Raisa LOȘONȚI, șef serviciu Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Cluj;
- Dlui Dan CHINDRIȘ, președinte al Transylvania Professional Guide Association;
- Dlui Silviu Mihnea BÂLDEA, director al Rondocarton Cluj;
- Fam. Laura, Andreea și Marius ROȘCA, S.C. PlusNet S.R.L. Cluj.

Mulțumiri la mulțumiri

Scurte alocuțiuni rostite de invitați, cu mesaje de felicitare adresate Facultății de Geografie la 100 de ani de existență și înmânarea unor distincții simbolice

În cadrul ceremoniei, un număr semnificativ de invitați, reprezentanți ai instituțiilor partenere sau ai altor instituții, au răspuns mesajelor noastre de mulțumire oferind Facultății de Geografie, la rândul lor, diplome de excelență, medalii aniversare, plachete și alte daruri simbolice adresând totodată scurte, dar extrem de calde și colegiale alocuțiuni conținând gânduri alese, calde felicitări și urări cu ocazia Centenarului geografiei clujene.

Drept urmare se cuvine să adresăm sincere mulțumiri următorilor invitați care au transmis mesaje de felicitare precum și diplome, medalii aniversare, plachete ș.a.:

- Dlui Pr. Prof. univ. dr. Ioan CHIRILĂ, președinte al Senatului Universității Babeș-Bolyai;
- Dlui Prof. univ. dr. CASTALDINI Dorian, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia, *Profesor Honoris Causa* UBB;
- Dlui Prof. univ. dr. JORDAN Peter, Austrian Academy of Sciences, *Profesor Honoris Causa* UBB;
- Dlui Prof. univ. dr. SCHULZ Erhard, Institut für Geographie und Geologie, Würzburg, *Profesor Honoris Causa* UBB;
- Dlui Prof. univ. dr. Corneliu IAȚU, Președinte al Societății de Geografie din România;
- Dlui Academician Prof. univ. dr. Dan BĂLTEANU, director al Institutului de Geografie al Academiei Române;
- Dlui Prof. univ. dr. Cristian TĂLÂNGĂ, Facultatea de Geografie a Universității din București din partea Asociației Profesionale a Geografilor din România;
- Dnei Prof. univ. dr. Laura COMĂNESCU, decan al Facultății de Geografie, Universitatea din București;

- Dlui Prof. univ. dr. Adrian GROZAVU, decan al Facultății Geografie și Geologie, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași;
- Dnei conf. univ. dr. Cătălina-Armanca ANCUȚA, decan al Facultății de Chimie, Biologie, Geografie, Universitatea de Vest din Timișoara;
- Dlui Prof. univ. dr. Sandu BOENGIU, directorul Departamentului de Geografie al Facultății de Matematică și Științe ale Naturii, Universitatea din Craiova;
- Dlui Prof. univ. dr. Alexandru ILIEȘ, decan al Facultății de Geografie, Turism și Sport, Universitatea din Oradea;
- Dlui Prof. univ. dr. Vasile EFROS, decan al Facultății de Istorie și Geografie, Universitatea Ștefan cel Mare Suceava;
- Dlui prof. univ. dr. Răzvan V. MUSTAȚĂ, decan al Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Universitatea Babeș-Bolyai;
- Dnei Ruxandra HUREZEAN, senior editor, Revista Sinteza.

În cadrul ceremoniei de dezvelire a bustului ce îl înfățișează pe geograful francez Emmanuel de Martonne, din data de 4 octombrie 2019, au fost acordate diplome de excelență persoanelor de mai jos care au rostit, la rândul lor, scurte alocuțiuni.

- Dl Frédéric BEAUMONT, reprezentant al Ambasadei Republicii Franceze la București;
- Dl Liviu CIUPE, director al Rematinvest S.R.L.;
- Dna Ioana COSTAȘ, director al Institutului Francez din Cluj;
- Dlui sculptor Ionel IȘTOC, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București;
- Dl prof. dr. Jean-Marie MIOSSEC, Președinte de onoare al Universității Paul Valéry din Montpellier, Franța;
- Dna cerc. șt. II dr. Ana-Maria STAN, director al Muzeului de Istorie al Universității Babeș-Bolyai;
- Banca Comercială Română;
- SC Rondocarton SRL.

CEREMONII DE DECERNARE

A TITLULUI *PROFESOR HONORIS CAUSA* AL UBB



UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDMAN-VESELYESEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITAT
TRADITIO ET EXCELLENTIA

SENAT

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
senat.ubbcluj.ro

Hotărâre Nr. 5921/9.04. 2019

Conform Cartei Universității art. 39 alin. x) Senatul: aprobă conferirea titlurilor onorifice de: *Doctor Honoris Causa* (cel mai înalt titlu al UBB); *Profesor Honoris Causa*, *Senator de Onoare al UBB*; *Profesor emerit*.

Cu avizul favorabil al Comisiei pentru cercetare științifică și resurse umane

Senatul aprobă în ședința din 8 aprilie 2019:

1. propunerea Facultății de Matematică și Informatică de acordare a titlului de *Doctor Honoris Causa* domnului Prof. Dr. Ion Stoica de la Universitatea din California, Berkeley, USA
2. propunerea Facultății de Teologie Ortodoxă de acordare a titlului de *Doctor Honoris Causa* domnului Prof. Dr. Eugen Pentiu de la Școala de Teologie Ortodoxă Greacă „Sfânta Cruce” din Brookline, USA
3. propunerea Facultății de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării de acordare a titlului de *Profesor Honoris Causa* domnului Prof. Dr. Marian Preda de la Universitatea București
4. propunerea Facultății de Geografie de acordare a titlului de *Profesor Honoris Causa* domnului Prof. Dr. Ioan Ianoș de la Universitatea București
5. propunerea Facultății de Geografie de acordare a titlului de *Profesor Honoris Causa* domnului Prof. Dr. Dan Bălțeanu, directorul Institutului de Geografie al Academiei Române

Președinte

Pr. Prof. Dr. Ioan Chirilă



Secretar

Békési Réka

Hotărârea Senatului UBB de acordare
a titlurilor onorifice Profesor Honoris Causa

**Ceremonia de decernare a titlului Profesor Honoris Causa al UBB
Domnului Academician prof. univ. dr. Dan Bălțeanu, de la
Institutul de Geografie al Academiei Române**

Joi, 03 octombrie 2019, Aula Magna, ora 11.30

Prezidiul:

Prof. univ. pr. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB

Conf. univ. dr. Marko Balint, Prorector UBB

Prof. univ. dr. Dănuț Petrea, Decanul Facultății de Geografie

Prof. univ. dr. Pompei Cocean

Conf. univ. dr. Voicu Bodocan, Prodecan

Conf. univ. dr. Iuliu Vescan, Prodecan

Ceremonia de decernare a titlului a fost condusă de către Dl conf. univ. dr. Marko Balint, Prorector UBB, iar proclamarea și înmânarea diplomei au fost făcute de către Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB.

**Laudatio Academicianului prof. dr. Dan Bălțeanu, prezentat de
către dl prof. univ dr. Pompei Cocean**

Există în evoluția oricărei instituții academice, conștiință de menirea sa, momente de bilanț, când este evaluat drumul parcurs și se prefigurează viitoarele deziderate. Cu această ocazie nu sunt etalate doar realizările, ci și personalitățile care, prin opera lor, s-au constituit în jaloane fosforescente ale propriei deveniri. Și, tot cu acest prilej, se manifestă recunoștința pentru cei care și-au adus aportul la patrimoniul său de valori materiale și spirituale, punând o cărămidă de minte și suflet la creșterea prestigiului său în plan național și internațional.

Într-un astfel de moment astral ne găsim azi, când Universitatea românească din Cluj, dar și specializarea Geografie sărbătorească un secol de existență fructuoasă. Moment istoric, sărbătorit cum se cuvine. Ocazie cu care universitarii clujeni n-au uitat pe cei care, decenii la rând, le-au fost aproape, punând

umărul, alături de ei, la realizarea unor proiecte educaționale sau de cercetare, la susținerea necesară în forurile din țară și străinătate, la deschiderea unor câmpuri noi de cercetare avansată etc.

Între aceștia, un loc cu totul onorant, îl ocupă academicianul Dan Bălțeanu, propus a i se acorda prestigiosul titlu de *Profesor Honoris Causa* al instituției noastre.

Dacă este să credem în zestrea spirituală nemuritoare a poporului român, destinul i-a hărăzit acestuia în viață un drum drept, mereu ascendent, un drum aureolat în ținta sa supremă – cea de-a deveni membru titular al celui mai prestigios for științific al țării. Un drum care începe în ziua de 24 februarie 1943, în Drobeta-Turnu Severin și își încununează periplul în aula fastuoasă a Academiei Române.

Pentru a demonstra că parcurgerea drumului între cele două repere, menționate anterior, n-a fost o simplă călătorie, ci o luptă continuă cu rigorile vremii și cu propriile aspirații, dați-mi voie să relievez succint câteva realizări notabile din vastul său palmares științific și instituțional.

Urmându-și chemarea înspre domeniul fascinant al geografiei, persoana aureolată azi cu un titlu de noblețe al Almei Mater Napocensis, este absolvent al Facultății de Geologie-Geografie, Secția Geografie a Universității din București (1960-1965). Timp de doi ani după absolvire va activa ca pedolog în cadrul Direcției Regionale de Îmbunătățiri Funciare Brașov unde se va familiariza cu conceptele și arsenalul practicii în teren, ale geografiei aplicate, atât de necesare unei științe catalogată de mulți ca descriptivă.

Dar adevărata sa vocație de geograf își va găsi afirmarea odată cu intrarea, în anul 1967, în colectivul de cercetători ai Institutului de Geografie al Academiei Române, din București, unde va urca toate treptele științifice aferente domeniului cercetării. Și ale cărui destine le va conduce cu destoinicie în calitate de director mai mult de un sfert de veac. Inclusiv la ora de față.

Personalitatea academicianului Dan Bălțeanu relevă cu prisosință imbricarea organică a cercetătorului eminent cu profesorul desăvârșit în truda sa de înnobilare și cizelare a spiritului învățăcelului, pasiunea neostoită pentru scoaterea la lumină a adevărului științific cu harul etalării acestuia în amfiteatrele universităților al căror profesor titular, asociat sau visiting a fost. Multe și prestigioase, din România și de peste hotare.

Opera sa geografică, focalizată îndeosebi pe fenomenologia geografiei fizice și a mediului, este impresionantă: 34 cărți și monografii, 35 capitole în cărți de specialitate și peste 210 articole publicate, ca singur autor sau în colaborare, în reviste prestigioase din țară și străinătate. A participat la elaborarea a peste 50 proiecte de cercetare, inclusiv internaționale, din care 21 le-a coordonat nemijlocit.

Valoarea științifică a lucrărilor elaborate este atestată de cele două premii ale Academiei Române acordate în calitate de singur autor (Premiul „Gh. Murgoci” pentru lucrarea „Experimentul de teren în Geomorfologie” (1983) și premiul „Simion Mehedinți” în calitate de coautor al lucrării „România. Ariile naturale protejate” (2003). Aprecierea deosebită de care domnia sa se bucură în cercurile științifice ale domeniului este reliefată și de titlurile academice care i s-au conferit (DHC al mai multor universități), de alegerea ca membru în colectivul de redacție a numeroase reviste geografice sau de alegerea ca membru în forurile internaționale de profil (președinte al Asociației Internaționale Carpato-Balcanice de Geomorfologie; Comisia pentru Geomorfologie și Mediu, *Uniunea Geografică Internațională*; Comisia de geomorfologie cantitativă, teoretică și experimentală din *Uniunea Geografică Internațională*; Comisia pentru experimente de teren în geomorfologie din *Uniunea Geografică Internațională*; Comisia pentru studiul versanților din *Uniunea Geografică Internațională* etc.

De asemenea, academicianul Dan Bălțeanu s-a implicat activ în susținerea mișcării geografice naționale, ale cărei coordonate le-a marcat decisiv prin atribuțiile sale de membru și ulterior (din anul

2000 –prezent) președinte al Comitetului Național de Geografie, președinte al Comitetului Național Român pentru Modificările Globale ale Mediului (1998-prezent), membru în comisiile CNCIS și CNATDCU, vicepreședinte al Societății de Geografie din România și al Asociației Geomorfologilor Români etc.

În același context, al evidențierii unor strădanii, rezultate și merite, menționăm cele peste 300 manifestări științifice la care a participat, majoritatea în zeci de țări de pe toate continentele, organizarea unor manifestări științifice internaționale ale Institutului de Geografie sau activitatea, în calitate de visiting profesor, în universități de prestigiu din lume precum: Paris-Nanterre (Franța), Aichi (Japonia), Klagenfurt (Austria), Beer Sheva (Israel), Molise (Italia) etc.

Pentru întreaga sa activitate profesională și instituțională, pentru prestigiul adus comunității și țării, conducerea statului român i-a conferit înaltul titlu național Ordinul Steaua României în grad de cavalier (2002).

Pe lângă realizările remarcabile în plan științific, subliniate lapidar anterior, academicianul Dan Bălțeanu, în Institutul de Geografie din București și în Universitatea din același oraș, în primul rând, a contribuit la formarea a numeroase generații de cercetători geografi, de dascăli atașați științei celor patru învelișuri terestre. Facultatea de Geografie din Cluj îi datorează mult pentru susținerea activității doctorale, a demersurilor ei în forurile naționale de resort, iar Colectivul de Geografie al Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române – veritabilă pepinieră de cadre universitare de înaltă ținută științifică pentru facultatea noastră – sprijinul permanent, necondiționat.

Pentru toate acestea și multe alte merite care n-au fost enumerate aici, credem că acordarea titlului de *Profesor Honoris Causa* al Facultății de Geografie și Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca academicianului Dan Bălțeanu ne onorează pe toți deopotrivă.

**Cuvântul domnului academician prof. dr. Dan Bălțeanu, susținut
cu ocazia conferirii titlului de Profesor Honoris Causa al UBB**

*Domnule Președinte al Senatului, Domnule prorector,
Onorat prezidiu, Doamnelor și Domnilor,*

Sunt onorat să primesc acest titlu din partea Universității Babeș-Bolyai și țin să mulțumesc în mod deosebit conducerii Facultății de Geografie, Senatului Universității și tuturor celor care au apreciat că modestele mele cercetări se ridică la înălțimea exigențelor acestei universități. Universitate în care de fapt geografia clujeană prin realizările sale și-a pus o amprentă puternică asupra întregii geografii românești. Mă refer la acest aspect prin prisma următoarelor argumente:

Încă de la început, această instituție s-a dezvoltat sub coordonarea unor prestigioși profesori, mă refer la profesorul George Vâlsan, la profesorul Emmanuel de Martonne și la profesorul Vasile Meruțiu, care au înscris Institutul de Geografie clujean printre cele mai prestigioase structuri academice existente în universitățile lumii la acea vreme.

Un al doilea argument la care mă refer este acela că, în perioada 1953-1960, profesorul Tiberiu Morariu, membru al Academiei Române, a fost singurul conducător de doctorat din România și a format, cu multă exigență, o generație valoroasă de geografi care au preluat și au dezvoltat și tradițiile școlii clujene de Geografie în toate centrele universitare din România.

În același timp, Profesorul Tiberiu Morariu a asigurat o legătură strânsă cu Institutul de Geografie al Academiei Române, prin cercetătorii din filiala Cluj-Napoca, dar și cu celelalte universități și au elaborat împreună sub coordonarea IGAR operele fundamentale ale Geografiei românești. Este vorba de *Tratatul de Geografie*, de *Atlasul Geografic Național*, de volumul de *Geografie Regională Valea Dunării Românești* și de multe alte lucrări care s-au zămislit în acest context permanent cu participarea Clujului în cele

mai importante momente. Ca tânăr cercetător, am asistat, am participat la aceste momente și sunt recunoscător Universității Clujene pentru sprijinul permanent acordat.

Un alt argument la care mă refer, dar nu cel din urmă, constă în realizarea de către geografi clujeni a unor cercetări valoroase asupra Depresiunii Transilvaniei, folosirea unor metode moderne de investigare și implicarea în direcții noi, de dezvoltare a Geografiei.

Îmi amintesc cu emoție de profesorii Petru Tudoran, Ioan Mac, Grigor Pop, Virgil Surdeanu. Spre exemplu, împreună cu profesorii Ioan Mac și Nicolae Josan (de la Oradea) am inițiat și coordonat seria de 10 simpozioane de Geomorfologie româno-italiene care au avut un rol semnificativ pentru dezvoltarea acestui domeniu la noi în țară. Aceste colaborări și relații de prietenie și respect au continuat cu profesorii Pompei Cocean, Dănuț Petrea, Wilfried Schreiber, Victor Sorocovschi, Ștefan Bilașco ș.a.

În alocuțiunea mea voi încerca să dezbăt pe scurt o temă actuală, o temă încă destul de controversată care are o semnificație deosebită pentru dezvoltarea geografiei în viitor. Este vorba de noțiunea de ANTROPOCEN, noțiune apropiată de Antropogeografic, care de fapt a existat în domeniul nostru de multă vreme, într-o formă prin care se încerca permanent să se sublinieze relația dintre om și mediu, relație care se desfășoară la diverse scări și în diferite perioade de evoluție ale cercetării geografice.

Conceptul de Antropocen a fost propus de prof. Paul Crutzen, chimist, laureat al premiului Nobel și de biologul Paul Stoermer (SUA) în cadrul Conferinței pentru modificările globale ale mediului de la Amsterdam (IGBP News Letter, 41, 2000). În România noțiunea a fost utilizată în volumul *Modificările globale ale mediului* (Bălteanu, Șerban, 2005), în cursul universitar *Modificările globale ale mediului. Hazardele naturale și tehnologice* (Bălteanu, Sima, 2007) și în unele comunicări prezentate la nivel național și internațional.



Academician prof. dr. Dan Bălțeanu,
prelegere în calitate de Profesor Honoris Causa al UBB

Încă de la momentul propunerii noțiunea a stârnit un entuziasm deosebit atât în domeniul științelor tari, să spunem, cât și în domeniul științelor umaniste, existând totuși o serie de rețineri și o serie de comentarii mai ales din partea comunității geologilor. Au fost și unele contestări, subliniindu-se faptul că nu putem să denumim o perioadă geologică atât de scurtă comparativ cu perioadele geologice de lungă durată de ordinul milioanei sau chiar miliardelor de ani. Este important să subliniez totuși că, în decursul mai multor dezbateri în Grupul de lucru pentru Antropocen organizat sub egida Asociației Internaționale a IUGS, s-a convenit că este util să fie aprobată această noțiune.

Argumentele sunt legate de presiunea umană asupra mediului care este din ce în ce mai puternică, iar în jumătatea a doua a secolului trecut, în perioada numită Marea Accelerare, s-a ajuns ca activitatea umană să depășească în intensitate unele fenomene naturale. Este momentul în care după al Doilea Război Mondial, într-un scurt răgaz, s-au desfășurat numeroase experiențe termonucleare care au așezat pe Terra un orizont reper de la care în concepția geologului englez Jan Zahasiewicz, membru al Grupului de lucru pentru Antropocen se susține că se poate discuta despre Antropocen.

De fapt, Antropocenul în accepțiunea celorlalte discipline și, în special, a disciplinelor biologice, geografice, umaniste, a început odată cu revoluția industrială, din secolul al XIX-lea, când s-au intensificat emisiile de dioxid de carbon și de alte gaze cu efect de seră, a crescut poluarea și s-au extins terenurile modificate antropice. Toate aceste aspecte, la care se adaugă multe altele, au determinat până la urmă recunoașterea necesității existenței unui concept interdisciplinar care să permită compararea și corelarea metodelor din diferite științe pentru a evalua modificările globale ale mediului. Pe plan internațional, sub egida Națiunilor Unite și a ISC (International Science Council) s-a dezvoltat o linie a evoluției cercetărilor globale, de la primele patru programe care au inclus domeniul geosferă-biosferă din 1986, programul climatic mondial din 1979, programul Dimensiunea umană a modificărilor globale din 1990 și programul *Diversitas* din 1991 s-a ajuns la un Parteneriat global pentru știință (din 2001) și acum la Future Earth – Pământul în Viitor, care este de fapt sintagma care i-a fost extrem de dragă lui George Vâlsan, întemeietorul acestei facultăți, care spunea că nu este suficient să descriem peisajul, să explicăm fenomenele actuale, permanent trebuie să ne gândim și în viitor. Cum facem ca acest gând să dea naștere unor soluții practice, unor soluții concrete? S-a ajuns la un nou concept, un nou tip de cercetare în care sunt realizate trei trepte, împreună cu stakehold-erii: Co-design, proiectarea cercetării, realizarea cercetării și în final diseminarea rezultatelor și aplicarea lor în practică. Din acest punct de vedere,

gândindu-ne la viitor, deja s-au luat măsuri ca la următorul Congres Internațional de Geografie care se va desfășura la Istanbul, Antropocenul să fie un domeniu cheie, un domeniu discutat, în strânsă legătură cu metodele open source geospațiale și cu soluțiile legate de diversele metode geosatelitare. Agenția Spațială Europeană este de fapt cheia globală a acestei soluții, oferind tot ceea ce înseamnă informații satelitare.

Cercetările asupra Antropocenului continuă în cadrul unei platforme internaționale *Terra în viitor-Cercetări pentru Dezvoltarea Durabilă Globală-2015-2025* (Future Earth-Research for Global Sustainability-2015-2025) lansată în cadrul Conferinței Națiunilor Unite RIO+20. Agenda strategică de cercetare a acestui program cuprinde opt priorități: furnizarea de apă, energie și hrană pentru toți; decuplarea emisiilor de carbon de creșterea economică; utilizarea durabilă a resurselor naturale terestre, apelor continentale și marine; dezvoltarea unor orașe sănătoase, reziliente și productive și promovarea unui viitor durabil pentru așezările rurale; îmbunătățirea sănătății umane; încurajarea consumului și producției durabile de bunuri; îmbunătățirea activităților guvernamentale și a sistemelor de alertare rapidă pentru a reacționa la amenințările viitoare (Future Earth, 2014). În acest context deosebit de importante sunt cele 17 obiective (SDG) de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite.

Într-un studiu referitor la Sistemul terestru global în Antropocen (Rockström et al. 2009) s-a pus în evidență că pentru trei subsisteme (cantitatea de dioxid de carbon din atmosferă, reducerea biodiversității și ciclul azotului) au fost depășite limitele de funcționare sigură a Sistemului Terestru, iar alte trei subsisteme se află în apropierea limitei de funcționare sigură (rezervele de apă dulce la nivel global, utilizarea și acoperirea terenurilor la nivel global și acidifierea Oceanului Planetar).

Pentru viitor, Antropocenul rămâne o noțiune cheie și sper să o dezvoltăm mai mult în geografie, să-i dedicăm în continuare sesiuni de cercetări inter și transdisciplinare referitoare la numeroase aspecte cum sunt: impactul încălzirii globale asupra

mediului și societății, intensificarea fenomenelor extreme însoțite de hazarde naturale și tehnologice, ridicarea nivelului Oceanului Planetar, reziliența, adaptarea la schimbări climatice etc.

Vă mulțumesc!

Bibliografie selectivă

Bălțeanu, D., Șerban, M. (2005), *Modificările Globale ale Mediului – o evaluare interdisciplinară a incertitudinilor*, Editura CNI Coresi, București, România.

Future Earth (2014), *Future Earth 2025 Vision*, https://futureearth.org/wp-content/uploads/2019/09/future-earth_10-year-vision_web.pdf.

Rockström, J., Steffen, W., Noone, K., Persson, Å., et.al. (2009), *A Safe Operating Space for Humanity*, Nature 461, 472-475 DOI 10.1038/461472a.

IGBP Newsletter nr. 41/2000.

IGBP – International Geosphere-Biosphere: Science, 4, IGBP Secretariat, Stockholm, 2001.

Ceremonia de decernare a titlului *Profesor Honoris Causa* al UBB Domnului prof. univ. dr. Ioan Ianoș de la Universitatea din București

Joi, 03 octombrie 2019, Aula Magna, ora 12.30

Prezidiul:

Prof. univ. pr. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB

Conf. univ. dr. Călin Rus, Prorector UBB

Prof. univ. dr. Dănuț Petrea, Decanul Facultății de Geografie

Prof. univ. dr. Pompei Cocean

Conf. univ. dr. Voicu Bodocan, Prodecan

Conf. univ. dr. Iuliu Vescan, Prodecan

Ceremonia de decernare a titlului a fost condusă de către Dl conf. univ. dr. Călin Rus, Prorector UBB, iar proclamarea și înmânarea diplomei au fost făcute de către Dl Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB.

Laudatio Domnului prof. univ. dr. Ioan Ianoș, prezentat de către dl prof. univ. dr. Dănuț Petrea

Aniversarea unui secol de la înființarea Universității Românești din Cluj și, în cadrul acesteia, a secției de Geografie cu al său Institut de Geografie în cadrul Facultății de Științe, una dintre cele 4 facultăți fondatoare (alături de Litere și Filosofie, Drept și Medicină), reprezintă un minunat prilej pentru ca, în contextul conferinței științifice aniversare *Geographia Napocensis 100* să omagiem, prin conferirea titlului de *Profesor Honoris Causa* al Universității Babeș-Bolyai, pe dl prof. dr. Ioan Ianoș de la Facultatea de Geografie a Universității din București.

Profesorul Ioan Ianoș s-a făcut remarcant în ultimele decenii nu numai printr-o serie de realizări științifice exemplare ce se bucură de o largă recunoaștere academică pe plan național și internațional, ci și prin colaborarea susținută, sprijinul extrem de prețios și prietenia reală pe care le-a oferit constant și cu multă generozitate Facultății de Geografie din Cluj și slujitorilor săi.

Probabil, ambele aspecte subliniate mai sus au o serie de explicații între care ar putea fi autenticitatea spiritului academic pe care o posedă cu prisosință, solidaritatea de breaslă, iar în cazul domniei sale, cu certitudine, mai exista un motiv special, de ordin personal. Este vorba de faptul că, deși născut pe malul Dunării, nu departe de Porțile de Fier, tânărul Ioan Ianoș a ales să studieze geografia nu la București, cum ar fi fost de presupus luând în considerare distanța mai mică, ci în inima Transilvaniei, la Cluj. Domnul profesor Ioan Ianoș a absolvit secția de geografie a Facultății de Biologie-Geografie a Universității Babeș-Bolyai în anul 1973. Avem motive să presupunem că la originea probității profesionale incontestabile pe care a dobândit-o, studiile urmate la Cluj au avut o certă însemnătate și, probabil, Clujul încă ocupă un loc de suflet în inima Domniei sale.

După absolvire, a ocupat, prin repartiție guvernamentală, un post de cercetător la Institutul de Geografie al Academiei Române, unde a activat până în anul 2000, perioadă în care a avansat pe cea mai înaltă poziție de cercetător pr. I și a îndeplinit importante sarcini de cercetare, management și reprezentare. Între timp, obține titlul științific de *doctor în geografie* al Universității din București în anul 1982 și o bursă postdoctorală la Universitatea din Paris I-Equipe P.A.R.I.S., CNRS, în intervalul ianuarie-iulie, anul 1991.

Începând cu anul 1997 activează ca profesor universitar la Facultatea de Geografie a Universității din București, unde deține și în prezent calitatea de *profesor emerit* și conducător de doctorat. O realizare deosebită în această calitate este înființarea Centrului Interdisciplinar de Cercetări Avansate asupra Dinamicii Teritoriale (CICADIT) al cărui director este din anul 2001. Respectivul centru este specializat în managementul cercetării și coordonarea proiectelor de cercetare doctorală și postdoctorală în problematicile ce constituie preocupările de bază ale Profesorului Ianoș: geografia urbană, dezvoltarea regională, planificarea și amenajarea teritoriului ș.a.

Prin rezultatele concrete obținute în direcțiile de cercetare amintite, profesorul Ioan Ianoș a dobândit pe parcursul anilor o certă recunoaștere națională și internațională grație deschiderilor științifice novatoare pe care le-a operat mai ales în complexa problematică a *dezvoltării regionale*, abordând aspecte de stringentă actualitate și importanță, precum *structurarea și dinamica spațiului*, *autoorganizarea și organizarea sistemelor teritoriale*, *mecanismele și procesele dezvoltării teritoriale sustenabile*, *planning-ul teritorial* ș.a.

Substanțialele sale contribuții științifice au contribuit incontestabil la emanciparea geografiei românești, atât prin extinderea sferei sale conceptuale, realizată prin asimilarea sau adaptarea unor teorii științifice de „vârf”, cât, mai ales, prin amplificarea pragmatismului acesteia, rezultat al demersurilor multidisciplinare și viziunii geografice integratoare pe care le promovează cu multă pricepere și consecvență.

Concretizarea rezultatelor cercetării întreprinse de către profesorul Ioan Ianoș este impresionantă. A publicat peste 240 de *lucrări științifice* (cărți, studii, articole, lucrări în volume, capitole în volume) dintre care 50 au apărut la edituri de prim rang din străinătate, a elaborat peste 120 de rapoarte și studii științifice și a coordonat, în calitate de director, 6 proiecte internaționale, peste 20 de proiecte, granturi și contracte de cercetare la nivel național, respectiv, peste 30 de contracte de cercetare de interes regional și local.

A obținut premiul „Gh. Munteanu-Murgoci” al Academiei Române în anul 1987 pentru lucrarea „Orașele și organizarea spațiului geografic”, publicată în același an în Editura Academiei Române. În anul 2004 i-a fost acordat Ordinul „Meritul pentru Învățămant în grad de Mare Ofițer”.

Larga recunoaștere națională și internațională a activității științifice a Dlui prof. dr. Ioan Ianoș este probată și de cooptarea sa în comisii, consilii și asociații științifice elitiste precum *Urban Life and Urban Development* a Uniunii Internaționale de Geografie, *Tehnopole Angers*, *Asociația geografilor Americani*, *Consiliul Superior al urbaniștilor din România*, *Asociația științei regionale ș.a.*). Subliniem, totodată, calitatea sa de membru în board-urile editoriale a peste 20 de publicații de specialitate, naționale și internaționale, dintre care 2 sunt indexate ISI). Preocupat de îmbogățirea spectrului național al revistelor de specialitate, este editor-șef la revista *Journal of Urban and Regional Analysis* (indexată în WOS și SCOPUS) și la revistele *Analele Asociației Profesionale a Geografilor din România* și *Geograful*. Semnificativ este faptul că reputata organizație *Association of American Geographers* i-a conferit, în anul 2014, placheta *Distinguished Scholar Award* tocmai pentru „contribuția remarcabilă la implicarea geografiei în domeniul planificării teritoriale”.

A susținut prelegeri în calitate de profesor invitat în numeroase universități de prestigiu de peste hotare: *Universitatea Paris X*, *Universitatea Vaxjo*, *Școala de Studii Economice din Stockholm*, *Universitatea din Lausanne*, *Universitatea din Angers*, *Universitatea din Tübingen*, *Universitatea din Klagenfurt ș.a.*

Nu în cele din urmă se cuvine să subliniem și funcțiile de mare responsabilitate pe care le-a onorat precum cea de Director științific al Institutului de Geografie al Academiei Române (1990-1995), Director general al Direcției Învățământ Universitar din Ministerul Educației (2001-2005), Consilier al Camerei Deputaților în domeniul științei și învățământului superior (2005-2006), Președinte al Asociației Profesionale a Geografilor din România (2008-prezent), Vicepreședinte al Asociației Profesionale a Urbaniștilor din România (2013-2017), Membru în Consiliul Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (2015-prezent), iar din 2017 secretar general al ARACIS; Președinte al Comisiei de Științe Exacte și Științe ale Naturii din ARACIS (2007-2015), Membru și Președinte al Comisiei de Științe ale Pământului în CNATDCU (1994-2009, respectiv 2012-2016) și membru în Biroul Executiv al acestuia (2012-2016).

Meritele sale incontestabile au fost răsplătite și prin intermediul titlurilor conferite de 4 universități din România. Astfel, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași (2004) i-a decernat titlul de *Profesor de Onoare*, iar Universitatea din Oradea (2011), Universitatea de Vest din Timișoara (2012) și Universitatea din Suceava (2013) i-au conferit titlul de *Doctor Honoris Causa*.

Domnul profesor dr. Ioan Ianoș a fost și este un colaborator apropiat al geografilor clujeni, un susținător fidel al intereselor facultății și universității noastre implicit. În acest context se cuvine să subliniem următoarele aspecte:

- A contribuit la susținerea logistică a activității didactice din facultatea noastră în calitate de profesor asociat al Catedrei (departamentului) de Geografie Regională;
- Conduce detașat în topul personalităților geografice componente ale comisiilor de referențiere a tezelor de doctorat clujene și al comisiilor de acreditare instituțională;
- A sprijinit, prin mijlocirea funcțiilor pe care le-a îndeplinit în ministerul de profil și alte instituții guvernamentale, crearea de noi specializări (care au fost inițial autorizate și apoi

acreditate, inclusiv la nivel de UBB), precum și de introducerea în COR a noi ocupații pentru absolvenții din domeniul Geografiei, aspecte de care a beneficiat și instituția noastră;

- A cooptat specialiști din Facultatea de Geografie din Cluj în mai multe proiecte de cercetare comune, implementate de Universitatea din București, în care UBB a avut calitatea de „partener”. Concludent în acest sens a fost *Proiectul privind implicarea universităților românești în procesul de restructurare urbană și dezvoltare regională, PN II 98 – 028 /2007, director de proiect, și GEOINSERT – Optimizarea procesului de inserție a absolvenților din domeniul geografiei pe piața forței de muncă, proiect Fonduri structurale, AMPOSDRU, beneficiar/ Universitatea București (2010-2012), parteneri UBB, Universitatea din Oradea și Universitatea A.I. Cuza Iași, în valoare de 17.683.011 RON;*
- Nu în ultimul rând, este un absolvent de marcă al Almei Mater Napocensis, Facultatea de Biologie-Geografie-Geologie, specializarea Geografie.

Având în vedere aspectele consemnate mai sus, apreciem că atribuirea titlului de *Profesor Honoris Causa* Domnului profesor Ioan Ianoș de către Universitatea Babeș-Bolyai este mai mult decât oportună și întru totul meritată, motiv pentru care ținem să ne exprimăm recunoștința față de Rectoratul și Senatul UBB pentru încuviințarea dată acestei solemne recunoașteri a meritelor unui cercetător eminent și, deopotrivă, apropiat colaborator al instituției noastre.

Cluj-Napoca, 3 octombrie 2019,
Decan, prof. univ. dr. Dănuț Petrea

Cuvântul domnului prof. univ. dr. Ioan Ianoș, de la Universitatea din București, susținut cu ocazia conferirii titlului de Profesor Honoris Causa al UBB



Prof. dr. Ioan Ianoș, la finalul ceremoniei de conferire a titlului de *Profesor Honoris Causa* al UBB, împreună cu Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB (stânga) și prof. dr. Călin Rus, Prorector UBB (în dreapta imaginii)

*Domnule Președinte al Senatului, Domnule prorector,
Onorat prezidiu, Doamnelor și Domnilor*

„Ce este Geografia? Păstrarea identității prin adaptare”

În alegerea subiectului care urmează să-l prezint, am oscilat între o temă pur științifică, având o rezonanță mai scăzută, și una care să aibă un caracter militant, în special pentru geografi. Opțiunea finală a fost pentru acest titlu care s-a demonstrat a fi o constantă în istoria geografiei românești și nu numai. Din rațiuni lesne de înțeles m-am oprit la a sublinia câteva idei forță care vizează geografia românească actuală, cu trimiteri evidente și spre evoluția acestui domeniu la nivel mondial.

Sursele unei îngrijorări firești, exprimată prin repunerea în discuție a unei asemenea întrebări, rezultă din tendințele observate privind evoluția Geografiei ca disciplină, știință și prezență în societate, cu precădere în ultimele decenii. Ca disciplină în învățământul preuniversitar, geografia a pierdut constant teren, ceea ce a determinat o diminuare a vizibilității sale în școală. Ca știință, aparent este în progres, în realitate, a scăzut interesul pentru consolidarea obiectului său de studiu în condițiile în care „parfumul sirenelor” provenind din alte științe și dorința de atingere rapidă a unor praguri cantitative pentru promovare, determină preocupări centrifugale în rândul majorității geografilor. În societate se remarcă o participare accidentală a geografilor la proiecte de anvergură națională, o implicare redusă la nivelul comunităților locale și regionale și o scădere dramatică a prezenței geografilor în reviste de cultură (chiar geografică) în limba română.

De ce s-a ajuns aici? Răspunsul este multiplu, dar care, exprimat sintetic, s-ar rezuma la următoarele:

- lipsa unei strategii coerente de revitalizare a geografiei;
- acceptarea posturii de «pradă» în raport cu alte discipline sau științe;
- cultivarea excesivă a enciclopedismului și descriptivismului în învățământul preuniversitar în locul criteriilor, principiilor, legilor și teoriilor geografice;

- impunerea unor criterii de evaluare științifică a cercetătorului, care încurajează o cercetare de tip speculativ; aceasta explică scăderea calității procesului didactic în învățământul superior și orientarea dominantă a tinerelor cadre didactice spre realizarea criteriilor de promovare individuală, prevăzute în standardele naționale;
- derularea cercetării științifice, dominată de *deadline*-uri succesive la intervale scurte de timp, care nu lasă timp pentru reflecție; ideile perene, în special din prima parte a secolului trecut, aveau la bază sisteme solide de gândire în știință;
- criteriile de evaluare actuală au împins geografii spre nișe de cercetare care nu le aparțin, ceea ce explică faptul că geograful pare să devină mai mult hidrolog, climatolog, sociolog, economist, demograf, informatician și chiar geolog, decât geograf.

Dinamica recentă a geografiei relevă un paradox: *cu cât crește numărul geografilor cu atât scade vizibilitatea geografiei!* Aceasta se întâmplă pentru că geografii de astăzi nu mai caută noi răspunsuri la întrebarea: Ce este Geografia?

Din aceste considerente, scopul prezentării țintește patru direcții:

- a) de a îndemna geografii spre o reflecție profundă asupra misiunii fundamentale pe care și-au asumat-o: consolidarea geografiei ca știință și disciplină de învățământ; aceasta presupune răspunsuri permanente la întrebarea de mai sus;
- b) de a convinge geografii despre necesitatea unui echilibru între cercetarea de nișă și cercetarea geografică integrată;
- c) de a îmbunătăți imaginea geografiei în societate și de a schimba percepția publică asupra acesteia;
- d) de a promova interdisciplinaritatea și multidisciplinaritatea cu păstrarea identității geografiei.

Geografia în criză?!?

Contextul științific actual este extrem de dinamic, remarcându-se numeroase științe care se consolidează, altele care

apar și o a treia categorie, grupând pe cele care dispar. De-a lungul timpului, Geografia a fost extrem de generoasă contribuind la conturarea mai multor științe, printre ultimele domenii numărându-se Științele mediului. Prin structura sa, geografia are un uriaș potențial de divizare, iar în condițiile în care harta nu mai este proprie geografilor, pare o intensificare a tendințelor centrifugale și apariția de „noi geografii”. Nu este vorba numai de geografia românească, ci și de geografia mondială care a cunoscut o diversificare exagerată (peste 400 de geografii). În aceste condiții, este explicabilă întrebarea pe care și-o pun alți specialiști: Ce (mai) este Geografia?

Cu circa un sfert de veac în urmă a fost prevăzută dispariția Geografiei (O'Brien, 1992; Bethlehem, 2014), iar evoluția recentă a Științei Informațiilor Geografice l-a făcut pe Graham Wallace (2016) să spună că „Sfârșitul geografiei este acum o realitate”. Aceste idei și acțiuni au prins contur, mai ales, în contextul conceptului de „Neogeografie” care furnizează specialiști în prelucrarea informațiilor geografice (Wilson și Graham, 2013). În fața acestei realități, există reacții din partea unor географи, precum Leszczynski (2013), care consideră că prin acest concept se trivializează geografia. Alte publicații apreciază că geografia va dispărea odată cu scăderea rolului distanței, respectiv odată cu înlocuirea spațiului fizic cu cyberspațiul.

Răspunsul general al geografilor, inclusiv români, este acela de a demonstra că Geografia are o putere uriașă de a supraviețui provocărilor determinate de noile tehnologii și că aceasta va rămâne o știință și nu doar un furnizor de date geospațializate.

Dar, în ciuda acestui context științific complicat pentru geografie, principala amenințare se pare că nu vine din partea efectelor pe care le au procesele de informatizare și globalizare asupra distanței, spațiului, localizării și mobilității, ci din partea geografilor înșiși. Deci, marea provocare pentru G este de a face geografii să-și amplifice eforturile pentru consolidarea propriului domeniu de formare și activitate. Or, majoritatea lor, prin lucrările

științifice, ajută alte științe să-și extindă domeniile de cercetare, contribuie la formarea altora și, indirect, la diminuarea potențialului de adaptare a științei lor la noile realități.

Evoluțiile contemporane sunt contradictorii și extrem de rapide, de aceea se impune o redefinire a Geografiei prin răspunsuri adecvate la întrebarea: Ce este Geografia? Orice știință este definită printr-un sistem propriu de gândire, iar Simion Mehedinți pentru aceasta a militat permanent, plecând de la postulatele sale extrem de actuale și ajungând la legile care guvernează raporturile dintre geosfere, atât din punct de vedere static, cât și dinamic. Sistemul de gândire actual al geografiei are măcar un concept propriu, fundamental? Se pare că nu!

Aceasta înseamnă că discutăm dacă nu de o criză, în mod sigur de o pre-criză a Geografiei, justificând inclusiv întrebarea centrală din analiza prezentă. În răspunsurile la această întrebare, trebuie să vedem capacitatea Geografiei de a se adapta la realitatea contemporană, prin actualizarea permanentă a propriului sistem de gândire. Or, printr-o gândire fragmentară nu se creează sinergia specifică domeniilor științifice dinamice, sinergie conturată în jurul unor concepte de bază. Din păcate, astăzi, în geografia mondială nu există un astfel de concept integrator, deși geografia a lansat în știință concepte precum regiunea, peisajul sau geosistemul și pe care nu a fost capabilă să le adapteze la evoluția științelor și practicilor contemporane.

De aici, necesitatea ca regândirea Geografiei ca știință și disciplină să aibă loc permanent, ca cercetările de nișă să aibă limite, atunci când nu aduc beneficii metodologice și de conținut geografiei. Poate că și accentul excesiv pus pe acest tip de cercetări a condus la abandonarea conceptelor integratoare menționate mai sus. Încă din anii '30, Mehedinți arăta, spre exemplu, importanța conceptului de complexitate pentru o geografie unitară.

Răspunsuri la întrebarea Ce este Geografia? au fost date de-a lungul timpului, demonstrând o oarecare adaptare, dar acestea nu

au fost urmate de studii de fond care să sporească forța științifică a domeniului. Astfel, în prima parte a sec. XX, Simion Mehedinți definea geografia ca „Știința care se ocupă cu studiul interdependenței dintre cele patru geosfere, atât din punct de vedere static, cât și dinamic”, iar din a doua jumătate a aceluiași secol, cităm doar două: „Știința care trebuie să descrie, să explice și chiar să facă prognoze asupra modelelor spațiale la o varietate de scări” (Chorley, Haggett and Harvey) și, respectiv, „Știința spațiului organizat” (Labasse). La începutul acestui secol geografia poate fi definită ca „știința care studiază structurile și sistemele teritoriale, ca proiecții spațiale ale cantității și calității diferențiate de interdependențe dintre componentele naturale și antropice, orientate spre atingerea unor obiective strategice fixate de comunitățile umane” (Ianoș).

Două mesaje pentru geografi

Cadrul festiv de astăzi îmi oferă posibilitatea de a lansa două mesaje către geografi: primul, să-și orienteze mai mult cercetările spre structurile cu rol fundamental în geneza proceselor spațiale emergente și în creșterea rezilienței sistemelor teritoriale, iar cel de-al doilea, să regândească raportul dintre Geografie și Planificare teritorială/ spațială.

1. Orientarea cercetărilor spre structurile de bază ale sistemelor teritoriale

În ce privește primul mesaj, de orientare a preocupărilor spre nivelele de bază pentru a explica dinamica sistemelor teritoriale, am luat ca exemplu satul, ca studiu de caz. Acesta reprezintă o entitate adaptată istoric la mediu și cu o anumită capacitate de rezistență la schimbare. Prin auto-organizare, acesta încearcă să găsească cele mai adecvate structuri pentru a beneficia de coexistența forțelor globalizării cu cele locale și regionale, având ca țintă păstrarea propriei identități. În aceste condiții cercetarea

trebuie să îmbine studiarea comportamentului endogen cu analiza impactului pe care îl au noii atractori asupra organizării sale spațiale. Multă vreme, însă, acesta rămâne foarte senzitiv la condițiile inițiale (path dependency).

Interpretarea satului ca un sistem teritorial inteligent înseamnă că acesta are capacitatea de auto-analiză a structurilor interne, a mediului de inserție și a traiectoriilor de evoluție, de a depista punctele critice și rupturile de simetrie, de a ierarhiza disfuncționalitățile, de a fi creativ, prin definirea de strategii, politici și acțiuni vizând dezvoltarea viitoare. Auto-organizarea implică mai mult respect față de propriul spațiu, dar și față de cel de inserție (Ianoș și alții, 2011).

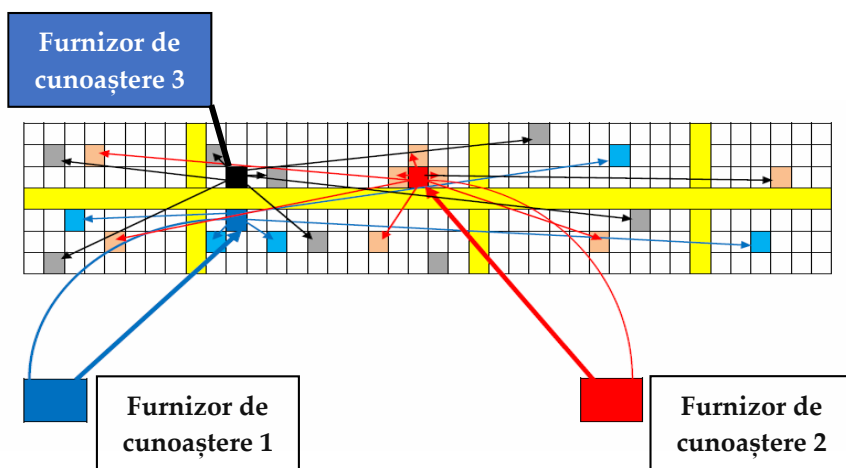
Pentru a explica dinamica unui sat în ansamblul său, trebuie să cunoaștem structurile de bază. Prin analogie cu tipurile de structuri fundamentale din alte științe (fizica și chimie, de exemplu), la nivel teritorial, s-ar putea individualiza macro-, mezo-, micro- și nanostructuri. În asemenea condiții, putem presupune existența unei structuri de organizare teritorială indivizibilă cu rol fundamental în dinamica satului? Ipoteza noastră este că există astfel de structuri, de la care ar trebui să pornească geografii în analiza dinamicii sistemelor teritoriale, inclusiv a satului.

Prin număr (masă critică), clusterizare și integrare funcțională, aceste structuri sunt capabile să răspundă la stimuli interni și externi, care generează procesele de schimbare. Astfel de structuri sunt definite ca nanostructuri teritoriale (Ianoș, 2004, 2008) și datorită faptului că mărimea lor este egală cu 10^{-9} din întinderea uscatului planetar. Wilson (2000) a considerat ca „*nivelul micro- în sistemele spațiale complexe ar putea fi reprezentat de gospodării, ferme, întreprinderi, furnizori de servicii etc*”. Prin exemplele sale, la care noi am adăuga și spațiile adiacente, Wilson pare să fi intuit structurile indivizibile cu capacitate de organizare a spațiului, chiar dacă nu le-a denumit explicit.

În următoarea analiză, la nivelul satului, vom identifica nanostructura teritorială cu gospodăria și spațiul suport al acesteia. Este adevărat că gospodăria rurală este comunitatea cea mai mică, la care, adăugând teritoriul asociat și cantitatea de interdependențe aferentă, constituie o structură funcțională indivizibilă, respectiv o nanostructură. Dinamica unei astfel de nanostructuri se bazează, în mare parte, pe capacitatea de imitare a modelului de gestionare practicat de gospodăriile vecine. Energiile de schimbare nu se rezumă doar la imitare, ci înglobează și elemente materiale sau imateriale moștenite, bune practici, precum și surse care provin din realitatea fundamentală profundă (infomateria – Drăgănescu, 2000).

Cu aceste elemente teoretice sumare, putem considera satul ca un automat celular, reprezentând o matrice de celule într-o anumită stare (Kari, 2005). Numărul stărilor posibile ale unor nanostructuri teritoriale la nivelul satului este finit, dar fiecare dintre aceste structuri își pot schimba, punctual, starea lor inițială sub influența factorilor interni și externi. Ulterior, schimbările pot fi propagate pas cu pas sau în cascadă de la o nanostructură la cele din jur, respectiv la altele cu grad mare de compatibilitate.

În schița de mai jos, prezentăm un model grafic, generalizat, pentru a explica dinamica satului Moroieni (județul Dâmbovița).



Formalizarea simplă a raportului dintre nanostructurile teritoriale în procesul de schimbare poate avea forma generală de mai jos, în care sunt definite cele două extreme, un sat fără schimbări și altul cu schimbări totale

$$N = ax + by + cz + n$$

$$N \leq n \leq 0$$

a) Când $\sum(a + b + c) \rightarrow 0$

====> $n = N$, **fără schimbare**

b) Când $\sum(a + b + c) \rightarrow N$

====> $n = 0$, **schimbare totală**

unde,

N – Numărul total al nanostructurilor teritoriale;

n – Numărul total al nanostructurilor teritoriale neschimbate;

x – Nanostructură teritorială schimbată datorită unui furnizor de educație (1);

y – Nanostructură teritorială schimbată datorită influenței migrației pentru muncă (2);

z – Nanostructură teritorială schimbată datorită unui proces creativ intern (3);

a, b, c – numărul nanostructurilor din fiecare categorie.

În studiul de caz am constatat următoarele:

- Numărul total al nanostructurilor teritoriale – **867**;
- Numărul nanostructurilor neschimbate – **322**;
- Numărul nanostructurilor schimbate sub influența migrației – **499** (migrația internațională și migrația zilnică rural-urban și migrația urban-rural);
- Numărul nanostructurilor schimbate datorită furnizorilor de educație/formare profesională – **35**;
- Numărul nanostructurilor schimbate datorită proceselor creative interne – **11**.

Concluzia este că cel mai important rol în dinamica satului Moroieni îl au nanostructurile teritoriale schimbate sub influența migrației.

2. Regândirea raportului dintre Geografie și Planificare teritorială

Voi sublinia, la început, câteva elemente generale, de la care trebuie să pornim în acest proces relativ complex. În primul rând, subliniez public, prioritatea absolută a geografilor clujeni la introducerea în structura domeniului GEOGRAFIE a programului de studii Planificare Teritorială. Accentuez, în mod deosebit aportul regretatului prof. Ioan Mac, care, prin insistența promovării programului, în forma inițială **Territorial planning**, a reușit să conștientizeze geografii de una dintre cele mai importante direcții în care vizibilitatea geografiei în societate și în viața academică poate crește, valorificând atuurile pe care le posedă această știință.

În al doilea rând, menționez că în colaborările noastre cu urbanistii, de-a lungul ultimilor 30 de ani, am reușit să stabilim o distincție netă între Planificare teritorială și Amenajarea teritoriului. Ultima înseamnă intervenția fizică în spațiu, în raport de politicile comunităților, pe când prima oferă întreg pachetul așteptat de cunoaștere necesar construirii unor planuri urbanistice generale și a unor planuri de amenajare teritorială, care să nu intre în discordanță cu structura și dinamica tuturor componentelor spațiului.

În al treilea rând, este foarte clar că pentru a pune de acord necesitatea formării de specialiști cu recunoașterea competențelor specifice ale absolvenților programului de studii Planificare teritorială, este nevoie de o regândire a rolului și locului Planificării teritoriale în abordările și atitudinile geografilor.

De ce este necesară această regândire?

- pentru că, prin acest program de studiu, geografii pot contribui în mod direct la dezvoltarea teritorială inteligentă, în afara oricăror interese politice și numai în interesul comunităților locale și regionale;

- pentru că prin analizele sectoriale, curent efectuate de geografi, aceștia sunt capabili să individualizeze punctele și ariile critice în dezvoltarea teritorială;
- pentru că absolvenții programului de studii au competențe necunoscute și nerecunoscute la nivel local, regional și central;
- pentru că vizibilitatea acestui program este extrem de redusă în societate, fiind „ascuns” în domeniul Geografie;
- pentru creșterea prestigiului facultăților și departamentelor de profil, inclusiv a instituțiilor în care acestea funcționează;
- pentru acoperirea unui necesar de specialiști în domeniu, care să contribuie la diminuarea riscului în gestionarea teritorială, urmare a schimbărilor climatice, a globalizării și a urbanizării agresive.

Acestea reprezintă doar câteva dintre argumentele care susțin o regândire sistematică și sistemică a raportului dintre Geografie și Planificare teritorială. Evident că după răspunsurile la întrebarea de mai sus, urmează o altă întrebare: Pentru ce trebuie întreprins acest demers coordonat? În primul rând, pentru a fi corecți cu noi înșine, adică de a nu înșela așteptările celor care urmează un astfel de program de studii; deși programul funcționează legal (de două decenii) și că absolvenții au competențe deosebite de cele obținute în celelalte programe de studii tipice geografiei, aceștia nu au drepturi de semnătură în plus față de oricare alt absolvent al domeniului. În al doilea rând, avem nevoie de implicarea mai puternică a facultăților și departamentelor de profil în domeniul organizării spațiului, creșterea vizibilității geografilor în societate, dar și de atragerea unor noi resurse în învățământul superior.

Finalitatea acestei regândiri trebuie să se materializeze în mai mulți pași, care să fie urmați de către structurile geografice și de către instituțiile de învățământ superior cărora le aparțin, pentru o recunoaștere instituțională. Nu voi menționa decât primul pas, care trebuie să scoată la lumină acest domeniu relativ ascuns, prin

adăugarea la titulatura Facultăților de Geografie și a denumirii de Planificare teritorială, inclusiv confirmarea acestor noi denumiri prin Hotărâre de Guvern, la propunerea universităților în cauză.

Acesta nu reprezintă un demers original, românesc, ci confirmarea unei realități pe care o regăsim în structurile funcționale ale multor și recunoscute universități ale lumii: Universitatea Cardiff și Universitatea de Stat Arizona – *Școli de Geografie și Planificare*; Universitatea Liverpool, Universitatea Toronto, Universitatea Buffalo, Universitatea Concordia, Universitatea Utrecht, UCLA ș.a.m.d., toate cu *Departamente de Geografie și Planificare*.

Așa cum am subliniat mai sus, ceilalți pași, care sunt foarte clar definiți, vor fi adoptați de comunitatea geografică, dacă se cuplează la această provocare. Personal, aș fi foarte bucuros dacă aș constata că cei care au inițiat, pentru prima dată în România, programul de studii *Planificare Teritorială*, sunt și primii care îl fac vizibil în ochii trecătorului (chiar dezinteresat!).

* * *

În concluzie, l-aș cita, din nou, prelucrând ideea, pe fondatorul geografiei moderne românești, Simion Mehedinți, care scria în urmă cu aproape 90 de ani: „Menirea cea mai înaltă a unei științe este să fie ea înseși! ... „ Ori sporim grabnic puterea noastră și atunci vom trăi ca geografi care au de spus ceva științei contemporane, ori dacă nu, vom fi osândiți a lăncezi veșnic în umbra altor științe mai puternice sau chiar vom fi amenințați cu pieirea”.

Iată de ce, consider că a ne întoarce, măcar din când în când, la întrebarea banală „Ce este geografia?”, nu înseamnă decât a rezerva mai mult timp pentru reflecție asupra modalității de păstrare a valorilor identitare ale Geografiei și ale inserției optime a acesteia, prin adaptare, în știința și învățământul contemporan.

Prof. univ. dr. Ioan Ianoș

CEREMONIA DEZVELIRII

BUSTULUI EMMANUEL DE MARTONNE

04 octombrie 2023, ora 11.30,

Parcul universitar din str. Clinicilor, nr. 5-7

**Cuvântul domnului prof. univ. dr. Dănuț Petrea,
decanul Facultății de Geografie**

În Decalogul Poruncilor, de Dumnezeu date oamenilor prin Moise, se află și cea care face trimitere explicită la părinți, ce sună astfel: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeuul tău ți-l va da ție* (Vechiul Testament, Ieșirea, cap. 20)¹².

Această poruncă sacră este de fapt un îndemn pe care cu toții, fiecare după puterile sale sufletești și materiale, ne străduim să-l transpunem în realitate cinstindu-ne părinții prin recunoștință și respect în semn de mulțumire pentru viața și bucuriile dăruite de aceștia. Cinstirea părinților este, într-o primă ipostază, eminamente o datorie morală de ordin familial dar, neîndoielnic, într-un plan mai larg, aceasta devine și o îndatorire colectivă atunci când o comunitate, implicit comunitatea unei instituții sociale mai cuprinzătoare, devine conștientă de faptul că afirmarea și devenirea sa nu ar fi fost posibile în absența eforturilor tăcute și a faptelor mărețe săvârșite de unii antecesorii providențiali pentru existența respectivei instituții.

Centenarul universității și, deopotrivă, al facultății noastre, pe care avem satisfacția să-l sărbătorim cu bucurie în aceste zile, este un minunat prilej să ne înclinăm cu recunoștință în fața

¹² Biblia, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

părinților noștri spirituali și să omagiem cum se cuvine meritele și amintirea lor. La modul concret, am găsit potrivit să împlinim această nobilă îndatorire morală ținând seama de numeroase aspecte, între care două au fost esențiale.

Primul constă în intenția fermă și strădaniile aferente pentru a organiza o conferință aniversară de înaltă ținută, demnă de un asemenea eveniment care să dea și predecesorilor noștri deplină satisfacție dacă am presupune, ipotetic desigur, că ar putea fi de față. Într-un fel, indirect, prin gândurile și simțămintele noastre desigur, chiar sunt și ei oarecum aici. Sperăm că suntem pe cale să reușim și suntem conștienți că strădaniile noastre nu ar fi avut sorți de izbândă dacă nu ați fi fost Dumneavoastră, dragi invitați, colegi și prieteni care, prin distinsa prezență și implicare alături de noi, ați înnobilat acest eveniment, ați conferit substanță și sens acestei conferințe aniversare.

În acest context, printre altele, am reușit să îmbrăcăm, la modul propriu, clădirea facultății noastre în straie alese de sărbătoare alcătuite din cele mai dragi culori și însemne heraldice. Cu același prilej, am amplasat un frumos portret, de mari dimensiuni, care îl înfățișează pe distinsul Profesor George Vâlsan, „părintele absolut” al geografiei moderne clujene, amplasat desigur, unde altundeva (?) decât în amfiteatrul reprezentativ al facultății noastre ce poartă numele său, firește. Totodată, conform propunerilor asumate de facultate pentru cinstirea Centenarului Universității din Cluj, am pregătit și vom inaugura astăzi în sala de curs „Emmanuel de Martonne” o expoziție permanentă dedicată omagierii Institutului de Geografie al Universității „Regele Ferdinand I”, fondat de Vâlsan în 1919, și a memoriei vrednicilor săi colaboratori din perioada interbelică.

Cel de-al doilea aspect constă, iată, în împlinirea dorinței arzătoare de a înălța și dezveli, la momentul potrivit, bustul din bronz înfățișându-l pe eminentul geograf francez Emmanuel de Martonne, „părinte spiritual” al școlii moderne de geografie din Cluj, cel care a adus geografiei universale, geografiei românești și țării noastre, deopotrivă, contribuții de neprețuit.



Imagine de la Ceremonia de inaugurare a bustului Emmanuel de Martonne, dreapta imaginii, încă nedezvelit



Momentul dezvelirii bustului lui Emmanuel de Martonne. De la dreapta la stânga, Pr. prof. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB, Frederic Beaumont, reprezentant al Ambasadei Republicii Franceze și prof. dr. Dănuț Petrea, decanul Facultății de Geografie

Bustul inaugurat astăzi reprezintă, fără îndoială, omagiul binemeritat adus savantului geograf Emmanuel de Martonne, cel care pentru noi românii este și va fi mereu un simbol etern al profesionalismului, curajului, onoarei, devotamentului și prieteniei franco-române. Monumentul semnifică implicit respectul și recunoștința noastră față de Republica Franceză, pentru tot ceea ce înseamnă aceasta și, în egală măsură, pentru tot ce a făcut și reprezintă această țară pentru România.

Îndrăznesc să spun că sunt absolut sigur că pentru mulți dintre români cea mai iubită țară de pe această planetă este încă Franța. Toți românii cu știință minimală de carte știu că „La Mère France” a susținut și recunoscut, în 1859, Unirea Principatelor Române, mai târziu, în 1918, Marea Unire a Transilvaniei cu România ... mai știu că Bucureștiul era supranumit Micul Paris, că Franța a fost țara care, în general, a privit mereu cu simpatie spre „sora” sa mai mică din Marea Gintă Latină, Romania.

Mulți dintre români, posedă în sufletul și orizontul lor cultural elemente simbol ale universului spiritual, cultural și științific francez. În adolescență mai toți ne-am delectat cu romanele lui Dumas și apoi ne-am maturizat cu romanele lui Balzac, Hugo, Stendhal, Proust, Zola, cu poeziile lui Baudelaire, Verlaine, de Vigny ș.a. Iubitorii de muzică își amintesc cu nostalgie de Edith Piaf, Mireille Mathieu, Joe Dassin, Serge Gainsbourg, George Moustaki, Charles Aznavour ș.a. cu, iar cei mai tineri îi cunosc și apreciază pe Alain Bashung, Noir Désir, Alizée ș.a. Cinefilii nu-i vor fi uitat cu siguranță pe Jean Gabin, Brigitte Bardot, Catherine Deneuve, Alain Delon, Jean Paul Belmondo, Yves Montand ș.a., păstrează în memorie reușite coproducții româno-franceze precum *Steaua fără nume*, *Dacii*, *Columna*, *Insula Comorilor* ș.a. Cei pasionați de Filosofie îi prețuiesc pe Voltaire, Rousseau, Descartes, Bergson, Sartre, Malraux, Camus, Foucault ș.a. Cei ce se ocupă de științele „tari” se înclină în fața lui Louis Pasteur, Marie și Pierre Joliot Curie, Henri Poincaré, René Thom ș.a., apoi, în sfârșit, pentru noi, geografilor, cum ar fi geografia fără

Élisée Reclus, Paul Vidal de la Blache, Lucien Gallois, Emmanuel de Martonne și continuatorii lor, fără Lucien Febvre și Francois Braudel cei care au construit minunata *Școală a Analelor* ce face posibilă contopirea spațiului cu timpul, a Geografiei cu Istoria.

Avem enorm de multe motive să prețuim și să iubim Franța. Pentru noi, geografi din Cluj, Emmanuel de Martonne reprezintă cu siguranță argumentul cel mai important și suntem fericiți că reușim să-i aducem acest omagiu, lui și Franței – țara sa dragă – prin dezvelirea bustului ce îl înfățișează, în fața clădirii Facultății de Geografie. Și, lucru minunat, nu știu în ce măsură să fie o întâmplare, acesta să fie amplasat aproape tête-à-tête de bunii săi prieteni, zoologul René Jeannel și biologul Emil Racoviță.

După ce bustul va fi dezvelit vom da cuvântul distinșilor noștri invitați, iar apoi, spre final, am să vă cer îngăduința de a mai spune câteva cuvinte despre împrejurările și persoanele ce au avut merite în materializarea acestui frumos și expresiv monument. În continuare, vă invit distinși invitați să dezvelim împreună bustul Emmanuel de Martonne.



Participanți la ceremonia dezvelirii bustului lui Emmanuel de Martonne



Alocuțiunea decanului Facultății de Geografie, prof. dr. Dănuț Petrea.
În dreapta sa: Jean-Marie Miossec, Președinte de onoare al Universității
Paul Valéry, Dl Frederic Beaumont, reprezentant al Ambasadei Republicii
Franceze, Dna Ioana Costas, Director al Institutului Francez din Cluj
și Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB

Dezvelirea bustului Emmanuel de Martonne

După încheierea cuvântării sale, dl Decan Dănuț Petrea a inițiat momentul dezvelirii bustului ce îl înfățișează pe Emmanuel de Martonne, invitându-i alături pe dl Frederic Beaumont, dl Ioan Chirilă și pe Dna Ioana Costas pentru inaugurarea monumentului.

**Cuvântul Excelenței sale Frederic Beaumont,
reprezentant al Ambasadei Republicii Franceze
și al Institutului Francez din București**

Ambassade de France en Roumanie, Cluj-Napoca, le 4 octobre 2019

**Éléments de contexte – Inauguration du buste
d'Emmanuel de Martonne**

1. Introduction

Remercier pour leur invitation :

M. Ioan-Aurel POP, Recteur de l'Université Babeș-Bolyai

M. Dănuț PETREA, Doyen de la Faculté de Géographie

Etant Géographe moi-même et ayant fait une partie de mon cursus universitaire en Roumanie et « commis » une thèse de Doctorat sur ce pays,

Je me réjouis de l'intérêt que suscitent encore les travaux d'Emmanuel de Martonne parmi la communauté scientifique roumaine plus d'un siècle après leur publication.

2. Qui est Emmanuel de Martonne ?

Emmanuel de Martonne, Géographe, disciple de Paul Vidal de la Blache, est souvent considéré comme celui qui a jeté les bases de la Géographie physique moderne en France. Mais son œuvre considérable (plus 150 publications) couvre également le champ de la géographie humaine.

E. de Martonne a consacré deux travaux majeurs dédiés à la Roumanie : « *La Valachie. Essai de monographie régionale* », publiée en 1902 pour son doctorat ès Lettres, puis en 1907, « *Recherches sur l'évolution morphologique des Alpes de Transylvanie* » en Géographie physique.

« *La Valachie* », reste un modèle de la monographie régionale d'inspiration vidalienne. Mais l'œuvre de de Martonne ne se cantonne pas dans un domaine strictement scientifique.

Épris de la Roumanie et de son peuple, auquel il consacra 60 ouvrages, il sera convaincu toute sa vie de l'importance d'une « Grande Roumanie » alliée de la France.

Son travail géographique, prend en considération les rapports entre l'homme et son milieu, mais aussi la grande Histoire, ce qui s'illustre de façon éclatante dans sa relation longue et passionnelle avec la Roumanie.

3. Un Géographe passionné par la Roumanie

C'est par une route sinueuse qu'Emmanuel de Martonne arrive en Roumanie.

Né en 1873 dans le Berry, rien, ne le prédestinait à s'intéresser à la Roumanie, c'est la Géographie qui le conduit jusqu'aux Carpates.

En 1892, de Martonne entre à l'Ecole Normale Supérieure (ENS), et suit l'enseignement de Paul Vidal de la Blache, maître de la jeune école de géographie française.

A partir d'août 1898, suivant les conseils de Pompiliu Eliade, ancien camarade de l'ENS et éminent critique littéraire, de Martonne se consacre à l'étude d'une région montagneuse encore peu connue au nord des Balkans, les Carpates méridionales.

Dans sa première campagne carpatique, de Martonne est accompagné de géologues de l'Université de Bucarest. Dans le cadre de cette campagne il s'intéresse aux aspects de géographie humaine, d'ethnographie, voire même de toponymie roumaine.

Signe de sa reconnaissance comme spécialiste de ce pays peu connu, Emmanuel de Martonne contribue un essai sur la Roumanie à la Grande Encyclopédie de 1900.

En 1902 paraît « *La Valachie : essai de monographie géographique* », qui vise à faire une description complète d'une grande région naturelle, envisagée sous tous ses aspects physique et économique. Dans sa conclusion, de Martonne passe à un véritable éloge du Royaume depuis l'Union de 1859, un État en cours de

modernisation où poussent voies de communication, villes, ports et terres livrées à la grande culture.

4. Emmanuel de Martonne et la Grande Roumanie

L'armistice de 1918 constitue le point de départ d'un processus de réunion à l'Ancien Royaume de Roumanie de tous les territoires habités par les Roumains selon le principe des nationalités.

A partir de janvier 1919, il participe aux travaux de la conférence de la Paix, dans le cadre de quatre commissions dont *commission des affaires roumaines et yougoslaves*.

Durant les travaux, **il insiste pour que les frontières tiennent compte non seulement des regroupements ethniques conformément au principe du droit des peuples à disposer d'eux-mêmes, mais également, d'un point de vue plus matériel, des infrastructures du territoire : c'est ce qu'il nomme le « principe de viabilité ».**

Emmanuel de Martonne contribue ainsi de manière décisive au dessin des frontières de l'entre-deux-guerres, dont la plupart sont toujours en place.

Dans ses travaux pour la conférence de paix : Emmanuel de Martonne ne parle pas en géomorphologue attaché aux arguments de la géographie physique pour tracer des frontières dites « naturelles » mais il sous-tend son discours d'une **argumentation fondée sur les identités régionales, les solidarités économiques et les intérêts stratégiques**.

De Martonne insistera sur la continuité, la complémentarité et l'interdépendance des « pays roumains ». Au cours de ces mois, de Martonne proposera des tracés de frontières favorables à la Roumanie qui seront retenus par la commission.

5. Ce qui reste de l'œuvre de de Martonne

Après la Grande Guerre, Emmanuel de Martonne continuera à mettre ses connaissances au service de la Roumanie mais de Martonne fonde sa notoriété plutôt sur ses travaux de géographie physique pour devenir, en 1920, directeur des *Annales de Géographie* et secrétaire général du Comité National de Géographie, directeur de l'Institut de Géographie en 1928, et se faire élire président de l'Union Géographique Internationale en 1931.

Emmanuel de Martonne continuera de longues années à défendre, notamment à l'Université de Cluj, et à force de conférences, articles et livres, la situation géopolitique issue de la Conférence de la Paix.

Ainsi, l'œuvre scientifique d'Emmanuel de Martonne ne sera jamais isolée du destin tumultueux de la Grande Roumanie.

Mais au-delà de ses monographies et différents articles scientifiques ses travaux annoncent l'émergence d'une Géographie moderne. Une discipline capable de sortir de son ancrage disciplinaire qui milite pour une participation à l'action politique et qui, par les questionnements qui la traversent, accompagne l'évolution de sociétés en transformation.

De Martonne n'a pas été seulement un homme profondément attaché à la Roumanie, qu'il n'a jamais cessé de voir comme un allié essentiel de la France partageant ses valeurs humanistes et européennes, mais aussi un chercheur qui a établi les bases d'une longue et fructueuse coopération scientifique entre ces deux pays.

Cette action s'est matérialisée, une dernière fois, en 1923 en suscitant la création de **l'Institut français des Hautes Etudes en Roumanie** dont il fut le premier président.

Cette Institution est l'aïeule à la fois de l'Institut français de Roumanie qui joue, depuis 1936, et sans interruption, un rôle capital de foyer d'échanges et de coopération culturelle,

scientifique et universitaire mais aussi du CEREFREA qui participe activement à la production de savoirs francophones en Lettres et Sciences humaines et Sociales en Europe centrale et orientale.

Conclusion

De Martonne n'est donc pas seulement un « traceur de frontière » mais un « bâtisseur de ponts » qui marque encore aujourd'hui du sceau de l'excellence les relations franco-roumaines en sciences humaines et sociales.

**Cuvântul domnului Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă,
Președintele Senatului UBB**

*Domnule reprezentant al Ambasadei Franței
și distinse coleg geograf,
Domnule decan, Dragi oaspeți,
Doamnelor și Domnilor*

Discursul Domnului decan îmi oferă oportunitatea și, oarecum, mă obligă să vorbesc din perspectiva disciplinei pe care m-am specializat și pe care o predau, adică Vechiul Testament. Această colecție de cărți din care este alcătuită prima și cea mai consistentă parte a Scripturii vorbește despre modul în care Dumnezeu s-a descoperit omului, din dorința ca acesta să poată intra în relație cu El, să îi cunoască voia și să o împlinească. Cele zece porunci (Ieșirea, 20, 2-17) arată care este voia lui Dumnezeu și articulează responsabilitatea pe care trebuie să și-o asume omul în relație cu El și cu semenii săi. Ca atare, împlinirea acestor zece porunci îl așază pe om în relație cu Cel care le-a dăruit și, totodată, contribuie la realizarea unui mediu societal marcat de iubirea aproapelui, de onestitate, de dreptate. De aceea, în relație cu porunca a cincea, pe care a amintit-o Domnul decan¹³, aş dori să spun că această poruncă pe care am primit-o prin Moise, este de fapt cea care stabilizează societatea, fiindcă cel care își cinstește părinții îi cinstește și pe cei care sunt lângă el. Și atunci probabil ar trebui să ne aducem aminte mai des de cuvintele acestea ale Decalogului, care pot să contribuie la o schimbare reală a unei societăți.

¹³ „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământul pe care Domnul Dumnezeul tău ți-l va da ție” (Ieșirea 20, 12).

Cu toate că cele zece porunci au fost transmise inițial poporului ales, ele sunt asumate în Noul Testament (ex. *Matei* 5, 17) și se actualizează în viața Bisericii. Iar în Noul Testament găsim un cuvânt în relație cu porunca a cincea în care ni se spune să privim înaintașii și să le urmăm exemplul¹⁴. Iar Emmanuel de Martonne (1873-1955)¹⁵ este un exemplu demn de urmat! Și aş rămâne tot în zona aceasta a perspectivelor pe care ni le deschide textul Vechiului Testament, pentru a vă traduce numele lui. În limba ebraică, Immanuel înseamnă *Cu noi este Dumnezeu*¹⁶. Face trimitere directă la faptul că Dumnezeu este prezent în viața și experiența omenească și că, sesizarea prezenței Sale, generează un anumit tip de comportament. România, în 1989, a început cu cântecul acesta dar se pare că l-a uitat. Am convingerea că în momentul în care se va reveni la acest cântec se vor stabiliza multe.

Venerabilii profesori, înaintașii noștri, au lăsat în urma lor o moștenire pe care suntem datori să o continuăm. Ei au pus temelia, responsabilitatea noastră este să ne străduim să o consolidăm și să zidim pe ea, să le urmăm exemplul și asiduitatea de care au dat dovadă în cercetările lor. Și, în relație cu Emmanuel de Martonne, aş dori să îl pomenesc pe Robert Ficheux (1898-2005), supranumit „moțul francez”. Generația mai tânără a auzit de actorul Florian Pittiș, cunoscut ca „Motzu’ Pittiș”. Eu aş dori însă să vă amintesc de un alt „moț”, de acest „moț francez”, care locuia în Paris, în Place d’Italie, dar pe care îl putem considera fiu adoptiv al regiunii din

¹⁴ „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (*Epistola către Evrei* 13, 7).

¹⁵ A se vedea detalii biografice și relația sa cu țara noastră la D. Petrea, „Emmanuel de Martonne”, în *Istoria Geoștiințelor în România*, Editura Academiei Române, București, 2018, pp. 322-325, precum și în vol. Gavin Bowd, *Un geograf francez și România. Emmanuel de Martonne (1873-1955)*, trad. Ana-Maria Stan, Presa Universitară Clujeană, 2023, 259 p.

¹⁶ A se vedea Joseph Jensen, „Immanuel (Person)” în David N. Freedman (ed.), *The Anchor Yale Bible Dictionary*, vol. 3, Doubleday, New York, 1996, p. 392.

Munții Apuseni pentru că a petrecut mult timp în această zonă pentru a-și alcătui teza de doctorat¹⁷.

Discipol al profesorului de Martonne, Robert Ficheux ajunge în România în anul 1921. S-a numărat în grupul de cinci tineri cercetători care l-a însoțit pe Emanuel de Martonne în țara noastră, cu intenția de a pregăti o teză de doctorat pe un subiect din Geografia României. Subiectul tezei sale a fost „Studiul geomorfologic al Munților Apuseni”¹⁸. Pentru realizarea acesteia a străbătut pe jos peste 1100 de cătune și peste 100 de văi, realizând schițe panoramice și luându-și observații de teren pe care le-a valorificat în cercetare¹⁹. În 1935, Emil Racoviță, la acea vreme rector al Universității din Cluj, îl recomandă pentru ocuparea catedrei de Geografie fizică²⁰. Își desfășoară activitatea didactică la Cluj până în 1938, când amenințarea războiului îl obligă să se reîntoarcă în Franța. Rămâne însă într-o strânsă relație cu țara noastră, iar Academia Română îi recunoaște eforturile, astfel că la 1 iunie 1948 este ales în calitate de membru corespondent străin la Secțiunea istorică, însă nu se bucură de acest titlu decât pentru două luni, deoarece regimul comunist inaugurează Academia Republicii Populare Române (1948-1965) și îndepărtează peste 200 de personalități din noua structură academică. Însă alegerea lui

¹⁷ Într-un interviu pe care l-a acordat scriitorului și fotografului Dan Er. Grigorescu, Robert Ficheux spunea: „plăcerea mea e să muncesc. În fiecare zi mă simt în România [...]. Când lucrez pe o hartă, văd satul, văd locuitorii. Acum două luni am primit o scrisoare din România. Uite adresa: nu scrie Monsieur Robert Ficheux, ci scrie «Moșul Francez», 40, strada Bancherului. A sosit. E de la un țăran bătrân, care ține minte că am stat acolo – a fost cu mine pe teren – a găsit adresa, dar mi-a uitat numele. A sosit totuși, pentru că poștașul știe că sunt singurul de pe stradă care primește scrisori din România”. Dan Er. Grigorescu, „Monsieur Ficheux”, în *Geographia Napocensis*, VI, 1 (2012), p. 8.

¹⁸ Robert Ficheux, *Les Monts Apuseni (Bihor). Valleys et aplanissements*, Editura Academiei Române, București, 1996, 535 p.

¹⁹ Șerban Dragomirescu, „Profesorul Robert Ficheux (1989-2005)”, în *Studii și cercetări de Geofizică*, 43 (2005), p. 106.

²⁰ Îl succede pe George Vâlsan, profesorul fondator al școlii românești de geografie. Ș. Dragomirescu, „Profesorul Robert Ficheux (1989-2005)”, p. 106.

Robert Ficheux este reconfirmată în anul 1991 când, la propunerea Secției de științe geonomice, este proclamat membru de onoare al Academiei Române. Cu ocazia Jubileului Academiei Române de 125 de ani, el se numără printre oaspeți și ține un cuvânt în care mărturisește că România a devenit întrucâtva și țara sa și, în final rostește următoarea urare: „Domnilor, rogu-vă, îngăduiți acestui moț francez să vă mulțumească călduros pentru această primire amicală și să vă ureze viață îndelungată, activă și rodnică. Urez scumpei noastre României, pe care o iubim cu toții, un viitor pașnic, demn de trecutul ei, deseori tragic, dar mereu glorios”²¹. În ultimii ani ai vieții s-a bucurat de diferite premii și distincții din partea Societății de Geografie din Paris, precum și din partea statului francez²². După o viață îndelungată, la vârsta de 107 ani, Robert Ficheux se mută în veșnicie și este înhumat în cimitirul parizian Montparnasse, unde își doarme somnul de veci alături de Constantin Brâncuși, Eugen Ionescu, Emil Cioran.

Am expus aceste date despre Robert Ficheux deoarece îl privesc ca pe un model care a asumat exemplul maestrului său și a realizat o muncă excepțională pentru și despre pământul și poporul român. Prin lucrările lor, Emmanuel de Martonne și Robert Ficheux au restabilit structurile obiective ale geografiei și ale istoriei acestei țări. De aceea, cred că gestul nostru de a ridica un bust aici lui Emmanuel de Martonne nu este decât buna cuviință pe care trebuie să o avem, pe lângă distinsul profesor George Vâlsan, față de părintele geografiei românești clujene.

Felicitări, atât artistului, Domnul Ionel Iștoc, cât și Domnului decan și colectivului de la Geografie pentru acest eveniment extraordinar și să nu uitați, distinși colegi, că dacă vrem să ne fie mai bine, trebuie să facem să împlinim binele celui de lângă noi.

Vă mulțumesc!

²¹ Cf. Ș. Dragomirescu, „Profesorul Robert Ficheux (1989-2005)”, p. 108.

²² Ș. Dragomirescu, „Profesorul Robert Ficheux (1989-2005)”, pp. 108-109.

**Cuvântul domnului prof. dr. Jean-Marie Miossec,
Președinte de onoare al Universității Paul Valéry
din Montpellier, Franța**

**Discours d'inauguration pour le centenaire
de l'Université Babeș-Bolyai et de la Roumanie**



L'assistance lors de l'allocation du Doyen Dănuț Petrea. En arrière-plan,
la statue d'Emmanuel de Martonne, non encore dévoilée.

*Monsieur le Président, Monsieur le Doyen,
Monsieur l'Attaché de coopération
auprès de l'Ambassade de France
Madame la Directrice de l'Institut français,
Chers collègues enseignants chercheurs,
Chers personnels administratifs et techniques,
Chères étudiantes et étudiants,
Chers congressistes,
Mesdames et Messieurs,*

Nous célébrons aujourd'hui le centenaire du département de géographie, celui de l'université Babeș-Bolyai, celui de la Roumanie.

1919 ! Fin de la grande guerre qui a déchiré les peuples et les nations d'Europe et qui aboutit à une reconfiguration territoriale majeure de notre continent.

Je tiens à remercier Monsieur le Doyen Dănuț Petrea et mon ami le professeur Pompei Cocean, pour m'avoir associé à cette cérémonie de dévoilement de la statue d'Emmanuel de Martonne.

Ils sont à l'initiative de ce beau projet. Cette statue prend place aux côtés de celle d'Emil Racoviță, bio-spéléologue qui séjourna longtemps à la station scientifique de Banyuls, et celle de René Jeanell, biologiste-zoologiste, tous deux amis d'Emmanuel de Martonne. Ces statues forment désormais un triangle, un marqueur de l'espace public universitaire et urbain, un repère, dans le temps et dans l'espace.

Emmanuel de Martonne, éminent géographe français, est né en 1873 et a eu une carrière fulgurante : il est agrégé en 1895, soutient sa thèse de Doctorat d'Etat sur la Valachie en 1902 et sa thèse secondaire la même année sur la méthode de cartographie de la population de la Valachie (c'est, à cette époque, une thèse secondaire écrite en latin), il soutient une thèse de Doctorat en sciences sur la géomorphologie des Alpes de Transylvanie en 1907, et après avoir enseigné à Rennes puis à Lyon succède, en 1909, à la Faculté des Lettres de Paris, à son beau-père, Paul Vidal de la Blache. Il y enseignera jusqu'en 1944, cumulant de très nombreuses responsabilités scientifiques. Il meurt en 1955.

Comme tout bon géographe, il associe une connaissance d'un terrain, d'un pays, ou d'un ensemble de pays, à une spécialité scientifique. Pour de Martonne, ce seront la Roumanie et la géographie physique.

De Martonne était un amoureux des Roumains et de la Roumanie, Etat-Nation-Territoire dont il avait une connaissance précise, fine, intime. Il a sillonné, à pied, à dos de mulet, en automobile, les territoires roumains dont il connaissait la langue de ses habitants. Dans un article sur la toponymie des régions de haute montagne, le voici montrant comment les montagnards, les éleveurs, les paysans, donnent plusieurs noms au même massif : une crête séparant deux vallées à deux noms, un pour chaque versant, une montagne entourée de trois vallées peut avoir trois dénominations. Ainsi, dans les Monts Fagarach, le Negoiu : ce

grand sommet pyramidal est dénommé Lespezile par ceux qui habitent sur ses flancs orientaux, et, suivant les points cardinaux, c'est, pour les montagnards du flanc Sud le Căltunu Paltinului, pour ceux de l'Ouest le Podeanu ou, pour ceux du Nord le Negoiu, et de Martonne d'ajouter : « les recherches sur la toponymie des hautes montagnes nécessitent la connaissance approfondie de la langue du pays, un séjour prolongé dans la région qu'on veut étudier, en se tenant en contact intime avec les montagnards ».

La Roumanie a constitué pour de Martonne un tremplin, un laboratoire. C'est dans votre pays qu'il va affiner et affirmer ses talents de géographe. Géomorphologue, avec l'analyse des surfaces d'érosion du Bihor et les surfaces d'aplanissement, les surfaces polygéniques. C'est là qu'il commence à se préoccuper des rapports entre climat et érosion, aboutissant plus tard à son célèbre indice d'aridité. C'est en Roumanie, en Valachie, on l'a dit, qu'il précise, deux éléments essentiels pour son rôle futur de traceur de frontière : la géographie de la population et les méthodes de la cartographie.

Emmanuel de Martonne a forgé son renom en tant que géographe à partir de ses années passées en Roumanie, de son attachement à ce pays dont il a permis, avec George Valsan, directement ou indirectement le développement de la connaissance géographique, par les travaux de Robert Fichoux, son élève, et par ceux de la remarquable école des géographes roumains, si dynamiques et tellement compétents. Il a été l'initiateur des relations soutenues entre géographes roumains et français, relations qui ont perduré, comme le rappelait Le Professeur Pompei Cocean hier après-midi et qui sont l'un des aspects de l'amitié constante qui relie nos deux peuples et ses dirigeants et dont les relations amicales et scientifiques entre l'Université Babes-Bolyai de Cluj et l'université Paul Valéry de Montpellier sont un témoignage, comme en atteste, aujourd'hui encore, pour cet important événement, la délégation des géographes de Montpellier.

En tant que l'un des grands chefs de file de la géographie française et de la géographie mondiale de l'entre deux guerres, Emmanuel de Martonne aura fortement contribué au

développement des études de géographie régionale et générale en France et dans de nombreuses régions du monde, et acquis ainsi, une réputation qui dépasse largement les frontières de la France.

Mais la réputation roumaine d'Emmanuel de Martonne a une autre résonance et c'est celle que nous saluons aussi, et principalement aujourd'hui. Emmanuel de Martonne est un géographe volontaire, un géographe en action. Ce n'est pas seulement un académique. Il a contribué à façonner des territoires géographiques, des êtres géographiques. Il a contribué à mettre en évidence les réalités sociétales et géopolitiques de l'Europe centrale et orientale à l'issue du conflit qui déchira nos peuples européens.

De Martonne siège en effet dès ses débuts en 1917 au Comité d'Etudes chargé de constituer des dossiers pour ceux qui représenteront la France au Congrès de la Paix et aux futurs Traités de Paix : « toutes les questions touchant l'Europe devront être examinées ». De Martonne devient très vite le secrétaire de ce Comité, sa cheville ouvrière.

Outre sa connaissance de l'Europe, en particulier centrale et orientale, qu'il a déjà parcourue avant la guerre, outre sa réputation d'excellent géographe complet, ouvert aux aspects naturels et humains, son audience tient à deux autres implications.

Il est, depuis longtemps, par le biais de l'établissement de la cartographie, très lié au service cartographique de l'armée et familier du milieu des officiers d'Etat-Major.

Second atout, il a participé en 1912, avec Demangeon, Vacher et Margerie, à l'excursion transcontinentale à travers les États-Unis, organisée par l'American Geographical Society et il y côtoie le géomorphologue de Harvard William Morris Davis. Il y rencontre notamment les jeunes géographes américains Isaiah Bowman et Douglas W. Johnson. Or ce sont ces géographes qui vont faire partie du comité américain d'Inquiry mis en place par Wilson sur le modèle du Comité français, pour préparer les frontières de l'Europe après la guerre. Pendant l'année 1918, le ministre Tardieu enverra de Martonne aux USA pour harmoniser les vues du Comité

d'Etudes français et celles de l'Inquiry américain. De Martonne y renforcera son audience auprès de Bowman, Johnson, Jefferson qui l'appuieront dans ses propositions lorsqu'il prendra la tête des expertises géographiques en vue des Traités de Paix.

De Martonne a en outre de très solides atouts, liés à son rayonnement, il connaît également de nombreux géographes des pays d'Europe, dont le géographe serbe Jovan Cvijic – le père du karst –, et le géographe galicien Eugeniusz Romer, tous deux très impliqués eux aussi dans la réflexion sur les frontières futures de l'Europe centrale et orientale.

Lors des négociations de Paix, de Martonne était en liaison directe avec Clémenceau, Wilson, Orlando et Lloyd George. De Martonne avait alors fait détacher de l'armée où il était officier, le jeune géographe Georges Chabot : celui-ci rapporte : « une de nos tâches essentielles consistait à chiffrer dans la soirée, ou la nuit, les conséquences des coups de crayon dont les quatre grands, réunis dans l'après-midi, avaient zébrés la carte de l'Europe » et il ajoute « je ne suis pas près d'oublier le puzzle inextricable du Banat où s'enchevêtraient Hongrois, Serbes et Roumains ».

On connaît la suite. Le poids de de Martonne a été décisif dans la création de la nouvelle Pologne et de la grande Roumanie. Pour celle-ci, son arbitrage a été primordial, vis-à-vis des Bulgares en Dobroudja, vis à vis des Russes et des Ukrainiens en Moldavie (Bessarabie) et Bukovine, et avec des négociations plus tendues avec les Serbes sur le Banat et avec les Hongrois sur la partie occidentale de la Transylvanie roumaine.

La carte qu'il avait lui-même dressée – projetée lors du colloque que nous venons de tenir –, a servi de support fondamental pour la « répartition des nationalités dans les pays où dominant les Roumains » : c'est le titre de la carte. A l'argumentaire national, étayé par la langue, argumentaire fondamental, s'ajoute l'argumentaire de viabilité économique.

C'est lui qui fait adopter cette doctrine par la commission de traités de paix : « Toute ligne de chemin de fer essentielle à la vie

économique et stratégique d'un Etat doit nécessairement lui revenir, même si elle traverse une zone de population allogène ». (Emmanuel de Martonne, 1919, MAE, Conférence de la Paix. Recueil des Actes, vol. 53). La voie ferrée Satu Mare-Oradea-Arad-Timisoara est l'armature de l'organisation de l'espace des confins roumains de la Transylvanie occidentale, car elle permet alors aux trois Etats de la Petite Entente, Tchecoslovaquie, Roumanie, Serbie/Yougoslavie d'être reliés entre eux sans passer par la Hongrie.

On sait que de Martonne eut plus de difficultés dans les négociations relatives au Banat, puisqu'il s'agit alors de négociations entre deux Etats alliés, Roumanie et Serbie, et de vifs affrontements survinrent liés aux visées opposées de Cvijic et de Bratianu. De Martonne usa de son influence pour atténuer la tension, aboutissant au tracé sinueux que l'on connaît au niveau de Vrsac et Bela Crkva.



Allocution lors du dévoilement de la statue d'Emmanuel de Martonne.
De gauche à droite : Rev. Professeur Ioan Chirilă, Président du Sénat de l'université Babes-Bolyai, madame Ioana Costas, directrice de l'Institut français, monsieur Frédéric Beaumont, attaché de coopération scientifique universitaire, ambassade de France en Roumanie, monsieur Jean-Marie Miossec, Président honoraire de l'université Paul Valéry, monsieur Dănuț Petrea, Doyen de la Faculté de Géographie, madame Roșca Sanda, monsieur le professeur Pompei Cocian, Vice-Recteur honoraire de l'Université Babeș-Bolyai

Tirons une double leçon de l'action de cet homme que nous honorons aujourd'hui.

Je soulignerai d'abord le rôle important de l'expert scientifique comme aide à la décision du politique. De Martonne fournit une quantité extraordinaire de rapports extrêmement fouillés aux négociateurs politiques des Traités. Il est auditionné, il est écouté, il est suivi. Quelle différence avec la multitude de charlatans que les médias convient comme expert autoproclamé à tout instant et qui nous exposent, avec un aplomb désarmant, en deux minutes, leur vérité sur des sujet d'une complexité rare et d'une grande profondeur temporelle, sociétale et territoriale ! A l'inverse, voici un savant, connaisseur intime de son milieu, où il évolue avec sympathie pour les peuples qui l'habitent, et qui cherche la solution optimale, pas la solution draconienne, caricaturale, partielle ou démagogique et populiste.

1919-2019. Nous sommes toujours en Europe, mais nous sommes désormais dans l'Union Européenne. C'est donc une famille qui habite la Maison commune. Cette famille adhère à des valeurs communes, C'est dans ce cadre de cohérence qu'il faut s'unir, ensemble, pour construire un avenir partagé. Cela signifie conforter l'existant, les 28 membres. Et même si l'un deux en sort, l'Ecosse en sera sans doute à nouveau le vingt-huitième. Et d'autres adhéreront.

Cela signifie resserrer les rangs et construire un projet dans lequel l'Europe, géant commercial, économique et culturel mais nain politique et militaire puisse prendre des initiatives, non pas contre des puissances impériales et des puissances montantes ou renaissantes, mais pour affirmer, haut et fort, sa personnalité et sa spécificité et se faire respecter et entendre, sans prétention hégémonique, mais avec fermeté.

Cela signifie conforter les relations entre les uns et les autres, en enterrant tout casus belli, en créant, par exemple, des régions transfrontalières afin de refermer les cicatrices des douloureuses histoires nationales, à l'instar de la Regio Basilensis du Dreieck

Land ou région TriRhena, d'Allemagne, France et Suisse. Dans la perspective d'un élargissement probable à la totalité des Balkans, c'est à cet aggiornamento qu'il faut se consacrer. Et puis il y a de nouveaux horizons, moldaves, ukrainiens, géorgiens, une ouverture sur l'espace pontique, sur les pays riverains du Pont Euxin, de la Mer Noire, le tout progressivement, dans de nouveaux paradigmes à construire pour une autre Europe, avec ses voisins russes, turcs, du Moyen Orient et d'Afrique du Nord.

Il existe, plusieurs gradients en Europe. Il en est un vers l'Est, dont la Roumanie demeure de nos jours le fer de lance. Mais ce n'est plus de lances qu'il s'agit aujourd'hui, mais de valorisation économique et culturelle. Gradients pacifiques, d'animations de peuples parmi des peuples, en interrelations positives avec leurs voisins, sans prétentions stratégiques ni impérialistes. Ne s'agit-il pas, simplement, comme le faisait de Martonne en 1919, de reconnaître l'existence assurée de peuples qui composent, chacun avec son territoire, son histoire, son identité et ses talents, la mosaïque d'un continent européen ouvert ?

Je vous remercie.

Jean-Marie Miossec

Président honoraire de l'université Paul Valéry Montpellier, France,

Cluj-Napoca, Roumanie, 4 octobre 2019

**Alocuțiunea domnului academician prof. univ. dr. Dan Bălțeanu,
director al Institutului de Geografie al Academiei Române**

Domnule Președinte,

Domnule Decan,

Excelențele Voastre,

Sunt onorat să iau cuvântul la această ceremonie impresionantă. Cred că trebuie să subliniez de la început că locul unui bust al lui Emmanuel de Martonne este aici la Cluj, în spațiul Universității, lângă clădirea Facultății de Geografie. De multe ori, venind la Cluj, m-am întrebat de ce nu există încă.

Dacă venirea lui de Martonne în România în 1897 a fost o întâmplare fericită, datorată invitației colegului său Pompiliu Eliade, ceea ce s-a petrecut în continuare nu a mai fost deloc întâmplător. Distinși geologi, membri ai Academiei Române, precum Sava Athanasie și Gheorghe – Munteanu Murgoci, l-au încurajat pe acest tânăr, care venise în România să studieze relieful, și să cunoască țara, oamenii, iar rezultatul a fost, printre altele, publicarea a peste 70 de lucrări științifice despre România, scrise la cel mai înalt nivel care, alături de cele realizate de Simion Mehedinți și de alți mari geografi români, au pus geografia noastră pe un traseu internațional valoros.

Doresc să subliniez și faptul că, încă din 1912, Emmanuel de Martonne a fost ales membru corespondent al Academiei Române, iar în 1919 a devenit membru de onoare ca urmare a realizărilor sale de excepție. În articolele sale și în diferitele conferințe organizate sub egida Societății Regale Române de Geografie s-a remarcat atașamentul său față de țara noastră și față de un popor care își crea în acele momente un destin nou.

Harta etnică a spațiului în care domină populația românească elaborată de Martonne a constituit un argument important pentru trasarea noilor granițe ale României la Conferința de pace de la

Paris, după Primul Război Mondial. Numirea lui de Martonne ca profesor la universitatea clujeană nou creată, la care a și fost distins cu titlul de *Doctor Honoris Causa*, a avut un ecou puternic în România, iar excursiile interdisciplinare organizate de Emmanuel de Martonne au constituit modele de cercetări de teren interdisciplinare.

Voi trece acum la anul 2018 în care, cu ocazia Centenarului Marii Uniri, s-au derulat o serie de evenimente sub egida Academiei Române, a Comitetului Național de Geografie și a Societății Române de Geografie dedicate marelui geograf Emmanuel de Martonne. Menționez, Universitatea de Vest Timișoara, unde a fost dezvelită o interesantă plachetă comemorativă cu efigia lui Emmanuel de Martonne, aș menționa, în același timp, conferința de la Muzeul din Alba-Iulia, precum și conferința desfășurată la Academia Română cu sprijinul Centrului Cultural Francez.

Țin să felicit conducerea Universității Babeș-Bolyai și a Facultății de Geografie pentru că avem prilejul să participăm la acest eveniment major. Prin această omagiere este pus în evidență și respectul geografilor români pentru Franța și pentru școala geografică franceză actuală.

Vă mulțumesc!

Cuvântul domnului prof. univ. dr. Dănuț Petrea, decanul Facultății de Geografie (continuare)

*Distinși invitați,
Dragi colegi și studenți*

Spre finalul acestei ceremonii vă solicit îngăduința să-mi permiteți să fac câteva referiri cu privire la contextul și circumstanțele ce au condus la apariția bustului Emmanuel de Martonne în fața clădirii facultății noastre. Această statuie se află astăzi aici, în fața Dumneavoastră, printr-o aliniere fericită a astrelor ce a făcut, printre altele, ca o serie de persoane să se întâlnească și să facă, din prima clipă și fără ezitare, exact ceea ce trebuia făcut.

Mai concret, pe parcursul anului 2018, odată cu apropierea sărbătorii Centenarului Marii Uniri, în mass-media începuse să se vehiculeze relativ frecvent numele geografului francez Emmanuel de Martonne în legătură cu rolul său geopolitic important în configurarea Noii Europe, apărută după încheierea Primul Război Mondial, în cadrul căreia se regăsea și România Mare, a cărei graniță vestică o trasase el însuși în calitate de expert și autoritate științifică recunoscută în problematica Europei Centrale. În contextul menționat, în vara aceluiași an, am primit vizita distinsei jurnaliste Ruxandra Hurezean, *senior editor* la revista *Sinteza*, care făcea o documentare în facultatea noastră despre personalitatea lui Emmanuel de Martonne în vederea elaborării unui articol, minunat de altfel, pe care l-a publicat ulterior sub titlul sugestiv *Lecția de istorie a profesorului de geografie*. Venind dinspre bibliotecă, având în mână un volum ce conținea rezultatele științifice publicate în urma marilor excursii geografice interuniversitare pe care Emmanuel de Martonne le organizase în anul 1921, jurnalista a intrat în biroul meu și mi-a pus franc următoarea întrebare: Domnule decan, de ce oare, deși pe site-ul facultății stă scris că geografia clujeană are doi

ctitori, Vâlsan și de Martonne, cu toate acestea în clădirea facultății, deși există un bust ce îl înfățișează pe George Vâlsan, nu există unul care să amintească și de Emmanuel de Martonne?

Întrebarea respectivă m-a lăsat fără replică preț de câteva clipe, apoi am încercat să justific starea de fapt prin explicația că este vorba de o situație moștenită, am admis că observația este pe deplin întemeiată și chiar am avansat ideea că voi încerca să găsesc o soluție pentru a remedia situația. Exact așa a relatat Doamna Hurezean discuția noastră, în articolul pe care l-a publicat ulterior, deplângând cu amărăciune starea de uitare ce domnea în general cu privire la meritele lui Emmanuel de Martonne. Critica voalată, totuși îndeajuns de explicită, m-a nemulțumit oarecum, dar desigur rolul presei este tocmai acela de a pune degetul pe rană și vrând – nevrând am realizat că observația era întemeiată. Acum, trebuie și pot să recunosc că respectiva conversație a făcut să încolțească în mintea mea, aproape instantaneu, scenariul construcției și amplasării unei statui la Facultatea de Geografie din Cluj în semn de omagiu și prețuire pentru savantul francez.

La scurt timp după acel episod, participând la o conferință organizată de Academia Română, dedicată relațiilor geografice bilaterale româno-franceze, șansa a făcut să îl întâlnesc acolo pe distinsul nostru coleg Bogdan Suditu, conferențiar dr. la Facultatea de Geografie a Universității din București. Dialogul nostru despre problema „de Martonne”, care începuse să mă frământa, s-a produs aproape instantaneu, la prima pauză de cafea. Atunci am aflat că Domnia sa se ocupa de un proiect similar în parteneriat cu fundația Elias din cadrul Academiei Române. Mai mult, fără ezitare, cu multă deschidere și generozitate, mi-a oferit numele și datele de contact ale artistului plastic care se ocupa de execuția bustului, arătându-se chiar bucuros de faptul că poate veni în sprijinul unei inițiative similare. Perspectiva unui bust de Martonne la Cluj începuse a se întrezări.

După aceea a urmat o cursă contracronometru în negocierile cu sculptorul, obținerea aprobărilor din partea Rectoratului și a Senatului UBB, soluționarea aspectelor privind finanțarea, avizarea urbanistică și pregătirea amplasamentului, cu sprijinul Direcției Generale Administrative a UBB și Primăriei municipiul Cluj-Napoca ș.a.

Concomitent, aveam schimburi de opinii pe care le purtam cu precauție, respect și multă delicatețe cu sculptorul pe măsură ce lucrarea căpăta contur. Acesta, în persoana Domnului Ionel Iștoc, artist plastic titrat și lector dr. la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, dispunea de un set de fotografii cu Emmanuel de Martonne după care își concepute abordarea operei plastice, între care se aflau și cele trimise de la Cluj. Inițial, împreună cu mai mulți colegi, am fost destul de intrigati observând că prototipul pe care ni l-a prezentat etala barbă și mustață mult mai „pregnante” decât cele care apăreau în fotografiile cu care eram familiarizați la Cluj, majoritatea datând din perioada maturității. Sculptorul luase însă ca reper principal o fotografie care îl înfățișa pe Emmanuel de Martonne în jurul vârstei de 60 de ani când, într-adevăr, barba și mustața sa erau vizibil mai ... stufoase. Puțin intrigati, i-am comunicat artistului plastic, cu deosebită politețe, respect și înțelegere față de actul artistic de creație, că ... ar fi oare posibil să fie puțin mai tunse? Domnia sa ne-a explicat că lucrarea nu este nicidecum o reproducere fidelă a înfățișării celui reprezentat ci, în egală măsură, și o transfigurare artistică a unor trăsături distinctive pe care plasticianul le consideră a fi definitorii. Desigur, ne-am declarat întru totul de acord cu explicația sa. Totuși, probabil ușor influențat de impresiile noastre, artistul a ajustat puțin și extrem de discret pilozitatea facială a lui de Martonne ... Cert este faptul că, finalmente, sculptorul a reușit să surprindă absolut minunat trăsăturile esențiale ale chipului celui care a fost Emmanuel de Martonne.

În consecință, în condițiile în care bustul de Martonne se află finalmente la locul cuvenit și este deja dezvelit, se cuvine să

adresăm mulțumirile noastre tuturor persoanelor și instituțiilor care au susținut sau sprijinit, fie direct, fie indirect materializarea acestui firesc și nobil act de omagiere. Bustul din bronz care îl înfățișează pe Emmanuel de Martonne este o minunată lucrare realizată de către artistul plastic Ionel Iștoc, lector dr. la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, cu largul concurs al Senatului UBB și al multor persoane din Direcția Generală Administrativă a UBB implicate în edificarea și amplasarea sa. Prin urmare, avem toate motivele să adresăm sincere mulțumiri dlui Ionel Iștoc, dlui Pr. prof. dr. Ioan Chirilă, Președintele Senatului UBB, și mai multor persoane din Direcția Generală Administrativă a UBB care ne-au sprijinit în rezolvarea complicatelor protocoale și operațiuni financiare, tehnice și administrative, între care dl Director general ec. Ioan Neag, dl Director financiar-contabil Istvan Pusok, dna ec. Ioana Rațiu ș.a.

Mulțumirile noastre se îndreaptă și spre Rotary Club Cluj, respectiv RematInvest SRL Zalău, reprezentate prin Domnul Director Liviu Ciupe, care au sponsorizat proiectul prin punerea la dispoziție a bronzului, de cea mai bună calitate, în care a fost turnat bustul.

În final, aș dori să o invit pentru o scurtă alocuțiune pe Doamna Ruxandra Hurezean, senior editor la revista *Sinteza*, persoana care m-a pus întâia oară pe gânduri cu privire la un posibil bust de Martonne amplasat în fața clădirii Facultății de Geografie. Ulterior, m-am întrebat, de mai multe ori, dacă nu ar fi avut loc acea întâlnire, cu întrebarea sa încuietore cu tot, întrebare care a devenit practic o veritabilă provocare, ar fi existat oare astăzi acest bust în fața facultății ? Sincer vorbind, este posibil că da, dar trebuie să recunosc că nu sunt absolut sigur. Iată de ce țin să îi mulțumesc încă o dată Doamnei Ruxandra Hurezean și să o invit să adreseze câteva cuvinte distinsei asistențe.

Alocuțiunea Doamnei Ruxandra Hurezean, jurnalist, senior editor la revista SINTEZA din Cluj

Vă mulțumesc pentru invitație și pentru că ați pomenit de acel moment.

Mă bucur că s-a ajuns aici, mă bucur că suntem împreună să ascultăm câteva cuvinte despre Emmanuel de Martonne și să vedem realizat bustul lui. Suntem aici și rememorăm povestea acestui om, nu doar pentru că este un om foarte important pentru istoria geografiei umane, dar este și părintele geografiei clujene și pentru că a stat cumva la fundamentul acestui institut. Acest profesor este important și ca model de carieră. Este important pentru tinerii cercetători și pentru tinerii geografi să înțeleagă că, la un moment dat, dacă munca lor științifică este bine făcută, cu temeinicie și cu onestitate, participă la istorie. Așa cum, Emmanuel de Martonne, prin cercetarea lui științifică, a făcut istorie.

Bineînțeles că scopul fiecărui om de știință este ca descoperirea sau munca lui să fie realizată astfel încât să reziste peste timp. Desigur, nu poți ajunge acolo decât muncind în felul în care a muncit, de exemplu, Emmanuel de Martonne. Cum a știut să fie un om al timpurilor sale.

Nu este singurul prieten al României care a ajutat această țară, în 1918, în 1919, în momente cruciale pentru țara noastră. Au fost și ambasadorul Saint Aulaire, și generalul Berthelot și istoricul britanic Seaton Watson și președintele Wilson și Clemenceau – în cele din urmă –, și ei susținători ai României.

Dacă știm să le fim recunoscători prietenilor noștri străini pentru sprijinul pe care ni l-au acordat atunci când am avut mai mare nevoie de el, putem spera să avem prieteni și pe viitor. Noi putem înțelege în primul rând trecutul, pentru că este un obiect de studiu mai rece și mai accesibil decât prezentul și viitorul. Și, dacă tot putem să facem asta, atunci să o facem cum trebuie, să învățăm toate lecțiile lui.

Pentru tineri, modelul lui Emmanuel de Martonne trebuie să fie unul *cool*, unul de mare actualitate.

El a știut cât mai mult despre cât mai multe. Pe când, în ultima sută de ani, în privința științei, am început să știm din ce mai mult despre din ce în ce mai puțin. Ei bine, se închide cercul și am ajuns la modelul savantului universal de la începutul secolului trecut, model care ne spune că e bine să știm cât mai mult despre cât mai multe. Pentru că altfel, astăzi nu mai putem înțelege nici mica noastră bucățică dacă nu o punem în context cu altele.

Studiați-l pe de Martonne, eu am citit aproape tot ce a scris, am citit și ce au scris alții despre de Martonne, am mers pe urmele lui în Munții Apuseni. Acolo am mai găsit doar o plăcuță, pe una dintre casele moșilor în care a poposit în anul 1937!

A fost singurul însemn pe care l-am găsit pe drumurile lui. Nu știu de ce tinerii geografi n-au realizat un traseu montan „Pe urmele lui de Martonne”, de exemplu. Cred că ar fi în folosul nostru să valorizăm cât putem de mult memoria unor asemenea oameni. Să facem din istorie o memorie vie, o memorie utilă, o memorie de actualitate.

Mulțumesc frumos și mă bucur că suntem aici!

* * *

În cadrul ceremoniei au fost conferite Diplome de Excelență *Geographia Napocensis* și medalii aniversare următoarelor persoane și instituții:

- Dlui Frédéric BEAUMONT, reprezentant al Ambasadei Republicii Franceze la București;
- Dlui Liviu CIUPE, director al Rematinvest S.R.L.;
- Dnei Ioana COSTAȘ, director al Institutului Francez din Cluj;
- Dlui sculptor Ionel IȘTOC, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București;

- Dlui prof. dr. Jean-Marie MIOSSEC, Președinte de onoare al Universității Paul Valéry din Montpellier, Franța;
- Dnei cerc. șt. II dr. Ana-Maria STAN, director al Muzeului de Istorie al Universității Babeș-Bolyai;
- Banca Comercială Română;
- SC Rondocarton SRL.

ELEMENTE DE IDENTITATE VIZUALĂ ALE CONFERINȚEI *GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100*

După cum s-a subliniat și în cuvântul introductiv, obiectivul prioritar al organizatorilor Conferinței internaționale *Geographia Napocensis 100* a fost asigurarea, la cele mai înalte standarde calitative cu putință, a tuturor condițiilor și componentelor presupuse de derularea unui eveniment științific major din viața facultății noastre: proiectarea conferinței, mediatizarea, primirea invitaților, ospitalitatea, materialele de conferință, condițiile ambientale, transportul ș.a.

Totul a fost proiectat și pregătit în așa fel încât conferința să rămână în amintirea participanților ca o manifestare cu adevărat memorabilă, nu numai prin condiția sa centenară intrinsecă ci, în egală măsură cel puțin, și prin oferta logistică generoasă, extrem de diversă și de aleasă ținută care să iasă oarecum din tiparele altor evenimente științifice anterioare și să reflecte ca atare condiția de reprezentativitate și competitivitate a Facultății de Geografie din Cluj pe plan național și internațional.

Desigur, sprijinul oferit de Universitatea Babeș-Bolyai a fost extrem de important. Organizarea ceremoniilor din prima zi a conferinței în superba *Aula Magna*, situată în clădirea centrală, calitatea serviciilor de servire a mesei furnizate de Restaurantul universitar *Piramida*, punerea la dispoziție a unor spații generoase de cazare pentru numeroși participanți în Hotel *Universitas* ș.a. au contribuit fără îndoială la asigurarea unui ambient elevat, confortabil și agreabil.

O componentă importantă în activitatea de proiectare a conferinței a fost elaborarea unor elemente de identitate vizuală în concordanță cu semnificațiile majore care au fost asociate

evenimentului: marcarea unui secol de existență de la fondarea Universității din Cluj și a Institutului de Geografie, omagierea celor doi ctitori – George Vâlsan și Emmanuel de Martonne – respectul și recunoștința față de continuatorii acestora și, în egală măsură, față de colegii și colaboratorii din prezent.

Elementele de identitate vizuală ale conferinței *Geographia Napocensis 100* au fost concepute pentru a personaliza clădirea facultății, ca spațiu de desfășurare a conferinței, astfel încât aceasta să reflecte vizibil încărcătura simbolică complexă a momentului, dar și pentru a fi transpuse în designul și în conținutul materialelor de conferință oferite participanților astfel încât aceștia să poată păstra peste timp amintiri palpabile relevante despre sărbătoarea centenară a geografiei clujene.

Primul element reprezentativ elaborat pentru a conferi identitate vizuală conferinței *Geographia Napocensis 100* a fost sigla evenimentului. Aceasta a fost concepută astfel încât să integreze anumite repere grafice din logo-ul *România 100*, lansat în anul 2018 în contextul celebrării Centenarului Marii Uniri, dar și din logo-ul *100 de ani de Universitate Românească la Cluj 1919-2019*, conceput de UBB în anul 2019. Logo-ul *Geographia Napocensis 100* a fost inclus, aproape fără excepție, în toate formele de mediatizare ale conferinței, fizice și virtuale, deopotrivă.



1



2



3

Logo-urile: *România 100* (1), *100 de ani de Universitate Românească la Cluj 1919-2019* (2) și logo-ul Conferinței *Geographia Napocensis 100* (3)

Un alt reper vizual, cu un real impact imagistic, a fost banner-ul de mari dimensiuni, imprimat pe suport textil în culorile drapelului național, montat pe clădirea facultății.



Banner-ul tricolor montat pe fațada clădirii Facultății de Geografie, flancat de bustul lui Emmanuel de Martonne

Acesta a avut o suprafață de 270 de mp (90 m lungime/30 m înălțime) și a acoperit aproape în totalitate fațada clădirii Facultății de Geografie atât în timpul conferinței, cât și o bună perioadă de timp după aceea. Banner-ul tricolor conținea, desigur, sigla conferinței *Geographia Napocensis 100*, precum și alte patru însemne heraldice reprezentative: stemele din 1919 ale Universității din Cluj și Institutului de Geografie, respectiv stemele de azi ale UBB și Facultății de Geografie.

Tot cu ocazia conferinței centenare, în interiorul clădirii, au fost inițiate și finalizate două amenajări de certă simbolistică vizuală care s-au dorit a fi complementare inițiativei de amplasare a bustului Emmanuel de Martonne în fața clădirii facultății.

Astfel, în Amfiteatrul *George Vâlsan*, cea mai reprezentativă sală de curs a facultății, care poartă numele părintelui fondator al

școlii moderne românești de geografie din Cluj, a fost amplasat un portret ce îl înfățișează pe acesta. Portretul, de mari dimensiuni (130-110 cm), este aplicat pe suport de sticlă și realizat după o fotografie inedită, de excelentă rezoluție, dăruită facultății noastre, cu ocazia evenimentului, de către Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor a UBB prin intermediul decanului acesteia, dl prof. dr. Răzvan V. Mustață.



Portretul lui George Vâlsan din Amfiteatrul cu același nume
al Facultății de Geografie

Sala de curs *Emmanuel de Martonne* a fost, la rândul său, redecorată cu un tapet textil color autoadeziv de mari dimensiuni (cu suprafața de 40 mp) care ilustrează, într-o selecție sintetică și riguroasă de texte și imagini, momente cheie din evoluția Institutului de Geografie din Cluj în perioada interbelică precum și realizările reprezentative ale personalităților acestuia: George Vâlsan, Emmanuel de Martonne și ale discipolilor continuatori ai acestora.



Tapetul decorativ din sala de curs Emmanuel de Martonne

Mapa conferinței a fost considerată a fi suportul ideal pentru inserarea unor elemente simbolice de referință ale facultății și anume, busturile celor doi „părinți” fondatori – George Vâlsan și Emmanuel de Martonne –, respectiv reprezentarea grafică a clădirii facultății atât pe față, cât și pe verso. În acest scop s-a apelat la Domnișoara Bianca Onișor o tânără și foarte talentată graficiană, căreia îi mulțumim pentru creațiile deosebit de inspirate și rafinate. Aceasta a transpus cu multă acuratețe și viziune artistică chipurile celor doi savanți, așezând iscusit în background clădirea de azi a facultății, iar pentru a se surprinde „patina” timpului mapa a fost

imprimată în două variante cromatice, una în tonuri de gri, cealaltă în sepia.



Mapa conferinței

Logo-ul conferinței, precum și elementele grafice înscrise pe banner-ului tricolor și pe mapele personalizate, au servit la conceperea și elaborarea celorlalte materiale de conferință care, fie au fost înmânate direct anumitor invitați, fie au fost incluse în gențile de documente ce au fost atribuite tuturor participanților la conferință. Acestea au constatat în medalii, diplome de excelență, diplome de participare, insigne personalizate (2 cm diametru), ecusoane personalizate cu șnur tricolor, pixuri personalizate cu două fețe, caietul program (A4, 68 pag.), caietul de notițe (A4, 24 pag.) ș.a.

Diplomele de excelență sunt replici miniaturale ale imaginii bannerului tricolor, amplasat pe fațada clădirii facultății, ce conțin însemnele heraldice instituționale din 1919, pe cele actuale, precum și logo-ul *Geographia Napocensis 100*.

Diplomele de participare conțin în background grafica mapei conferinței, ce conține imaginea busturilor celor doi fondatori, pe cea a clădirii facultății, precum și însemnele heraldice prezente și pe diplomele de excelență.



Diploma de excelență



Diploma de participare

Au fost concepute și achiziționate două tipuri de medalii aniversare personalizate, împreună cu cutiile aferente învelite în catifea. Primul tip, confectionat din cristal gravat, cu background tricolor incorporat, diametru 8 cm; cel de-al doilea, confectionat din metal turnat și sablat, diametru 7 cm. Ambele tipuri au 3 mm grosime și profil în dublă față, pe o parte fiind simboluri aferente Centenarului Universității din Cluj, pe cealaltă, simboluri expresive ale Centenarului geografiei clujene.



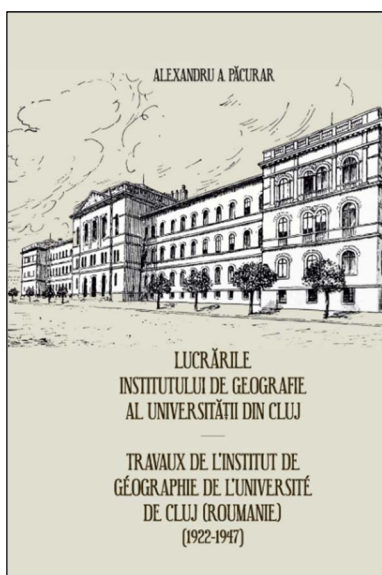
Medaliile aniversare

Gențile pentru documentele conferinței (37x27x5cm) au fost personalizate prin colorprint-policromie cu logo-ul conferinței (20x5cm). Geanta conferinței a inclus, pe lângă materialele mai sus menționate, o serie broșuri, pliante, hărți turistice utile ale municipiului și județului Cluj precum și două cărți științifice cu caracter istoriografic care au fost dedicate Centenarului Universității românești din Cluj și al geografiei clujene (avându-i drept autori pe Alexandru A. Păcurar, respectiv Dănuț Petrea și Pompei Cocean) lansate desigur cu același prilej.

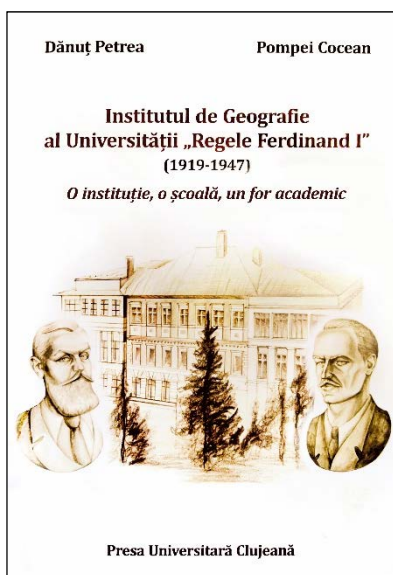
Colecția elementelor de identitate vizuală ale conferinței *Geographia Napocensis 100*, concepute pentru a da distincția, eleganța și relevanța firească evenimentului științific prilejuit de sărbătoarea Centenarului geografiei clujene, a fost, finalmente, întregită, în data de 4 octombrie 2019, cu o altă componentă extrem de prețioasă odată cu dezvelirea, în fața clădirii facultății, a bustului

din bronz ce îl înfățișează pe geograful francez Emmanuel de Martonne, părinte spiritual al geografiei clujene. Oarecum, acel moment a însemnat împlinirea pe deplin a tuturor speranțelor și planurilor pe care geografii clujeni le avuseseră pentru a celebra un secol de existență așa cum se cuvenea. Și care va dăinui cel mai mult în fond pentru că, inerent, celelalte elemente simbolistice sunt, mai mult sau mai puțin, perisabile.

Considerăm firesc să amintim și faptul că elaborarea elementelor de identitate vizuală a conferinței s-a bazat pe ideile și creativitatea membrilor comisiei de organizare a conferinței, cu precădere ale celor ce formează colectivul editorial al volumului de față. Aceștia au conceput, în linii mari, toate componentele de identitate vizuală, caracteristicile lor generale, precum și principalele detalii de design ale acestora.



Alexandru A. Păcurar (2019),
Lucrările Institutului
de Geografie al Universității
din Cluj. 1922–1947 / Travaux de
l’Institut de Géographie de
l’Université de Cluj (Roumanie).
1922–1947, 648 pag.,
Editura Argonaut, Cluj-Napoca

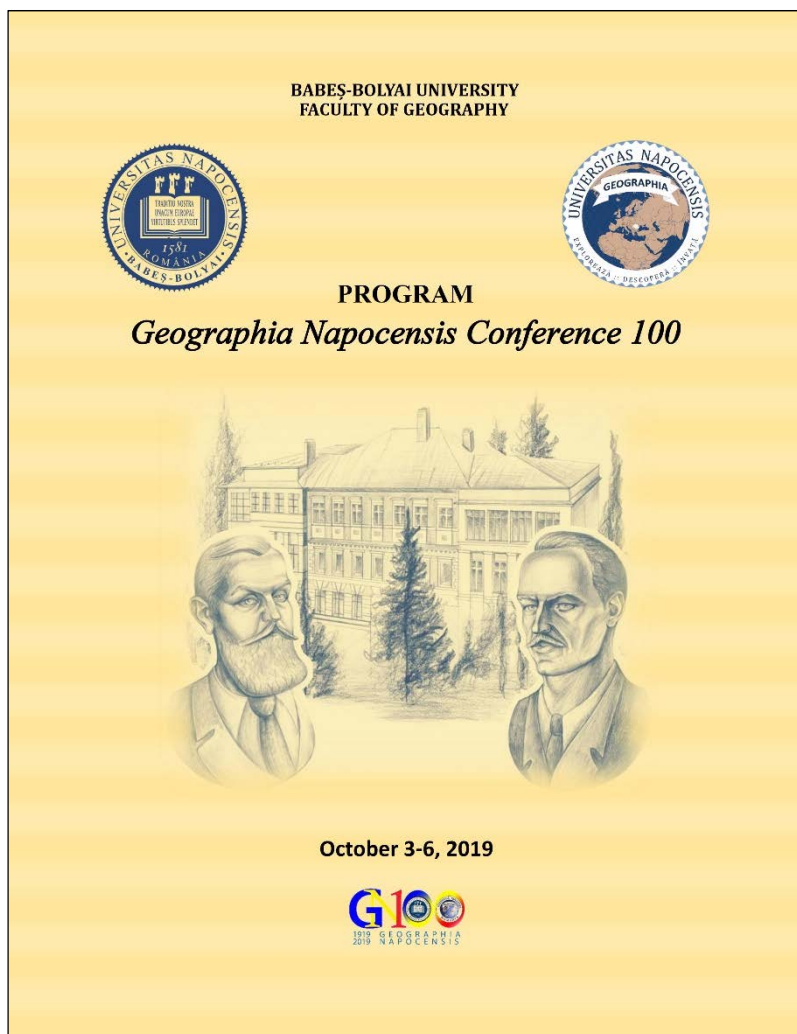


Dănuț Petrea, Pompei Cocean
(2019), Institutul de Geografie
al Universității „Regele Ferdinand I”
(1919-1947) – O instituție, o școală,
un for academic, 130 pag.,
Editura Presa Universitară Clujeană

Un sprijin deosebit de prețios, în materie de design și recomandări utile, am primit din partea firmei PlusNet S.R.L. din Cluj. Societatea respectivă a confecționat, la o calitate ireproșabilă, toate materialele de conferință și a executat toate lucrările de montaj necesare, acolo unde a fost cazul. Drept pentru care se cuvine să adresăm sincere mulțumiri Dlui Marius Roșca și soției sale Laura, implicit partenerului de încredere PlusNet.

În sfârșit, dar nu în cele din urmă, se cuvine subliniat și faptul că toate costurile conferinței, deloc neglijabile, inclusiv cele pentru finalizarea pregătirilor și lucrărilor la care s-a făcut referire mai sus, au fost asigurate în totalitate din resursele proprii ale Facultății de Geografie. Acest aspect reprezintă un indiciu elocvent al faptului că momentul centenar găsește facultatea noastră într-o perioadă benefică din perspectiva atractivității, preocupărilor, dinamismului și prosperității sale în cadrul UBB.

PROGRAMUL CONFERINȚEI *GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100*



Coperta programului conferinței

INFORMATII GENERALE

Simpozionul se va derula pe perioada a patru zile:

- 03 Octombrie 2019: decernare de titluri, diplome și medalii
- 04 Octombrie 2019: comunicări științifice;
- 05-06 Octombrie 2019: aplicație de teren.

Taxa de participare la simpozion este de 200 lei, iar pentru tineri cercetători și doctoranzi 100 lei. Taxa pentru participare la simpozion se va achita în cont bancar care va fi comunicat în următoarea circulară persoanelor înscrise.

Taxa pentru simpozion include: mapa cu documentele conferinței, volumul cu articolele publicate, pauzele de cafea, cina festivă și aplicația de teren.

Toate articolele trimise pentru publicare vor fi în limba engleză urmând ca după recenzare de către membrii comitetului științific și acceptare vor fi publicate într-un număr special al revistelor „Studia Geographica” și „Geographia Napocensis”, indexate BDI.

Articolele cu caracter omagial vor fi publicate într-un volum special al conferinței.

Prezentarea lucrărilor în secțiuni se poate face în limba română sau engleză, asigurându-se traducere unde este nevoie.

Termene

- 02.09.2019: înscrierea la simpozion și trimiterea unui rezumat de 20 rânduri;
- 16.09.2019: trimiterea articolelor în extenso;
- 16.09.2019: ultima zi de achitare a taxei de participare
- 23.09.2019: acceptarea finală a articolelor.

Conferința științifică aniversară dedicată
sărbătoririi a 100 de ani de la întemeierea
școlii geografice clujene

Conferința științifică aniversară dedicată sărbătoririi unui secol de la întemeierea Universității naționale a Daciei superioare, redenumită ulterior (în anul 1927) Universitatea „Regele Ferdinand I”, precum și a școlii geografice clujene ale cărei începuturi, ce datează tot de la 1919, sunt legate de Facultatea de Științe Naturale ce începuse a funcționa în cadrul acelei precursora a Universității “Babeș-Bolyai” de astăzi.

TEMATICILE SIMPOZIONULUI

- Dinamica și impactul teritorial al proceselor și fenomenelor fizico-geografice
- Resursele socio-economice și dezvoltare durabilă
- Planificarea, amenajare și dezvoltare teritorială
- Simpozionul GIS : Vulnerability and Risk Assessment Using G.I.S.
- Curriculum și didactică geografică
- Secțiune studenți

Site-ul simpozionului
geographianapocensis.conference.ubbcluj.ro



UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
FACULTATEA DE GEOGRAFIE

**ORGANIZEAZĂ
SIMPOZIONULUI ANIVERSAR
dedicat sărbătoririi a 100 de ani
de la întemeierea școlii
geografice clujene**



GEOGRAPHIA NAPOCENSIS

3-6 Octombrie 2019
CLUJ-NAPOCA
ROMÂNIA

geographianapocensis.conference.ubbcluj.ro

CIRCULARA I

PROGRAMUL CONFERINTEI

Joi, 3. Octombrie 2019
(Aula Magna – Clădirea centrală UBB)

08.30 – 09.00: Înscrierea participanților
09.00 – 09.30: Cuvânt de deschidere
09.30 – 10.00: Geografia Clujeană la Centenar
10.00 – 11.00: Decernări distincții, medali și diplome
11.00 – 11.30: Pauză de cafea
11.30 – 13.30: Decernare Titluri Profesor Honoris causa
13.30-15.00: Pauză de masă
15.00 – 17.00: Comunicări în plen
17.00 – 17.30: Pauză de cafea
17.30 – 21.30: Cîmă festivă

Vineri, 4. Octombrie 2019
(Clădirea Facultății de Geografie)

8.00 – 9.00:	Înregistrarea participanților
9.00 – 11.30:	Comunicări pe secțiuni
11.30 – 13.00:	Dezvelire statuie, lansare volum aniversar
13.00 – 15.00:	Pauză de masă
15.00 – 17.00:	Comunicări pe secțiuni
17.00 – 18.00:	Concluzii
19.00:	Cina festivă

5 - 6 Ottobre 2019

8,00 – 17,00: Aplicație de teren

Traseul: Cluj Napoca – Turda – Tebea – Alba-Iulia –
Baru Mare și retur

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Adina Eliza Coman¹ Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Adiana Gheorghe² Prof. univ. dr. - Iaşi, România
Alexandra Cioc³ Prof. univ. dr. - Iaşi, România
Alexandru Bărbăntău⁴ Prof. univ. dr. - Oradea, România
Jean-Claude Kéfi⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Jean-Claude Lecomte⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Cecilia Mănuş⁷ PhD Researcher - Puc, Ungaria
Cristina Cioc⁸ Prof. univ. dr. - Iaşi, România
Cristina Cîrstea⁹ Prof. univ. dr. - Iaşi, România
Cristina Hîrlîngi¹⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Cristina Ionescu¹¹ Prof. univ. dr. - Iaşi, România
Dănuţ Păcurar¹² Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Dănuţ Păcurar¹³ Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Dănuţ Păcurar¹⁴ Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Dorina Işac¹⁵ Prof. univ. dr. - Oradea, România
Eduard Săndău¹⁶ Prof. univ. dr. - Warburg, Germania
Eduard Săndău¹⁷ Prof. univ. dr. - Warburg, Germania
Florin Cioc¹⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Florina Gheorghe¹⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Gabriel Cioc²⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Gelu Tănase²¹ Conf. univ. dr. - Iaşul, Ungaria
Gheorghe Săndău²² Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Gheorghe Săndău²³ Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Horia Işac²⁴ Conf. univ. dr. - Chişinău, România
Horia Işac²⁵ Prof. univ. dr. - Chişinău, România
Ion Ionescu²⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc²⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc²⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc²⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc³⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁴⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁵⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁶⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁷⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁸⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹¹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹² Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹³ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁴ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁵ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁶ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁷ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁸ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc⁹⁹ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România
Ioşan Cioc¹⁰⁰ Prof. univ. dr. - Bucureşti, România

COMITETUL DE ORGANIZARE

Ana Maria Pop Cercetător dr.
Cristina Bolog Lector dr.
Căuța Horváth Lector dr.
Dănuț Petrea Profesor dr.
Filip Ispănuș Lector dr.
Ionuț Fodorcan Conferențiar dr.
Iuliu Vescan Conferențiar dr.
Oana Gavrilița Cercetător dr.
Serban Gheorghe Conferențiar dr.
Sandra Roșca Cercetător dr.
Stefan Bălăgoș Conferențiar dr.
Titus Mău Conferențiar dr.

Universitatea Babeş-Bolyai
Facultatea de Geografie
Str. Clinicilor nr. 5-7, 400006 Cluj-Napoca
Tel: 0264-592214



Thursday, October 3, 2019

(Aula Magna – Main Building of UBB, 1 Mihail Kogălniceanu St.)

- 08.30 – 09.00: Registration
- 09.00 – 09.30: Opening speech
- 09.30 – 10.00: 100 years of Cluj Geography
- 10.00 – 11.00: Awarding distinctions, medals and diplomas
- 11.00 – 11.30: Coffee break
- 11.30 – 13.30: Awarding titles of Profesor Honoris Causa
- 13.30–15.00: Lunch break
- 15.00 – 17.00: Plenary sessions
- 17.00 – 17.30: Coffee break
- 17.30 – 21.30: Gala dinner

Friday, October 4, 2019

(Building of the Faculty of Geography, 5-7 Clinicilor St.)

- 8.00 – 9.00: Registration
- 9.00 – 11.30: Paper sessions
- 11.30 – 13.00: Unveiling statue, Book release
- 13.00 – 15.00: Lunch break
- 15.00 – 17.00: Paper sessions
- 17.00 – 18.00: Conclusions
- 19.00: Gala dinner

October 5 – 6, 2019

Route: Cluj-Napoca – Turda – Alba Iulia – Bara Mare – Cluj-Napoca

- 8.00 – 17.00: Field trip

Scientific Committee

Adina Eliza Croitoru – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Adrian Grozavu – Professor, PhD – Iași, Romania
Alexandru Ilieș – Professor, PhD – Oradea, Romania
Benedek Jozsef – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Bogdan Suditu – Associate Professor, PhD – Bucharest, Romania
Cătălina Ancuța – Associate Professor, PhD – Timișoara, Romania
Cecília Mezei – PhD Researcher – Pecs, Hungary
Constantin Rusu – Professor, PhD – Iași, Romania
Corneliu Iațu – Professor, PhD – Iași, Romania
Cristian Tălângă – Professor, PhD – Bucharest, Romania
Dan Bălțeanu – Acad. Professor, PhD – Bucharest, Romania
Dănuț Petrea – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Doriano Castaldini – Professor, PhD – Modena, Italy
Dorina Ilieș – Professor, PhD – Oradea, Romania
Erhard Schulz – Professor, PhD – Würzburg, Germany
Florin Pendea – Associate Professor, PhD – Lakehead, Canada
Florina Grecu – Professor, PhD – Bucharest, Romania
François-Olivier Seys – Professor, PhD – Lille, France
Gheorghe Șerban – Associate Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Grigore Posea – Professor, PhD – Bucharest, Romania
Horia Iulian Holobâcă – Assoc. Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Ioan Aurel Irimuș – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Ioan-Cristian Ioja – Professor, PhD – Bucharest, Romania
Ioan Ianoș – Professor, PhD – Bucharest, Romania
Jean-Marie Miossec – Professor, PhD – Montpellier, France
Laura Comănescu – Professor, PhD – Bucharest, Romania
Laurent Touchart – Professor, PhD – Orléans, France
Lucian Drăguț – Associate Professor, PhD – Timișoara, Romania
Maria Rădoane – Professor, PhD – Suceava, Romania
Marcin Solarz – Associate Professor, PhD – Warsaw, Poland
Mario Panizza – Professor, PhD – Modena, Italy
Markus Stoffel – Professor, PhD – Geneva, Switzerland
Monica Dumitrașcu – Researcher, PhD – Bucharest, Romania
Nagy Egon – Lecturer, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Nicolae Josan – Professor, PhD – Oradea, Romania

Nicolae Popa – Professor, PhD – Timișoara, Romania
Peter Jordan – Professor, PhD – Vienna, Austria
Petre Brețcan – Associate Professor, PhD – Târgoviște, Romania
Petre Gâștescu – Professor, PhD doc. – Bucharest, Romania
Petru Urdea – Professor, PhD – Timișoara, Romania
Pompei Cocean – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Raularian Rusu – Associate Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Ronan Paddison – Professor, PhD – Glasgow, Scotland
Sandu Boengiu – Professor, PhD – Craiova, Romania
Sorin Pavel – Lecturer, PhD – Timișoara, Romania
Ștefan Dezsı – Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Sándor Zsolt Kovács – PhD Researcher Pecs, Hungary
Timar Gabor – Associate Professor, PhD – Budapest, Hungary
Vasile Efros – Professor, PhD – Suceava, Romania
Vasile Zotic – Associate Professor, PhD – Cluj-Napoca, Romania
Vincent Dubreuil – Professor, PhD – Rennes, France

Organizing Committee

Ana Maria Pop, Researcher, PhD
Cristina Bolog, Lecturer, PhD
Csaba Horváth, Lecturer, PhD
Dănuț Petrea, Professor, PhD
Filip Ipatiov, Lecturer, PhD
Ioan Fodorean, Associate Professor, PhD
Iuliu Vescan, Associate Professor, PhD
Ionela Răchită, Researcher, PhD
Șerban Gheorghe, Associate Professor, PhD
Sanda Roșca, Researcher, PhD
Ștefan Bilașco, Associate Professor, PhD
Titus Man, Associate Professor, PhD

Plenary sessions (Thursday, October 3, 2019)

Room Aula Magna-Main Building of UBB

15.00-17.00

1. PETREA Dănuț, *Institutul de Geografie din Cluj 1919-1947 – temelia Școlii Geografice Clujene;*
2. SCHULTZ Erhard, HUSSEIN Almohamad, SANI Ibrahim, *Drugs, flight, and migration. A comparison of North-and West-Africa, NearEast and Europe;*
3. COCEAN Pompei, DAVID Nicoleta, *Un siècle de collaboration géographique franco-roumaine à Cluj;*
4. JORDAN Peter, *Cultural landscapes as anchors of stability and identity under changing political conditions – shown by examples from eastern Europe;*
5. URDEA Petru, *Câteva repere ale începuturilor geomorfologiei la universitatea clujană*
6. MIOSSEC Jean-Marie, *Réflexions sur régions et régionalisation : maillage et gouvernance;*
7. IAȚU Corneliiu, *Geographical relations between Alexandru Ioan Cuza University of Iași and Babeș-Bolyai University of Cluj-Napoca during 1919-2019;*
8. HOLOBĂCĂ Iulian, POP Olimpiu, ALEXE Mircea, RĂCHITĂ Ionela, TEMERDEK-IVAN Kinga, POPESCU Sorin Hadrian, *Expedițiile științifice ale Facultății de Geografie în Caucaz.*

Release of volume (Friday, October 4, 2019)

Room 43 George Vâlsan Amphitheatre –Faculty of Geography

11.30-12.00

1. PĂCURAR Alexandru, *Lucrările Institutului de Geografie al Universității din Cluj – Travaux de l’Institut de Géographie de l’Université de Cluj (Roumanie) (1922-1947) [The Proceedings of the Institute of Geography of the University of Cluj]*

Dynamics and Territorial Impact of Physical-Geographic Processes and Phenomena

Room 22

9.00-11.30

Moderators: ONACA Alexandru, ȘERBAN Gheorghe

1. ARDELEAN Florina, DORNIK Andrei, CHEȚAN Marinela, ONACA Alexandru, *Assessment of recent vegetation changes in permafrost areas from West Siberia using Google Earth Engine*;
2. BĂȚINAȘ Răzvan, ȘERBAN Gheorghe, *Maximum Flow Variability and Floods Characteristics in Sălaj County*;
3. BULGARIU Dumitru, JURAVLE Doru, BULGARIU Laura, RUSU Constantin, *Resursele minerale secundare din România – starea actuală și persepective de valorificare*;
4. CROITORU Adina-Eliza, MAN Titus Cristian, ZOTIC Vasile, ALEXANDRU Diana-Elena, BARTOK Blanka, MOLDOVAN Ciprian Sandu, DOLEAN Bogdan-Eugen, *Solar and wind energy potential and production in Cluj County*;
5. GEACU Sorin, Raul Călinescu, *fondatorul biogeografiei românești – al treilea doctor in geografie al Universității clujene*;
6. GRECU Florina, „Temelia” Școlii clujene de Geografie – semnificație națională;
7. HORODNIC Vasilică-Dănuț, BISTRICEAN Petruț-Ionel, MIHĂILĂ Dumitru, EFROS Vasile, *Assessing spatio-temporal dynamics of land cover and land use change processes. Case study: Suceava drainage basin on Romanian territory*;
8. INDRIEȘ Andrei, *Studii geografice în Munții Apuseni și cu deosebire în jurul Beiușului*;
9. IRIMUȘ Ioan-Aurel, *Geomorfologia Clujeană în an centenar*;
10. LEONE Frédéric, *Déconstruction, limites et enjeux d'un PPRn «Volcan» en Martinique (Antilles françaises)*;
11. MAIER Narcis, FEȘNIC Bianca, *Estimarea circulației sistemelor convective. Studiu de caz: luna Iulie 2014-2018, zona de Nord-Vest a României*.

Dynamics and Territorial Impact of Physical-Geographic Processes and Phenomena

Room 22

15.00-7.00

Moderators: RUSU Constantin, RĂCHITĂ Ionela Georgiana

1. MENȚIU Gabriela, *Schimbări de mediu ale zonelor de nisipuri din Nord-Vestul României, induse de lucrările de hidroameliorare începând din anul 1871 până în prezent;*
2. MOCANU Nicolae, BARBARIE Manuela, ALBU Anca, *Atmospheric phenomena of Risk in Bucharest. Case study Freezing rain between 24-29 January 2019;*
3. MOLDOVAN Florin, TUDOSE Traian, *Some meteorological considerations regarding the day of November 3, 1919;*
4. PETRESCU Sorin Hadrian, HOSU Maria, PETREA Dănuț, *The mapping of fluvial geomorphic complex of Timiș valley (Caransebeș-Lugoj sector);*
5. POP Olimpiu, RĂCHITĂ Ionela Georgiana, HOLOBĂCĂ Iulian, *Ten years of dendrochronological research in the Faculty of Geography at the Babes-Bolyai University of Cluj-Napoca, Romania;*
6. RUS Dumitru, *Prezentare de carte;*
7. RUSU Constantin, *Despre sol și resursa funciară din România – realitate sau mistificare!*
8. SANISLAI Daniel Nicușor, PIȚIG Nicoleta, *Viiturile de pe râul Crasna și impactul acestora asupra așezării Domănești, în intervalul 1979-2014 / Flash floods on the river Crasna and their impact on settlement Domănești, between 1979-2014;*
9. SCHULZ Erhard, ALMOHAMAD Hussein, BENCSIK Attila, CACOVEAN Horea, HALL Mathias, *Fire on the mountain. Disturbance and regeneration in deciduous and conifer forests;*
10. ȘERBAN Gheorghe, BĂȚINAȘ Răzvan, *Water resources and hydro balance in Sălaj County.*

Dynamics and Territorial Impact of Physical-Geographic Processes and Phenomena

Poster Session

9.00-17.00

1. BĂȚINAȘ Răzvan, CORPADE Ciprian, RUS Ioan, CORPADE Ana-Maria, *Study of Physico-Chemical Parameters of Water Resources in Strâmbu-Băiuț Protected Area;*
2. COMĂNESCU Laura, NEDELEA Alexandru, DOBRE Robert, *The geomorphodiversity map – a useful instrument for supporting the decision-making process in geotourism. Case study: Central sector of Bucegi Mountains (Southern Carpathians, Romania);*
3. GRECU Florina, TEODOR Mădălina, RĂDULESCU Carmen Camelia, *Geohistory of cartography of geomorphological risks in Romania – general aproach;*
4. IANĂȘ Ana-Neli, GERMAIN Daniel, VOICULESCU Mircea, *Direct and indirect effects of snow vole (*Chionomys nivalis*) activity in Parâng Mountains, Southern Carpathians, Romania;*
5. ILIEȘ Dorina Camelia, HERMAN Grigore, CACIORA Tudor, ILIEȘ Alexandru, BAIAS Ștefan, *The characteristics of the microclimate within a storage of National Archives in Bihor County;*
6. JURAVLE Doru-Toader, URSU Adrian, CHELARIU C., JURAVLE V., *Lithofacial and tectono-structural reflex in post-moldavian morphogenesis from Obcina Mare (Eastern Carpathians);*
7. MANOIU Valentina-Mariana, *Brief history of teachers and nature lovers in Blaj and certain local specificities of nature protection;*
8. NENIU Adelina, BOENGIU Sandu, *Distribution of tapping processes and their effects in the field of Dranic Salcuta;*
9. RĂCHITĂ Ionela Georgiana, POP Olimpiu Traian, HOTEA Mihai, CHIȘ Vasile Timur, HORVATH Csaba, *Snow-avalanche frequency reconstructed from tree-rings in Maramureș Mountains (Eastern Carpathians, Romania);*
10. SCRIPCĂ Andreea-Sabina, CROITORU Adina-Eliza, *Analysis of the relationship between Universal Thermal Climate Index and heat and cold waves in the most populated cities in Romania.*

Socio-economic Resources and Sustainable Development

Room 43 George Vâlsan Amphitheatre

9.00-11.30

Moderators: ILIEȘ Marin, POP Ana-Maria

1. BOAMFĂ Ionel, *Chrono-spatial Distribution of Electoral Variables in the Romanian Space*;
2. BOLOG Cristina, TALPOȘ Loredana Maria, *Main characteristics of incoming travel packages in Romania. Study case tours including Cluj-Napoca*;
3. CRUCERU Cristina-Maria, *Efectele populației transhumante în păstrarea elementelor tradiționale din orașul Novaci*;
4. HAVADI NAGY Kinga Xenia, ESPINOSA SEGUI Ana, *Experiences of Community-based tourism in rural Romania: chances and challenges*;
5. ILIEȘ Gabriela, SIMION Simona-Alina, ILIEȘ Marin, HOTEA Mihai, BUMBAK Silviu-Vasile, *Content analysis and related interpretation models regarding the hiking trails of Creasta Cocosului with focus on texts describing ex-ante and ex-post experience*;
6. IVAN Kinga, HOLOBĂCĂ Iulian-Horia, BENEDEK József, TÖRÖK Ibolya, *Potential of Night-Time Light Imagery to measure regional inequality in Romania*;
7. LĂZĂRESCU Luminița-Mirela, *History of research on the quality of housing in international and national literature*;
8. MATEI Daniela, *The urban gardens, between green space and food utility*;
9. NAGY Egon, LAKATOS Artur, *Pipelines for Energy, Interests for Companies and Great Powers*;
10. POP Ana-Maria, HOGNOGI Gheorghe-Gavrilă, *Romania—an underappreciated tourist destination?*

Socio-economic Resources and Sustainable Development

Room 52

9.00-11.30

Moderators: MEZEI Cecília, BODOCAN Voicu

1. BODOCAN Voicu, HORVATH Csaba, POP Olimpiu, *Spatial Evolution of Tisa River as International Boundary*;
2. CHITA Simona Monica, *Etnografia și folclorul—rolul lor în păstrarea identității românești*;
3. DRĂGAN Magdalena, *Churches and monasteries in Northern Transylvania as tourist landmarks*;

4. HORECZKI Réka, *Small towns in the shadow of a big cities (Urban areas in Pécs and Cluj-Napoca);*
5. IPATIOV Filip, *Demographic projections with DemoProj – Spectrum. Testing for LAU2;*
6. KOVÁCS Sándor Zsolt, MEZEI Cecília, *Necessity and opportunities of a local potential model;*
7. MARIN Viorel-Alin, *Studiul de caz – metodă de învățare eficientă a potențialului turistic al lacurilor sărate din Slănic Prahova;*
8. MUREȘAN Gabriela Alina, LUNG Mădălin Sebastian, *Changes in the Active Population Structure of Petroșani Depression;*
9. OPREA Marius George, BENCHEA Alexandru, *Urban Tourism Development: A Case Study of Accessible Tourism in Cluj-Napoca;*
10. POPESCU Liliana, NIȚĂ Amalia, *Cross-border cooperation programmes – from premises to achievements. Tourism in Romania-Serbia border region as case study.*

Socio-economic Resources and Sustainable Development

Room 43 George Vâlsan Amphitheatre

15.00-17.00

Moderators: SOLARZ Marcin, RUSU Eugen

1. RUSU Eugen, BOBRIC Diana Elena, BREĂBAN Iuliana Gabriela, BENGHEA Alexandra, *Reconfiguration of the wine territory's of Romania after 1989;*
2. SOLARZ Marcin, *The Global North-South Atlas: Mapping Global Change;*
3. SURD Vasile, PARASCHIV Viorel, *Lumini și umbre în evoluția seculară a Geografiei Clujene;*
4. TIMIȘ Minodora, *Demography, Education, Health and Culture in Cluj Metropolitan Zone (Apahida, Aiton, Baciou, and Borșa communes);*
5. TOFAN George-Bogdan, NIȚĂ Adrian, *Agricultural land and activities in Mureș county;*
6. VASILIȚĂ-CRĂCIUN Ileana-Cristina, *Viața și obiceiurile din satul Salva, valori ale peisajului cultural;*
7. VÎLCEA Cristiana, ȘOȘEA Cristina, POPESCU Liliana, *New perspectives on demographic risks in Oltenia's small towns;*
8. VODIȚĂ Adrian, BARTA András-István, SCHUSTER Eduard, RABOȘAPCA Irina, CIOANCA Lia-Maria, *The Cultural Landscape as a Factor of Tourism Development in the Transylvanian Plain.*

Socio-economic Resources and Sustainable Development

Poster Session

9.00-17.00

1. BISTRICEAN Petruț-Ionel, MIHĂILĂ Dumitru, EFROS Vasile, HORODNIC Vasilică-Dănuț, *Utilizarea metodelor de analiza SIG în determinarea accesibilității turiștilor spre stațiunile balneoclimatice, climatice și localitățile cu factori terapeutici naturali din Moldova;*
2. BOLOSIN Ionela-Roxana, BUZATU Mioara-Mădălina, BREJE Mihai-Grațian, BILAȘCO Ștefan, „Valea Jiului” – de la minerit la dezvoltare durabilă;
3. CIANGĂ Nicolae, DEZSI Ștefan, OPREA Marius-George, *Place and role of tourism geography in higher education in Romania;*
4. MUNTEAN Octavian-Liviu, BUZILĂ Liviu, MĂCICĂȘAN Vlad, MALOȘ Cristian, ROȘIAN Gheorghe, BACIU Nicolae, *Environmental impact assessment (A case study: Sighișoara – Târnava Mare Protected Area – Rosci0227, Romania);*
5. NIȚĂ Amalia, *Perception and valorisation of industrial heritage in Craiova city, Romania;*
6. OPREAN-CRAȘOVEANU Daniel-Marcel, IRIMUȘ Ioan-Aurel, MOLDOVAN Crina-Lavinia, CUNTAN Lucia, *Zgomotul urban și anchete legate de sănătate. Studiu de caz – municipiul Alba Iulia;*
7. TEODORESCU Camelia, DUCMAN Andrei, POP Vasile, SZEMKOVICS Laurentiu, RADOI Irina-Valentina, BIRA Nicoleta, *Tourist's perception in the community of legend tourism in Romania – Dracula tourism;*
8. TEODORESCU Camelia, RADOI Irina-Valentina, POP Vasile, DUCMAN Andrei, BIRA Nicoleta, *The socio-economic advantages of the residents of bran as consequence of the development of legend tourism.*

Planning, management and territorial development

Room 57 Tiberiu Morariu

9.00-11.30

Moderators: IOJA Cristian, RUSU Raularian

1. BÎRSĂNUC Elena-Manuela, MAN Titus-Cristian, *Gender Gap in Higher Education. Enrollment Data from „Babeș-Bolyai” University;*
2. CHIRIȚĂ Viorel, *Perspectives of the Territorial Planning in Bukovina;*
3. DOHOTAR Vasile, *Real estate market in Floresti, Cluj County. Evolution and trends;*
4. POPA Nicolae, *European Capital of Culture and local dynamics: Timișoara and Novi Sad;*
5. HODOR Nicolaie, *Momente de răscruce dintr-un secol de activitate geografică românească. Privire specială asupra situației de la Cluj;*
6. HOSSU Constantina-Alina, IOJA Ioan-Cristian, MITINCU Cristina, ARTMANN Martina, HERSPERGER Anna, *Assessing the quality of Romania's Local Environmental Action Plans;*
7. IOJA Cristian, NIȚĂ Mihai, BREUSTE Jurgen, *Urban protected areas – a new way to promote sustainability in urban planning?*
8. KOBULNICZKY Bela, *Forum Theatre? Method of temporary participatory planning of the Someșul Mic river in Cluj-Napoca, Romania;*
9. MAN Titus-Cristian, RUSU Raularian, MOLDOVAN Ciprian-Sandu, BÎRSĂNUC Elena-Manuela, *How smart is smart enough? Mobility and urban development in Cluj Metropolitan Area;*
10. MĂRAN Petru Daniel, KOSINSZKI Sorin Alin, BILCEC Maria Emilia, *Using GIS technology for mapping and analysis of tourist flows from Sighetu Marmatiei destination;*
11. MITINCU Cristina-Gabriela, IOJA Ioan-Cristian, NIȚĂ Mihai-Razvan, *Urban planning in Romania – Assessing the regulations and policies directed toward nature-based solutions;*
12. MORAR Livia Gina, *The mental delimitation of Huedin's Land.*

Planning, management and territorial development

Room 57 Tiberiu Morariu

15.00-17.00

Moderators: ZOTIC Vasile, EGRESI István

1. MĂRAN Petru Daniel, KOSINSZKI Sorin Alin, BILCEC Maria Emilia, *GIS modelling for the prospective research of skiing areas from the Romanian Carpathians*;
2. PANIE Sergiu, *Axele geografice de dezvoltare teritorială în județul Sălaj și valoarea axei*;
3. PÂRVULESCU Mara, MĂLĂESCU Simona, *Inclusive Tourism Communication and Accessible Tourism in Cluj-Napoca*;
4. GHERASIM Rareș, *Funcționalitatea urbanistică a spațiului amenajat. Studiu de caz: municipiul Reghin*;
5. PINTEA Geanina Cecilia, *Axele turistice de dezvoltare în Regiunea de Nord-Vest*;
6. POP Călin Cornel, LAZĂR Aurelia, *The geographical axes of development*;
7. POPA Marcel-Lucian, SURD Vasile, PĂCURAR Bogdan-Nicolae, NICULA Alexandru-Sabin, *Dinamica construcțiilor în municipiul Cluj-Napoca (2008-2018)*;
8. RĂCĂȘAN Bianca-Sorina, EGRESI István, *How do undergraduate students choose their field course and how satisfied are they with their fieldwork experience?*
9. SĂPLĂCAN Cerasela-Cristina, *Developmental geographical axes. Case study: Cluj County*;
10. ZOTIC Vasile, ALEXANDRU Diana-Elena, *Road infrastructure – support for territorial development in Cluj County*.

Planning, management and territorial development

Poster Session

9.00-17.00

1. FILIP Sorin, *The life cycle of brownfields. Some case studies of military brownfields in Romania;*
2. STOICA Ilinca-Valentina, ZAMFIR Daniela, TĂLÂNGĂ Cristian, *Exploring territorial disparities in Romania through a composite index;*
3. TĂLÂNGĂ Cristian, ZAMFIR Daniela, STOICA Ilinca-Valentina, *Territorial Planning Specialization – strengths and weaknesses related to labour market in the student's perception;*
4. PORUMB-GHIURCO Cosmin-Gabriel, *Imaginea turistică a Transilvaniei ca problematică de cercetare inter și pluridisciplinară;*
5. MĂLĂESCU Simona, PÂRVULESCU Mara, *Inclusive Tourism Communication and Accessible Tourism in Cluj-Napoca.*

REZUMATELE COMUNICĂRILOR ȘTIINȚIFICE/ ABSTRACTS

DRUGS, FLIGHT, AND MIGRATION. A COMPARISON OF NORTH-AND WEST-AFRICA, NEAREAST AND EUROPE

SCHULTZ Erhard, HUSSEIN Almohamad, SANI Ibrahim

Even foreseeable, the migration wave of 2015 did confuse Europe profoundly. For long time one argued on „push and pull” or on implantation in the demographic transition as the backgrounds of immigration. Moreover, an enforced and constant immigration was claimed for the Central European countries in order to assure the life standard. On the other side, it was impossible to develop standards for migration and flight –beyond the Geneva Convention. In parallel to that, the weight of the „informal” part of production and trade was widely neglected on the official as on the academic level. Thus, a – timewise – tight connected economic system of drug trade/traffic and the transport of migrants or refugees developed since the 1990s. By now, it is interwoven with the various terror-groups, militias, or officials too. Both parts of that well-organised system see Europe as their main destination, but Africa is systematically developed as a future market for drugs too. It is clear, that the civil population is suffering most in all the regions. Maps for five time slices – the 1960s, the 1970s, the 1990s, 2015, and 2018 will present the different interconnections of drug traffic and migration/flight. They show the traditional system of migration and flight up to the 1990s, when the international drug traffic interconnected with the various terror groups and shaped a new economic

system. The initiatives of the European Union to stop migration and future chances for the region will have to cope with them.

UN SIÈCLE DE COLLABORATION GÉOGRAPHIQUE FRANCO-ROUMAINE À CLUJ

COCEAN Pompei, DAVID Nicoleta

La création de l'Université roumaine et de la spécialisation Géographie à Cluj il y a un siècle a donné un essor particulier aux recherches géographiques notables. Tout cet intervalle a été marqué par une collaboration efficiente et plein de résultats existants des géographes français et roumains. C'est le cas des géographes français Emmanuel de Martonne, Robert Ficheux, Jean Tricart, Jean-Luc Mercier, Jean-Marie Miossec et de ceux roumains George Vâlsan, Tiberiu Morariu, Ion Mac, Virgil Gârbacea, Pompei Cocean, Ionel Haidu, Dănuț Petrea qui ont réussi d'offrir une continuité et une amplification de la collaboration académique.

CULTURAL LANDSCAPES AS ANCHORS OF STABILITY AND IDENTITY UNDER CHANGING POLITICAL CONDITIONS – SHOWN BY EXAMPLES FROM EASTERN EUROPE

JORDAN Peter

Cultural landscapes are, according to geographical understanding, structural regions in the sense of medium-sized spatial units whose parts form a relative unity through common cultural features. They differ from functional regions whose relative unity is determined by functional relationships, e.g., by focusing on a common centre. However, functional regions can at the same time be structural regions and thus cultural regions or cultural landscapes. This is even a desirable goal with the establishment of administrative regions such as districts, counties, provinces, etc., as the administrative region can thus rely on a

common space-related identity of its inhabitants, which can promote cohesion and engagement in the region. However, it is often also the case that cultural landscapes or cultural regions, which are today not administrative units and sometimes even dissected by national borders, have gained, and maintained their identity and relative cultural homogeneity because they were once political or administrative entities. The Banat, Transylvania, Baranja, Galicia, Bucovina, Bohemia, Moravia and Silesia are striking examples of this in East-Central and South-East Europe. Their identity is still strong and sometimes even flourishes today, although (except for Yugoslavia) the centralist Communist regimes have done everything to make them disappear in the administrative system and make their identity forgotten. They formed and form through the constant memory of cultural characteristics and/or a common history, also by a name referring to the entire feature, stability, and identity anchors under changing political conditions. The paper will by a few examples show from which characteristics and narratives cultural landscapes draw their identity and what significance they have for space-related identity of their inhabitants (again) today.

CÂTEVA REPERE ALE ÎNCEPUTURILOR GEOMORFOLOGIEI LA UNIVERSITATEA CLUJEANĂ

URDEA Petru

Lucrarea dorește să aducă în atenție câteva momente ale începuturilor cercetărilor geomorfologice la universitatea clujeană, de la primele încercări ale geografilor și geologilor maghiari și germani, la consolidarea acestei discipline, după constituirea Institutului de Geografie din cadrul Facultății de Științe a Universității Daciei Superioare. Și în cazul de față începuturile geomorfologiei au stat sub semnul partajării ideilor între geografi și geologi, dată fiind necesara corelare între morfologie și specificul geologic al scoarței terestre. Atenția este focalizată pe modul în care

au collaborat câteva personalități, precum Eugen Cholnoky, Géza Czirbusz, Vasile Meruțiu, George Vâlsan și Emm. de Martonne, timpuriul mentor al geomorfologilor români.

RÉFLEXIONS SUR RÉGIONS ET RÉGIONALISATION : MAILLAGE ET GOUVERNANCE

MIOSSEC Jean-Marie

Les questions de décentralisation et de régionalisation sont à l'ordre du jour dans de nombreux pays et portent sur la nécessaire amélioration des relations entre l'Etat, les citoyens et les territoires. Elles ont trait également à l'appréciation des découpages régionaux en mailles plus ou moins larges et au statut et à la légitimité des collectivités territoriales qui sont en charge, au côté de l'Etat, de la gestion des régions, et des compétences et moyens de ces institutions. La plupart des pays n'échappent pas à cette réflexion-action qui modifie parfois en profondeur leur structure territoriale.

GEOGRAPHICAL RELATIONS BETWEEN ALEXANDRU IOAN CUZA UNIVERSITY OF IAȘI AND BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY OF CLUJ-NAPOCA DURING 1919-2019

IAȚU Corneliu

The geography of the two universities has interrelated in the last 100 years in an interesting way, either through the conjuncture of circumstances (forced by system constraints) or through the freely consented expression of the representatives of the geography departments of the two institutions. The result was manifested by various manners: teacher exchanges, teacher transfers, doctoral and postdoctoral studies, participation in doctoral commissions, qualifications, research projects, etc. The wealth of participation in

both ways shows a huge potential for collaboration and the prospects for new collaboration possibilities.

EXPEDIȚIILE ȘTIINȚIFICE ALE FACULTĂȚII DE GEOGRAFIE ÎN CAUCAZ

*HOLOBĂCĂ Iulian, POP Olimpiu, ALEXE Mircea,
RĂCHITĂ Ionela, KINGA Temerde-Ivan, POPESCU Sorin Hadrian*

Dedicate unor aniversări importante din viața Facultății de Geografie și Universității Babeș-Bolyai, expedițiile științifice în Caucaz au avut ca tematică de cercetare impactul schimbărilor climatice asupra ghețarilor din Caucaz. Despărțite de zece ani, cele două incursiuni în mediul glaciari au purtat pașii cercetătorilor și studenților de la Facultatea de Geografie din Cluj de-o parte și de alta a Caucazului Mare, în Elbrus, Republica Kabardino-Balkară (Federația Rusă) și în regiunea Svaneti din Georgia. Vor fi prezentate munca de teren și rezultatele științifice obținute în Elbrus precum și experiența coordonării unei echipe internaționale (româno-georgiano-canadiană) în Svaneti. Pe lângă aspectele științifice vizate vom încerca să comunicăm prin intermediul imaginilor experiența călătoriilor așa cum au fost ele trăite de membrii expediției.

ASSESSMENT OF RECENT VEGETATION CHANGES IN PERMAFROST AREAS FROM WEST SIBERIA USING GOOGLE EARTH ENGINE

*ARDELEAN Florina, DORNIK Andrei,
CHEȚAN Marinela, ONACA Alexandru*

In the arctic regions the elements of terrestrial cryosphere are highly affected by climate change and experience faster changes than other regions around the globe (IPCC, 2018). An important component of the terrestrial cryosphere is permafrost, considered

as an Essential Climate Variables, being extremely vulnerable to the increasing trend of temperature. Consequently, permafrost degradation generates irreversible changes in the plant species composition and distribution and hydrological system, affecting the infrastructure and local communities. The objectives of this study are to quantify the landscape changes, particularly vegetation changes, based on free satellite images in several sites distributed over all types of permafrost zones (continuous, discontinuous, isolated, and sporadic) located in West Siberia.

MAXIMUM FLOW VARIABILITY AND FLOODS CHARACTERISTICS IN SĂLAJ COUNTY

BĂȚINAȘ Răzvan, ȘERBAN Gheorghe

The maximum flow, as a phase of the hydrological regime, can occur at any time of the year but with different intensities, causes and spatial distributions. By weighing the destructive effects of the waters and the features of this hydrologic regime phase, the maximum flow is defined by the so-called great waters and by floods. The genesis of the maximum flow is directly related to the climatic conditions and may occur as a result of the superficial flow caused by the rain, the sudden melting of the snow layer, the overlap of the two previous mentioned phenomena, or as a result of accidents at the hydrotechnical facilities. In order to highlight the characteristics of floods in the administrative area of Sălaj county, aspects related to the monthly and seasonal frequency of the floods were analyzed, the specific characteristics of the flood waves (maximum flow, the duration of the floods, the onset). Also, the paper presents and highlights the flood areas with various probabilities of occurrence.

STUDY OF PHYSICO-CHEMICAL PARAMETERS OF WATER RESOURCES IN STRÂMBU-BĂIUȚ PROTECTED AREA

*BĂȚINAȘ Răzvan, CORPADE Ciprian, RUS Ioan,
CORPADE Ana-Maria*

The present study is focused on the evaluation of present quality state of water resources (rivers and underground waters) into a protected area, defined by a historic mining activity. The area is situated in Maramureș County, covering an area of nearly 30 km² and was established in order to protect one of the most well-preserved virgin forest areas in Romania. The area is also representative for the presence of large carnivores and raptors. The existence of old mining works, carried out in Băiuț, until 2006, when the last mine was closed, generated locally, the appearance of sensitive points, regarding the environmental quality of aquatic conditions. The study is based on the field investigation trip carried out in August 2019. In order to estimate the water quality state, a portable multiparameter HI 9828 and a portable turbidimeter HI 98713 were used. Also, for geolocation references we used an Android application called Mobile Topographer. The investigated parameters were: pH, water temperature and conductivity, total dissolved solids, salinity and water turbidity.

RESURSELE MINERALE SECUNDARE DIN ROMÂNIA – STAREA ACTUALĂ ȘI PERSPECTIVE DE VALORIFICARE

*BULGARIU Dumitru, JURAVLE Doru,
BULGARIU Laura, RUSU Constantin*

Conform concepțiilor actuale, „resursele minerale secundare” includ: (i) zăcămintele de minereuri sărace, (ii) haldele de steril minier, (iii) o serie de depozite aluvionare; (iv) anumite tipuri de deșeuri industriale (cenușa de la termocentrale, deșeuri din industria prelucrării minereurilor etc.) și menajere (reziduurile mineralizate de la gropile de gunoi). Până în jurul anilor '80,

acestea erau tratate ca „materiale reziduale” fără utilitate economică și generatoare de grave probleme de mediu, principala problemă emergentă fiind legată de ecologizarea lor. Ulterior concepțiile s-au modificat radical, însă nu sub presiunea problemelor de ordin ecologic, ci a consecințelor economice induse de începutul crizei de materii prime și a mutațiilor geopolitice care au avut loc la nivel european și mondial. În acest context s-a pus problema valorificării economice durabile a resurselor minerale secundare, fapt care a catalizat dezvoltarea unor tehnologii noi, eficiente economic dar și ecologice, de valorificare a componentelor utile din aceste resurse. Deși România se numără printre țările „bogate” în astfel de resurse minerale, deocamdată, în afară de câteva exemple pozitive de „încercări de ecologizare”, aspectele legate de valorificarea economică sunt concentrate doar la nivel de „discuții și intenții” cu extensii tardive doar în planul studiilor teoretice „potențial aplicabile”. Cu toate că România are un potențial științific remarcabil, pentru următorii 15-20 de ani nu se întrevăd prea multe posibilități de dezvoltare și aplicare practică a unor tehnologii în domeniul valorificării economice și ecologice a resurselor minerale secundare.

**THE GEOMORPHODIVERSITY MAP – A USEFUL
INSTRUMENT FOR SUPPORTING THE DECISION-MAKING
PROCESS IN GEOTOURISM. CASE STUDY:
CENTRAL SECTOR OF BUCEGI MOUNTAINS
(SOUTHERN CARPATHIANS, ROMANIA)**

COMĂNESCU Laura, NEDELEA Alexandru, DOBRE Robert

Geomorphodiversity is a relatively recent concept globally, as scientists have so far focused on assessing and mapping it, as a part of geodiversity. It must be analysed both globally and especially regionally and locally. The geomorphodiversity map highlights relief complexity, genetic types and landforms, notably

those valuable to geotourism. As such, it stands out as a highly useful instrument for developing geotourism, which can lead to the creation of improved geotourism routes (across which a multitude of processes and landforms can be observed, many of which are geomorphosites), as well as of certain geotourism products, all of which are the result of the human need to gain knowledge. It can also be used in the geoconservation and territorial planning processes in order to ensure a well-balanced use of tourist space. The methodology featured several stages: the study of the geological and geomorphological elements in the study area, based on specialized literature and cartographic materials (topographic map, geological map, geomorphological map, aerial imagery, tourist and geotourism maps). The identification and mapping of landforms and especially of geomorphosites were carried out both on the basis of several field campaigns and on processing aerial imagery data (2005 flight). After the completion of a comprehensive database, upon analysis of numerous relevant sources, the optimal geomorphodiversity determination method was chosen and adapted. The central sector of the Bucegi Mountains, known for its wide range of landform diversity and value, as well as for the intense tourist activity and the well-developed infrastructure, was chosen as a case study for our investigation.

SOLAR AND WIND ENERGY POTENTIAL AND PRODUCTION IN CLUJ COUNTY

*CROITORU Adina-Eliza, MAN Titus Cristian,
ZOTIC Vasile, ALEXANDRU Diana-Elena, BARTOK Blanka,
MOLDOVAN Ciprian Sandu, DOLEAN Bogdan-Eugen*

The main aim of this study is to identify the best conditions for the establishment of wind and solar power plants and find out how and to what extent this potential has been valorised in Cluj County. In order to develop this study, we used three sets of data:

i. for solar energy potential, the total solar radiation flux and the photovoltaic electric potential data were derived from the JRC application PHOTOVOLTAIC GEOGRAPHICAL INFORMATION SYSTEM (PVGIS) and the Global Solar Atlas platform developed by the World Bank Group; ii. for wind energy, data were obtained from the Global Wind Atlas (<https://www.globalwindatlas.info/>) developed by the World Bank Group; iii. for energy production, data were obtained from the free access database of Transelectrica, Romania and from SDEE Transilvania Nord, part of Electrica Group, Romania. The wind power density data were extracted both for 50 m and 100 m height. The main results are: the most suitable areas for solar power plants in Cluj County are located east to Huedin – Mănăstireni – Căpușu Mare – Gilău – Săvădisla – Băișoara – Iara line. Accordingly, we identified the current functional solar power plants and learned that they have been established for both self-consumption (independent power producers) and for public use (utility generators that are integrated in the energy distribution network). For the wind energy, we found that more than 75% of the county area is characterized by low quality wind conditions for producing electricity with a frequency of the optimum wind conditions of less than 20% during the year; the most favourable conditions were found in the hard to reach areas, in the mountain region located in the western and south-western parts of the county. We also indicated the best locations for the future establishments of solar and wind power plants.

**RAUL CĂLINESCU, FONDATORUL BIOGEOGRAFIEI
ROMÂNEȘTI – AL TREILEA DOCTOR IN GEOGRAFIE
AL UNIVERSITĂȚII CLUJENE**

GEACU Sorin

La 25.II.1930, R. Călinescu a susținut doctoratul în Geografie la Facultatea de Științe din Cluj, cu teza intitulată „Contribuțiuni sistematice-zoogeografice la studiul amfibiilor și reptilelor din România”. Președintele comisiei a fost prof. E. Racoviță, iar membri, profesorii: G. Valsan, I. Scriban și V. Meruțiu. Diploma de doctor, cu distincția „Cum Laudae” i-a fost eliberată în limbile română și latină. Prin mijlocirea prof. E. Racoviță, teza lui Călinescu a fost publicată în Memoriile Academiei Române, în anul următor. Este prima lucrare de zoogeografia amfibienilor și reptilelor din țara noastră.

**GEOHISTORY OF CARTOGRAPHY OF
GEOMORPHOLOGICAL RISKS IN ROMANIA –
GENERAL APPROACH**

*GRECU Florina, TEODOR Mădălina,
RĂDULESCU Carmen Camelia*

The main objective of risk research is their identification, mapping, and pre-study. The article presents the evolution of the notions defining the extreme phenomena, in close dependence with the development of the geosciences studying them. Terrain cartography and implicitly geomorphological risk phenomena were and are of particular importance for society, taking into account both anthropogenic interventions in the geomorphological landscape and especially their negative effects. In addition, geomorphological hazards are highly dependent on spatial expansion, which leads to the need for their cartographic representations. Development of risk mapping in Romania highlights concepts: i) mapping processes, landforms, as well as the

development of dynamic geomorphology as a science; ii). the study of extreme phenomena, their consequences, the mapping of vulnerability, the use of computerized techniques, the legend and the scale, the means used (maps with large and medium scale).

ASSESSING SPATIO-TEMPORAL DYNAMICS OF LAND COVER AND LAND USE CHANGE PROCESSES. CASE STUDY: SUCEAVA DRAINAGE BASIN ON ROMANIAN TERRITORY

*HORODNIC Vasilică-Dănuț, BISTRICEAN Petruț-Ionel,
MIHĂILĂ Dumitru, EFROS Vasile*

The phenomena of land use and land cover changes has been subject to intensive research around the world as a consequence of major variations in the environment caused by socio-economic mutations and natural factors dynamics. As a former communist country, Romania represents an experimental territory for land use scientists due to socio-economic and institutional transformations after the fall of the totalitarian regime in 1989. The present research aims to present the nature, extent and rate of land use and cover changes and to derive eight basic land cover processes (flows) between 2000 and 2018, selecting Suceava drainage basin on Romanian territory as a case study. In order to analyze land cover flows in the studied area, we examined land cover changes during three different periods with distinctive socio-economic, political, technological and cultural characteristics, that were delimited by several particularities: (1) 2000-2006 (pre-accession period to the European Union); (2) 2006-2012 (first phase of post-accession period to the European Union) and (3) 2012-2018 (second phase of post-accession period to the European Union). In order to meet the objectives of this study, different visual analytics tools are used in an interdisciplinary scientific way by the application of change detection techniques (from – to change maps), statistical centralization of the results (contingence tables) and graphical methods for data

presentation (Sankey and Chord diagrams). ArcGis 10.4.1 software was used for spatial presentation of land cover and use categories and their changes over time, while Power BI Desktop software were used to create interactive diagrams from the data processed. Results of statistical analysis highlight that the overall area of identified land cover and use changes between 2000 and 2018 was around 734.91 km² which equals 32.22% of the total investigated area. The period 2000-2006 was the most dynamic regarding land use and cover changes summing 419.35 km² (18.38% from the total studied area). Our research on the processes of landscapes transformation showed that the intensification of agriculture has the highest proportion between 2000 and 2006 (125.60 km², representing 29.95%). Secondly, with an overall area of 59.73 km², the deforestation had also a high degree (26.32%) of total changes between 2012 and 2018), as a consequence of illegal logging by the application of the Land Law 18/1991, which has ruled a restructuring process and basic mutations in the ownership of land. We hope that the applied approach will govern sustainable development and implement spatial plans of Suceava drainage basin.

DIRECT AND INDIRECT EFFECTS OF SNOW VOLE (CHIONOMYS NIVALIS) ACTIVITY IN PARÂNG MOUNTAINS, SOUTHERN CARPATHIANS, ROMANIA

IANĂȘ Ana-Neli, GERMAIN Daniel, VOICULESCU Mircea

Regardless of the climatic zones and geographical specificities of the environment, terrestrial animals have an important geomorphic role by creating, destroying, and modifying landforms, altering vegetation, moving sediments and changing soil characteristics. This relationship, described as the study of multiple interactions between ecological and geomorphological processes, underlies the main principles of zoogeomorphology. In

that regard, we report a quantitative analysis of the zoogeomorphological processes and impacts related to snow vole (*Chionomys nivalis*) activity in the subalpine prairies of the Parâng Mountains in the Southern Carpathians, Romania. In that purpose, we have measured 838 burrows/mounds in eleven plots during two field campaigns and calculated the sediment budget. Moreover, the 300 largest clasts found in the mounds were also measured and weighed in order to show the geomorphic impacts and transportation capacity of this ecosystem engineer. Finally, we also recorded more than 300 measurements of temperature outside and inside the galleries to consider the bioturbation potential of this small rodent. The results were then compared according to certain environmental parameters such as slope, exposure, etc. *Chionomys nivalis* showed a preference for burrowing on slopes between 15° and 30°, with S, SE and W orientation (37.23 %), those being considered sunny slopes with higher values of temperatures, early melting of snow cover and away from the dominant wind direction. We obtained the value for rate of sediment displacement potential (0.429 t ha⁻¹ y⁻¹) and mass transfers, too (77.22 t m y⁻¹ km²).

THE CHARACTERISTICS OF THE MICROCLIMATE WITHIN A STORAGE OF NATIONAL ARCHIVES IN BIHOR COUNTY

*ILIEȘ Dorina Camelia, HERMAN Grigore,
CACIORA Tudor, ILIEȘ Alexandru, BAIAS Ștefan*

Written books and documents constitute an important part of the cultural heritage, encompassing pieces from the history, experiences and customs of a people. This paper brings forward the microclimatic characteristics and the air quality inside one of the storages of the National Archives of Bihor County (Romania). The purpose of the paper is to determine if the internal microclimate is

favorable on the one hand for the storage and preservation of written documents in good conditions, and on the other hand if this working environment is healthy for employees. The determination of the main parameters of the internal microclimate (temperature, humidity, CO₂, dust in suspension, fungi, air velocity) was made during the period 01.03.2019-21.03.2019. The study found that the elements of the microclimate are favorable for the storage and preservation of documents. As for the employees, by spending a long time in this storage, they are exposed to real risks of illness, due to the significant amount of dust in suspension and the fungi found. A major problem that needs to be solved urgently in order to improve working conditions is the ventilation of the room; it is advisable to install a modern air filtration system so that the employees can operate in the best conditions.

STUDII GEOGRAFICE ÎN MUNȚII APUSENI ȘI CU DEOSEBIRE ÎN JURUL BEIUȘULUI

INDRIEȘ Andrei

Menționări ale lucrărilor scrise în urma studierii Munților Apuseni mai ales din punct de vedere fizico-geografic.

GEOMORFOLOGIA CLUJEANĂ ÎN AN CENTENAR

IRIMUȘ Ioan-Aurel

Geomorphology, as a subject matter, in the university education has undergone major curricular changes. From a descriptive discipline at the beginning of the 20th century to a practical-applicative one during the 1960s-1990s and to an informative-applicative one at the beginning of the 21st century. The great professors who were in charge of Geomorphology in Cluj (Emmanuel de Martonne, George Vâlsan, Tiberiu Morariu, Ion Mac) initiated its research topics and developed the paradigms of

investigating landforms. Today, Geomorphology in Cluj is „more scientific” (cf. Eiju Yatsu, 1991, *Fantasi in Geomorphology. To Make Geomorphology More Scientific*) through an interdisciplinary research, supported by modern cartography and lab techniques.

**LITHOFACIAL AND TECTONO-STRUCTURAL REFLEX
IN POST-MOLDAVIAN MORPHOGENESIS
FROM OBCINA MARE (EASTERN CARPATHIANS)**

*JURAVLE Doru-Toader, URSU Adrian,
CHELARIU C., JURAVLE V.*

The geotectonic events in Late Cretaceous-Early Paleogene interval, caused essential changes in the architecture of the Tethysian paleogenic sedimentation basins and their relationship with the continental source areas. Laramic tectogenetic paroxysm (Maastrichtian/Danian) due to the subduction of the East European craton under the Tisza-Dacia block, plays a double role in the structuralization of the East Carpathian units. In an internal position, the External Dacides are built (The Black Flysch, Baraolt, Ceahlau and Bobu nappes, *sensu* Sandulescu, 1984), and in the external part the Paleogene Foreland basin depozones (equivalent to the „Foreland basin”, *sensu* Grasu et al., 1999). The basin worked up to the Lower Miocene, when the styric and moldavic tectogenesis occurred and the Moldavian units were born (from the inner part to the outside are: Marginal Folds Nappe, Macla Nappe, Audia Nappe, Tarcau Nappe, Vrancea Nappe and Subcarpathian Nappe, *sensu* Sandulescu, 1984). The Moldavian tectogenesis (intra Volhinian) concludes the Carpathian structogenesis and edification of the major morphostructural lines of the Carpathian contact with the eastern foreland. Between the Suceava and Modova valleys, the transition from the mountainous relief (Obcina Mare) to the plateau is made through the piedmont hills formed on the sub-Carpathian molasse or the Volhinian platform couverture deposits, accumulated on the wedge-top of the Carpathian orogenic prism.

DÉCONSTRUCTION, LIMITES ET ENJEUX D'UN PPRN « VOLCAN » EN MARTINIQUE (ANTILLES FRANÇAISES)

LEONE Frédéric

Institués par la loi du 2 février 1995, modifiant la loi du 22 juillet 1987, les Plans de Prévention des Risques naturels (PPRn) s'inscrivent dans un dispositif global de prévention des risques naturels. Cette approche globale vise à assurer aussi bien la protection maximale des personnes qu'un très bon niveau de sécurité des biens et des activités. Ces objectifs sont fondamentalement indispensables au développement durable des territoires exposés, de surcroît en contexte insulaire tropical. Les PPRn des 34 communes de la Martinique ont ainsi été prescrits entre 1999 et 2002, puis approuvés dans le courant de l'année 2004. Cet espace insulaire, situé dans l'arc des Petites Antilles, est en effet particulièrement soumis à plusieurs aléas naturels majeurs : phénomènes hydro-météorologiques (ondes tropicales, tempêtes, ouragans, inondations, tsunamis) et phénomènes géologiques (mouvements de terrains, séismes, éruptions volcaniques).

ESTIMAREA CIRCULAȚIEI SISTEMELOR CONVECTIVE. STUDIUL DE CAZ: LUNA IULIE 2014-2018, ZONA DE NORD-VEST A ROMÂNIEI

MAIER Narcis, FEȘNIC Bianca

Se prezintă o procedură pentru prognozarea operațională a mișcării elementelor convective la scară meso-beta responsabile pentru furtunile convective mezoscalare din luna iunie. Procedura se bazează pe conceptele bine-cunoscute că mișcarea sistemelor convective poate fi considerată ca suma unei componente advective, dată de mișcarea medie a celulelor care alcătuiesc sistemul. Aceste concepte și proceduri de prognoză sunt examinate

utilizând date furnizate de radarul WSR-98D Bobohalma, de lângă Târnăveni. Au fost extrase toate furtunile identificate de algoritmul radar din perioada 2004-2018 din luna iunie, 821.400 de nuclee de furtuni. Aceste furtuni sunt poziționate și au o direcție, o viteză de deplasare. Pentru a scoate în evidență importanță determinării direcției și vitezei de deplasare a sistemelor convective severe s-au folosit și date de reflectivitate maximă și de diametrul grindinei, estimat de radarul doppler. O prognoză a deplasării furtunilor convective necesită estimări ale vitezei medii în stratul noros. Pe baza analizelor efectuate de Maddox (1983) și McAnelly and Cotton (1986), se presupune că stratul noros este bine reprezentat de stratul 850-300 mb. Vântul mediu în acest strat este determinat după Fankhauser (1964), adică,

$$V_{\text{mediu}} = (V_{850} + V_{700} + V_{500} + V_{300}) / 4.$$

Pentru determinarea direcției și vitezei medii în troposfera mijlocie s-au folosit șiruri de date zilnice, vânt zonal (U) și vânt meridional (V), extrase de pe www.esrl.noaa.gov pentru luna iunie între anii 2004-2018, în 4 puncte având următoarele coordonate (latitudine, longitudine): (47.5, 25) în apropiere de Tășnad, (47.5, 22.5) în apropiere de Șanț, (45, 22.5) în apropiere de Mioveni și (45, 25) în apropiere de Herculane. Înălțimile de la care s-a luat date pentru analiza direcției și vitezei medii pe zona sunt cele de la nivelele izobarice standard 850 mb, 700 mb, 500 mb și 300 mb. Componentele vitezei în troposfera mijlocie U (zonal – axa OX) și V (meridional – axa OY) de la nivelele izobarice standard considerate au fost însumate vectorial și mediate pe strat, în final obținându-se pentru fiecare zi în parte o direcție și o viteză. Primul pas a fost de a investiga dacă componenta advectională a mișcării furtunilor, definită ca mișcarea medie a celulelor care formează sistemul pe durata a 24 de ore, este proporțională cu vântul mediu din stratul noros. Analiza indică în mod clar că o mare parte din mișcarea celulelor este dictată de direcția medie al stratului noros (850-300 mb). Figura 2. Coeficientul de corelație având o valoare de 0,92, iar această valoare crește la 0,97 după omiterea valorilor extreme.

BRIEF HISTORY OF TEACHERS AND NATURE LOVERS IN BLAJ AND CERTAIN LOCAL SPECIFICITIES OF NATURE PROTECTION

MANOIU Valentina-Mariana

Blaj City, old cultural, historical and spiritual center of Romania, the hearth of unique and memorable events in the evolution of the Romanian people, conveys history and spirit every step of the way. The country's first systematic higher education institutions that used Romanian as the main teaching language were opened in Blaj in 1754, and the first Romanian school books were printed here. This is where „the Sun of Romanians rose in the sky”, as noted by Ion Heliade Rădulescu, the first president of the Romanian Academy. The national poet Mihai Eminescu, while passing through Blaj, called it „Little Rome”. The purpose of this study is to present the most important teachers in Blaj who were active in nature protection, while also highlighting certain successes attained in this field. The paper is a qualitative descriptive study based on the analysis of studies conducted on Blaj and its teachers, as well as on the investigation of local natural monuments and nature reservations. Of the 33 articles available on Web of Science that mention Blaj, only one tackles nature protection and outstanding individuals involved in the process, as the paper describes the city's Botanical Garden. 22 papers address various historical, cultural and religious issues, 6 focus on viticulture, 2 on environmental pollution, one on agriculture and one on chemistry. Blaj teachers of the past were and still are moral, ethical, spiritual and professional role models for all Romanians. Most of them have studied in Blaj before moving on to renowned national and European universities. Nature-loving teacher-priests will remain bright lights in nature sciences, „green” pioneers in the field of nature protection (Alexandru Uilăcan, Ambrosiu Chețianu and Alexandru Borza) and people who spark the love of young souls for all that is alive (Father-Teacher Ioan Ovidiu Suciu). Currently, by recognizing and approving

the Botanical Nature Reserve of County Interest (Botanical Garden in Blaj) and the two natural monuments in Blaj City, a legal framework was established enabling an effective management, preservation and use, as well as preserving the local ecological balance. The Botanical Garden, the oldest in the world belonging to a high school, will need to be given the attention it deserves via an appropriate rehabilitation project, which can result in its being incorporated into ecotourism circuits and can ensure that it will continue to provide environmental education to young people.

**SCHIMBĂRI DE MEDIU ALE ZONELOR DE NISIPURI
DIN NORD-VESTUL ROMÂNIEI, INDUSE DE LUCRĂRILE
DE HIDROAMELIORARE ÎNCEPÂND DIN ANUL 1871
PÂNĂ ÎN PREZENT**

MENȚIU Gabriela

Scopul acestui studiu este analizarea schimbărilor de mediu survenite în această zonă, unde în decursul ultimelor secole s-au efectuat numeroase încercări de hidroameliorații, unele fără succes iar altele finalizându-se abia în secolul al XX-lea. În această lucrare sunt folosite, pe lângă bibliografie, unele fotocopii de documente, din care reiese că odinioară în această zonă au existat numeroase mlaștini în zonele de interdune, precum o serie de lacuri. În perioadele ploioase circulația a fost dificilă. Apele curgătoare aveau debit mare. Din această cauza problema asanării a fost ridicată deja în secolul al XVIII-lea. Primele lucrări au constatat în legarea mlaștinilor de interdune prin săparea unor șanțuri, care nu au adus rezultate scontate. În anul 1875 se înființează un sindicat, care în decurs de 50 de ani a condus și a finanțat lucrările de desecare, de canalizare prin canalul Horea, Valea Neagră. Din păcate acestea s-au împotmolit în perioadele ploioase. Pe lângă prezentarea datelor istorice cu privire la modificările produse în rețeaua hidrografică a teritoriului, menționăm și unele schimbări survenite

în habitatele și ecosistemele specifice. Scopul principal al studiului este să puncteze modificările apărute în urmă lucrărilor de asanare în microclimă, solul, precum și flora și fauna acestei zone. Astfel, lucrarea analizează cauzele și consecințele dispariției unor specii de plante și animale, proces ce dezechilibrează viața normală a acestor ecosisteme și habitate, care au dus la pierderea informațiilor genetice specifice, pe care indivizii le-au dobândit și le-au înmagazinat și le-au transmis. Studiul reprezintă o etapă preliminară pentru analize suplimentare privind impactul activităților antropice asupra zonelor de nisipuri din Nord-Vestul României.

ATMOSHERIC PHENOMENA OF RISK IN BUCHAREST. CASE STUDY FREZEEING RAIN BETWEEN 24-29 JANUARY 2019

MOCANU Nicolae, BARBARIE Manuela, ALBU Anca

This study proposes to analysis a current domain, often disputed of atmospheric phenomena of risks and extreme climates. This study I managed to perform together with my fellows. At the same time, we analysis freezing rain, case from last winter in Bucharest. This city was confronted with extreme weather conditions for a week between 24 January until 29 January 2019. Discordant notes give it human presence which is influenced by climatic, hidrological and geomorphological risks, but without men we are talking about hazards. In this study, risk phenomena derived from deposits, weight, and duration of ice on the ground or blunt objects conditioned by low temperatures. In this case the temperatures were -0,3°C in first day, and the lowest temperatures which was -4°C.

SOME METEOROLOGICAL CONSIDERATIONS REGARDING THE DAY OF NOVEMBER 3, 1919

MOLDOVAN Florin, TUDOSE Traian

The Romanian University of Cluj was created on the basis of Royal Decree no. 4090 from September 12, 1919, which provided the transformation of The Francisc Iosif Hungarian Royal University into The Romanian University (of the Upper Dacia), starting with October 1, 1919. The present analyze refers to the very beginning moment of the activity of this university, on November 3, 1919, the day in which the famous historian Vasile Pârvan held the inaugural course entitled „Duty of our life”. The data used in this presentation were meteorological charts extracted from the archive of www.wetterzentrale.de database. It was found out that the south-eastern part of Europe was under the influence of a large middle troposphere trough, associated to a Mediterranean depression at the sea level. Given the air temperature in the lower troposphere, the temperatures values recorded in Cluj area were up to 6-7 deg. C during the night, rising up to 9-10 deg. C in the daytime, associated with precipitation of cyclonic origin.

DISTRIBUTION OF TAPPING PROCESSES AND THEIR EFFECTS IN THE FIELD OF DRANIC SALCUTA

NENIU Adelina, BOENGIU Sandu

The field of Dranic Salcuta or the field of Segarcea is a piedmont plain that makes the transition between Piedmont of Balacita and the terraces field of Oltenia. The field of Dranic Salcuta stretches from Valea Rea in the north, to Padea in the south, to the west being delimited by the Desnatui river, and to the east by the Jiu River. In this area, the monoclinic structures are slightly inclined from north-west to south-east with slopes not exceeding 3°. The altitudes decrease in the same direction from 160 m to 90 m. The

surface deposits are made of loesses that cover the whole surface of the plain, and they have put their mark on its modeling. The physico-mechanical characteristics of the loessoid deposits and the lack of surface drainage have generated frequent tapping processes that have led to the emergence of micro-depressions such as drifts, gulls, beds and suffusion valleys. These processes and the relief forms appeared induce restrictions for agriculture, forestry, constructions and transport infrastructure, so the present study aims to analyze the tapping processes as distribution, morphometry and their effects.

THE MAPPING OF FLUVIAL GEOMORPHIC COMPLEX OF TIMIȘ VALLEY (CARANSEBEȘ-LUGOJ SECTOR)

PETRESCU Sorin Hadrian, HOSU Maria, PETREA Dănuț

The Timiș valley between Caransebeș and Lugoj has raised an interest for many geomorphologists but there is still no geomorphic map of Timiș valley regarding the fluvial geomorphic complex. The main aim of this paper is the detailed geomorphic mapping of fluvial geomorphic complex (channels, floodplains, alluvial fans, terraces etc.) from Timiș valley in order to assess critical information on the nature, patterns and configuration of landforms. Thus, we used several cartographic supports such as the geological map (1:200 000), orthophotos (50 cm resolution) and LIDAR scans. The topographic map (1:25 000) represented the basic support in order to assess the general geomorphic configuration of Timiș valley and to mark the key survey stations in the field. Field data yield important aspects regarding the bank stratigraphic profiles but also field mapping of terrace isolated fragments. Also, several floodplain and terrace stratigraphic profiles have been analyzed in order to interpret the stratigraphic facies within the riverscape configuration. The applicability of these methods also implied the use of specific field research instruments (handheld

GPS, digital telemeter etc.). The fluvial geomorphic complex was subsequently included in a fluvial taxonomic system. Among the criteria used for the taxonomic system, we mention (stage, shape, extension etc.) Firstly, the paper represents a new approach on Timiș valley with a focus on fluvial geomorphic complex. The relevance of the results leads to the possibility of integrating the building blocks of Timiș riverscape in a clear taxonomic hierarchy. Secondly, the present paper allows the understanding of geomorphic evolution of the valley as well as the connectivity between fluvial landforms themselves.

TEN YEARS OF DENDROCHRONOLOGICAL RESEARCH IN THE FACULTY OF GEOGRAPHY AT THE BABES-BOLYAI UNIVERSITY OF CLUJ-NAPOCA, ROMANIA

POP Olimpiu, RĂCHITĂ Ionela Georgiana, HOLOBĂCĂ Iulian

Dendrochronology is the science of dating tree rings to their exact calendar year of their formation. In a broad sense, dendrochronology is attempting at using dated tree rings for reconstructing environmental signals that influenced the growth of a population of trees. The tree-rings features constitute an indirect source of information for reconstructing the historical characteristics of the environment in which trees have grown. Since the beginning of the 20th century, basics, principles, and wider applications of dendrochronology have been largely described in various studies. Despite a long history of development of dendrochronology science in other countries, in Romania only in last few decades the interest in dendrochronological research has increased. In the Faculty of Geography at the Babes-Bolyai University of Cluj-Napoca, the members of the Laboratory of Dendrochronology have been conducted dendrochronological studies during the last decade. These studies conducted mainly in Romanian Carpathians, but also in Caucasus and Pirin Mts., have been based mainly on

coniferous tree species. Only recently few studies have been attempted to reconstruct environmental history using broadleaved tree species. Here we highlight some important current directions in the tree-ring research carried out by the members of the Laboratory of Dendrochronology. Currently, there is a strong interest to develop dendrochronology science, but it will further require collaborative efforts of both researchers and scholars. Including dendrochronology in the curriculum of undergraduate and master's programmes might help to advance the wider use of dendrochronology. Collaboration with national and international researchers of similar research interests represents a great opportunity to promote the future development of dendrochronology in our institution, in Romania, and in other countries worldwide.

**SNOW-AVALANCHE FREQUENCY RECONSTRUCTED
FROM TREE-RINGS IN MARAMUREȘ MOUNTAINS
(EASTERN CARPATHIANS, ROMANIA)**

*RĂCHITĂ Ionela Georgiana, POP Olimpiu Traian,
HOTEA Mihai, CHIȘ Vasile Timur, HORVATH Csaba*

In this study a tree-ring reconstruction of snow-avalanches (SAs) was initiated along one forested avalanche path located below the Pop Ivan (1.936 m a.s.l) peak in the vicinity of the Ukrainian border. 52 samples (cores and discs) collected from both coniferous (*Picea abies* (L.) Karst.; *Abies alba* Mill.) and deciduous (*Fagus sylvatica*) trees showing visible signs of damages produced by SAs have been analyzed using standard dendrogeomorphological procedures. Tree-growth anomalies (e.g., scars, sequences of tangential rows of traumatic resin ducts, compression wood and growth suppression sequences) resulted as a consequence of the mechanical impact on trees were identified within annual rings and interpreted as the result of SA activity. The type and intensity of

growth anomalies allowed to reconstruct the SA history for a period spanning 1970-2018. Beside the known 2005 SA event witnessed and also confirmed by tree-ring dating, 10 other events have been reconstructed with tree-rings. The results indicate that tree-ring analysis are reliable source of information for the SA event reconstruction. Further tree-ring studies are planned to be extended to several paths in the study area in order to reconstruct the SA chronology at regional scale. This information may significantly improve the knowledge of the SA regime and can contribute to the SA hazard zonation of this area. This study is a contribution to the ACTIVNEIGE project « *Activité des avalanches des neige dans les Carpates Orientales Roumaines et Ukrainiennes* » (SA activity in Romanian and Ukrainian Eastern Carpathians), funded by AUF-IFA RO.

DESPRE SOL ȘI RESURSA FUNCİARĂ DIN ROMÂNIA – REALITATE SAU MISTIFICARE!

RUSU Constantin

Solul – definit extrem de diferit și cu funcții variate și complexe – reprezintă o resursă naturală practic inepuizabilă, în virtutea respectării sintagmelor dezvoltare durabilă / gestionare sustenabilă. Teoretic, România este o țară bogată în resurse minerale, dar realitatea infirmă acest slogan, motiv pentru care solul rămâne resursa naturală primordială și de referință pentru acest teritoriu. Învelișul de sol – extrem de variat tipologic și în concordanță cu principiile zonalității – suportă însă multiple degradări naturale și / sau antropice, cu efecte vizibile în planul utilizării terenurilor și al productivității.. Solurile forestiere, extrem de fragile sub aspect pedogeochimic, sunt supuse unei presiuni antropice deosebite, fondul forestier beneficiind de statistici adesea mincinoase, ca de altfel și în cazul unor lucrări precum cele de „combaterea” eroziunii solului. Fondul funciar al României,

extrem de fragmentat, asigură însă un potențial productiv remarcabil, dependent însă de climat dar marcat de precaritatea irigațiilor, însă potențat de modernizarea agrotehnicii și de selecția soiurilor sau de adaptarea culturilor la cerințele solului.

**VIITURILE DE PE RÂUL CRASNA ȘI IMPACTUL ACESTORA
ASUPRA AȘEZĂRII DOMĂNEȘTI, ÎN INTERVALUL 1979-2014 /
FLASH FLOODS ON THE RIVER CRASNA AND THEIR
IMPACT ON SETTLEMENT DOMĂNEȘTI, BETWEEN 1979-2014**

SANISLAI Daniel Nicușor, PIȚIG Nicoleta

Lucrarea de față cu titlul propus, a fost aleasă pentru abordare, dat fiind faptul că, așezarea Domănești din județul Satu Mare, situată pe cursul inferior al râului Crasna, în joasa Câmpie a Someșului, de la an la an, în timpul celor mai mari viituri are de suferit în urma expunerii la riscul de inundație, uneori soldându-se cu imense pagube materiale. Cunoașterea elementelor caracteristice undelor de viitură, are o importanță deosebită în proiectarea acumulărilor cu funcții multiple, în proiectarea și plasarea în spațiu a construcțiilor dar mai ales în prevenirea și avertizarea populației în caz de inundații, având în vedere faptul că zona este supusă revărsării râurilor, de unde și cele mai mari dezastre și totodată pagube provocate de acest fenomen. În analiza viiturilor, am luat în considerare datele brute înregistrate la stația hidrometrică Domănești, din arealul analizat, respectiv valorile parametrilor debit lichid și nivel asociate primelor două viituri din fiecare an, din perioada studiată (1979-2014). În acest sens vor fi puse în evidență aspecte legate de distribuția temporală a fenomenelor hidrice de risc, prin identificarea perioadelor cu vulnerabilitate maximă, în ceea ce privește condițiile de producere a acestor fenomene (frecvența viiturilor – analiza sezonieră și lunară). De asemenea, au fost luate în considerare parametri fiecărei viituri în parte, procesându-se valorile într-o sinteză

globală care să cuprindă debitele și nivelurile maxime, precum și celelalte date legate de durată, volumele scurse, intervalul de timp în care au fost depășite cotele de apărare de la stațiile hidrometrice, coeficienții scurgerii, debitele maxime specifice etc. Pentru o sinteză mai completă a impactului acestor fenomene de risc de pe raza așezării Domănești, am luat în considerare cele mai importante viituri care au avut loc de-a lungul intervalului, subliniind debitul și nivelul maxim, respectiv data atingerii acestor valori extreme. Un aspect particular al evaluării riscurilor care sunt induse de aceste fenomene hidrice se referă la raportarea valorilor de nivel atinse la cotele de apărare instituite pe cursul de apă la stația hidrometrică. Incidența de depășire a cotelor de apărare în cazul viiturilor derulate în aria de studiu, la care fondul de date ne-a permis o evaluare amănunțită, fapt care a condus la delimitarea intervalelor de timp în care au fost depășite cotele de apărare, în timpul fenomenelor de viitură, respectiv durata în ore, în care aceste praguri critice au fost acoperite de nivelul apei. Din analiza statistică a șirului de valori s-au determinat valorile medii, respectiv extremele (maxime și minime) asociate duratei în ore, în care au fost depășite cotele de apărare. Ca și obiective propuse, unul dintre acestea a fost obținerea hărților la risc. Harta de risc natural la inundații constituie documentația ce cuprinde (în formă scrisă și grafică) zonele inundabile la diverse probabilități de producere a viiturilor, cu indicarea pagubelor materiale și umane potențiale, pentru unități administrativ-teritoriale afectate de inundații. Harta de risc natural la inundații constituie parte componentă a documentației de amenajare a teritoriului județean și se detaliază în planurile de urbanism generale, zonale și locale ale localităților. Toate aceste măsuri, au ca și rezultat final avertizarea populației, siguranța acesteia și nu în ultimul rând informarea vizavi de măsurile de prevenire și combatere a acestor fenomene de risc hidric.

FIRE ON THE MOUNTAIN. DISTURBANCE AND REGENERATION IN DECIDUOUS AND CONIFER FORESTS

*SCHULZ Erhard, ALMOHAMAD Hussein, BENCSIK Attila,
CACOVEAN Horea, HALL Mathias*

Two test and monitoring sites in SW-Germany (Forchtenberg) and Leghia (NW Romania) furnish insights to the regeneration modes after fire, clearing, burning, and cultivation – slash and burn – in a deciduous forest or after wildfire in a conifer stand. Forest maps and archivalia helped to reconstruct the forest history of the last 250 years of the Forchtenberg site, which as a heritage still influences the present situation. We could document the autonomous co-evolution of vegetation and soil over two decades. It was done by transects and mapping as well as by soil analysis and micromorphology. The role of soil animals for the weathering of charcoals became evident. The evolution of vegetation and soil after a wildfire could be studied on the Leghia-site and compared with the Forchtenberg results. As the Leghia site was not cleared after the fire, it enabled us to follow the stages of decay and of regeneration, where conifers do not play a role. Moreover, one could investigate the effects of grass –and pasture fire, still active in the region. It also evidenced the necessary differentiation of charred material into wood –and grass coal. The indicator values of topsoil/soil surfaces are presented as well as those of charred material for the regeneration stages. Finally, we will discuss the fire risk in deciduous forests under a changing climate.

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSAL THERMAL CLIMATE INDEX AND HEAT AND COLD WAVES IN THE MOST POPULATED CITIES IN ROMANIA

SCRIPCĂ Andreea-Sabina, CROITORU Adina-Eliza

The main objective of this work is to identify the relationship between Universal Thermal Climate Index (UTCI) and heat and cold waves in the most populated cities in Romania (Bucharest, Cluj-Napoca, Constanța, Iași and Timișoara). The results of UTCI compared to moderate heat and cold waves are presented. Daily data on air temperature, relative humidity, wind speed and cloudiness over a historical 56-year period (1961-2016) were considered for this analysis. BioKlima 2.6 software and the Microsoft Excel were employed to process those data. The most important results are: during the hot season, the most days characterized by heat stress identified based on UTCI coincide with heat wave days; cold wave days belong to the most severe bioclimatic classes for cold stress; warm spell and cold spell days correspond to the thermal comfort class, which lead to a mitigation of the thermal stress felt by the human body.

WATER RESOURCES AND HYDRO BALANCE IN SĂLAJ COUNTY

ȘERBAN Gheorghe, BĂȚINAȘ Răzvan

The study starts with a short introduction about world and Romanian water resources, where the most relevant works are mentioned. Next part of the study is dedicated to the natural factors that condition the water resource (precipitation and evapo-transpiration, soil texture, rocks permeability, drainage density and hydro-graphic component – underground and surface). The main part of the study is focused effectively on water resources, also, broken in an underground and a surface water components chapters. Related to the surface water resource, the average rivers

flow, maximum river flow, minimum river flow (the area has an easy deficit regarding the flow) and lakes water stock, are detailed studied. The final part of the study gives to the reader important information regarding the hydro balance and the stage of water resources in the Sălaj County. Starting from the simplified equation of Penck ($X = Y + Z$), where X is multi-annual average precipitation, Y average global flow and Z average evapo-transpiration, and from the aridity index ($K_a = Z / X$), we obtained an integrated image on the water resource of the studied area. Starting from Gâștescu and Ujvari conclusion, that using the aridity index K_a it may obtain three humidity areas in Romania: rich ($K_a < 0,8$), variable ($K_a = 0,8-1,2$) and deficitary ($K_a > 1,2$), we can estimate that the mountainous area of the Sălaj County may be considered in rich humidity area, and the rest of the territory (hilly and depressions) remain in variable – easily on deficitary area.

UTILIZAREA METODELOR DE ANALIZA SIG ÎN DETERMINAREA ACCESIBILITĂȚII TURIȘTILOR SPRE STAȚIUNILE BALNEOCLIMATICE, CLIMATICE ȘI LOCALITĂȚILE CU FACTORI TERAPEUTICI NATURALI DIN MOLDOVA

*BISTRICEAN Petruț-Ionel, MIHĂILĂ Dumitru,
EFROS Vasile, HORODNIC Vasilică-Dănuț*

Studiul are o aplicare interdisciplinară, implementând tehnicile informaționale geografice în analiza turismului balnear. Dezvoltarea activităților turistice și fluxul tot mai mare de turiști sunt strâns legate de sistemul complex al căilor de comunicații și transport. Atragerea turiștilor către stațiunile din Moldova presupune existența unor căi de transport care să satisfacă cerințele și exigențele tot mai mari ale turiștilor. Accesibilitatea raportată la rolul rețelelor infrastructurii de transport în sincronizarea și organizarea activităților turistice din stațiunile balneoclimatice și turistice din Moldova, semnifică ușurința mai mare sau mai mică

cu care turiștii pot ajunge dintr-un anumit loc în aceste stațiuni apelând la un tip sau la toate tipurile de transport a căror conexiune în raport cu destinația aleasă este favorabilă turistului. Cercetarea accesibilității stațiunilor din Moldova poate oferi argumente pentru completarea strategiilor de dezvoltare teritorială în privința turismului balnear.

CHRONO-SPATIAL DISTRIBUTION OF ELECTORAL VARIABLES IN THE ROMANIAN SPACE

BOAMFĂ Ionel

The paper intends to highlight the chrono-spatial distribution of the voter turnout and the political preferences of the electors in the last two centuries in the Romanian Space. These include the entire Dobrogea and Bucovina and Basarabia, covering the territory of Romania for the years 1920-1940. The data are aggregated at the interwar county level. Taking in account the different years of the parliamentary elections in Romanian Principalities/Romania, respectively Habsburg/Austrian-Hungarian Empire, Tsarist Empire, Ottoman Empire, Bulgaria (before 1918), Soviet Union, Ukraine, R. of Moldova, Bulgaria (after 1940/1944), the electoral results have being calculated at five years periods (beginning with the number 1 and 6 of each decennia).

SPATIAL EVOLUTION OF TISA RIVER AS INTERNATIONAL BOUNDARY

BODOCAN Voicu, HORVATH Csaba, POP Olimpiu

Within international law, boundaries between states are characterized by an inherent rigidity due to the exercise of exclusive sovereignty. Some of the natural barriers, like rivers and mountains, were commonly considered in the delimitation of communal, administrative or national territoriality. One of the

important issues regarding the delimitation on watercourses, at international level, concerns the location of the border line and its subsequent management of the functions and allocated rights to use the river's resources, particularly for water supply. Some methods have been applied in the delineation of international boundaries on rivers, but most of them are influenced by the dynamic nature of the riverbed which can change dramatically over time, reshaping its environment and making it difficult to preserve the initial allocation and functionality of territories. In order to study such changes, we chose the Tisa River for the analysis, because of its centennial role as a border in the north of Romania and its important meandering and spatial evolution that could generate transboundary problems. Through the diachronic analysis of the river channel patterns we identified the most geomorphologically active parts of the analyzed riverbed and tried to assess the areas where there were the most significant changes regarding the national border and to identify the political issues which could result from this channel migration processes. For our results, we turned to cartographic and dendrochronological data, through cartographic analysis we identified the historical evolution of the Tisa River's main channel, while by the dendrochronological approach we dated within a case study site the minimum age of the meander stability. During the last century there were several moments when the Tisa River changed its path due to natural evolution, from these we identified and documented some periods in which the flooding and associated channel migration processes had considerable economic consequences on the localities from both neighboring countries. In the last decades of the analyzed period, the anthropic impact on the meandering dynamics along the Tisa River became more and more substantial, as the river's free flow and evolution has been significantly reduced.

MAIN CHARACTERISTICS OF INCOMING TRAVEL PACKAGES IN ROMANIA. STUDY CASE TOURS INCLUDING CLUJ-NAPOCA

BOLOG Cristina, TALPOȘ Loredana Maria

The main purpose of this study is to analyse the features of tourist packages (tours) created and marketed by tour operators to foreign tourists visiting one of the main cities in Romania, Cluj-Napoca. The secondary objectives are to identify the characteristics of the travel packages, the features of tourists' stay in Cluj-Napoca and the presence of this travel destination in the tourist products. Thus, the territory focused is the city of Cluj-Napoca, being, nevertheless, analysed the whole tourist package, in order to place the stay in this travel destination in the general context.

„VALEA JIULUI” – DE LA MINERIT LA DEZVOLTARE DURABILĂ

*BOLOSIN Ionela-Roxana, BUZATU Mioara-Mădălina,
BREJE Mihai-Grațian, BILAȘCO Ștefan*

Rezervele de zăcământ din Valea Jiului au fost descoperite întâmplător de trupele austro-ungare, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, urmând ca în secolul următor să fie demarate primele lucrări de prospectare și extragere a cărbunelui. Mineritul a reprezentat o activitate de o importanță majoră în areal, astfel că impactul s-a realizat atât asupra populației, dar și asupra economiei întregii țări, bazinul carbonifer din Depresiunea Petroșani devenind cel mai mare și important bazin din întreaga țară, unde producția s-a ridicat la nivelul marilor bazine carbonifere din Europa, cu 15 mine deschise, diferențiate prin zăcământul extras. Prin studiul de față am urmărit să parcurgem o linie cronologică a istoriei mineritului din Valea Jiului, evoluția și situația actuală a minelor, efectele activității miniere asupra populației, iar mai apoi au fost făcute propuneri în vederea valorificării din punct de vedere

turistic al Exploatării Miniere Lupeni, urmând ca acestea să fie implementate odată cu închiderea ei.

PLACE AND ROLE OF TOURISM GEOGRAPHY IN HIGHER EDUCATION IN ROMANIA

CIANGĂ Nicolae, DEZSI Ștefan, OPREA Marius-George

In this paper the authors proposed to carry out a radiography of Romanian tourism in the light of the stage reached in the detailed knowledge of the tourist offer, the evolution of the research of the tourism phenomenon at the scale of the Romanian area, as well as the evolution of university education in the field Geography of Tourism. The main stages of research and valorisation of attractive resources belonging to the natural, but also to the anthropical framework are reviewed, preliminary to complex studies of practical-applicative nature, prevailing in recent years, which have targeted specifically at the development of tourist development strategies of variable territories as complexity, spatial extension and taxonomic rank. The theme of these studies is a varied one, and their selection was based on documentary and laborious research, which finally allowed the identification and selection of major contributions with which the Romanian researchers from the field of tourism participated to various national and international scientific manifestations, with visibility and scientific impact. A consistent sequence of the work is allocated to the contributions of the research and university education of profile from the Babeș-Bolyai University of Cluj-Napoca, Faculty of Geography. The vast and diverse bibliography focused on a varied, theoretical, and applicative problem is distinguished by various contributions, from the level of scientific studies and articles to tourist guides, monographs, treaties of profile, as well as by PhD thesis in the geographic field, elaborated and successfully delivered.

EFECTELE POPULAȚIEI TRANSHUMANTE ÎN PĂSTRAREA ELEMENTELOR TRADIȚIONALE DIN ORAȘUL NOVACI

CRUCERU Cristina-Maria

Obiceiurile și tradițiile populare reprezintă bunuri spirituale care aparțin întregului nostru popor. Acestea sunt moștenite de la strămoșii noștri, conturând elementele însușirilor specifice poporului nostru. Preocuparea pentru strângerea, păstrarea și punerea în valoare a obiceiurilor și tradițiilor novăcene s-a exprimat din vreme. „Viața săteanului cu toate greutățile pe care le-a avut de suportat în lungul veacurilor, a fost plină de manifestări cu un conținut bogat, care au contribuit la întărirea coeziunii sale spirituale.” Fascinat de jocurile și portul novăcenilor, la începutul secolului 20, Alexandru Vlahuță scrie informații valoroase despre obiceiurile și tradițiile întâlnite la Novaci.

CHURCHES AND MONASTERIES IN NORTHERN TRANSYLVANIA AS TOURIST LANDMARKS

DRĂGAN Magdalena

In this paper we studied the manner in which local and regional authorities see churches and monasteries in Northern Transylvania as tourist landmarks. In order to do that we analyzed the local and regional policies and strategies for tourism issued between 2007 and 2018, and we looked at the way in which churches and monasteries have been marketed as tourist attractions. We have looked into several positive and negative aspects that will provide useful insights for the next regional tourism strategy.

EXPERIENCES OF COMMUNITY-BASED TOURISM IN RURAL ROMANIA: CHANCES AND CHALLENGES

HAVADI NAGY Kinga Xenia, ESPINOSA SEGUI Ana

European and national policies consider tourism as an important tool in rural development, especially as one component of a broad-based plan to improve rural economics. The general opinion of policy makers and academicians consider that Community based tourism (CBT), despite various shortcomings (structural inequalities within communities, complexity of the community, access to control and decision-making processes), has the potential to contribute to the economic, environmental and socio-cultural sustainability of rural regions. This paper focuses on chances and challenges of CBT in Romania. The country has a strong rural character due to the fact that 87% of the total territory is defined as of rural character and around 45% of the total population lives in rural areas. Natural and cultural features ensure a versatile potential for touristic exploitation, but the villages are endangered by several phenomena, like rural exodus, or post-socialist economic and social transformations. Analyzing the experiences of four CBT initiatives (in the villages Viscri, Sâncraiu, Rimetea and Roșia Montană), the survey intended to identify factors of success or failure of this kind of initiatives, emphasizing on the premises for successful CBT projects and on the possible obstacles in starting and developing CBT enterprises. Applying qualitative methodology (interviews, on-site observations, informal discussions) we came to the following major conclusions: on one hand innovative approaches of CBT in rural areas ignited by charismatic leaders with entrepreneurial spirit develop based on the existent social capital, but on the other hand various initiatives are vulnerable due to hampering local municipalities or sustainability issues.

SMALL TOWNS IN THE SHADOW OF A BIG CITIES (URBAN AREAS IN PÉCS AND CLUJ-NAPOCA)

HORECZKI Réka

The settlement network as a whole is a stable system, most of the changes occur in the long run. The changing political systems, alliances and state borders were sufficient to bring about considerable changes in the settlement network, especially in the case of capitals and large cities (Hajdú, 2014). In the 1990s, the more or less homogenised system of settlements was affected to a significant degree by phenomena such as deindustrialisation, de-urbanisation, privatisation, foreign capital investments and the possibility of local autonomy, which led to increased competition between different hierarchical levels and elements of the settlement system (Enyedi, 1998). Hungarian and Romanian urbanization processes have progressed on similar lines from 1990. The main differences can be observed between their population size and the dynamics before the regime change. Nowadays there are 346 settlements in town status in Hungary. Seven-tenth of Hungary's population lives in towns, two-thirds of the towns (182) have a population under 30.000. Half of the towns have a population less than 8.634. Most of these towns have important natural endowments, but not all of them are able to utilize it. The quality of settlements which have town status is quite diverse, regarding their population and infrastructural and functional characteristics. Towns are the power centres of economic life due to their population density, heterogeneous employment build-up, and because their morphologic image and standards are different from those of villages. My study aims to present the long-term developmental legislation and characteristic features of small towns (in Pécs and Cluj-Napoca suburb's) which entities strongly influence the economic, social and political life.

**CONTENT ANALYSIS AND RELATED INTERPRETATION
MODELS REGARDING THE HIKING TRAILS OF CREASTA
COCOȘULUI WITH FOCUS ON TEXTS DESCRIBING
EX-ANTE AND EX-POST EXPERIENCE**

*ILIEȘ Gabriela, SIMION Simona-Alina, ILIEȘ Marin,
HOTEA Mihai, BUMBAK Silviu-Vasile*

Creasta Cocoșului – Mara Cosău Valley ecotourism destination is organized around seven important nature protection sites and traditional villages of Maramureș, providing ecotourism services based mostly on the marked hiking trails in mountain environment (30 km) and within the villages (46 km). The main actors of tourism evolving in the area determined different communication highlights on the hiking trails in order to increase the number of visitors and to enhance their experience. Therefore, the study looks at the texts describing ex-ante and ex-post experience combining the results with conclusions from participant observation, field research. The result is a content analysis and related interpretation models on the main outputs: maps, websites, travel blogs and official publications in the study area.

**DEMOGRAPHIC PROJECTIONS WITH DEMOPROJ –
SPECTRUM. TESTING FOR LAU2**

IPATIOV Filip

DemoProj is a module of the Spectrum application developed by Avenir Health that allows facile demographic projections for states or larger regions. The application is based on the components' method. This paper proposes testing the module for a lower-level NUTS, respectively LAU2.

POTENTIAL OF NIGHT-TIME LIGHT IMAGERY TO MEASURE REGIONAL INEQUALITY IN ROMANIA

*IVAN Kinga, HOLOBĂCĂ Iulian-Horia,
BENEDEK József, TÖRÖK Ibolya*

Night-time lights reflect the intensity of human economic activity of an area. Within this paper, we propose to measure the regional inequality in Romania at local and county level, for the period 1992-2018, using remote sensing and statistical data. Based on the night-time light satellite images, we computed the degree of night-time illumination corresponding to the years 1992, 2008, 2012, 2013, 2014, 2016 and 2018. For the period 1992-2013 we used the DMSP-OLS satellite images and for the period 2013-2018 the NPP-VIIRS satellite images from the NOAA database. Information on the degree of night-time illumination and population data (obtained from the 1992 and 2011 population census) were processed at the level of equal cells (0.15 km²) using ArcGIS and PostgreSQL softwares. Subsequently based on these data and using the Gini index approach, the Night Light Development Index (NLDI) was calculated within the MATLAB software. NLDI allowed us to compare at local and at country level the economic development of Romania for the period 1992-2018. To validate the results, we used regression analysis and statistical correlation based on the GDP data from the Eurostat database (2000-2016) and the NLDI index obtained at county level. The results highlighted a strong correlation between the two variables, which denotes that night-time light satellite imagery can be used as a proxy to measure the economic development of an area.

NECESSITY AND OPPORTUNITIES OF A LOCAL POTENTIAL MODEL

KOVÁCS Sándor Zsolt, MEZEI Cecília

We detected a strong demand for a kind of application for the estimation of local resources. Thus, in the framework of this research we elaborated a version of a potential analysing model concentrating on the different types of sources. Our model uses various methodology of the measuring of renewable energy potentials and measuring other local capitals (human, social, traditional), so it uses external databases (e.g., national statistical offices, sectoral data, interviews, questions etc.) and we created some new calculation methods for some potentials e.g., biomass and biogas).

HISTORY OF RESEARCH ON THE QUALITY OF HOUSING IN INTERNATIONAL AND NATIONAL LITERATURE

LĂZĂRESCU Luminița-Mirela

Living is a historical, dynamic process, strongly influenced by natural and socio-economical factors (climate, cultural differences, socio-economic development level of a community etc.) The issue of housing quality is brought to the attention of researchers by a rather complex problem: from the diversity of the forms of organization of human settlements and the differences existing at the level of spatial planning for housing, to changing the preferences of the population for housing and to the context in which this process is taking place today: globalization, climate change, demographic growth, influx of immigrants from rural areas to major cities, lack of space, segregation of residential neighborhoods by racial, income etc.

STUDIUL DE CAZ – METODĂ DE ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ A POTENȚIALULUI TURISTIC AL LACURILOR SĂRATE DIN SLĂNIC PRAHOVA

MARIN Viorel-Alin

Lucrarea de față pune în evidență valoarea didactică a studiului de caz, ca metodă activă de instruire și educare, în cadrul procesului de învățământ. Fiind în general cunoscut, studiul de caz promovează un demers didactic interactiv, bazat pe utilizarea unui ansamblu de procese și strategii cognitive, care conduc la formarea de competențe disciplinare și transversale, de atitudini și deprinderi, îndeosebi pentru dezvoltarea la elevi a capacităților aplicative, formative, ludice, euristice și de examinare critică, cât și a comportamentelor sociale, evitându-se, astfel, învățarea prin teoretizare excesivă. De altfel, prin intermediul acestei metode, în demersul de analiză de tip sistemic și dezbaterii colective de caz a potențialului turistic al lacurilor sărate din Slănic Prahova, se oferă semnificație și relevanță materialului de învățat a orizontului local, conducând spre o mai bună înțelegere din partea elevilor, care, astfel, se confruntă direct cu această situație reală, ce favorizează cunoașterea inductivă. Așadar, în această lucrare, se prezintă tipologia sarcinilor de lucru în cadrul studiului de caz pentru abordarea pedagogică a potențialului turistic al lacurilor sărate din stațiunea Slănic Prahova. În legătură cu aceste aspecte, studiul de caz reprezintă și o modalitate eficientă de apropiere a procesului de învățare de contextul extrașcolar, prin care îi determină pe elevi să studieze suplimentar și să realizeze comentarii, fotografii și chiar filmulețe sugestive.

THE URBAN GARDENS, BETWEEN GREEN SPACE AND FOOD UTILITY

MATEI Daniela

The lands within the build-up areas of the rural or urban areas are currently under the siege of residential, industrial, commercial, and agricultural employment. At present there is a larger interest in strengthening and increasing the local food production as an attempt to diminish the negative effect triggered by population growth, global climate changes or the volatility of food prices. Under the circumstances, the researchers' attention has been drawn to a long overdue resource neglected by microeconomics, namely the rural and urban gardens. In the rural environment, the gardens are those areas located in the immediate proximity of the household buildings and intended to produce agricultural products for own consumption. They also include a sort of perception related to a supplementary system of alimentary production on a small scale managed by the members of the family. This system is constituted of a variety of species of plants and animals which mirrors the natural ecosystem. The paper has a paralleling approach of the agriculture's ingress into the urban spaces through the multifunctional employment of the greenfield sites. Certainly, there is no question about urban agricultural replacing the traditional one as no city or town will ever be able to produce alone its entire necessary food. Yet, the urban gardens are a reality that should be seen as such since they can have a key role in the territorial land planning and designing. The value of agriculture from the urban spaces is first supported by their utility as an education and involvement tool within the community and, also backed by the fact that the products obtained offer the people involved in the process that unique sense of work value and the cultural continuity of a certain type of tradition as well.

**ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT
(A CASE STUDY: SIGHIȘOARA – TÂRNAVA MARE
PROTECTED AREA – ROSCI0227, ROMANIA)**

*MUNTEAN Octavian-Liviu, BUZILĂ Liviu, MĂCICĂȘAN Vlad,
MALOȘ Cristian, ROȘIAN Gheorghe, BACIU Nicolae*

This approach seeks to test the applicability and effectiveness of Geographic Information System (GIS) in Environmental Impact Assessment (EIA). A GIS and RIAM methodology have been developed and applied to a natural protected area (Sighișoara – Târnava Mare, Romania) included into the European Ecological Network NATURA 2000 (as Site of Community Interest – ROSCI0227). The elements of interest of the area are represented by the presence of 18 natural habitats (e.g., pastures, shrubs, and forests) and over 30 threatened species of flora and fauna (e.g., bats, mammals and frogs) which are vulnerable even to minor environmental changes. This area is subject of various pressures related to traditional activities (agricultural, pastoral and forest management), illegal waste deposits, roads, and settlements (as sources of in situ environmental pollution), active geomorphological processes, noise pollution, uncontrolled fire and tourism activities. Some sectors of the area are dominated by fragility and there the socio-economic development has a strong environmental impact. Negative impacts on protected area are linked to environmental vulnerabilities and they are assessed by using of a set of common methods (e.g., checklists) and techniques (e.g., Geographic Information System). Positive impacts are related to the socioeconomic benefits (e.g., ecosystem services) offered by protected area for the local community and other stakeholders. In this case, some methods like qualitative benefits appraisal and Rapid Impact Assessment Matrix (RIAM) have been connected by using of GIS technique. Our case study demonstrates that GIS technique has the great potential for improving the traditional assessment methodologies which are based on a mix of

quantitative and qualitative geographical and ecological data. We conclude that an integrated EIA based on GIS and RIAM is a powerful tool for a sustainable territorial management and biodiversity conservation at regional and local level.

CHANGES IN THE ACTIVE POPULATION STRUCTURE OF PETROȘANI DEPRESSION

MUREȘAN Gabriela Alina, LUNG Mădălin Sebastian

Numerous sociological and geographic studies insist on the consequences of industrial restructuring on the mining regions of Romania, particularly in Petroșani Depression. The most widely known effects were social in nature, especially high unemployment rates. However, the demographic consequences of such a process are equally important, with visible short, medium, and long-time effects: emmigration, low birth rates, population decrease, changes in the demographic structure. Our paper intends to analyze the changes that took place within the occupational structure of the area in the last 27 years, caused by mine closings and massive worker layoffs. Despite the fact that the industrial sector, once the defining feature of the region, has been in continuous decline, it continues to employ a significant portion of the occupied population in the region. Overall, however, according to statistical data, mining operations and activities are waning.

PIPELINES FOR ENERGY, INTERESTS FOR COMPANIES AND GREAT POWERS

NAGY Egon, LAKATOS Artur

Europe is currently dependant on fossil fuels from the post-Soviet space. With the outbreak of the Russian-Ukrainian dispute in 2006, this dependency became more relevant from strategic considerations, thus the Southern Gas Corridor initiative was born.

The North Stream pipeline – which supplies Germany, from Russia, through the northern seas – is fully operational. The same cannot be said concerning pipelines which are meant to supply the former Communist, currently EU member countries and the Balkans, due to rivalling economic (policies of big companies) and geopolitical interests. This article will analyse the most important pipeline projects, their economic and political background; it will also look into the reasons why some of these projects were unsuccessful while analyzing the possible outcomes of the projects that are still functional. The analysis will be placed in the settings of current international relations and geopolitics, taking into consideration the Ukrainian crisis, the turmoil in the Middle East, and the frozen conflicts of the Caucasus and its vicinity.

PERCEPTION AND VALORISATION OF INDUSTRIAL HERITAGE IN CRAIOVA CITY, ROMANIA

NIȚĂ Amalia

Many former industrial cities in Romania are part of the post-communism legacy, with their specific urban landscape and historical and cultural assets. Recently significant changes in terms of socio-economic aspects and urban landscape affected the urban identity of the cities, many of them still trying to find a way for urban regeneration and economic development. The industrial heritage (including factories, warehouses etc.) has become a valuable asset for economy or tourism, a source of space reinterpretation of many areas that were rejected previously by the public. Craiova has a number of used or unused industrial buildings included in the national cultural heritage list and a lot of potential for their valorisation. Currently the regeneration projects mostly focused on the commercial, administrative or sport reuse of these facilities and target to attract specific groups such as young people or professionals. The study aims to contribute to a better

understanding of the perception and attitudes of a group of population, not necessarily residents of Craiova, towards the industrial heritage of the city taking into consideration the background of understanding the cultural heritage and moreover the reuse and valorisation of this industrial heritage in the context of local development. The perception revealed a strong attitude and interest towards the industrial heritage of the city and the potential for conservation and reuse are valued highly. But some problems were also underlined: issues in terms of visual identification, improper reuse of facilities, poor economic benefits, a lack of support from the authorities. Thus, former industrial areas have to acquire new functions according to the needs of the city and can become tools in further guidelines for urban sustainable development. The paper provides suggestions for the future valorisation and image improvement of industrial heritage in the context of urban development.

URBAN TOURISM DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF ACCESSIBLE TOURISM IN CLUJ-NAPOCA

OPREA Marius George, BENCHEA Alexandru

Accessible tourism is a growing market, and the increasing number of tourists with special access has led in recent years to establishing more destinations without barriers. Cluj-Napoca, one of the main tourist destinations of Romania, has tried in recent years to make the city accessible for tourists with disabilities. The main purpose of this study is to examine the current facilities and services in Cluj-Napoca and to offer recommendations based on accessible global standards for integration into standardized development as an accessible urban tourist destination. The analysis of accessible tourism is based on the daily experience of one of the authors who is the voice of people with visual disabilities.

ZGOMOTUL URBAN ȘI ANCHETE LEGATE DE SĂNĂTATE. STUDIU DE CAZ – MUNICIPIUL ALBA IULIA

*OPREAN-CRAȘOVEANU Daniel-Marcel, IRIMUȘ Ioan-Aurel,
MOLDOVAN Crina-Lavinia, CUNTAN Lucia*

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a declarat zgomotul ca poluant în 1972. În ultimele decenii, calitatea mediului urban a atras interesul cercetătorilor din cauza extinderii urbane în creștere, în special în țările în curs de dezvoltare. Scopul acestui studiu a fost evaluarea efectelor expunerii la zgomot în șase zone de sunet urbane: Zone cu niveluri ridicate și joase de zgomot în scenarii de agrement, de lucru și de acasă. Studiu multidisciplinar. În prezentul studiu analizează zgomotul urban al municipiului Alba Iulia precum și diferite metode de combatere a acestuia. Studiul a fost realizat în două etape: Evaluarea nivelurilor de zgomot, cu elaborarea hărților de zgomot și a anchetelor legate de sănătate. Fondul construit existent în momentul de față nu oferă măsuri de protecție împotriva zgomotului, astfel trebuie determinate sursele de zgomot și localizate la nivelul municipiului. Sursele principale de zgomot identificate sunt traficul rutier, traficul feroviar sau industrial, acestea sunt completate la un nivel mai mic de zgomotul traficului aerian sau zgomotul industrial produs de unitățile administrative adiacente. Astfel regândirea acestor sisteme complexe și inter-conectate poate ameliora starea urbană existentă prevenind disfuncționalitățile între cartiere. Metodele de calcul implementate sunt cele solicitate prin HG nr.321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambient, cu modificările și completările ulterioare. Pentru traficul rutier este utilizată metodă franceză „NMPB – Routes-96”, pentru traficul rezultat din traficul feroviar este utilizată metodă olandeză, iar pentru zgomotul industrial – ISO 9613-2. Viziunea pentru municipiul Alba Iulia este aceea de a estompa zonele unde valorile dB sunt ridicate pentru a

putea îmbunătății calitatea de viață a cetățenilor. Modernizarea și importantă orașului este influențată de legătură cu orașele Europene. Prin prezentul studiu și măsurile acestuia de protecție pot fi implementate politici de amenajare și dezvoltare urbană a localității Alba Iulia și apropierea acestuia de Vestul Europei. Concluzionăm că utilizarea acestui tip de evaluare poate clarifica relația dintre expunerea urbană la zgomot și sănătate.

ROMANIA—AN UNDERAPPRECIATED TOURIST DESTINATION?

POP Ana-Maria, HOGNOGI Gheorghe-Gavrilă

Romania is one of the European countries with a great variety of landscapes and a high density of cultural objectives, but insufficiently used as a tourist destination. Even more, due to the lack of capitalization of the tourist offer, Romania is not perceived as a very attractive tourist destination for foreign tourists. Now, tourist information and promotion centers (CITs) as specialized structures subordinated to local and county councils represent important locations for the polarization of local and regional tourism products or offers. 371 CITs were identified in Romania, 98 CITs have national accreditation and only one has a regional accreditation. The largest share of CITs belongs to local centers (266). As conclusive issues, with few exceptions (the national or regional information centers), we can highlight that there is no centralized database as regards the tourism centers and their offers and services, and there are limited measures or policies for local governance.

CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES – FROM PREMISES TO ACHIEVEMENTS. TOURISM IN ROMANIA-SERBIA BORDER REGION AS CASE STUDY

POPESCU Liliana, NIȚĂ Amalia

The INTERREG IPA Cross-border cooperation programme, among other numerous programmes initiated by the European Union, offers ample opportunities for cooperation and social and economic development of neighbouring countries. Within the IPA CBC Romania-Serbia programme, the eligible area for joint action and financing includes three Romanian counties and five Serbian districts, empowering various institutions, local authorities and private non-profit organizations to develop new partnerships and projects to benefit the local and regional economy. The paper aims to assess the territorial impact of the cross-border cooperation programme at the Romanian-Serbian border, with focus on the tourism sector, focusing on the economic, social and cultural outputs of the projects, such as investments, key statistical tourism data, cultural events, local community benefits. Within the two programming periods, 2007-2013 and 2014-2020, tourism was ranked among the main pillars of development, either as a measure within the first priority axis (Economic and Social Development) during the first period, or as a major priority axis – Attractiveness for sustainable tourism during the latter. Thus, there were financed 30 tourism related projects, totalling some 15 mil US\$, where local authorities were the leader for most projects during the first programming period, while after 2014, the non-governmental organisations account for almost half of the projects' leaders. Not always, the municipalities with highest inflows of finances are those with the highest increase in the number of tourists, nights spent or significant visibility.

RECONFIGURATION OF THE WINE TERRITORY'S OF ROMANIA AFTER 1989

*RUSU Eugen, BOBRIC Diana Elena,
BREĂBAN Iuliana Gabriela, BENGHEA Alexandra*

After 1990, important changes in the structure of land use in Romania appeared, and in the field of viticulture there were decompositions and territorial reconfigurations with different intensities. In Romania, the evolution of the areas cultivated with vines is declining in two directions / trends. The first and most visible is represented by a relative stability of the cultivated areas in the counties of Moldova and NW Region. There are no significant changes at the communal level, except for some UATs with a high viticulture potential – Cotnari, Drânceni (VS), Tătărași (VS), Băneasa (GL) or Banca (VS), that register an additional area cultivated between 2006 and 2018. The second trend is represented by the significant reduction of the cultivated areas mainly in Oltenia, Dobrogea, the Tutovei Hills and the center of Buzău County. In addition, this decrease is also affected by a visible effect of spatial autocorrelation, an issue with important implications in the field of rural spatial planning in the eastern part of the country. The probable causes that led to this situation are: the adjustment of the national legislation, in relation to the EU requirements (the elimination of the plots cultivated with hybrid vines), the dissolution of the administrative capacity and of the agronomic expertise at local level, new logics of organization of the agricultural holdings (smaller plots and higher value-added finished product). Overall, the evolution of the areas cultivated with vines from the eastern side is less abrupt, compared to the situations recorded in the South-West, the center of Transylvania or in Banat.

THE GLOBAL NORTH-SOUTH ATLAS: MAPPING GLOBAL CHANGE

SOLARZ Marcin

In November 2019, Routledge will publish „The Global North-South Atlas: Mapping Global Change”. The atlas deconstructs the contemporary image of the North-South divide and advocates the need for the international community to redraw the global map, as the contemporary world map with the 1980 Brandt Line drawing a stark divide between developed and underdeveloped countries no longer serves its purpose in the twenty-first century. The atlas firstly analyses the genesis, nature and validity of the Brandt Line, before going on to discuss its validity through centuries and demonstrating the many definitions and philosophies of development that exist or may exist, which make it difficult to define a single notion of a Global North and South. The book concludes by proposing a new scheme of division between developed and developing countries.

LUMINI ȘI UMBRE ÎN EVOLUȚIA SECULARĂ A GEOGRAFIEI CLUJENE

SURD Vasile, PARASCHIV Viorel

Înființarea școlii superioare de geografie la Cluj-Napoca se asociază cu Marea Unire de la 1918, răspunzând unui deziderat național cardinal, acela de cunoaștere a spațiului geografic transilvan, tălmăcit până la acea dată, majoritar de către condeie străine. Un rol hotărâtor în susținerea și dezvoltarea geografiei la Cluj l-au avut geografii francezi Emmanuel de Martonne și Robert Ficheaux, care deși de formație geomorfologi, au avut marele merit de a străbate la pas pământul Transilvaniei, luând contact direct cu realitățile economice, spirituale și etnice. Acest episod al prezenței

geografilor francezi mai sus menționați la Cluj, și traseele lor memorabile prin satele și orașele transilvane, avea să fie un argument peremptoriu al solicitării lor ca experți neutri la conferința de pace de la Paris vizând trasarea graniței de vest a României (pentru o mai bună edificare a se consulta articolul lui Neacșu V. și Neguț S. din Terra, 2018). Pe durata dictatului de la Viena (1940-1944) geografia a fost strămutată la Timișoara, fiind o etapă de regres evident, cu toate că strădaniile geografilor clujeni și bănățeni de a ține un standard profesional ridicat (lipsa de candidați și a schimbului de publicații în țară și străinătate, ș.a.). Până la schimbarea codurilor politice din decembrie 1989, geografia a funcționat la parametri normali, cu durata studiilor de 5 ani și a 25 de studenți/an de studiu, fiind inclusă sub aceeași cupolă administrativă cu biologia și geologia. La 22 iulie 1994 s-a decis înființarea Facultății de Geografie la Cluj-Napoca ca entitate separată de către rectorul Andrei Marga și a cancelarului fostei facultăți de biologie-geografie-geologie, Vasile Surd, acesta din urmă fiind numit decan al noii facultăți de Geografie (aprobarea Ministerului Învățământului cu nr. 38212/17 septembrie 1994). A crescut vertiginos numărul de secții și cel al studenților, înființându-se și extensii de profil la Sighetul Marmației, Gheorgheni, Zalău. În paralel și treptat a scăzut la cote alarmante calitatea învățământului și s-a degradat iremediabil deontologia profesională prin practici de plagiat a unor lideri, unele cu ecou internațional. Pe piața muncii, ca și în alte domenii, s-a ajuns la o „saturație geografică”.

TOURIST'S PERCEPTION IN THE COMMUNITY OF LEGEND TOURISM IN ROMANIA – DRACULA TOURISM

*TEODORESCU Camelia, DUCMAN Andrei, POP Vasile,
SZEMKOVICS Laurentiu, RADOI Irina-Valentina, BIRA Nicoleta*

Legend tourism registers a constant growth nowadays. Bran, through the legend created around the character of the notorious Dracula, as well as of the historical character Vlad Tepes, attracts more tourists from year to year. The present study aims to analyse the degree of satisfaction of the demands of the tourists visiting Bran, starting from the legend, the castle and the products related to them. The methodology was based on the empirical analysis, the application of a questionnaire, both online and s on the field, among tourists, followed by the graphical representation of the results. The sample amounted to 347 responses. The results obtained from the application offer an overview regarding the needs and expectations of tourists related to the Dracula phenomenon and to the legendary tourism in the Bran area. The results of our study can be used by those interested in the development of tourism in general, as well as of the legend tourism in particular, in order to satisfy the demands of tourists, which seem to be increasingly captured by the legend, mystery, briefly said, by Dracula.

THE SOCIO-ECONOMIC ADVANTAGES OF THE RESIDENTS OF BRAN AS CONSEQUENCE OF THE DEVELOPMENT OF LEGEND TOURISM

*TEODORESCU Camelia, RADOI Irina-Valentina,
POP Vasile, DUCMAN Andrei, BIRA Nicoleta*

The study is based on the socio-economic analysis of the residents of the commune of Bran, Brasov County, Romania, regarding the importance of tourism and, in particular, of the legend tourism, which appeared at the same time with the legend

of Dracula. There were investigated the conditions in which Bran Castle maintains this tourism, through the legend, thus generating an income for the local population. At the same time, the study aims to analyse the degree of satisfaction of the residents regarding the sale of their own products and the insurance of the non-cash income, throughout the year. The methodology was based on the empirical analysis, the application of a questionnaire online and on the field, being also conducted a social survey among the residents, followed by the graphical representation of the results. The sample amounted to 398 responses by the application of the questionnaire and 56 residents being interviewed. The results indicate a gain in terms of residents' incomes, but there is also the possibility of diversifying them. There is also necessary a better arrangement of spaces for the commercialization of specific products mingled together with those required by the Dracula phenomenon. The results of our study can be used by those interested in developing this infrastructure, so necessary for residents and tourists as well.

DEMOGRAPHY, EDUCATION, HEALTH, AND CULTURE IN CLUJ METROPOLITANE ZONE (APAHIDA, AITON, BACIU, AND BORȘA COMMUNES)

TIMIȘ Minodora

The analyses of the human settlements and population in Metropolitan Cluj Zone, as everywhere, depends both, on the social, economic, and historical context, and the peculiarities of the environment favored or restricted the way of natural also anthropic resources. Formed in 1992, Metropolitan Cluj Zone, represents an administrative-territorial unit, covering 1537,54 km² and 418.153 inhabitants (2014). Extended on 30 km radius around Cluj city Cluj metropolitan zone includes two concentric rings, situated on the closest position to Cluj city and contained the communes: Apahida, Baci, Chinteni, Florești, Aiton, Bonțida, Borșa, Căian,

Ciurila, Cojocna, Gârbău, Gilău, Jucu, Petreștii de Jos, Sânpaul, Săvădisla, Tureni and Vultureni.

For a better comparative reflection of my points of interest, I choose two communes which are situated on the first concentric ring as Baciú and Apahida communes, Aiton and Borșa, from the second ring. All communes have a long old habitation, which goes from roman period from nowadays, but they seem to have a different evolution. A short look at the dynamic evolution, education, health, and culture access will be significant for the issue proposed.

AGRICULTURAL LAND AND ACTIVITIES IN MUREȘ COUNTY

TOFAN George-Bogdan, NIȚĂ Adrian

This study aims to analyse one of the most important land usages, that of agricultural land, which, in 2016, held 61.2% of the entire territory of Mureș County. Of all the land uses, the most extensive are arable lands (220,797 hectares), followed by pastures and hayfields (183,519 hectares), while orchards and vineyards occupied only 6,815 hectares. In terms of crops, grain is the most widespread (corn, wheat and rye, barley, oats), followed by fodder plants (alfa alfa, clover, and corn), industrial plants (sunflower, canola, soybean, sugar beet), vegetables (tomato, cabbage, onion, edible root vegetables, pepper, cucumber), as well as potatoes and melons.

DAS LEBEN UND DIE BRÄUCHE DES DORFES SALVA, WERTE DER KULTURLANDSCHAFT

VASILIȚĂ-CRĂCIUN Ileana-Cristina

Die Werte der Kulturlandschaft im Dorf Salva spiegeln außergewöhnliche Merkmale wieder und sind ein unbestreitbarer Beweis dafür, wie der Mensch im Laufe der Zeit mit der Umwelt interagiert hat. Falls das Phänomen der Globalisierung immer

ungünstigere Situationen schafft, ist Ihre Existenz gefährdet, was den Verlust der Identitätskomponenten nach sich zieht. Daher wird eine Diagnose der regionalen Dynamik, aber auch einige Vorschläge für eine künftig harmonische Entwicklung als notwendig erachtet.

NEW PERSPECTIVES ON DEMOGRAPHIC RISKS IN OLTENIA'S SMALL TOWNS

VÎLCEA Cristiana, ȘOȘEA Cristina, POPESCU Liliana

The dynamics of the urban system in Oltenia is closely correlated with processes of historical, socio-economic and political nature that have significantly influenced the hierarchical distortions of urban settlements. In this sense, as a result of forced industrialization and legislative interventions, small towns in Oltenia have undergone disruptive dynamics during the post-communist period and they individualize by a rather marked demographic „poverty”, massive migration of the labour force, a pronounced economic restructuring and implicitly, a loss of urban characteristics. The study highlights the fact that small towns remain most numerous (their number increasing during the last 3 decades) and have a significant share within the urban network in Oltenia, the proportion of the inhabitants of these towns in the total urban population having been constantly increasing during the last decade (from about 25% in 2007 to over 33 % at the moment). The indicators we have used (demographic ageing, gender gap, infant mortality, general mortality rate, economic dependency, poverty) and the extrapolation of evolution trends highlighted the fact that this phenomenon masks an increased demographic risk, currently specific, because the social and economic status of this category of urban settlements can rather be associated with the rural. All data and modelling scenarios were processed using the tools of Spatial and Geostatistical Analysis functions in a GIS environment. The

paper also focuses on the main groups of social risks, particularly the unemployed, Roma population and children at risk, highlighting critical situations for some of the small towns.

THE CULTURAL LANDSCAPE AS A FACTOR OF TOURISM DEVELOPMENT IN THE TRANSYLVANIAN PLAIN

*VODIȚĂ Adrian, BARTA András-István, SCHUSTER Eduard,
RABOȘAPCA Irina, CIOANCA Lia-Maria*

The diverse cultural landscape from the Transylvanian Plain constitutes a strong basis for the development of local tourist activities. This diversity is the result of the ethnic structure, which induced different land use patterns, produced various rural architectural types, and multiple cultural models. The combination of these factors effected a variety of cultural landscapes, that are influencing the tourism in the area. Promoting these landscapes as potential development factors for tourism represents one of the main activities that may improve the living standard for the local communities.

GENDER GAP IN HIGHER EDUCATION. ENROLLMENT DATA FROM „BABEȘ-BOLYAI” UNIVERSITY

BÎRSĂNUC Elena-Manuela, MAN Titus-Cristian

The higher education enrollment gap has been studied often in the past years. The gender gap in higher education has deepened in the last decades rising questions about the causes and consequences of this phenomena. The present study analyses the gender gap in higher education based on evidence from „Babeș-Bolyai” University (UBB) enrollment rates for the 2013-2018 period. The main objective is to examine the gender differences regarding the main study field chosen by the high school graduates, also taking into consideration the distance between home residence and

educational institution addresses, the age and the variation between high school profile and faculty specialty, and their hypothetical causes. The international trend (with higher rates of women in higher education than men) is also relevant at a national scale leading to a reversal in the gender gap compared to previous decades. The results show relevant information about UBB gender enrolling rates by domains, polarizing areas, age and residence area. Thus, after 2013 the enrollment trend reversed, having higher rates of students from urban areas (27% in 2013, 63% in 2018). In addition, it was noticed that the female enrollment in higher education was constantly greater than male's, in both rural and urban areas, varying between 61-63%. Furthermore, the analysis showed changes between high school profile and faculty domain, based on current job availability and the labor market trend. Relevant gender fluctuations were registered in technical and information technology, as well as in economy, social, and political sectors.

PERSPECTIVES OF THE TERRITORIAL PLANNING IN BUKOVINA

CHIRIȚĂ Viorel

The paper proposes the analysis of possible territorial planning scenarios, associated with the mining tourism, ecotourism and territorial relations between adjacent communities and protected areas or the potential generated by rural and urban cultural landscapes in Suceava County. In the new Master Plan of Suceava County are identified areas with favorable relations to the association between the natural and cultural potential for tourism, especially in the extra-Carpathian areas or from the eastern border of the Obcina Mare, on the axis of Moldova or in the Țara Dornelor (Dornelor Land). Also, through the field studies carried out within the DIPACULT project, the scenarios for the development of the

Bucovina rural area take into account the mining areas and the adjacent rural ones, with all their particular dimensions of legal, economic, social, perceptual dimension but also the possibility of new potential for sustainable development in communes: Șaru Dornei, Fundu Moldovei and Ostra, benefiting from the know-how of closed mining areas in Wallonia (Belgium). Considering our approach associated with the current trends of tourism development in Bukovina, through the new types of tourism resources and proposes a new form of tourism, tourism for the former mining areas, in a perspective of planning the rural territory, which is added to the layout of the dominant geographical territory: cultural, white or green tourism in Bucovina.

REAL ESTATE MARKET IN FLORESTI, CLUJ COUNTY. EVOLUTION AND TRENDS

DOHOTAR Vasile

Floresti is the locality in Romania with the most spectacular development, of the last 30 years, especially after 2006. Thus, in a little over 10 years, the population of the locality has increased from 7,600 inhabitants in 2007 to 33,000 inhabitants in 2017, appreciating that together with the non-residents the population is approaching 50,000 inhabitants. In terms of real estate development, during the mentioned period, Floresti exceeded the „great neighbor” Cluj-Napoca, as the number of housing units, respectively over 16,000 units compared to over 12,000 units in Cluj-Napoca. Named a „bedroom neighborhood”, after others an „urban suburb” of Cluj-Napoca, Floresti is, de facto, a completely urbanized city, by itself, with its own economy, administration, etc. Considered in the public perception, as an „urban failure”, at least in the first years of development, after the real estate crisis of 2008-2011, this perception about the location has largely faded. Today we can talk

about positive aspects in real estate development, both territorially and under the aspect of urban amenities and infrastructure.

THE LIFE CYCLE OF BROWNFIELDS. SOME CASE STUDIES OF MILITARY BROWNFIELDS IN ROMANIA

FILIP Sorin

Numerous studies carried out after 2000 reveal the need for brownfields inventory and their classification into one of the generally accepted categories. From this point of view, it is noted that some studies have addressed the theoretical and practical aspects associated with brownfields, such as their classification; the main types of brownfields analyzed are industrial, agricultural, military, commercial, sports or infrastructure. One of the ubiquitous concerns both in the form of reports and scientific articles is that of brownfield rehabilitation, both as a mode of action and efficiency. The political and geostrategic changes in Europe after 1990 were also reflected in the restructuring of the national military systems. In addition, the integration into NATO of many Eastern European countries, including Romania, has resulted, among other things, in the abolition of a high number of military units. Thus, areas were generated that gradually received attributes that allow them to fall into the category of brownfields. Their number, their considerable surface and their spatial position make them have territorial implications in the topics of local planning and development. Such areas were identified, monitored and analyzed on the basis of multiple criteria that allowed the identification of evolutionary patterns, opportunities but also of negative examples of functional reintegration.

FUNCȚIONALITATEA URBANISTICĂ A SPAȚIULUI AMENAJAT. STUDIU DE CAZ: MUNICIPIUL REGHIN

GHERASIM Rareș

În concordanță cu gradul de efectuare al funcțiilor din cadrul sistemului din care face parte, orice unitate administrativ-teritorială și în speță spațiul amenajat aparținător își poate creiona o direcție organică de dezvoltare. Mai concret, prin direcție organică de dezvoltare ne orientăm asupra conceptului de dezvoltare durabilă ale cărei beneficii se vor reflecta în primul rând prin accesul la fonduri nerambursabile oferite de către Uniunea Europeană iar impactul se va evidenția prin creșterea calității vieții și dezvoltarea comunităților. Perspectiva realității din România arată deocamdată o orientare mai degrabă spre sustenabilitate pe termen scurt ca urmare a situațiilor economice problematice sau instabilităților politice. Totuși această atât de necesară tranziție spre durabilitate începe să își fac simțită prezența și utilitatea. Însă problema ce persistă o reprezintă incapacitatea de acces la fonduri, cauzată de lipsa funcționalității (statute acordate fără temei, lipsa de transparență decizională, birocratie, corupție). Reforma administrativ-teritorială poate aduce, în schimb, soluția la accesarea fondurilor și accelera dezvoltarea atât de necesară. Cercetarea de față își propune să analizeze funcționalitatea urbanistică a spațiului amenajat din unitatea administrativ-teritorială Reghin folosind aplicații de sisteme informaționale geografice în analiza datelor și concretizarea acestora în modele algoritmice obținute conform unei metodologii de cercetare compusă din partea de culegere a datelor din teren, crearea de date noi, preluarea și bineînțeles procesarea datelor urmată de interpretarea acestora. În cadrul lucrării vor fi vizate aspecte ce țin de evoluția spațio-temporală, vulnerabilitatea teritorială, preabilitatea la extinderea urbanistică și analiza funcționalității spațiului amenajat, alături de gestiunea integrată a acestuia.

**MOMENTE DE RĂSCRUCÉ DINTR-UN SECOL
DE ACTIVITATE GEOGRAFICĂ ROMÂNEASCĂ.
PRIVIRE SPECIALĂ ASUPRA SITUAȚIEI DE LA CLUJ**

HODOR Nicolaie

Atât pe plan mondial, cât și în România, s-a scurs un secol agitat, cu vremuri de pace, dar și cu războaie și revoluții. Au fost și perioade de democrație, dar și dictaturi, ani de bunăstare, dar și de foamete și de crize economice. Constituirea statului unitar, prin unirea celor mai importante provincii românești a dus la consolidarea țării. Geografia s-a dezvoltat în mod corespunzător și s-au înființat noua facultate de la Cluj. Doi mari geografi, Emmanuel de Martonne și George Vâlsan au inițiat noi curente și direcții de cercetare și de studiu la Cluj. În noul război, care a urmat, s-au pierdut multe vieți omenești, teritorii și resurse. După aceea, statul a fost condus, în mare parte, de străini. Îngrădirea libertăților democratice pentru aproape o jumătate de secol a împiedicat dezvoltarea științei geografice. În facultățile de geografie, s-au introdus ca discipline obligatorii de studiu materii politice și Geografia URSS. Fondatorul geografiei românești moderne, Simion Mehedinți și alți geografi de mare valoare au fost interziși. Alții au fost întemnițați. Singurul conducător de doctorat din țară care a rezistat a fost Tiberiu Morariu de la Cluj. În timpul lui Ceaușescu a avut loc o mică destindere spre libertate, dar au rămas interzise multe ramuri științifice antropogeografice. După anul 1989, și-au găsit locul în planurile de învățământ mai multe discipline științifice moderne, s-au înființat noi facultăți și specializări. În ultimii ani, a apărut din nou o serie de îngrădiri dictate de conjuncturile politice. De-a lungul acestui secol, s-a menținut mereu o legătură puternică între sistemele politice și economice și desfășurarea activităților geografice .

ASSESSING THE QUALITY OF ROMANIA'S LOCAL ENVIRONMENTAL ACTION PLANS

*HOSSU Constantina-Alina, IOJA Ioan-Cristian, MITINCU Cristina,
ARTMANN Martina, HERSPERGER Anna*

Environmental action plans are intended to provide the main guidance for environmental protection, playing a vital role in reconciling environmental protection with social and economic development. However, there is limited understanding of the quality of such environmental plans. Therefore, our study aims to systematically evaluate the quality of Romania's Local Environmental Action Plans (LEAPs). We used a theoretical framework based on both rational and communicative approaches to evaluation and an in-depth content analysis of 32 LEAPs to comprehensively assess the plans. Our results indicate that LEAP quality is moderate overall. Most of the plans explore the current environmental conditions and pressures that require attention and identify a wide range of actions to address environmental issues. LEAPs are moderate in identifying tools for implementation and monitoring provisions and ensuring the participation of public in the planning process, but weak in establishing goals and coordination across different governmental levels. The communicative content of the LEAPs reveals a moderate ability of plans to craft an appealing policy message. Our study offers recommendations for LEAPs coordinating agencies so that they accelerate improvements to the plans by strengthening the weak plan quality principles.

URBAN PROTECTED AREAS – A NEW WAY TO PROMOTE SUSTAINABILITY IN URBAN PLANNING?

IOJA Cristian, NIȚĂ Mihai, BREUSTE Jurgen

Urban protected areas constitute a new challenge for urban planning and management, being an alternative instrument for cities to achieve a their livable, resilient and sustainable targets. In comparison with natural protected areas, urban protected areas have very flexible rules for designation, being smaller, more fragmented, more disconnected and more vulnerable to human threats. Urban protected areas are valuable in terms of biodiversity and ecosystems, being enough to have a few protected species or ecosystems to offer the arguments for their designation. The presentation shows different perspective of urban protected areas around the world and how they are included in planning process. The ecological, social and planning dimensions are considered.

FORUM THEATRE? METHOD OF TEMPORARY PARTICIPATORY PLANNING OF THE SOMEȘUL MIC RIVER IN CLUJ-NAPOCA, ROMANIA

KOBULNICZKY Bela

In this paper, we will present the research results focusing on the forum theatre as a method of temporary participatory planning of the Someșul Mic River in Cluj-Napoca, Romania. The forum theatre is a non-formal education method, the purpose of such research is to achieve inter-human connections through various techniques. Besides the non-formal framework, the natural environment will be presented by the contribution of the Someșul Mic River to this activity, as well as to the local community. The starting point of this research is how the local community will collaborate on the deployment of such an activity. In order to verify the feasibility of this activity, we used the semistructured interview, while

collaborating with various non-governmental organizations, university students, and professors. The statistics obtained as a result of interviewing inhabitants of Cluj-Napoca will be reflected in the future organization of such an event. The conclusions focus on the impact of non-formal education on improving human relationships, but above all on overcoming the existing boundaries in a community.

HOW SMART IS SMART ENOUGH? MOBILITY AND URBAN DEVELOPMENT IN CLUJ METROPOLITAN AREA

*MAN Titus-Cristian, RUSU Raularian,
MOLDOVAN Ciprian-Sandu, BÎRSĂNUC Elena-Manuela*

Recent housing developments show increasing pressures on urban and suburban areas. Often, these developments generate additional flows of commuters to urban attractors impacting mobility due to the condition of the road infrastructure which does not develop at the same pace. Cluj Metropolitan Area is a mono-centric system polarized by Cluj-Napoca City which concentrates 45% of the total county population. Since 2011, the population of the metropolitan area increased by 15.7% (almost 14 000 persons) while the population of Cluj-Napoca remained relatively constant. Thus, increasing values of car traffic are registered requiring optimal solutions for a better urban mobility management (volume-capacity ratios less than 75% for road segments and junctions) including but not limited to: public transport development (infrastructure and dedicated bus lanes), car-sharing and carpooling solutions leading to limited usage of private cars and green transportation. Nowadays, at global and European scale, the main solutions are focused on the use of hybrid cars, alternative means of transport such as bicycles or electric scooters. Although these are mainly individual choices, they could be adopted by the local authorities and integrated in urban development strategies and transport policies.

USING GIS TECHNOLOGY FOR MAPPING AND ANALYSIS OF TOURIST FLOWS FROM SIGHETU MARMATIEI DESTINATION

MĂRAN Petru Daniel, KOSINSZKI Sorin Alin, BILCEC Maria Emilia

The analysis of the tourist flows within a tourist destination allows a better management of that particular destination. Understanding the intensity and dynamics of tourist arrivals is useful for both tourism investors and local public administration who carry out projects regarding the development of the tourism and general infrastructure in the receiving region. Also, such information is absolutely necessary for the tourism marketing, in order to adapt the region's offer on the tourism market. The paper presents a statistical and spatial analysis data collection system regarding the tourist flows from the destination of Sighetu Marmatiei. This model is used within the National Center for Tourism Information and Promotion in the municipality of Sighetu Marmatiei for the registration of visitors. The data collected during 4 years of operation of the tourist information center can be considered as a statistically representative sample on the tourist flows from the ethnographic region Maramureș, allowing the statistical, demographic and spatial analyses to be carried out within the management of visitors from the tourist destination Sighetu Marmatiei.

GIS MODELLING FOR THE PROSPECTIVE RESEARCH OF SKIING AREAS FROM THE ROMANIAN CARPATHIANS

*MĂRAN Petru Daniel, KOSINSZKI Sorin Alin,
BILCEC Maria Emilia*

The conducted research aimed at the spatial analysis of the winter sport resorts from our country with the purpose of determining a favorable index for the development of the skiing area in Romania. The model was developed using the ArcGIS Pro

Software and the Maxent statistical pack. A series of climatic variables, topography layout, demographic and accessibility factors were analyzed in order to achieve the spatial distribution of the skiing area. The model has produced excellent predictive results, being a useful tool for the superior capitalizing of the entire Carpathian tourism potential on arranging skiing areas. In order to verify the model implemented with Maxent, a case study is carried out on identifying the areas favorable to the arrangement of the skiing domain within the administrative territory of Sighetu Marmăției.

URBAN PLANNING IN ROMANIA – ASSESSING THE REGULATIONS AND POLICIES DIRECTED TOWARD NATURE-BASED SOLUTIONS

MITINCU Cristina-Gabriela, IOJA Ioan-Cristian, NIȚĂ Mihai-Răzvan

The development of urban areas is influenced by a series of factors like natural characteristics, demographic and economic evolution and the urban planning approach. The dynamic and rapid transformations which often occur has raised many problems in the management and planning of these areas. Nature-based solutions represent the key of improving environmental quality through which urban areas can increase their resilience to new environmental challenges and promote sustainable demographic and economic growth. Nature-based solutions should find their role in urban planning in order to overcome the specific implementation problems. Thus, the study identifies the official documents approved at national, regional and local level regarding the subject of urban ecosystem resilience and the approach of nature-based solutions and analysis their integration potential in urban regulations and policies (environmental permits, development and environmental plans and strategies). After, we applied an evaluation protocol using a scoring system in order to

evaluate the information base, the objectives and implementation means of nature-based solutions. The results show that the analyzed documents, there are no direct references to nature-based solutions. However, a number of measures have been identified that have the potential to integrate different categories of nature-based solutions, mainly into domains such as: air quality, water management, biodiversity, natural hazards, transport, agriculture and landscape. Thus, the decision makers must establish evaluation methodologies and address concrete targets and measures aimed to urban management, viewed in terms of environmental impacts.

THE MENTAL DELIMITATION OF HUEDIN'S LAND

MORAR Livia Gina

The present paper aims to present the regional particularities of Călata Land or „Ținutul Huedinului,, considering some historical facts. This land is a geographical area where can be found the population, but it has same particularities compared the territories. „Ținutul Huedinului,, has a stereotypical position between Mții Apuseni, Pod. Transilvaniei, Pod. Someșan. The main influence is from the Cluj region, „Ținutul Huedinului,, includes authentic Romanian population from Muntele Mare, Mții Vlădesei and Nadășului, Căpuș.

AXELE GEOGRAFICE DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ IN JUDEȚUL SĂLAJ SI VALOAREA AXEI

PANIE Sergiu

The article studies the geographical space of Sălaj county, highlights the types of geographical development axes identified in the county. The orographic axes, centred on the mountainous units

of Apuseni Mountains, part of Western Carpathians. The hydrographic axes, the network of springs and rivers, which is characterised by a flowing regime permanently influenced by the quantity of rainfalls. The transport axes assure the internal connectivity in the geographical space of the county and external connectivity to the North-West area of Romania and South-East of Europe. The economic axes support and assure the development of multidimensional connectivity between municipality, towns and communes of the county, in the current globalization background. The tourist axes, interdependence elements of tourist objectives and businesses. Presentation of a case study, the geographical development axis of Someşului River-Căpâlna-Gâlgău-Ileanda-Jibou-Benesat, identified in the North-Eastern geographical dimension of Sălaj county, on the water stream and the meadow of Someş River. The research of this topic uses the scientific form of geographical development axes, highlights and makes the analysis of territorial elements in axis: communication paths by road, railways, categories of use of the land, value of axis, etc. For data processing and gathering of results that we presented, we used methods and techniques of geographical software systems.

INCLUSIVE TOURISM COMMUNICATION AND ACCESSIBLE TOURISM IN CLUJ-NAPOCA

PÂRVULESCU Mara, MĂLĂESCU Simona

Accessible tourism still faces challenges in a series of developed countries around the world. Usually, the practical challenges are more obvious, but the theoretical challenges and the legislative ones in adapting the tourism infrastructure are equally important. This paper addresses the issues in the Romanian context and present the state of the art in the autochthonous research. Empirical evidence is presented on the way heritage is

communicate for special needs tourists in the broad context of accessible tourism infrastructure adaptation of the city-center of one of the Romania's most visited urban destinations: Cluj-Napoca. In the last years accessible tourism was correlated with the concept of eudaimonic wellness. With this aim in sight or just reproducing good practice examples, Cluj-Napoca seems to be on the right track (although at an incipient stage) in respect of adjusting and designing tourism infrastructure and mindsets in order to make the touristic city more accessible. Gradually, starting from 2013, the presence of tourism facilities emerged in Cluj-Napoca including 3D maps with legend elaborated in Braille alphabet, miniatures and tactile models, digital audio and visual impaired adapted contents for emergent technologies devices. Thematic tours for the Middle Age and Antic cultural heritage are also available in order to safely and appropriately be explored by the visual impaired tourists. Cultural institutions (museums, theatres, opera houses etc.), religious objectives and cultural centers seem to be among the spear-head institutions in their quest to accommodate special needs tourists. The most widely spread adaptation of the tourism infrastructure in Cluj-Napoca address motor impaired tourists' needs. Considering the amplitude of the infrastructure adaptation (and funding) needed for appropriate inclusive tourism (hence the latency in development), the less costly immediate action should be developing the SP applications intended to facilitate the tourism experience for all types of impaired tourists. An app can give recommendations and direct information at any moment during their trip about the localization and facilities offered by their points of interest in accordance with their interests and compatible with their restrictions. The appropriate form of heritage interpretation could be associated, and the information filtering and contents could be personalized based on the profile and customer data already collected by the smartphone on the user.

THE GEOGRAPHICAL AXES OF DEVELOPMENT

POP Călin Cornel, LAZĂR Aurelia

The geographical axis can be defined as a line of spatio-temporal force allowing in a temporal-spatial manner the geographical diagnosis and prognosis of a territory that can take different geometric conformations and sizes according to the capacity of componental polarization (Pop, 2003). The geographical axes consist of elements and the way they behave reflects the operating conditions. The operation links in a unified complex the ensemble of the aspects that act on these types of structures integrating them to their natural environment, the historical background and relations, offering them the means with which they can accommodate to the higher complex (region, country, continent) and can integrate the lower complexes (networks, nodes, scenery). In a geographical axis the relations are diverse, complex and perform material, energetic, informational and relational functions. The relations stand as subject to permanent, temporary and random factors, which also influences and directs them. The relationships are of a synergistic, coevolutive and mutual support type. Reflecting the relations, it results at different times varying fragility, degradation, stability or regressive conditions. Regarded as territorial structures the geographical axes fulfill, offer and carry at least three of the characteristics of the smart structures namely: the geographical axes are ordered structures; the geographical axes are coherent structures; the geographical axes are organizational structures. The geographical phenomenon is structured according to specific dimensions, which allow the systemic ordering for the factual geography, which thus will put new states, always different from the previous ones, but with proportional loads according to the material, energetic and informational potential from the system of origin or acceptance. The dimensions of the geographical axes as systems are functions of the collecting and operation capacity of that system. Moreover, the axis disposes of other territorial charges

such as history, demography, settlements, the social charge, education, politics, government, culture, religion, ethnicity, technics etc. The present state of the axis (Sp) does not depend only on the present action, but it is a sum, an accumulation of all the already undertaken, past actions (At). The future status of the geographical axes (Sv) will also depend on the present actions of this (Ap). Therefore, under the form of equations we have: $Sp = \Sigma At$; $Sv = Sp + \Sigma Ap$.

DINAMICA CONSTRUCȚIILOR ÎN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA (2008-2018)

*POPA Marcel-Lucian, SURD Vasile,
PĂCURAR Bogdan-Nicolae, NICULA Alexandru-Sabin*

Cercetarea noastră explorează într-un context relațional dinamica construcțiilor din orașul Cluj-Napoca, în ultimul deceniu. Sursele de date utilizate provin din cadrul primăriei Cluj-Napoca respectiv imobiliare.ro/cluj. Baza de date conține 19195 de înregistrări valide cu privire la clădiri, autorizații de construcție, modernizări de construcții, parcuri, afișaje publice/private și alte infrastructuri teritoriale. Analiza multicriterială bazată pe omogenitatea arhitecturală, urbanistică și istorică, a facilitat decuparea intravilanului pe cartiere, zone și subzone. De asemenea, studiul s-a axat pe realizarea unor corelații între destinația autorizațiilor de construcție și caracteristicile pieței imobiliare (prețul terenurilor, al imobilelor) în vederea cartografierii zonelor de presiune/relaxare în sectorul construcțiilor imobiliare. Rezultatele cercetării surprinde dinamica pulsatorie și trendurile construcțiilor și a prețurilor imobiliare în diverse contexte concurențiale, diferențiate crono-spațial. Cercetarea noastră aduce în lumină un topic de actualitate într-un oraș în care dinamica construcțiilor și piața imobiliară comportă un ritm de creștere accelerat și diferențiat ca intensitate, în raport cu ceilalți

poli de creștere competitivi la nivel național. În final, studiul încearcă să răspundă la următoarele interogații: (1) „urbanismul derogatoriu și ritmul actual de construcții poate conduce la o dezvoltare sustenabilă a orașului Cluj-Napoca?” (2) „trendul actual de dezvoltare imobiliară respectă principiile unei planificări spațiale urbane sustenabile?”.

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE AND LOCAL DYNAMICS: TIMIȘOARA AND NOVI SAD

POPA Nicolae

The article proposes a reflection on the evolution of the logic of designating the European capitals of culture, focusing on the stakes pursued and the differences of impact on local urban life. The case study on the cities of Timișoara and Novi Sad, designated CEaC for the year 2021, is centered on the comparative approach of the applications, respectively on the evaluation of the degree of implementation of the projects. We analyze in particular the orientation towards capitalizing on the local entrepreneurial spirit, by developing creative industries, with a significant role in regenerating the urban heritage and stimulating the participatory spirit. The similarities and differences between the two cities that polarize the DKMT euroregion are highlighted, both in the sphere of patrimonial inheritance and in that of exploiting the development opportunities created by the title obtained in 2017. The contrasts between the proposed objectives and the mobilization for their achievement, respectively the elements of collaboration between the two cities, in the perspective of the year 2021, are also highlighted.

HOW DO UNDERGRADUATE STUDENTS CHOOSE THEIR FIELD COURSE AND HOW SATISFIED ARE THEY WITH THEIR FIELDWORK EXPERIENCE?

RĂCĂȘAN Bianca-Sorina, EGRESI István

The same way that motivation is responsible for guiding and stimulating people in general and students, in particular, to accomplish their goals and projects, satisfaction ensures the pleasure derived from these activities whether they are needs, wishes or expectations that are formed by themselves or by living in today's society. The purpose of this paper was two-fold: firstly, to determine why students from Faculty of Geography prefer stationary fieldwork over itinerant field trip when it comes to choosing one that fulfills their commitments towards the Bachelor's degree program as part of the professional development that they are aiming at through higher education; and, secondly, to study the level of satisfaction of the students towards the main components of a fieldwork in terms of both learning and social environment. In order to achieve an accurate understanding of the real motivation for this type of field trips and satisfaction with the pedagogical design, not only that students were asked to fill in a questionnaire focused on rating correspondent aspects of their overall experience on a scale of 1-5, but they also were invited to participate at a focus group discussion (FGD) within which additional information emerged. Thus, data collection and analysis methods and procedures involved quantitative methods that were reinforced by qualitative ones supporting all the answers to the questions from the questionnaire with specific examples that were obtained during the FGD, enabling a set of results and conclusions according to which the idea of spending some quality time in valuable interactions with others – either with friends and colleagues, both in professional and social contexts, or with unknown people (locals, tourists, specialists) willing to interact as well – turned out

to be the main force and factor to ensuring successful experiences in the opinion of most participants to the fieldwork.

DEVELOPMENTAL GEOGRAPHICAL AXES. CASE STUDY: CLUJ COUNTY

SĂPLĂCAN Cerasela-Cristina

Developmental Geographical Axes in Cluj County: specific forms of organization and sustainable development of the territory, definition, organisation, relationing, semantics and scientific approaches.

EXPLORING TERRITORIAL DISPARITIES IN ROMANIA THROUGH A COMPOSITE INDEX

STOICA Ilinca-Valentina, ZAMFIR Daniela, TĂLÂNGĂ Cristian

The post-communist period in Romania was characterised by complex changes which lead to an uneven development of the territory (both at the level of counties and regions). In this regard, the European policy is focused on achieving a balanced regional development and cohesion and as a consequence on measures for mitigating the territorial disparities. Against this background, the purpose of this paper is to address the issue of the territorial disparities in Romania. The methodology is focused on two stages, as follows: construction of a development index, through the aggregation of four sub-indexes (demographic, economic, social and infrastructure), composed by relevant indicators; establish the spatial-temporal patterns. The results show that the economic growth is concentrated on western and central areas. Moreover, similar with other European countries, the most developed area is the one that includes the capital, and the least developed areas are the marginal ones (in the Eastern and Southern part of the country). Meanwhile, another tendency is the polarization exerted by the

large cities and the diminishing role of the small and medium-sized towns. In conclusion, for mitigating the territorial disparities should be defined policies and strategies, through a place-based approach depending on the local conditions.

TERRITORIAL PLANNING SPECIALIZATION – STRENGTHS AND WEAKNESSES RELATED TO LABOUR MARKET IN THE STUDENT’S PERCEPTION

TĂLÂNGĂ Cristian, ZAMFIR Daniela, STOICA Ilinca-Valentina

Lately, it can be noticed an increased concern of the decision makers and members of civil society regarding the quality of education. In this regard, there is a need to correlate the demands of the labour market to the knowledge and competences provided by the education system. This process implies, as a first step, the investigation of the student’s perception about their vision of the labour market features. Against this backdrop, this paper aims to focus on students of the Territorial Planning Specialization opinion about the employers’ requirements, the employment opportunities, and the level of the knowledge’s acquired during the studies, etc. The methodology consists of applying questionnaires and exploring the centralized results. The outcomes outline as a weak point of the curriculum the lack of internships (38.4% of the respondents) and the high quantity of theoretical information (17.8%). The employment opportunities are very well known only by a small part of the students (11% of students in cycle I and 13% of those in cycle II). Their perceptions about the skills required for a job in the territorial planning field are theoretical knowledge, practical training and specific software. The support measures that should be taken for improving the labour market insertion are professional practice (41% of the respondents), partnerships with employers (30% of the respondents), professional orientation, etc. In conclusion, the curriculum structure should take into account

the competences required on the labour market, together with a better marketing of the specialization and more attractive teaching and learning materials and tools.

ROAD INFRASTRUCTURE – SUPPORT FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT IN CLUJ COUNTY

ZOTIC Vasile, ALEXANDRU Diana-Elena

Road infrastructure represents the basic support for the territorial mobility of people and goods, and it is a key criterion in localizing economic facilities in a territory. The main aim of this study is to identify the level of functionality of the road infrastructure in Cluj County, to further argue if it can sustain transportation needs in the context of sustainable territorial development. Our research was made in the field, where we identified and mapped all national, county, and local roads and supporting structures based on the provisions of the Governmental Decision no. 782/2014 on the classification of roads into functional categories. Both quantitative and qualitative analysis was made according to several criteria. Results show spatial discrepancies relative to network configuration, road quality and the facilities provided, low capacity to sustain traffic and territorial development and other dysfunctions that determine traffic congestion and limited connectivity. Although there has been certain economic growth and development, road transport infrastructure remained outdated and disproportionate in terms of quantity and quality, maintaining the initial configuration set in the 20th century. For conclusions, we learned that evident peripheral areas become noticeable in the centre of Cluj County, and we propose a set of strategic measures to substantially improve road infrastructure and meet the needs for county economic development on medium and long term.

THE SPATIAL ANALYSIS OF THE PRE-INDUSTRIAL LANDSCAPES IN MORAVIA (CZECH REPUBLIC)

KOLEJKA Jaromir, NOVAKOVA Eva

The collectivization of agriculture and the nationalization of forests in the period of real socialism led to the merging of land of small owners into large homogeneous areas, which completely overlaid the centuries-old varied mosaic of fields, meadows and forests. The land privatization after economic and political changes in the former Czechoslovakia after 1990 strengthened the trend of land consolidation. Small parcels of agricultural cultures are rare in the present landscape and become the subject of interests of the state protection of nature, landscape and the environment. At the same time, such areas are interesting for the local administration as an attractive tourist object that can attract visitors to the sites. In the historical territory of Moravia (eastern 1/3 of the territory of the Czech Republic), an inventory of areas with preserved ancient structure of land use (not only small parcels, but also aristocratic estates on agricultural and forest land) from the period before the main wave of industrial revolution in Moravia 1850 was realized. Each site was assessed from 10 points of view. All localities were inserted into the GIS geodatabase and their multivariate analysis was performed to estimate the regularities of their spatial occurrence patterns. The geodatabase itself is also a testimony to their current state and level of threat. The sites are still subject to economic pressure on land consolidation and large-scale land use. Their existence in the future is under threat and their number is decreasing every year.

UNFORESEEN EVACUATION VULNERABILITY ASSESSMENT FOR TARGU-MURES USING CRITICAL CLUSTER MODEL

MAGYARI-SÁSKA Zsolt, DOMBAY Ștefan

As the society evolves, new challenges are emerging. A significant part of the challenges is related to security (transport safety, safety of services, buildings safety). The ability of society to cope with emergencies is an important factor in addressing the various challenges. This applies to both procedural and logistical preparation as well as efficient utilization of facilities and infrastructure. But it's also essential to know the limitations and shortcomings of the infrastructure to be effective. This study examines the spatial and temporal situations that may present risk when a particular site needs to be evacuated. For analysis we used the transportation network of the settlement and tried to model the distribution of the population within the settlement. For vulnerability assessment we used the critical cluster model with several scenarios, all based on the identification of the least capacity routes. As a result, we have been able to identify locations where, in the event of an unforeseen emergency situation, there may be infrastructure barriers to the safe evacuation of the site, which can be included in emergency management plans.

THE BUDGET OF ERROR FOR THE DEMS OBTAINED FROM SFM TECHNIQUE AND UAV IMAGES

NICULIȚĂ Mihai

Digital Elevation Models (DEMs) obtained from UAV images using the Structure from Motion (SfM) technology are becoming state of the art tools in geosciences for geomorphometry studies and rate of process estimation. Since the resolution of the features and the rates of the processes are decametric or even centimetric, the error involved in the georeferencing and in the geometry estimation is very important. In this work we assessed these errors

using an experimental setup in which we obtained SfM DEMs for a flat concrete surface. The reference dataset was obtained using a terrestrial laser Scanner (TLS). By comparing the reference dataset with the SfM DEMs we were able to establish that the most important things in terms of error budget are the GPSs, the camera calibration and the spatial setting of the UAV images.

INTEGRATED CADASTRAL AND TECHNICAL DATABASES

UTASI Zoltán, HEGYI Balázs, MOLJÁK Sándor, RUSZKAI Csaba

Although the format, structure, and treatment of cadastre databases (property, forestry, urban planning, utilities and other registers with legal force) are different the basic principles regarding the future are the same (in harmony with the INSPIRE directives of the EU): establishing a uniform, integrated database containing up-to-date situations, suitable for complex analyses, and in which the standards of various sources are harmonized. The present paper gives recommendations for realizing the above and presents solution possibilities related mostly to Hungarian systems.

USING SENTINEL 2 IMAGES IN LIMNOLOGICAL STUDIES, IN MOLDOVA REGION

*URSU Adrian, STOLERIU Cristian, IOSUB Marina,
JITARIU Silviu, CHELARIU Oana, ENEA Andrei, BRATIE Marian*

The bathymetry of the lakes is an important issue for the society, especially when you need to know the rhythm of sedimentation on an artificial lake. The bathymetric studies are often very expensive and time consuming, that why we try to use Sentinel Images in order to find out on a low budget, what is the situation. At the same time, illegal garbage disposal creates lots of

problems in the mountain lakes, and we want to see if the sentinel 2 images can help the monitoring of this problem.

ANALIZA PRECIZIEI MĂSURĂTORILOR EFECTUATE CU DRONE – APLICAȚII GEOMORFOLOGICE

IMECS Zoltán

Lucrarea analizează modul în care utilizarea punctelor de control (GCP) amplasate în teren în timpul ridicărilor efectuate cu drona influențează precizia datelor obținute în urma prelucrării. Creșterea numărului punctelor de control produce o creștere a preciziei? Modul de amplasare al punctelor are influență asupra preciziei? Care este precizia verticală a măsurătorilor pentru a putea determina gradul de eroziune? Acestea sunt întrebările la care căutăm răspuns.

MAPPING THE ELECTORAL ELEMENTS IN ANGLO-SAXON NORTH AMERICA

BOAMFĂ Ionel

The paper refers to the cartographic representation of electoral elements for the United States and Canada, for the interval 1789-2015. The electoral data – voter turnout, political preferences of electors – has been aggregated to five years periods, beginning with the number 1 and 6 of each decennia (for the comparability of the data), at the level of federal states (United States) and provinces or/and territories (Canada). The political options of electors have been grouped by political families. As mapping method, we have used the hierarchic ascendant classification, which can highlight the chrono-spatial distribution of one or more variables and the representation of many variables at the level of same period too.

ASSESSING RUNOFF CHANGE IN A QUICKLY DEVELOPING URBAN BASIN THROUGH GIS

*Horvath Csaba, PANDI G., VIGH Melinda,
VELE D., SOROCOVSCHI V.*

Cluj-Napoca is one of the most dynamically developing cities of Romania, from the 90's the built area of the city had growth with almost 30% and it is predicted that with the contemporary development trend the city and its metropolitan area will reach 500.000 inhabitants by 2030. Under these circumstances we follow the runoff in one particular small urban basin from the city, a small river, which in today changing (natural and urban) climate will definitely have a negative impact on the built areas. We analyzed the Gypsy River on the right bank of the Somesul Mic river, a small catchment with only 1,6 km² area, over 90 % northern slope orientation and mostly under ten-degree slopes. The river crosses one of the most visited tourist attractions of the city, the Cluj-Napoca Botanical gardens, and in recent times the basin had a tumultuous land use development. The entire area of the basin is inside the built-up area of the town, and we will see that in the last 60 years its land use changed dramatically. In case of small basins, it is well known that there are only sporadic hydrometrical data available. For this we must assess the discharge values through indirect methods which accuracy can be assessed then by expeditionary measurements. For this analysis we choose the SCS-Curve Number method because it is based mainly on the areas land use and imperviousness characteristics, so one can assess the changes in the runoff by estimating the changes in these factors. GIS analysis and remote sensing data is used to assess the built-up area's hydrological characteristics and the maximum pluvial flood values. Because generally in case of small basins in urban areas we don't benefit of hydrometrical

control it is necessary to have quick and reliable methods to assess with acceptable accuracy the maximal pluvial flood values, using modern techniques.

**THE INFLUENCE OF RADIATION FROM THE FORMER
URANIUM EXPLOITATIONS ON THE ENVIRONMENT
AND THE POPULATION. CASE STUDY:
RĂNUȘA MINING OPERATION, ARAD COUNTY**

*BREJE Mihai, BILAȘCO Ștefan, PETREA Dănuț, ROȘCA Sanda,
FODOREAN Ioan, VESCAN Iuliu, PĂCURAR Ioan*

The influence of radiation from the former uranium exploitations on the environment and the population. Case study: Rănușa mining operation, Arad County. Due to the beginning of the uranium exploitation in the communist period of Romania, there has been a continuous increase in the number of cancer diseases in the areas of extraction and storage of the ore and of the areas of storage of mining waste (tailings dumps). According to studies conducted by the National Center for Health Assessment and Promotion, Arad County is in the top of counties as a rate of cancer diseases, and the most predisposed are the inhabitants of the areas where in the past there were uranium mines. In this study we tried to identify the problematic areas from the point of view of radioactivity in Arad County. A case study was conducted for the Rănușa area, where are the pits, the entrance galleries in the former uranium mines and the remaining tailings dumps. Proposals for troubleshooting the actual terrain situation were made, in order to protect the health of the populated areas.

**THE ASSESSMENT OF FAVOURABILITY
AND SPATIO-TEMPORAL DYNAMICS OF PINUS MUGO
IN THE ROMANIAN CARPATHIANS USING GIS
TECHNOLOGY AND LANDSAT IMAGES**

*ROȘCA Sanda, ȘIMONCA Vasile,
BILAȘCO Ștefan, PĂCURAR Ioan*

Favourability classification for forest species represents a fundamental activity for deriving technological solutions in forestry, as specialists need detailed information about the ecological requirements of forest species from environmental factors: climate, pedological characteristics and morphometric characteristics of the study area. The purpose of the present study was the use of the qualitative data extracted from the ecological records of the *Pinus Mugo* species and the generation of a complex geospatial database for the entire territory of Romania. As input parameters, this database includes the following factors: average annual temperature (°C), average annual precipitation amount (mm), length of bioactive time period (months), relative atmospheric humidity in July (%), wind speed, altitude (m), slope exposure, the degree of basic soil saturation (V%), soil acidity (pH in water), azote supply (H% V 0.01, edaphic volume (m³/m²), capacity of water supply, soil compaction and texture. This database has enabled the implementation of a quantitative model of favourability classification for the analysed species by applying geospatial techniques of G.I.S. modelling. The results were represented by a collection of thematic maps generated on favourability classes for the Romanian Carpathians, as well as for the major landform subunits which had been the basis for the statistical analysis of the results. The validation of the results was performed by comparing the results obtained through the application of the model which used the frequency points reported in the European Atlas of the forest species from Europe, 2016. In order to identify the spatio-temporal dynamics, LANDSAT satellite

images from 30 years were used, which enabled the identification of the expansion and the reduction in size of the *Pinus mugo* area at a zonal level, a process which is dependent on natural factors, like climatic variations, or anthropic factors (overgrazing or works of cleaning the mountain pastures).

TEACHING GEOGRAPHY WITH SMARTBOARD SOFTWARE (SMARTNOTEBOOK11)

GIURGIU Radu Florin

ITC (Information and Communication Technology) plays an essential role in modern day teaching. Using ITC tools will help teachers and students to develop practical competences. This article will present ways to create innovative applications in the field of active learning. Smartnotebook11 offers a large array of activities (interactive maps, timeline reveal, multiple choice, image select) which can develop competences from the geography school curriculum. With the help of Smart Learning Suite online platform student and teachers can share their applications to other Smartnotebook users.

MODELAREA TRIDIMENSIONALĂ A RELIEFULUI DIN MASIVUL POSTĂVARUL UTILIZÂND MIJLOACE SIG ȘI IMPACTUL ASUPRA GEOTURISMULUI

MIRCEA Constantin Bogdan, STOIAN Ilinca Maria

Masivul Postăvarul este unul dintre cele mai căutate destinații de final de săptămână, de vacanță, existând interese imobiliare în construirea de case de vacanță și blocuri locative, și având vârful la 1799 m este și unul dintre cele mai accesibile. Lucrarea noastră își propune o nouă privire asupra analizei acestui masiv montan utilizând metodologii diverse din spațiul SIG, în special din noua ramură a analizei tridimensionale, iar rezultatele

vor fi integrate într-o amenajare teritorială care se focusează pe geotruism, reducând pe cât posibil impactul omului.

ACCESSIBILITY OF COUNTY CENTERS IN ROMANIA USING GIS

HARANGUȘ Iulia

The study of social phenomena at county level is based on an important indicator – accessibility. A low level of accessibility may limit the population's access to education, work and other services. Romania has developed in the recent years at county level, due to foreign investments, technological changes etc., but this economic development has depended on the transport infrastructure. If a locality has a good connection to the transport network, it becomes attractive to potential investors, therefore a good connection of the county centers with different cities in Europe has determined their development and, implicitly the implementation of some projects that place them higher on the hierarchical level. The more a county center is more developed and more accessible to its population, even more can be seen the differences in the economic profile of the population. In territorial analysis, the accessibility has a high capacity for diagnosis and prognosis of the territory. In this study, the travel time to the county centers in Romania, will be determined. At the same time, the localities attracted by another county center will be also determined.

FLOOD HAZARD ASSESSMENT IN URBAN AREAS FROM MOLDOVA REGION, USING GIS

CHELARIU Oana-Elena

Most settlements from the region of Moldova are located / developed in areas with a high degree of risk, and the events of the past two decades have highlighted the vulnerability of human

communities by increasing the material damage and through the reduced absorption capacity of the phenomenon. In the present study, the Analytical Hierarchy Process (AHP) supported by a Geographical Information System (GIS) is used to produce assessment map on flood hazard. There have been identified 7 factors that influence the susceptibility of the territory to the wave propagation mode and the areas that have expanded on risk classes. The factors chosen for applying the methodology are: slope, elevation, profile curvature, lithological units, land use, distance from stream and soil texture. The map of flood hazard distribution in the region of Moldova was based on the multi-criteria analysis, using the Analytical Hierarchy Processes (AHP). The obtained result was validated using the vector files „flood areas” available on the INSPIRE Geoportal, at catchment level. Within the eight counties of Moldova region, there are approximately 2500 localities, which have a majority distribution along the hydrographic network. Thus, flood risk is an important issue for these communities, and this kind of hazard must be taken into account when implementing territorial development strategies.

GEOGRAPHY VIEWED THROUGH THE AURA OF INNOVATION

CRIȘAN Ancuța Dana, CODREAN Paula Ioana

The need to correlate the theoretical background of the teacher's knowledge with the requirements of the students anchored in a demanding reality from the point of view of the technical means. The arousal of the interest to conceive geography as an interactive discipline, as a source of completing the need for innovation. The application „LearningApps.org” has a dual character: – it aims at understanding and then deepening the knowledge taught in an original way (tests, attractive files), at the same time, it aims at self-evaluation moment which implies the ability to accept the rhythm of the requirements and adaptation to

the required level. Expected / expected results: the ease of adapting to the new, of folding on any field that involves innovation; the acquisition of teamwork skills, this summing up a symbiosis between the student's curiosity and the teacher's desire to share his passion for geography.

ANALIZA UTILIZĂRII TERENURILOR CU AJUTORUL TELEDETECTIEI ȘI TEHNICILOR GIS ÎN BAZINUL RÂULUI COGÂLNIC (REPUBLICA MOLDOVA)

BUNDUC Tatiana, dr. BEJAN Iurie

Cogâlnic prin intermediul teledetectiei și tehnicilor GIS. Pentru realizarea clasificării (automată supervizată) a utilizării terenurilor au fost folosite imaginile satelitare Sentinel 2A (pentru luna iunie 2018) și programele ENVI 4.8 cu ArcGis. Rezultatele obținute cu ajutorul acestor tehnici au determinat o detaliere și acuratețe mai mare în clasificarea utilizării terenurilor (în comparație cu imaginile Landsat). Pentru validarea rezultatelor obținute s-au utilizat imaginile Ortofoto (pentru anul 2016), cu precizia de 20 cm. Efectuarea unei astfel de analize se poate dovedi a fi extrem de practică în vederea realizării viitoarelor studii pentru diferite regiuni. În baza rezultatelor obținute, constatăm că în cadrul bazinului râului Cogâlnic predomină terenurile arabile (40%), fiind mai extinse în partea centrală și sudică. Peisajele forestiere ocupă 33,9%, fiind mai prezente în partea de nord și nord-vest (unde relieful înregistrează cote mai înalte). Plantațiile viticole ocupă 9,7%, predominând pe terenurile înalte din nordul și nord-estul bazinului. Terenurile ocupate de ape sunt destul de restrânse în limitele bazinului (circa 0,5%).

EXPRESSING THE VULNERABILITY OF BEECH (*FAGUS SYLVATICA*) TO CLIMATE ARIDIZATION BY GIS USING

ALA Donica, NEDEALCOV Maria

Beech (*Fagus sylvatica*) is a European species, spreading to the west, central and southern parts of the continent; in the Republic of Moldova beech stands growing at the Eastern border of its natural area, occupy about 400 ha, in the North-West of Codrii region (Ungheni, Nisporeni, Calarasi, Strasenii administrative districts), at the altitude of 215-400 m. Although *Fagus sylvatica* is one of the dominant tree species in central European temperate forests, with high physiological tolerance and competitiveness, drought sensitivity is assumed to be a key factor limiting growth and distribution of beech near to its lower distributional limit (xeric limit) in Southern and South-Eastern Europe. Studies suggest, also, a decline in beech regeneration or extensive beech dieback with worsening climatic conditions, so researches, related to adaptation of tree native species to future climatic conditions, are recommended. In the trend of unfavorable changes in the climate conditions (summer mean temperature has increased, while the annual rainfall has shown a decreasing trend in Moldova), based on Beech tolerance index – QBTI, it has been tried to express the beech vulnerability (during the vegetation period), in the central region of the country – the natural area of species spread. Temporal change of this index for 1960-2017 in the Republic of Moldova was calculated based on 17 meteorological station data, using Statgraphics Centurion XVI Program, ArcGIS Program, with the Spatial Analyst extension. The used eco-climate index indicates that optimal conditions for beech development are present on very limited areas, direct competitors being the more tolerant species to dry periods. Per general, beech stands in Moldova, develop in climatic conditions expressed by QBTI values between 15.0-17.0 units; lower values of this index (12.5-14.9) correspond to the areas where the existing climatic conditions are favorable for the development of the *Quercus*

sp., *Fraxinus* sp., *Carpinus* sp., *Acacia* sp., etc. In future climate trends, the expression of beech vulnerability to aridization is quite important for the authorities, responsible for the sustainable management of the national forest fund.

INVENTARIEREA SPECIILOR DE VÂNAT DIN BAZINUL HIDROGRAFIC AL VIȘEULUI UTILIZÂND TEHNOLOGIA U.A.V. ȘI TEHNICILE DE ANALIZĂ SPAȚIALĂ G.I.S.

CEUCA Vasile, ROȘCA Sanda

Cunoașterea în detaliu a fondului cinegetic din România este o preocupare de bază a experților în domeniu și a cercetătorilor care alături de personalul calificat și pasionații de vânătoare doresc urmărirea în detaliu a animalelor sălbatice de interes vânătorec (a vânatului), a biotopurilor acestora precum și efectivelor reale dintr-o anumită regiune, județ, unitatea administrativ teritorială, fond de vânătoare etc. La momentul de față inventarierea vânatului se realizează de către personal calificat prin observări directe în teren însă această activitate implică un număr ridicat de persoane, un timp îndelungat de realizarea a acestei activități precum și riscul erorii umane datorită caracterului dinamic al vânatului. Ne propunem prin studiul de față să implementăm unui model conceptual, teoretic și funcțional bazat pe tehnologia UAV dotată cu cameră termală și pe analiza spațială GIS ce va permite evaluarea efectivelor de vânat, atât sub aspect calitativ cât și cantitativ, în timp real a vânatului mare din cadrul bazinului hidrografic al Vișeului. Aportul practic este adus prin realizarea bazei de date de detaliu asupra fondului cinegetic și a fondului forestier din cadrul zonei de studiu iar științific este bazat pe rezultatele obținute ce vor aduce actualitate și grad ridicat de inovare în ceea ce privește situația reală din teren și utilizarea tehnologiei moderne pentru rezolvarea unor probleme de actualitate ale fondului cinegetic.

MAPPING SOIL EROSION USING SENTINEL 2

*IOSUB Marina, JITARIU Vasile, ENEA Andrei,
ROȘCA Bogdan, URSU Adrian, MINEA Ionuț*

World population growth, but also climate change, have strong impact on soil resources. Providing the necessary food supply is a high importance subject, and due to soils over-exploitation, the faulty use of soil resources, the change of land use and the various highly inappropriate human activities that can lead to the loss of the soil's upper layers, which are rich in organic matter, can induce problems in the modern world. The aim of the present study is to evaluate the soil surface affected by erosion through remote sensing methods and focuses on a sample region from the Southern part of the Moldavian Plain, located in Iasi County (with an agricultural area of approximately 381,000 ha, of which 256,000 ha are arable land) where an estimated erosion rate of 15-20 t / ha / year is recorded. The analysis implies the use of Sentinel-2A satellite imagery to identify the degree of surface erosion of the soils at a regional level, and to delimit soils affected by these processes. Following the analysis carried out on a surface of 200 km², an area of 781,060 ha was identified to be affected by surface erosion, which represents 6% of the area of agricultural land in the area of interest and 10.5% of the arable land not covered by vegetation.

USE OF T.I.C. RESOURCES IN GEOGRAPHY LESSONS

VESCAN Stanca-Ioana

In the last years it is observed that the use of ICT resources in the geography lesson leads to the increase of the active role of the student in the teaching-learning-evaluation process, to the

stimulation of the interest for the new, to the stimulation of the visual memory, all these with visible results in increasing the attractiveness of the lesson and of the school performance of the students. In order to achieve the main objective of the lesson, that of properly acquiring geographical notions about the genetic types of morphology in Europe and correctly identifying on the map the main major geographical units of European, many functions / applications of the Image Arrange type were used, Hot Spot, Category Sort Image, Image Match, and for fixing / checking functions / applications such as Keyword Match, Anagrams, Category Sort Text, Pairs.

The paper analyzed the efficiency of the use of classical material resources, such as the physical-geographical map of Europe, the geographical atlas, the computer, the video projector, images, compared to the ICT / SMART resources such as the digital physical-geographical map of Europe, the interactive table, the software Intuitext-Interactive Lessons, SmartNotebook files, pursuing both the comparative attractiveness between them and their efficiency. The main methodological resources used were brainstorming, explanation, cluster organizer, working with contour map support, vertical chronological linear graph, photo-analysis.

LAND SUITABILITY ANALYSIS FOR APPLE ORCHARDS USING GIS

JITARIU Vasile, ENEA Andrei, IOSUB Marina, URSU Adrian

Apple farming has a high importance, first and foremost through its large area of distribution, and also through its' importance in the world economy due to the fact that it plays a significant role in human nutrition and also in mitigating or preventing diseases, as well as the fact that this crop may overlap

with a land with higher slope values, therefore taking use of terrains inappropriate for other types of crops. In Romania, the apple orchards have experienced a strong development after 1950, when new varieties were introduced. This study aims to highlight suitable areas for apple orchards according to its' relations with the abiotic factors, through geographical information system (GIS) techniques. In the current study the main vegetation factors of the apple culture that can delimit its land suitability for Romania's territory are taken into account: temperature, precipitation, landscape and soil cover. The information on optimum requirements of apple culture in reference to climate, relief and soil were collected from published works and other sources regarding pomiculture.

DEVELOPMENT OF A METHODOLOGY FOR STORMWATER RETENTION BASINS LOCATION IDENTIFICATION USING OPEN SOURCES SOFTWARE AND OPEN DATA

*BEJENARU Gherman, CASTRAVEȚ Tudor,
CĂPĂȚÎNĂ Lucia, DILAN Vitalie*

This paper presents a methodology for identifying suitable locations for the collection of meteoric waters based on a multi-criteria analysis. For modeling, open data and free and open-source software solutions were used. Based on the proposed methodology, 5586 potential suitable locations for stormwater retention basins were identified on the territory of the Republic of Moldova.

APLICAREA SISTEMELOR INFORMAȚIONALE GEOGRAFICE (GIS) LA LECȚIILE DE GEOGRAFIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL. STUDIU DE CAZ: ZONELE NATURALE ȘI ARIILE NATURALE PROTEJATE DIN REPUBLICA MOLDOVA

SOCHIRCĂ Elena, MIRONOV Ion, MAMOT Vitalie

Scopul acestui articol este de a evidenția importanța și gradul de aplicare a SIG în procesul de predare-învățare-evaluare a Geografiei în învățământul general, treptele gimnazială și liceală. Totodată, se urmărește prezentarea oportunităților de utilizare SIG la lecțiile de geografie prin intermediul unui studiu de caz la treapta gimnazială, clasa a VIII-a (Geografia fizică a Republicii Moldova).

AHP LANDSLIDE SUSCEPTIBILITY MAP IN THE CENTRAL DEVELOPMENT REGION OF ROMANIA

BILAȘCO Ștefan, ROȘCA Sanda, PETREA Dănuț, VESCAN Iuliu, FODOREAN Ioan, PAVEL Horațiu

Landslides are geomorphological processes that occur on large areas within the Transylvanian Depression causing economic damage at the territorial level so the studies to identify their occurrence probabilities as well as the reactivation of the old ones becomes very important in the process of spatial planning. The study was conducted for the Central Development Region of Romania, at the level of the Alba, Mureș, Harghita, Covasna, Brasov and Sibiu counties, so most of the studied territory is found in the Depression of Transylvania, a territory recognized by the cumulative causative and triggering factors of the landslides of geology, relief morphology, triggering rainfall as well as different degrees of anthropogenic intervention. Using AHP analytical hierarchy process (AHP) based heuristic approach was adopted to generate landslide susceptibility map for this preliminary regional level the landslide susceptibility study. The Analytical Hierarchy

Process (AHP) was used as a tool for weighting and ranking the chosen parameters, which represent the main causes for landslide susceptibility of the study area: altitude, depth of fragmentation, density of plan curvature, profile curvature, aspect, slope, stream power index and wetness index. In order to validate the results obtained following the application of the proposed model, some case studies were chosen which represent territory affected by landslides that have a dynamic character depending on the variations in the amounts of precipitation considered to cause landslides. The analysis of precipitation in relation to the moments of landslide occurrence from Transylvania Depression highlights a very good correlation and identifies the large amount of precipitation as the main landslide triggering factor.

GIS BASED ANALYSIS FOR ASSESSING AND MAPPING TERRITORY'S SUSCEPTIBILITY TO LANDSLIDES AND SOIL EROSION IN CLUJ COUNTY

*DOLEAN Bogdan-Eugen, MOLDOVAN Ciprian, BILAȘCO Ștefan,
PETREA Dănuț, CROITORU Adina, HĂRĂNGUȘ Iulia*

In Romania, soil erosion and landslides, together with the multitude geomorphological processes linked to them, are some of the most common hazards which manifested in vulnerable areas with important human activities can induce many negative effects. From this perspective, susceptibility assessment, is a very important task in terms of spatial planning, frequently addressed in national and international literature.

Practical and theoretical approaches based on the use of Geographic Information Systems (G.I.S.) and Remote Sensing, combined with statistical and field extracted data, are the most advanced and recommended practices for evaluation, modeling, mapping and planning the territorial vulnerability and risk areas, both at local, regional or global scale.

This research was focused on evaluating and mapping the territory's susceptibility to landslides and soil erosion, using GIS spatial analysis and applying the most used methodologies in the literature, based on the latest data available. Soil erosion have been analyzed using the Revised Universal Soil Loss Equation (RUSLE). Landslide hazard analysis have been performed by applying the national methodology, defined and regulated by law no. 447/2003; focused on estimating the degree of susceptibility by using a multi-variate analysis of the numerous relevant factors, such as topography, geomorphology, hydrology, geology, lithology, climate, seismic, land use, etc. The analysis was performed in Cluj county, which is one of the fastest growing regions in Romania. The area is very important in terms of socio-economic and in the context of the current development rate, it has many challenges in terms of spatial planning. Such a study is particularly important for defining vulnerable areas, where investments in territorial infrastructure, constructions, agriculture, etc., must be carefully monitored and properly planned.

GIS LANDSLIDE PREDICTION MODEL AND SUSCEPTIBILITY MAP QUALITY ASSESSMENT. CASE STUDY CLUJ-NAPOCA BUILT-UP AREA

*CSABA Horvath, ROȘIAN Gh., RÉTI Kinga-Olga,
BENEDEK Rozalia, RUS Mihai George*

Cluj-Napoca is the most dynamically developing urban center of Transylvania, both in terms of urbanization and population. The city has been developing rapidly in recent decades, to the detriment of its the natural environment. As we know landslides represent the most devastating natural risk in many urban areas. From this perspective, it is extremely important to map out existing processes and create a GIS model that can detect landslide-prone/susceptible areas. The research uses geo-statistical methods of GIS to produce a complex, viable landslide model, for mapping and forecasting areas that are prone to landslides in the

future. Several factors are taken into account to create a landslide susceptibility map, some are based on local characteristics (geology, anthropic influences), and others have been identified in the literature (inclination, slope orientation, vegetation, etc.). For this analysis we used the modified bivariate frequency ratio method that tries to find the best amalgam of factors that will influence/capture the susceptibility to landslides.

THE WEATHER-CLIMATIC HAZARDS OF THE HOT PERIOD OF THE YEAR ON THE TERRITORY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

NEDEALCOV Maria, MÎNDRU Galina, ȚURCANU Viorica

The great climatic variability attested in the last decades is accompanied by great material damages. Over the last two decades the extremes of precipitation have been repeated regularly. Thus, in the years 2000-2018, practically the absolute maximums exceed the value of 36oC, the absolute maximum being reached in 2012 (42,4oC). The absolute maximum in the first decade of the 21st century (2000-2009) is 29,5 oC, and the thermal amplitude is 63,7oC compared to 51,2oC in the last decade of the last century (1989-1999). In the second decade (2010-2018) the absolute maximum temperature reaches values of 42,4oC. The thermal amplitude is 62,5oC. Such climate variability also occurs within the rainfall regime. The torrential rains of 2008, 2010, 2013, besides the fact that they contributed to the triggering of the landslides and to the linear erosion, also caused great material damages. The present paper represents the estimation of the meteorological-climatic dangers in administrative-territorial profile. In this context, the Tmaps were developed through GIS, which reflects the territories with a different degree of exposure to these risks.

USING REMOTELY SENSED VEGETATION INDICES FOR CROP YIELD MONITORING

*STOLERIU Alexandra Petronela,
BREABĂN Iuliana Gabriela, RUSU Constantin*

One of the objectives of agricultural production is obtaining the maximum yield of crops at minimum cost. If the problems can be detected earlier, it can be managed and help increase crop productivity and profit later. Remote sensing can be a very useful tool for agricultural management. In this study, remote sensing methods were applied to estimate the field level yield. The study area is located in Iasi County, between 47 ° 18'01 " N and 27 ° 05'54 " E, maize being one of the most important crops grown in the region. The analyzed area has 10352 ha, of which the total agricultural area represents 78.88%, while maize covers 24.05%. The relief is developed on sedimentary rocks, respectively clays and Sarmatic marls with fine alternations of fine sands, with a maximum altitude of 205 m. Soils are mainly chernozem (48.62%), followed by alluviosols (6.78%) and anthrosols (2.43%). The aim of this paper was to investigate the spectral vegetation indices for the prediction of agricultural crop production. In order to achieve this, based to the specifics of the agricultural land use, the updated crop calendar highlighted the maximum growth period for maize, six Sentinel 2 (2016-2018) satellite images, being selected to monitoring multiannual vegetation changes. Remote sensing data in the form of vegetation indices were then compared with maize harvest dates. Vegetation indices included in analysis were: Normalized Differentiation Vegetation Index (NDVI), Improved Vegetation Index (EVI2) and Adjusted Soil Vegetation Index (SAVI). Findings reveal that remote sensing data can provide an accurate estimation of crop yields and can be used to predict the harvest productivity or to increase the effectiveness of traditional methods through near real-time productivity estimating.

APLICAȚIA DE TEREN (5-6 OCTOMBRIE 2019)

O parte dintre participanții la Conferința *Geographia Napocensis 100* a luat parte și la aplicația de teren organizată, în 5-6 octombrie 2019, pe traseul Cluj-Napoca-Turda-Alba Iulia-Hațeg-Baru Mare și retur, însumând cca 240 de km.

După plecarea din Cluj și traversarea Dealului Feleacului, participanții la aplicația de teren au făcut o primă oprire în municipiul Turda pentru a vizita Salina, un obiectiv de real interes științific, cultural și turistic. Situată într-un masiv de sare (anticlinal) dezvoltat în zona cutelor diapire, extinsă la periferia Depresiunii Transilvaniei în aria de contact cu bordura montană, salina permite vizitatorilor să perceapă amploarea și originalitatea structurilor salifere generate prin diapirism și, totodată, să constate grandoarea transformărilor aduse de om prin exploatarea sării într-un perimetru ce conservă vestigii foarte interesante privind modalitățile de exploatare a sării de-a lungul multor secole, salina devenind în trecutul recent un autentic muzeu al mineritului în sare. Transformările aduse după anul 2008, prin intermediul unui amplu și extrem de bine articulat proiect de amenajare turistică, au transformat Salina Turda într-un obiectiv turistic deosebit de atractiv ce înregistrează an de an o spectaculoasă creștere a numărului de vizitatori.

În continuare, grupul excursioniștilor a făcut o descindere în podgoria Ighiu, la Crama Țelna, din localitatea cu același nume, situată la cca 20 de km de Aiud și Alba Iulia. Crama Țelna datează din anul 1784 și a devenit faimoasă datorită faptului că vinurile de

aici erau extrem de apreciate la curtea imperială din Viena. Crama Țelna, care a fost și sponsor al conferinței, a facilitat vizitatorilor un scurt tur al cramei și, firește, o apreciată degustare a vinurilor sale reprezentative.

Următorul obiectiv al aplicației a constat în vizitarea Cetății Alba Carolina din municipiul Alba Iulia. Cetatea Alba Carolina este o interesantă și spectaculoasă construcție fortificată în sistem Vauban, edificată la începutul secolului al XVIII-lea. Aceasta conține însă numeroase și interesante vestigii ce datează din epoca bronzului, perioada romană și cea medievală, precum și edificii emblematice, din punct de vedere istoric și cultural, ale perioadei moderne, excelent puse în valoare printr-un amplu și inspirat proces de reabilitare arhitectonică și amenajare turistică.

În după amiaza aceleiași zile participanții la aplicație au ajuns la Baza de Practică „Virgil Surdeanu” a Universității Babeș-Bolyai. Inaugurată în anul 2008, stabilimentul poartă numele regretatului profesor (geomorfolog) care a „descoperit” locația, a facilitat demersurile de achiziționare și a întocmit primele planuri de amenajare la a căror finalizare contribuția financiară a Facultății de Geografie a fost extrem de consistentă. La origine o fostă unitate militară, în prezent această bază de practică oferă condiții de cazare și posibilități multiple pentru activități practice de cercetare dar și de agrement mult apreciate de studenți și profesori, deopotrivă.

La finalul zilei, participanții la conferință s-au destins într-o atmosferă extrem de degajată, caldă și ospitalieră, prin schimburi de idei și depănarea multor amintiri comune, până târziu în noapte, desigur, în jurul unui foc de tabără.

În ziua următoare participanții la aplicație au revenit la Cluj-Napoca.



Grupul excursioniștilor la Obeliscul Horea, Cloșca și Crișan din Alba Iulia



Excursioniști într-o galerie din Salina Turda

LISTA PARTICIPANȚILOR LA CONFERINȚA ANIVERSARĂ *GEOGRAPHIA NAPOCENSIS 100*

Alexandru Diana-Elena	Universitatea Babeș-Bolyai
Ana-Maria Pop	Universitatea Babeș-Bolyai
Ancuța Cătălina	Universitatea de Vest din Timișoara
Andriesei Sebastian	Universitatea Babeș-Bolyai
Ardelean Florina	Universitatea de Vest din Timișoara
Bălteanu Dan	Institutul de Geografie, București
Barta Andraș-Iștván	Universitatea Babeș-Bolyai
Bătiñaș Razvan-Horatiu	Universitatea Babeș-Bolyai
Bejan Iurii	Institutul de Ecologie și Geografie, Republica Moldova
Benedek József	Universitatea Babeș-Bolyai
Benedek Rozalia	Universitatea Babeș-Bolyai
Biali Gabriela	Universitatea Tehnică „Gh Asachi” Iași
Bilașco Ștefan	Universitatea Babeș-Bolyai
Bilcec Maria Emilia	Universitatea Babeș-Bolyai
Bîrsănuș Elena-Manuela	Universitatea Babeș-Bolyai
Bistricean Petruț-Ionel	CMR Moldova
Boamfă Ionel	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Bodocan Voicu	Universitatea Babeș-Bolyai
Boengiu Sandu	Universitatea din Craiova
Bolog Cristina	Universitatea Babeș-Bolyai
Bolosin Roxana	Universitatea Babeș-Bolyai
Borbély László	Universitatea Babeș-Bolyai
Botezat Ioana	Universitatea Babeș-Bolyai
Breje Mihai	Universitatea Babeș-Bolyai
Bulgariu Dumitru	Academia Română Filiala Iași
Bumbac Vasile	Universitatea Babeș-Bolyai

Buzatu Mădălina	Universitatea Babeş-Bolyai
Căpăţînă Lucia	Universitatea de Stat din Tiraspol
Castaldini Dorian	Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia
Castraveţ Tudor	Universitatea de Stat din Tiraspol
Chiriţă Viorel	Universitatea Ştefan Cel Mare Suceava
Chita Simona Monica	Colegiul Tehnic de Transporturi „Transilvania”
Cioancă Lia-Maria	Universitatea Babeş-Bolyai
Ciubotaru Anca	Universitatea Babeş-Bolyai
Cocan Pompei	Universitatea Babeş-Bolyai
Comănescu Laura	Universitatea din Bucureşti
Crăciun Ileana Vasiliţă	Academia Română Filiala Cluj-Napoca
Crăciunescu Vasile	geo-spatial.org
Crişan Ancuţa	Colegiul Naţional „Iosif Vulcan”
Croitoru Adina-Eliza	Universitatea Babeş-Bolyai
Dezsi Ştefan	Universitatea Babeş-Bolyai
Dilan Vitalie	Universitatea de Stat din Tiraspol
Dimitriu Emanuela	Universitatea Babeş-Bolyai
Dohotar Vasile	Universitatea Babeş-Bolyai
Dolean Bogdan-Eugen	Universitatea Babeş-Bolyai
Dombay Ştefan	Universitatea Babeş-Bolyai
Donica Ala	Institutul de Ecologie şi Geografie, Republica Moldova
Drăgan Magdalena	Academia Română Filiala Cluj-Napoca
Ducman Andrei	Universitatea din Bucureşti
Efros Vasile	Universitatea Ştefan Cel Mare Suceava
Egreşi Iştvan	Universitatea Babeş-Bolyai
Filip Sorin	Universitatea Babeş-Bolyai
Filote Diana	Universitatea Babeş-Bolyai
Fodorean Ioan	Universitatea Babeş-Bolyai
Frédéric Leone	Université Paul Valéry, Montpellier
Geacu Sorin	Institutul de Geografie, Bucureşti
Giurgiu Radu Florin	Şcoala Gimnazială Chiuiest
Grecu Floare	Universitatea din Bucureşti
Grigoraş Nicolae	Institutul de Ecologie şi Geografie, Republica Moldova

Grozavu Adrian	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Hărănguș Iulia	Universitatea Babeș-Bolyai
Hărăstășan Adrian	Universitatea Babeș-Bolyai
Havadi Kinga Xenia	Universitatea Babeș-Bolyai
Hodor Nicolaie	Universitatea Babeș-Bolyai
Hognogi Gheorghe-Gavrilă	Universitatea Babeș-Bolyai
Holobacă Iulian-Horia	Universitatea Babeș-Bolyai
Horga Diana	Universitatea Babeș-Bolyai
Horodnic Vasilică-Dănuț	Universitatea Ștefan Cel Mare Suceava
Horvath Csaba	Universitatea Babeș-Bolyai
Hosu Constantina-Alina	Universitatea Babeș-Bolyai
Hosu Maria	Universitatea Babeș-Bolyai
Hotea Mihai	Universitatea Babeș-Bolyai
Ianăș Ana	Universitatea Babeș-Bolyai
Ianoș Ioan	Universitatea din București
Iațu Corneliu	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Ilieș Alexandru	Universitatea din Oradea
Ilieș Gabriela	Universitatea Babeș-Bolyai
Ilieș Marin	Universitatea Babeș-Bolyai
Imecs Zoltán	Universitatea Babeș-Bolyai
Indrieș Andrei	Universitatea din Oradea
Ioan Aurel Pop	Universitatea Babeș-Bolyai
Ioja Cristian	Universitatea din București
Ipatiov Filip	Universitatea Babeș-Bolyai
Irimuș Ioan Aurel	Universitatea Babeș-Bolyai
Ivan Kinga	Universitatea Babeș-Bolyai
Jordan Peter	Austrian Academy of Sciences
Juravle Doru-Toader	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Kevin Cox	Ohio State University
Kobulniczky Bela	Universitatea Babeș-Bolyai
Kolejka Jaromir	Academy of Sciences of Czech Republic
Kosinszki Sorin Alin	Universitatea din Oradea
Kovács Sándor Zsolt	Hungarian Academy Of Sciences, Pecs
Lăzărescu Luminița	Universitatea Ștefan Cel Mare Suceava

Lung Mădălin	Universitatea Babeș-Bolyai
Magyari Zsolt-Sáska	Universitatea Babeș-Bolyai
Maier Narcis	CMR Transilvania Nord
Mălăescu Simona	Universitatea Babeș-Bolyai
Man Titus Cristian	Universitatea Babeș-Bolyai
Manoiu Valentina-Mariana	Universitatea din București
Măran Petru Daniel	Universitatea Babeș-Bolyai
Marcin Solarz	University of Warsaw
Marian Adela	Universitatea Babeș-Bolyai
Marin Viorel-Alin	Colegiul Național „Nicolae Iorga” Vălenii de Munte
Matei Daniela	Academia Română Filiala Iași
Mentiu Gabriela	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Mezei Cecília	Hungarian Academy Of Sciences, Pecs
Mihăilă Dumitru	Universitatea Ștefan Cel Mare Suceava
Mîndru Galina	Institutul de Ecologie și Geografie, Republica Moldova
Miossec Jean Marie	Universite Paul Valery, Montpellier
Mitincu Cristina-Gabriela	Universitatea Babeș-Bolyai
Moldovan Sandu Ciprian	Universitatea Babeș-Bolyai
Morar Livia Gina	Universitatea Babeș-Bolyai
Mureșan Coralia	Universitatea Babeș-Bolyai
Mureșan Gabriela Alina	Universitatea Babeș-Bolyai
Nagy Egon	Universitatea Babeș-Bolyai
Nedealcov Maria	Institutul de Ecologie și Geografie, Republica Moldova
Neniu Adelina	Universitatea din Craiova
Niculiță Mihai	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Niță Amalia	Universitatea din Craiova
Onaca Alexandru	Universitatea de Vest din Timișoara
Oprea Marius George	Universitatea Babeș-Bolyai
Păcurar Bogdan-Nicolae	Universitatea Babeș-Bolyai
Păcurar Ioan	USAMV Cluj-Napoca
Panciu Monica	Universitatea Babeș-Bolyai
Panie Sergiu	Universitatea Babeș-Bolyai
Pavel Horațiu	Universitatea Babeș-Bolyai

Petrea Dănuț	Universitatea Babeș-Bolyai
Petrescu Sorin Hadrian	Universitatea Babeș-Bolyai
Pintea Geanina Cecilia	Universitatea Babeș-Bolyai
Pop Ana-Maria	Universitatea Babeș-Bolyai
Pop Călin Cornel	Universitatea Babeș-Bolyai
Pop Olimpiu	Universitatea Babeș-Bolyai
Popa Marcel-Lucian	Universitatea Babeș-Bolyai
Popa Nicolaie	Universitatea de Vest din Timișoara
Raboșapca Irina	Universitatea Babeș-Bolyai
Răcășan Bianca Sorina	Universitatea Babeș-Bolyai
Răchită Ionela Georgiana	Universitatea Babeș-Bolyai
Rădoi Irina-Valentina	Universitatea din București
Réka Horeczki	Hungarian Academy Of Sciences, Pecs
Roșca Sanda	Universitatea Babeș-Bolyai
Rus Dumitru	SGR Filiala Județului Hunedoara
Rus Mihai George	Universitatea Babeș-Bolyai
Rusu Constantin	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Rusu Eugen	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Sanislai Daniel Nicușor	Școala Poiana Codrului, Satu Mare
Săplăcan Cerasela	Universitatea Babeș-Bolyai
Schreiber Eckart Wilfried	Universitatea Babeș-Bolyai
Schulz Erhard	Institut für Geographie und Geologie, Würzburg
Schuster Eduard	Universitatea Babeș-Bolyai
Scripcă Sabina	Universitatea Babeș-Bolyai
Șerban Gheorghe	Universitatea Babeș-Bolyai
Simion Simona Alina	Universitatea Babeș-Bolyai
Stoleriu Alexandra	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Petronela	
Surd Vasile	Universitatea Babeș-Bolyai
Tălângă Cristian	Universitatea din București
Talpoș Loredana Maria	Universitatea Babeș-Bolyai
Timár Gábor	Eötvös University of Budapest
Timiș Minodora	Academia Română Filiala Cluj-Napoca
Tofan George-Bogdan	Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad

Tudose Traian	Universitatea Babeş-Bolyai
Urdea Petru	Universitatea de Vest din Timişoara
Ursu Iulian	Universitatea Babeş-Bolyai
Utasi Zoltán	Eszterházy Károly University
Vescan Iuliu	Universitatea Babeş-Bolyai
Vescan Stanca Ioana	Colegiu Economic Iulian Pop
Vîlcea Cristiana	Universitatea din Craiova
Vodiţă Adrian	Universitatea Babeş-Bolyai
Waack Christoph	Universität Leipzig, Germany
Zotic Vasile	Universitatea Babeş-Bolyai

1.

**Ceremoniile festive
dedicate Centenarului**





































































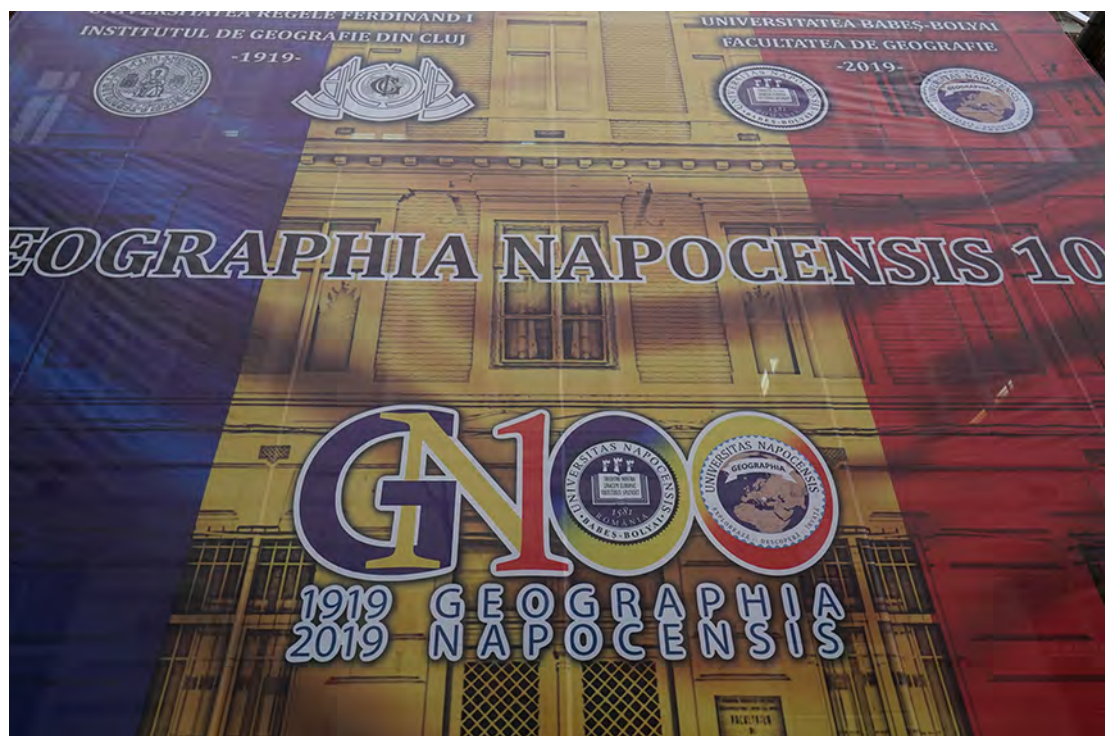




2.

**Dezvelirea bustului
lui Emmanuel de Martonne**













































3.
Sesiunile
de comunicări științifice



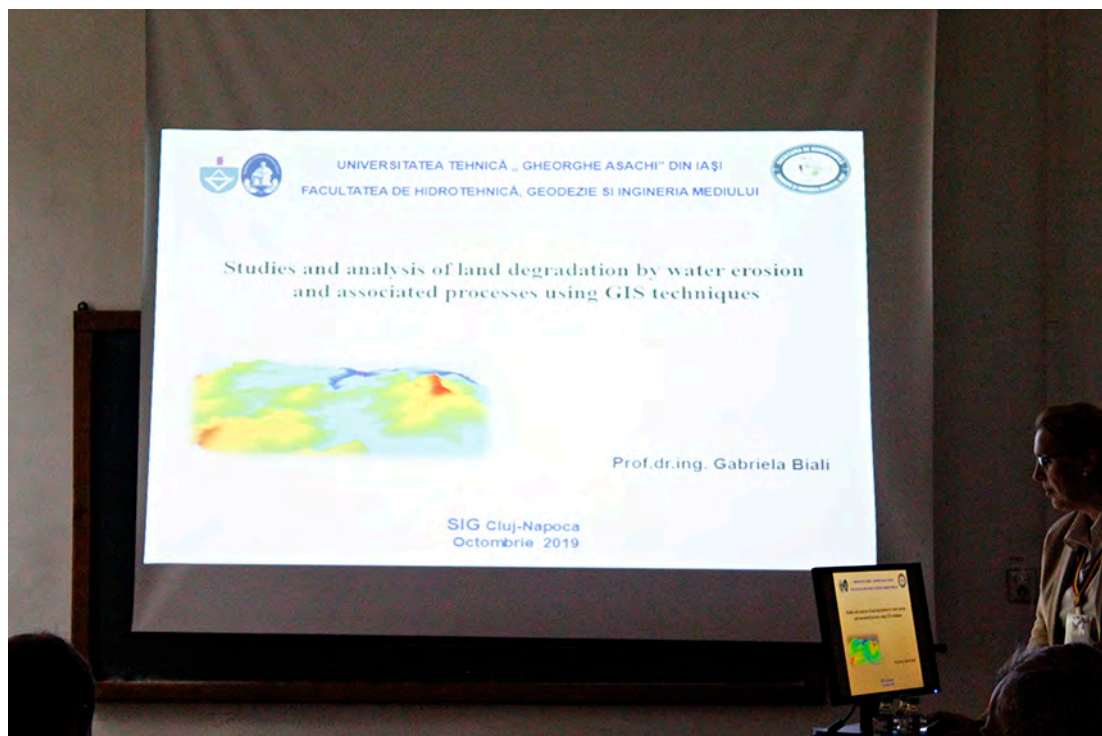




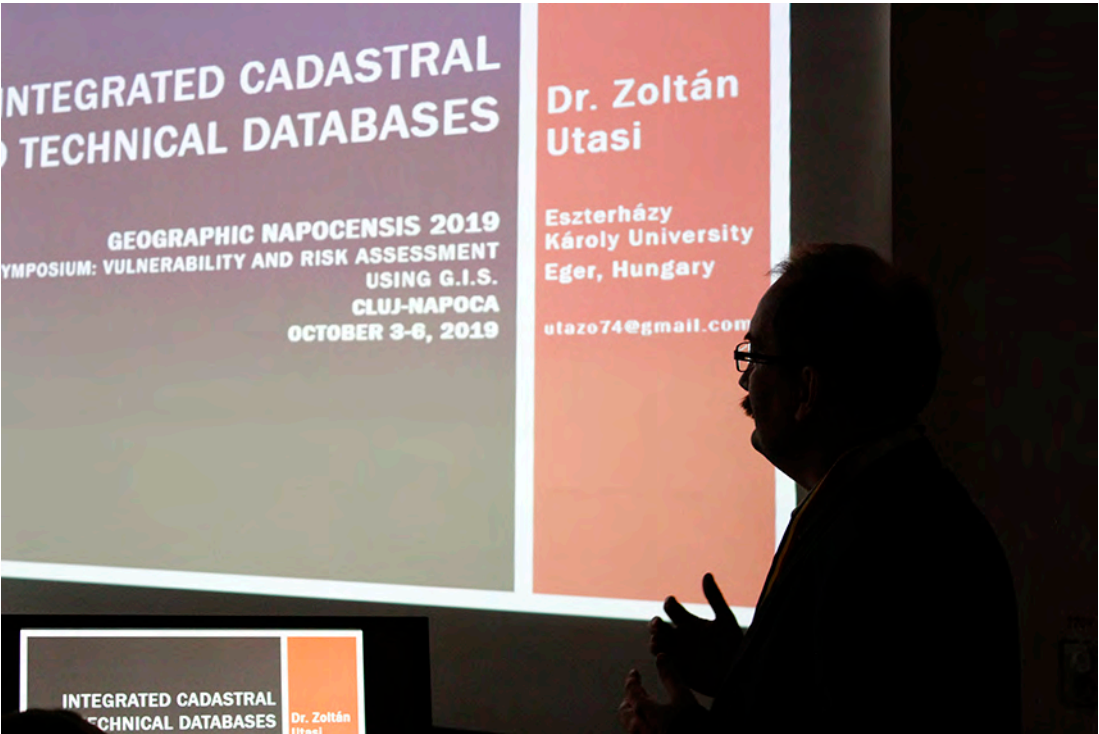


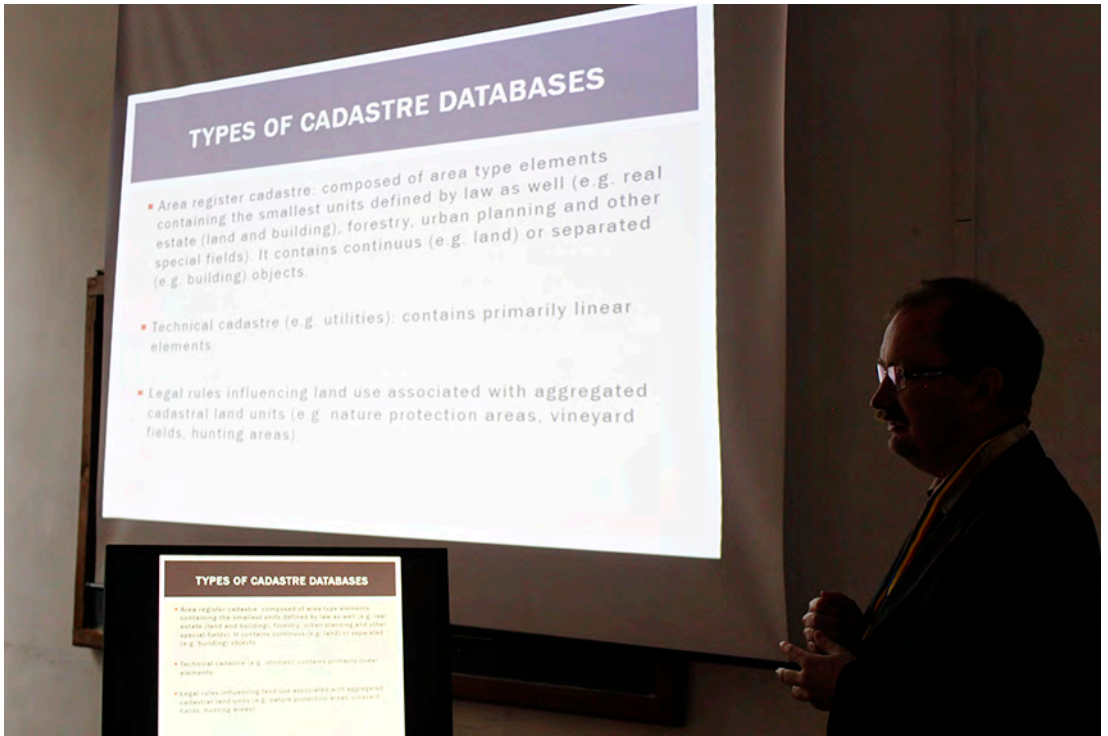


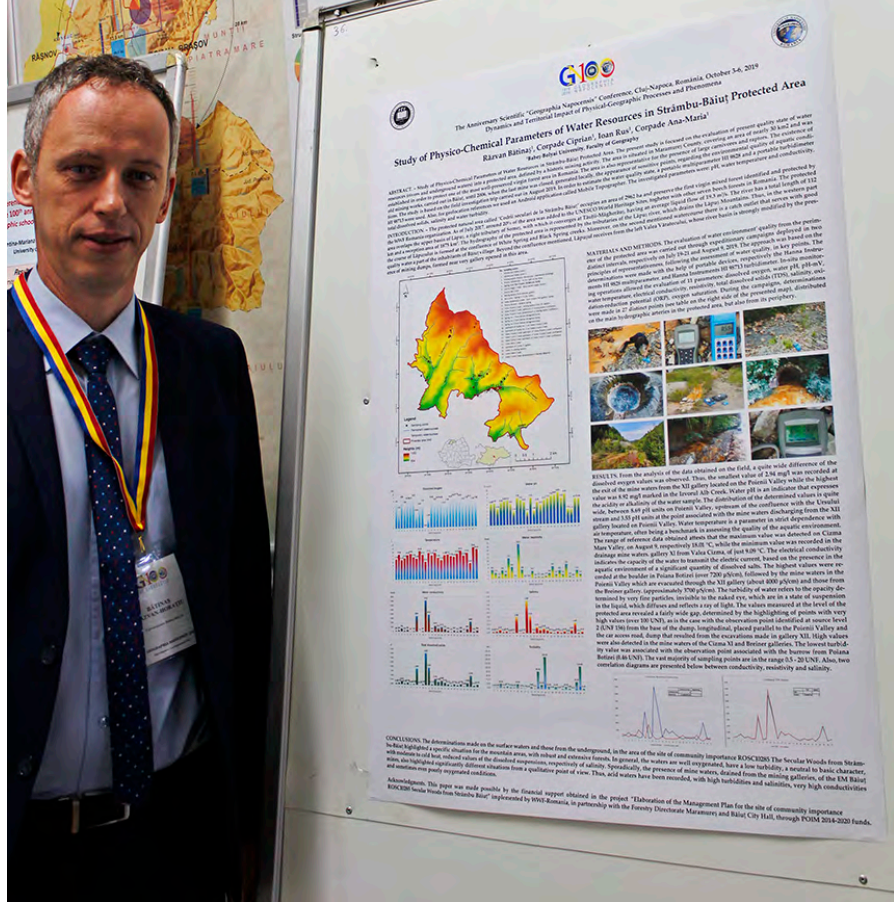




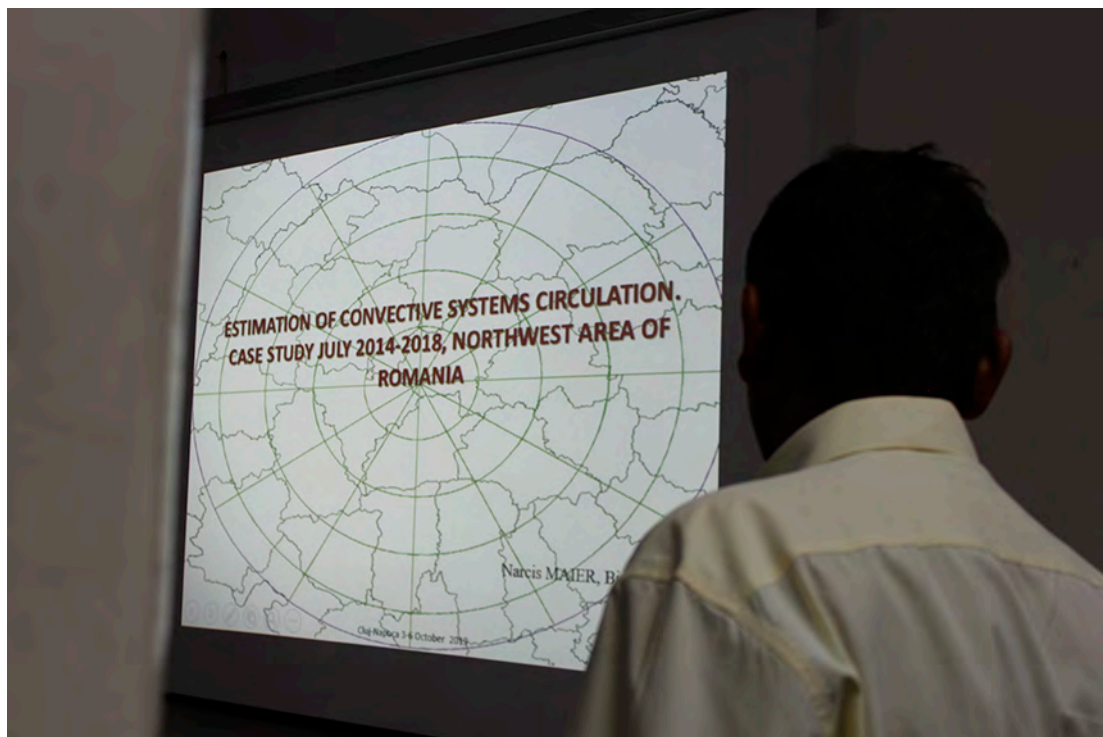


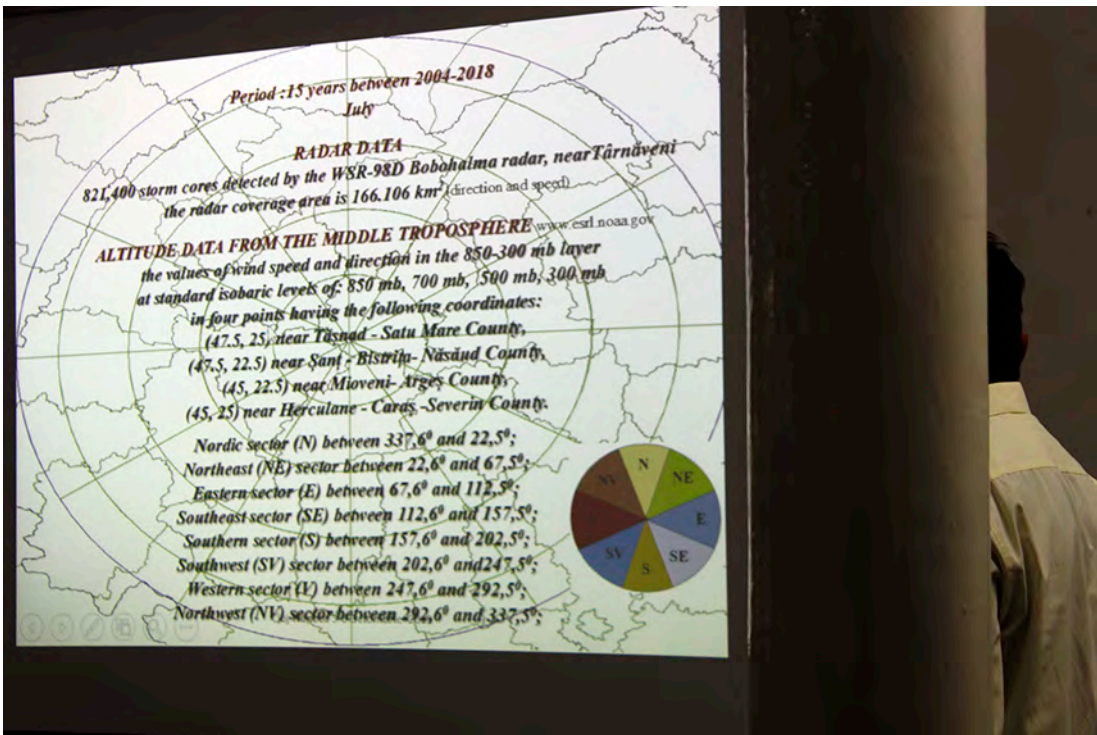




















1. The beginnings of Romanian University in Cluj. A brief history.

May 12, 1919

Onisifor Ghibu, as General Secretary of Public Instruction Department of the Governing (Ruling) Council of Transylvania, Banat and Hungarian territories inhabited by Romanians, passed the Royal Hungarian „Franz Joseph” University of Cluj under the control of the Romanian State.



Onisifor Ghibu
(1883-1972)





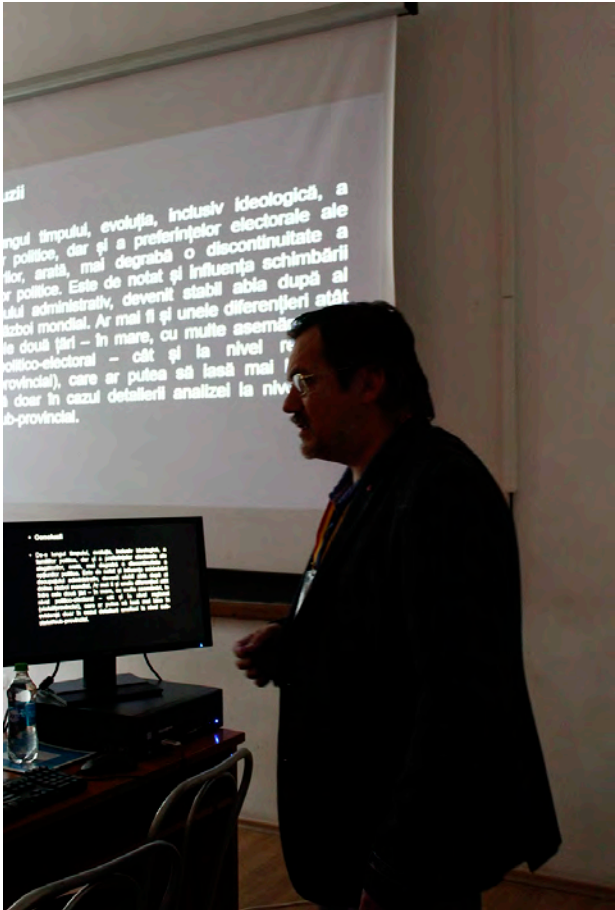
2. Meteorological considerations on Nov. 3rd, 1919

Methodology

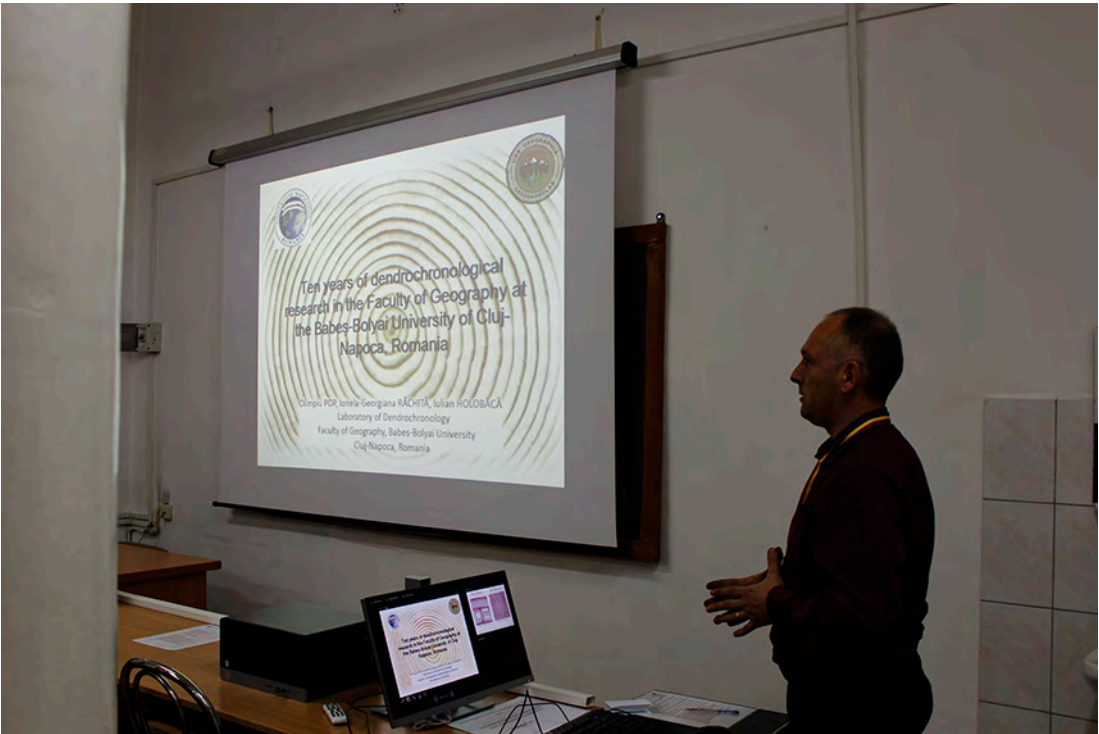
- Reanalysis maps for 00, 06, 12 and 18 GMT of ERA-Interim model were used (www.wetterzentrale.de):
 - Geopotential of 500 hPa and 850 hPa;
 - Temperature of 850 hPa and 2 m height;
 - Streamlines and Wind speed at 850 hPa;
 - Sea Level Pressure (SLP);
 - Cumulated precipitations;
- i. Reanalysis maps are based on historical weather observations;
- ii. Reanalysis maps for the period 1871-1979 have a spatial resolution of the data sets of 80 km;
- Cumulated precipitation map of November 1919.





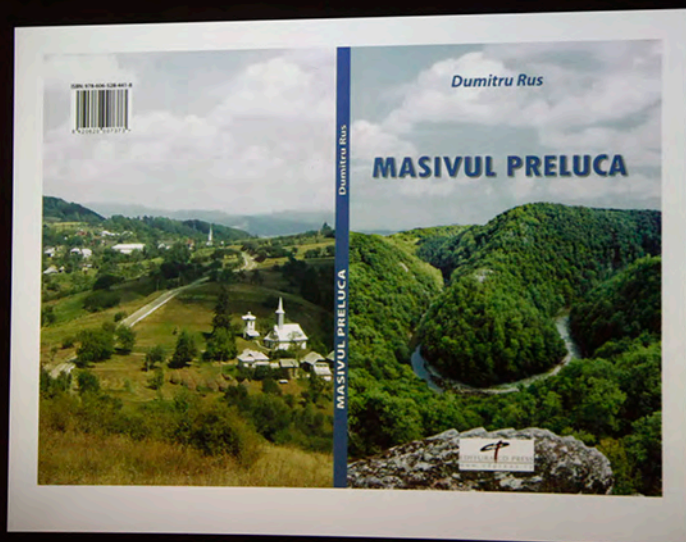






















































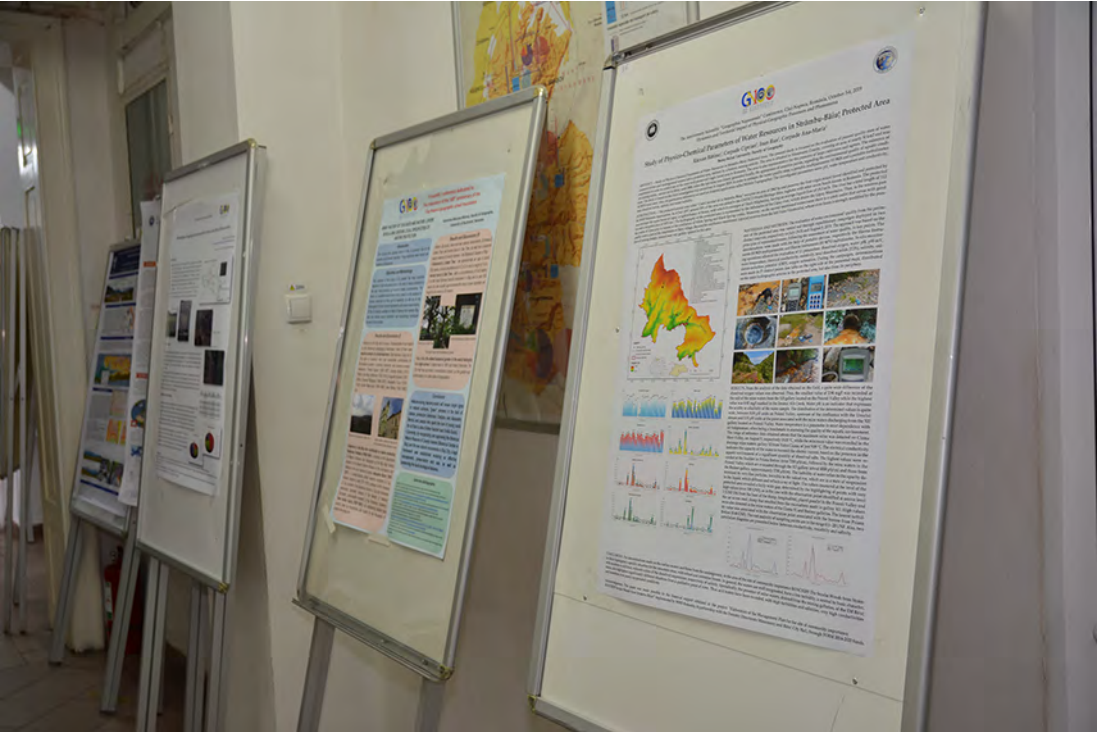














































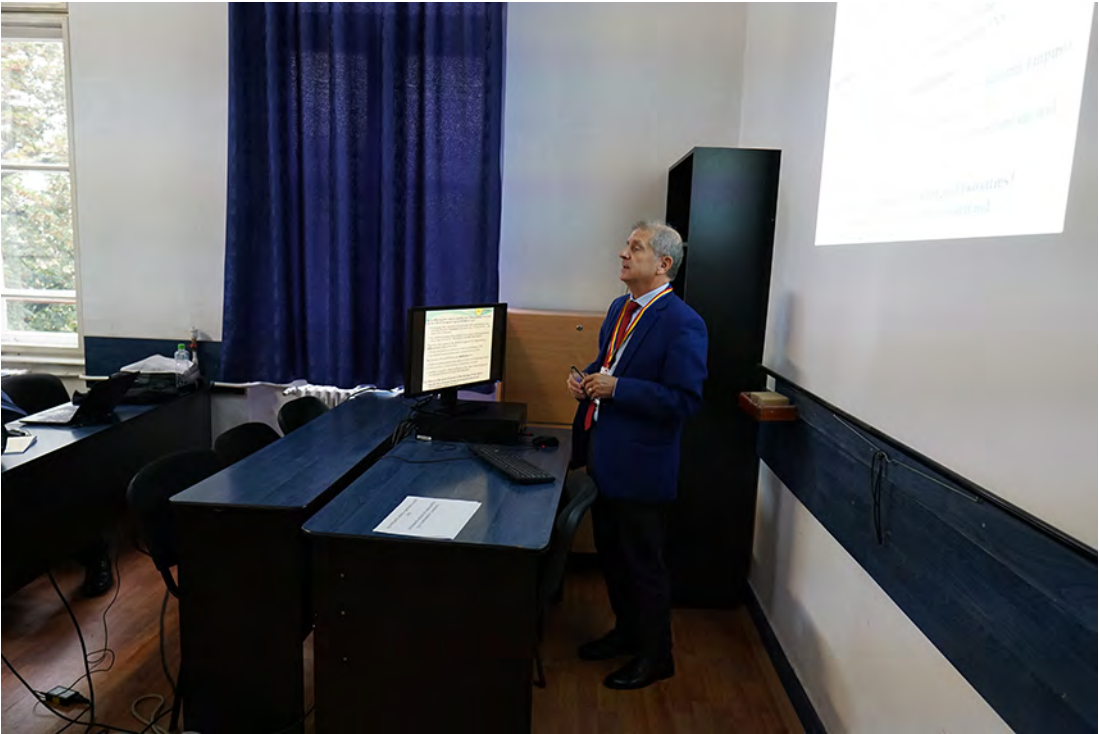


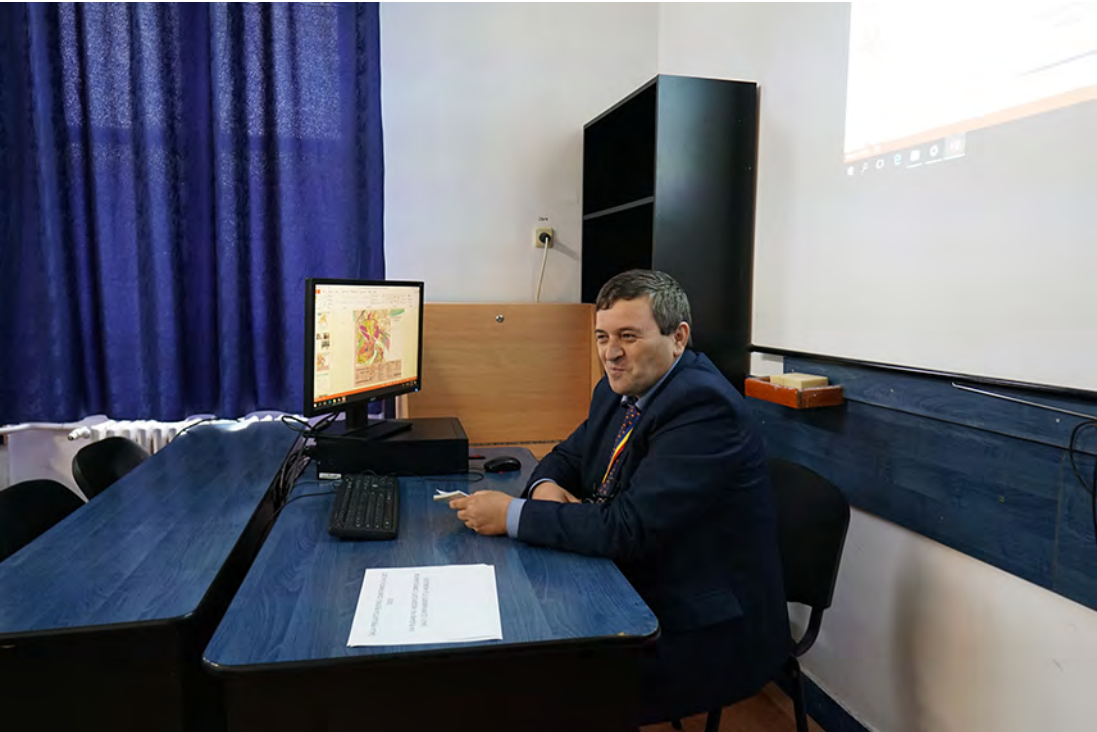




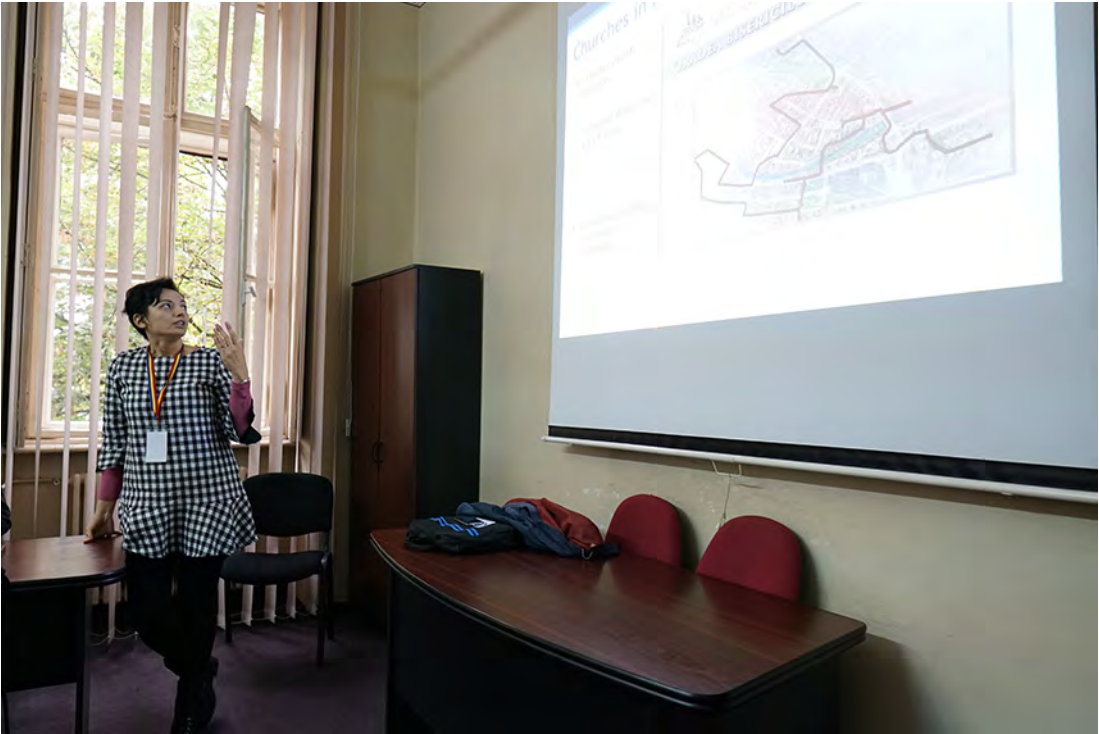






































4.

Aplicația de teren











1919 GEOGRAPHIA
2019 NAPOCENSIS



ISBN: 978-606-37-1863-2